

OKF55

A C T A
S A N C T O R U M

S E P T E M B R I S

Ex Latinis & Græcis, aliarumque gentium Monumentis, servatâ
primigeniâ veterum Scriptorum phrasi,

COLLECTA, DIGESTA,
Commentariisque & Observationibus

I L L U S T R A T A

A

BIBL. UNIV.
CENT

JOANNE STILTINGO,
CONSTANTINO SUYSKENO,
JOANNE PERIERO,
URBANO STICKERO P.M.,

E SOCIETATE JESU PRESBYTERIS THEOLOGIS.

T O M U S V

*Quo dies decimus quintus, decimus sextus, deci-
mus septimus & decimus octavus continentur.*

ANTVERPIÆ,
Apud BERNARDUM ALBERTUM VANDER PLASSCHE.

M D C C L V.

992 MIRACULA S. THOMÆ A VILLANOVA ARCHIEP.

EX SAIO-
NIO ET A-
LIIS.

unum. 48 his verbis. Sexta ex febris & angina &c. Porro idem compendii auctor, miraculorum relationem ita concludit: Permulta ad numerum CL miracula post decessum Thomæ à vita reperiuntur in processibus, vigore remissor. à sacra congregatione Rituum emanatarum fabricatis, optimè comprobata per testes oculares, quæ hîc, ne nimis prolixum compendiolum videatur, omittuntur.

Viro defor-
mis hernia
adimitur.

88 Tria supersunt, qua beatificatione posteriora sunt; horum duo à congregatione ritè approbata continentur in Bulla canonizationis, & paulò fusiùs in Serie actorum, ut sequitur: Joannes Alapont, buccini pulsator, viginti quatuor annis in morbo deformis herniæ confirmatus (delapsis enim ad infima intestinis, ea scrotum longitudinis duorum palmorum, & circumferentiæ trium cum dimidio efformabant, ita ut tandem incedendi usu penitus destitutus esset & ad vitæ extremum perductus,) anno MDCXLIX die VIII solemnitate beati Thomæ, sibi ab uxore imaginem Beati, à se depictam, deferri, & columnæ cubilis appendi iussit. Imperata fecit uxor, & è cubiculo egressa est. Tunc Joannes oculorum acie ad imaginem Beati directa, Thomam deprecatus, ut sanitatem à Deo sibi impetraret, statim convaluit, & intestina ad naturalem sedem reversa sunt; adeoque tumor evanuit, ut nec ruga quidem extrinsecus in ea parte apparet: & illico è cubili validus affurgens, ad sepulchrum Beati perrexit, & buccini pulsationi vacans, nec minimam læsionem aut recidivam exinde ampliùs expertus est.

89 Vincentia Mathæù, puella septennis, Valentini incola, die octava Septembris anno MDCXL,

dum aquam hauriret, hydriarum pondere pressa, in putei profundum delapsa est. Pater cum vicinis, audito ictu, properavit ad puteum, & invocato beati Thomæ auxilio, in eum descendit, puellæque sub aquis perquirendæ nimis anxius, parum defuit, quin etiam ipse periclitaretur. At adfuit Hieronymus Cuccarella, qui primò parentem è puteo eduxit, deinde liberandæ filiæ curam adjiciens, sese in puteum dejiciendo, diu, sed frustra, etiam sub aquis puellam conquisivit, tantùm illa penitus sub aquis latebat; tandem, uncis adhibitis, post duas horas cum quadrante circiter exanimem puellam è puteo extraxit, quam pater gemebundus, auxilium beati Thomæ nunquam desinens implorare, ad domum detulit, ibique puella vires, ac spiritum reassumpsit, & sana prorsus ac valida è domo exiliens, cum pueris statim ludere cepit.

D
puella sub-
mersa spiri-
tus redditur;

90 Tertium sic narrat Nevius in Eremito Augustiniana pag. 279 & seq.: Novi etiam honestam matronam Mechliniæ, ad quam, cum in extrema spiritûs angustia versaretur, quòd mortuum foetum, quem dudum tulerat, non posset emittere, amici, qui ei assistebant, attulerant è conventu nostro Bruxellensi, ubi tum agebat, pallium, quo statuum ipsius B. Thomæ archiducissa nostra & Hispaniarum infans Elisabeth in solemnitate beatificationis ejus ornaverant, illudque matronæ agonizanti imposuerant: quo recepto, illico foetum emisit, rediit ad sensus, (nam & illi dolore oppressi fuerant,) & citò convaluit. Atque ipsamet, sibi hæc ita contigisse, mihi narravit.

matrona
mortuo foetu
gravida &
agonizans,
cuius ac
sanatur.

DE B. JOSEPHO A CUPERTINO

ORDINIS MINORUM CONVENTUALIUM S. FRANCISCI
PRESBYTERO,

AUXIMI IN MARCHIA ANCONITANA,

C. S.
C

COMMENTARIUS PRÆVIUS.

§ I. Vitæ illius Italicè scriptæ, quarum una edenda, aliæ usui futuræ: humiles natales ejus, & vitæ chronotaxis usque ad susceptum sacerdotium.

ANNO M-
DCLXIII.
Vitam ejus
scripserunt
Italicè Nutii.

Sculum proximè elapsum anno 1603, die XVII mensis Junii mundo dedit, annoque 1663, die XVIII Septembris ad calum emisit B. Josephum Defa, à natali loco, regni Neapolitani oppido, dictum à Cupertino, Fratrum Minorum Conventualium Ordinis S. Francisci professum presbyterum & illustre ornamentum. Eundem Benedictus XIV, Romanus Pontifex feliciter regnans, sanctitatis famâ & miraculis tam in vita, quam post obitum celebrem anno 1753, die XX Februarii signato Brevis Beatorum Fastis adscripsit. Vitam ejus anno 1678, id est, quintodecimo post ejusdem mortem, Panormi Italicè editam fuisse à P. Roberto Nutio, didici ex epistola P. Benigni Fremant,

Ordinis Recollectorum S. Francisci, qui eadem usus est in generali Legenda Sanctorum sui Ordinis Flandricè edita. Non exstat quidem in Museo nostro laudatum Nutii Opusculum; verùm eam inopiam satis pensant Vite mox laudanda, ex authenticis monumentis concinnata.

2 Harum primam Italicè idiomate conscripsit, & Innocentio XIII summo Pontifici dicatam, anno 1722 Romanis typis edidit clarissimus vir ac comes Dominicus Berninus, quam in Monitò ad lectorem præfatur, se collegisse partim ex processibus Apostolicis, Neritonensi, Assisensi & Auximano, pro ejusdem Josephi beatificatione instructis, quos in margine perpetuò laudat, partim ex authenticis Mss., quibus in prædictis processibus fidem habitam fuisse affirmat. Celebris Bernini Opus in ju-
sta

E

Berninus à
Agellus &
Pastorovichius.

A *Haec molis compendium contraxit, & serenissimo archiduci Austria Josepho nuncupatum, Italicè pariter anno 1753 vulgavit Liburni Paulus Antonius Agellus, Ordinis Minorum Conventualium S. Francisci, & sancta fidei inquisitor, addiditque capite ultimo viginti duo miracula vel beneficia, qua omnia, uno excepto, post editum à Bernino librum contigerant, & authenticis instrumentis fuerant consignata. Aliam denuò vitam Italico sermone compendiosè Roma edidit eodem anno 1753 pater magister Angelus Pastrovicchi, ejusdem Ordinis definitior perpetuus ac sacri Officii qualificator, cujus exemplaria in solemnitate beatificationis ejusdem in Vaticana S. Petri basilica distributa fuerunt, nobisque ibidem tum presentibus etiam donata.*

B *3 Libello praefixa est praefatio reverendissimi patris Caroli Antonii Calvi, Ministri generalis laudati Ordinis, ad summum Pontificem Benedictum XIV, cui ea Vita dicata est, in qua de ratione & fide in scribendo adhibita sic loquitur: Egregia hujus celebris sanctae Ecclesiae Herois gesta in pauca folia contracta sunt plano ac simplici stilo & sine ullo ornatu, qui nimiam suam pompam veritatem possit adulterare. Ne verò extraordinaria rerum magnitudo, licet succinctè narratarum, humanam fidem excedat, singulae factorum relationes authenticè firmatae sunt testimoniis eorum, qui ea in processibus ordinariis & Apostolicis cum juramento asseruerunt, locis testimoniorum eorundem in margine accuratè adscriptis. Ita Beatitudo vestra pro eximia sua perspicacia faciendum esse, sapienter mihi insinuare dignata est, atque ita religiosè executioni mandatum est. Haecenus reverendissimus pater Calvi. Et sanè ea cautio prudenter adhibita est; cum enim propheticum istud psalmi 67, Mirabilis Deus in Sanctis suis, singulari quodam modo in B. Josephum nostrum conveniat, par erat, ut tam extraordinaria ejusdem gesta iis testimoniis legitime exceptis firmarentur; quibus nemo fidem facile merito abneget; aliaque omitterentur potius, quam sine sat solidis veritatis argumentis rigidiorum cavillis objicerentur.*

C *4 Hinc ego quoque sapientissimi Pontificis monita lubens sequar, ideoque comitis Bernini utut praefato Opere, ejusdemque Compendio praeteritis, Romanum istud Pastrovicchii Compendium Latine vulgabo, & processuum locos, in margine laudatos, inter Annotata recensero, ut singulis relationibus sua stet fides & auctoritas. Id quoque in versione Latina religiosè curabo, ut Italico exemplari praesè inhaeream; dabitque, ut spero, aequus lector veniam, quòd stilo propterea humiliori ac subinde etiam vocibus minus Latinis utar, de veritate magis, quam de sermone sollicitus. Nec inutilis tamen mihi erit Bernini labor, ex quo nonnulla, quae in Vita edenda ex brevitatis studio minus clara sunt, in Commentario illustrabo. Miracula quoque aliquot post Beati mortem impetrata & à fide dignis testibus firmata, quae prolixitatis vitanda ergò in laudata Vita praetermissa fuerunt, post eandem subjiciam. Ex Agelli etiam Opusculo cetera recentiora miracula vel beneficia, de quibus num. 2 memini, reliquis subtexam. Porro praeter jam laudatos scriptores aliquot alii, & inter hosce nonnulli etiam Beato synchroni, ac praesertim Laurentius Cardinalis de Lauraa, de eodem honorificè meminerunt, quos Berninus cap. 32 recenset, & nos aliquoties laudabimus.*

5 Licet Vita edenda accuratius scripta sit, quam ut prolixo Commentario egeat, juverit tamen totam Beati vitam seriem, puta, natale solum & tempus Septembris Tomus V.

pus, parentes, variam aetatem, domicilia, ceteraque hujusmodi ordine chronologico breviter percurrisse, praetermissis factis particularibus, nisi ubi ea aut obscurius à Pastrovicchio tractata fuerint, aut etiam brevitatis studio praetermissa. Josepho patria obtrigit Cupertinum, indigenis Copertino dictum, oppidum regni Neapolitani in provincia Hydruntina ac diocesi Neritonensi, vulgò di Naido, inter quam civitatem & Alcium, incolis Leccie, situm notatur in Tabulis Frederici de Wit. Berninus addit, Cupertinum illustris familia Pinelliana marchionatum esse. In hoc loco beatus Puer primam lucem aspexit anno 1603, die xvii Junii, ut habent omnes tres Vita Italica. Eadem consentiunt de ejusdem parentibus, quos pauperes, sed honestos fuisse affirmant, & patrem quidem Felicem Desa, matrem Franciscam Panara appellatos.

6 De patre praeterea tradit Berninus, eum stabulum lignarium fuisse, sed moribus adeò compositis & urbanis, ut in omnium gratia esset, praesertim verò marchionis domini sui, à quo is cum castelli, quod ibidem habebat, curam accepisset, Castellanus vulgò dictus est. Porro Josephum nostrum in stabulo natum esse, omnes pariter biographi consentiunt, cujus rei causam Fremantius ac Berninus produnt fuisse matris metum à ministris publicis, quibus propter debita, à marito fidem suam pro aliis obstringendo contracta, domum suam invadentibus, ipsa in stabulum confugit, ubi à patris angustiis deprehensa, cum feliciter enixa est. Eodem teste Bernino, beatus Infans Cupertini in ecclesia, cui S. Mariae à Nive nomen est, baptizatus fuit, ac postea Sacramento Confirmationis initiatus. Fremantius praeter nomen Josephi etiam Mariae, more Italici satis usitato, in baptismo eadem inditum affirmat.

7 Quod ad educationem pertinet, ea pia, sed severa fuit sub rigida matris disciplina. Haec enim, ut habet Berninus, laudans Summarium processuum fol. 23, num. 9, C., § 6, 8 & sequenti, aliis omnino, quam maritus, moribus erat, parci scilicet sermonis gravisque censura, & admodum religiosa mulier, ita ut aspera potius quam accurata, etiam in rellè factis haberetur. Hinc nulla in Filio errata, licet hac aetatis potius quam animi essent, impunita ferebat, tantumque in eo concivit sui timorem, ut is postmodum dicere solius sit, sibi in Religioso Ordine tirocinio opus non fuisse, quod sub matris ferula jam satis superque exegisset. Fremantius scribit, Josephum, dum puer esset, audacis iracundaeque indolis fuisse, ex eaque aliquando alapam cuidam impigisse, & alterum cultro invasurum fuisse, nisi adstantes inhibuissent. Addit eum propterea à matre suste exceptum & ex adibus expulsam, in quodam ecclesia atrio pernoctasse, nec, nisi amicorum precibus, in gratiam denuò admissum esse. Sed nescio, unde hac ipse didicerit, cum ceteri biographi Josephum à prima pueritia sanctè instituta laudent, & inter hos Berninus, laudato in margine Summarii folio 25, num. 10, § 7, dicat: Testantur processus, ipsum in puerili etiam quinque annorum aetate tam eximia sanctitatis indicia dedisse, ut praeter aetatem nihil ei deesset, quòd minus velut perfectus vir in omnibus operibus suis honoraretur.

8 Dum per aetatem ac valetudinem licuit, sutrinum exercuit victus comparandi causa, inquit Berninus, laudans Summarium fol. 26, num. 10, § xi. Anno vitae suae decimo septimo beatus Juvenis perfectionis cupidus, in Ordinem Fratrum Minorum Conventualium S. Francisci admitti flagitavit; idque eò facilius obtenturum se sperabat, quòd

AUCTORE
C. S.
Cupertini ex
parentibus
pauperibus
anno 1603

natus in stabulo

E

& à matre
severè educatus.

F

à Ministris
Conventualibus
repulsus,
à Capucinis
inter laicos

& horum
aliquis ex
solis processibus,

quam dabitur,
ex aliis etiam
aliqua recenseri.

AUCTORE
C. S.

quod in eo Ordine Franciscinum Desam patrum suum, & Joannem Donatum avunculum haberet, ambos presbyteros, & ultimum etiam magisterio & doctrinâ spectabilem. Horum priori consilium suum desideriumque exposuit: verum is, ac forte uterque, ut habet Berninus, quod Josephum literis minimè imbutum, ideòque ad suscipiendum aliquando sacerdotium ineptum sciret, ejus preces repulit, spemque omnem potiùdi voti pracidit. Afflictus repulsâ Juvenis, ad Capucinos animum adjecit, obtinuitque ab eorum Provinciali, quem Berninus Antonium Francavilla appellat, ut inter sui Ordinis laicos adoptaretur.

ad tirocinium admittitur, ac deinde domum remittitur.

9 Sacro itaque habitu anno 1620 (mensem Augustum addit Berninus) in oppido Martine, Tarentina diocesis in provincia Hydruntina, quâ Bariano agro adjacet, apud patres Capucinos indutus & novitiis laicis adscriptus fuit, frater Stephanus appellatus. In hoc tirocinio octo mensibus exercitatus, uti ex processibus docet Pastrovicchius, inde dimissus est. Dimittendi causa fuerunt quidam in domesticis ministeriis defectus, ob quos ad solita sua conditionis officia ineptus judicabatur, quosque alii naturali oculorum vitio, alii

B menti in Deum perpetuò defixa adscripserunt. Berninus præter ea, quæ in Vita edenda allegantur, scribit, in altero illius genuum ex frequenti illorum ad terram affricu tumorem enatum, quem ipse seu parum de malo sollicitus, seu de futuro securus, cultro absciderit, ceteram curam Deo committens; & Deum quidem subitam ipsi medelam tulisse, at Josephum tamen tum propter incisum tumorem & emaceratam faciem, tum propter vitam perpetuò contemplativam semper minus minusque aptum visum esse ad sui Ordinis exercitia, ideòque, Deo ita disponente, domum suam remisit.

Inter Tertiarios Oblatos Minorum Conventualium

10 Missionem hanc circa finem Martii aut inchoatum Aprilem anni 1621 contigisse colligitur ex eo, quod Beatus ad matrem suam redire non ausus, Veiraram se contulerit ad patrum suum Minorem Conventualium, qui ibi conciones per eam Quadragesimam habebat, quique illum severe excepit, deinde tamen commiseratione motus, aliquo tempore apud se retentum, post Pascha, quod illo anno die xi Aprilis celebratum fuit, Cupertinum secretò reduxit, ubi non mitiora à rigida matre (nam pater diem suum jam obierat) ipsi audienda fuere. Non comperi, quanto tempore in matris adibus tum permanserit; verum illa precibus lacrymisque apud fratrem suum Donatum, aliosque patres Conventuales tantum effecit, ut ille in eorundem conventu S. Mariae Cryptella, seu della Grottella, laicis, quos Oblatos Tertiarios vocant, adscriptus tandem fuerit.

C

In conventu Cryptella recipitur

11 Hic conventus, sesqui milliari ab oppido Cupertino distans, sic dictus est ab antiqua magna Dei Matris Mariae imagine, in quodam specu subterraneo anno 1540 reperta, quem specum, sive cryptam clerus Cupertinus in quoddam pium sacellum convertit, Casar verò Bovius Neritonensis episcopus anno 1557 in ecclesiam, quam Hieronymus de Franchis, ejusdem sedis episcopus, anno 1618 patribus Minoribus Conventualibus concessit, qui sui Ordinis cœnobium eidem adjecerunt. Ita, sed paulò pluribus Berninus, ex cujus fide hæc recensuimus. Apud Ughellum tom. i Italia sacra aucta, col. 1055 de Casare Bovio inter cetera legitur: Ecclesiam S. Mariæ, cui à Cryptella nomen est, extra Cupertini mœnia positam, unâ cum conjunctis ædibus magnificentissimè erexit. Hæc de eo loco referenda censui, quod is, uti ex

Vita patebit, propter celebrem illam sanctissima Dei Genitricis iconem B. Josepho nostro in primis carus fuerit. In hoc itaque conventu Beatus in habitu Oblati Tertiarii stabuli usibus addictus, multâ domestica curam gessit, & avunculo suo patri Joanni Donato aliquo tempore socius datus est.

12 Verum in tam humili conditione ac ministerio tantis eluxit virtutibus, ut ipsi Religiosi in suis comitiis provincialibus Alti-Muri, quæ Bariani agri exigua civitas est, indigenis Alta-Muradicta, institerint, impetraverintque, ut die xix Junii anni 1625, qui ætatis ipsius vigesimus tertius erat à paucis diebus inchoatus, clericorum Ordinis sui habitu indutus, inter tirones conventus Cryptella, retento Josephi nomine, cooptaretur. Tirocinii tempore, quod ipsis annum est, præter solita Religiosa exercitia, litterarum studium, quibus ad sacerdotium sese aptum redderet, ex superiorum mandato cordi habuit; sed in hoc admodum parum profecit. Fecit tamen ejusdem virtutum splendor, ut sequenti anno, qui fuit Christi 1626, ad Religiosam professionem admitteretur. Anno Christi 1627, die xxx Januarii, sine ullo prævio examine, ab Hieronymo de Franchis, Neritonensi episcopo, minoribus Ordinibus, die verò xxvii Februarii ejusdem anni subdiaconatu initiatus fuit.

deinde inter clericos novitios, professionem emittit, initiatur

B

13 Diaconatum eodem pariter anno, die xx Martii suscepit, præmissis quidem examine, sed felici prorsus eventu. Nam cum illud solum Evangelium, Beatus venter, qui te portavit &c. longo studio didicisset, Neritonensis episcopus, divina ita disponente providentia, id ipsum ei explicandum dedit. Sacerdotio denique à Joanne Baptista Deti, episcopo Castrensi, cujus sedes Castrum est, civitas archiepiscopo Hydruntino suffraganea, initiatus est anno 1628, die xxviii Martii, sine ullo rursus examine, ut suo loco in Vita videbimus. Cur autem Castri potius, quam Neriti, in cujus diocesi conventus Cryptella situs est, postremum hunc sacrum Ordinem suscepit, exploratum non habeo. Annum diemque ex Pastrovicchio retuli; nam Berninus, & post hunc Agellus, de anno quidem conveniunt, sed diem iv Martii signant. Celebrabatur autem illo anno Pascha die xxiiii Aprilis, adeoque neuter ex assignatis diebus in Quatuor tempora incidit: malo tamen Vita edenda, dum veritatem aliunde assequi nequeo, inharere.

sacris Ordinibus & sacerdotio.

14 Porro Berninus exstare asserit in sacello episcopi Neritonensis monumentum Ordinum à B. Josepho, & insigni viro Joanne Felice Marzano, ibidem susceptorum, recitatque hoc modo: Vetustum episcopi facellum, Deo in honorem B. Mariæ Virginis dicatum, ubi gemina Neritinæ diocesis lumina, civesque Cupertineses, insignis vitæ sanctimoniam & divinis muneribus clari, Joannes Felix Marzanus, qui Prædicat. Ordinem ingressus, Thomæ Mariæ nomen assumpsit, à Casare Bovio episcopo primâ tonsurâ, & F. Joseph Defa, Ordinis Minorum Conventualium, à Hieronymo de Franchis episcopo primâ tonsurâ, minoribus Ordinibus, subdiaconatu & diaconatu sunt insigniti, Antonius Sanfelicius episcopus decentius ornavit, & quò venerabilius sit posteritati, monumentum poluit.

Monumentum Ordinum ab eo susceptorum Neriti.

S II. Magnis animi angustiis bien-
nio exercetur, & mirabiliter
liberatur: accersitur Neapo-
lim à sacra inquisitione: Ro-
mam liber dimittitur: gesta
ibidem.

*Arctioris
vite genus
aggressus,*

AD suum Cryptella conventum jam sacerdos
regressus, sacras primitias Deo obtulit, ex
eoque divino ministerio sacrum quendam horro-
rem vehemensque desiderium concepit vite perfe-
ctioris, quam & mox aggressus est, uti apud Pa-
strovicchium legitur. Verum hos pios conatus gra-
vis animi tempestas, & hanc leta serenitas excep-
pit. Non abs re fore arbitror, si, missis ceteris,
que in Vita edenda satis exponuntur, ipsius B. Jo-
sephi hac super re testimonium, prout illud ab Hy-
acintho Libello, archiepiscopo Avenionensi relatum,
& in Summario processuum fol. 263, num. 15,
F. § 25, teste Bernino, insertum est, hic recenscam.
Laudatus itaque Libellus Beatum de hoc argumen-
to Italicè secum ita loquentem inducit: Eò reda-
ctus eram (per spontaneam abdicationem rerum
omnium, etiam earum, quibus cum superiorum li-
centia, ut ceteri Religiosi, uti poteram) ut jam in
hoc mundo nihil haberem præter tunicam, quã
eram indutus; atque ita ad Crucifixi pedes pro-
stratus, Ecce me, dixi, qualem me vis, Domi-
ne, nudum & omnibus privatum & penitus pau-
perem: modò tu sis meum unicum bonum, omne
aliud bonum pro periculo, damno & animæ nau-
fragio reputo.

*gravi me-
lancholiã
probat,*

16 Cùmque jam viderer mihi diabolus debel-
lâsse, miser ego nondum noveram, quantum pu-
gnæ mihi superesset; nec advertēbam, meritum
paupertatis non in rerum omnium exteriorum ino-
pia, sed in omnium erga easdem interiorum affe-
ctuum extinctione situm esse. Et tamen maximè
profanum cor meum terrenis mundanisque affe-
ctibus scatebat, & longiori pugna ei opus erat,
ut purgaretur. Et sanè non multò post patuit, qua-
le esset: cùm enim cœpti pœniteret, nec, ut a-
liàs feceram, jacturam possem refarcire, in tam
gravem cordis afflictionem incidi, ut, nisi Deus
incomparabili sua caritate me sustentâset, dubi-
tem, an eam ferre potuissem. Crescebat melan-
cholia, quantum crescebat egestas, & hæc indies
arctabatur, quia tunica, quã induabar, terebatur,
neque noveram, quòd me verterem, ut alteram,
quæ necessitatem sublevaret, mihi compararem;
non quòd Religiosi de convenienti victu & vesti-
tu mihi non prospicerent; sed sive quòd Deus mei
purgandi causâ id ita permetteret, sive quòd illi
me emotæ mentis esse rati, censerent, hac affli-
ctione me mihi reddendum.

*quã per
biennium
vehementer
auclã*

17 In hoc statu diu inhærens, quamvis scirem,
Deum in centro cordis mei immorari, unde in-
terdum me ad patientiam hortabatur, frequen-
ter tamen cum eo conquerebar, acsi me deseruis-
set, quòdque, cùm ego propter illum omnia reli-
quisset, ipse animam meam, cùm spiritualibus,
solatiis aspergenda esset, lethali luctã opprimi per-
mitteret. Hæc luctã divinam inter bonitatem me-
amque malitiam toto biennio tenuit. O Deus,
quàm hæc recordatio me exanimat! Erant tempe-
Septembris Tomus V.

states; pravi mei affectus venti erant, anima au-
tem mea jactata navicula, quæ si naufragium pas-
sa non sit, hoc non rationis industriæ, sed Dei
fuit, qui illam inter tempestates ad portum con-
ducere volebat. In fine biennii, cùm plagæ meæ
desperatæ, earumque remedium longiùs abesse mi-
hi viderentur, melancholiã ceteris omnibus gra-
viori correptus sum. Videbar mihi emori; & velut
inconsolabilis me in cellam meam recepi, portã-
que ac deinde etiam fenestrã clausã, in vilem le-
ctulum, quem habebam, decubui, & post lon-
gos cum Deo & de Deo questus, sæpiùs repeten-
do: Domine, ut quid dereliquisti me? & post ip-
sum cum fervore suspiriisque solito ardentius in-
vocatam, ex mearum miseriarum consideratione
in acerbissimum planctum prorupi, quem inter ve-
hementes singultus diu continuavi.

18 Ad singultus meos, nescio quis, Religiosus
januam meam pulsavit, & me non respondente,
cùm de more Religiosorum clave obserata non es-
set, aperuit, & ingressus accessit ad lectum meum,
aitque: Frater Joseph, quid tibi est? Loquere;
quia ego adsum, ut te adjuvem. Ego, licet non
agnoscerem, illum Religiosum ratus, rogavi, ut
discederet, meque meis immersum miseris relin-
queret. Non, non, reposuit Religiosus ille; vo-
lo, ut tu tuos planctus mittas, animosque resu-
mas; & quia credo, tibi tunicã opus esse, hanc
tibi afferro; posuitque eam in lecto, & abiit. Tum
ego mirabundus surrexi, fenestram aperui, & tu-
nicam aspexi, veteremque contritam mox exui &
novam indui. Pater, refero tibi divinæ misericor-
diæ prodigium. Cùm hanc tunicam, à cælo, cre-
do, mihi missam, induissem, evanuit omnis me-
lancholia, & cor meum suavissimã lætitiã imple-
tum est, omnemque diffidentiam & desperationem,
quam eò usque senseram, detestatus & execra-
tus fui.

*mirabili mo-
do tandem
liberatur,*

19 Dehinc autem tanta cum tranquillitate,
tantaque divini obsequii æstimatione Deo servi-
vi, ut minimum, quod ei præstare possim obse-
quium, incomparabiliter pluris faciam, quàm cen-
ties mille mundorum imperium. Quis ille frater
fuerit, numquam potui rescire, nec umquam as-
sequi, quis mihi eam tunicam pro stipe dederit;
id certum est, si is non fuerit angelus mihi mis-
sus à cælo, eundem, quisquis fuerit, officio an-
geli consolatoris apprimè functum fuisse. Atque ita
sanctus Vir orationem suam terminavit. Post hæc
subdit Berninus: Hactenus scriptum Libelli ar-
chiepiscopi Avenionensis. Fuit autem is Hyacin-
thus Libellus ex Ordine Predicatorum sacri pala-
tii magister, & à Clemente X ad Avenionensem
sedem evectus, quam anno 1673 adisse dicitur
rom. 1 Gallie Christiana recuse col. 838. Dicitur
itaque cum B. Josepho colloquium habuit ante e-
piscopatum. Prætereo alia, que in Vita edenda a-
bundè narrantur, & ad alteram afflictionem &
chronotaxim progredior.

*prout ipse
narravit.*

20 Jam multis miraculis inclaruerat Josephus
Cupertini, prope quod oppidum fixum domi-
cilium in conventu Cryptella habebat, tum in Ba-
rensi prævincia, quam cum patre Provinciali suo
obierat, cùm à vicario cujusdam episcopi, cujus
nomen reticetur, apud sacra inquisitionis tribunal
Neapoli velut impostor accusatus, eoque accersitus
est. Accusationis hæc summa fuit; discurrere
per eas provincias hominem triginta trium anno-
rum, & hunc alterum Messiam totos vicos post
se trahere cum prodigiis ad singulos passus, ce-
lebratis à plebe, quæ omnia credit. Secundùm hæc
ad rigorem accepta annus Christi 1636 tunc cur-
rebat,

*Accersitus à
sacra inqui-
sitione Nea-
polim tendis,*

AUCTORE
L. S.

rebat, cum Beatus anno 1603 natus fuerit, verum ex reliqua rerum chronotaxi ea res biennio circiter serius accidit, & Fremantius etiam ac Berninus discessum ejus à Cryptella Neapolim dici XXI Octobris anni 1638, quo ille annuum vite trigesimum quintum agebat, innexuerunt. Hinc dicendum est, vicarium illum aetatem illius, ut fieri affolet, tantum circiter annotasse.

ubi dum examinetur, aliquid memorabile

21 Ex hisce calculis sequitur, B. Josephum à primo admissionis suae inter novitios clericos die usque ad discessum versus Neapolim annos tredecim ac menses quatuor completos in dilecto sibi Cryptella conventu habitasse, annumerato eo tempore, quod Barenfi provincia cum superiori suo peragranda, ac aliis etiam fortè excursionibus interim impendit. Neapoli unà alterave hebdomade à sacro inquisitionis Officio detentus, & eo temporis spatio ter examinatus fuisse in *Vitis* dicitur. Quid tamen in iis examinibus actum fuerit, publicatum non est, præter unum satis memorabile, quod Fremantius, Berninus atque Agellus ejus *Vita* inferre, quodque ego cum in edenda non legatur, Bernini verbis Latine versis hic subjicio. Examina, inquit, silentio pressa sunt; sed ad indagacionem doctrinae suae frater Josephus per miraculum respondit, per prophetiam scilicet, cujus veritas non nisi temporis lapsu potuit probari, estque ea, quæ sequitur.

B

circa S. Catharina Senensis familiam

22 Oblatum ipsi à sacro ministro fuit Breviarium, quod apertum legere & explicare iussus est. Casu quodam, si humana attendas, sed si divina, non sine mysterio contigit, ut Lectiones S. Catharinae Senensis, fratris Josephi patronæ, oculis sese obtulerint, in quibus tum legebatur: CATHARINA, VIRGO SENENSIS EX BENINCASIS PIIS ORTA PARENTIBUS. Frater Josephus legit: CATHARINA, VIRGO SENENSIS, PIIS ORTA PARENTIBUS; prætermisissis vocibus EX BENINCASIS. Admonitus à ministro, ut lectionem repeteret frater Josephus, eadem, quæ diximus, promptè relegit, nullo dempto additove vocabulo. Tertio iussus, eodem modo, quo prima & secunda vice legit. Tum verò à ministro monitus, ut ad lectionem attenderet, in qua non legisset nec protulisset has voces, EX BENINCASIS; certò affirmavit frater Josephus, non videre se alias voces, quàm quas paulò antè protulerat. Laus Deo, quòd ipsi placuerit, ut per patrem Josephum prædiceretur, eas voces, EX BENINCASIS ex Romano Breviario eximendas, prout non multò post à sacra rituum Congregatione justis de causis exemptæ fuerunt. *Hactenus Berninus.*

C

ipsi contigisse narratur.

23 Observandum tamen est, non integram Breviarii periodum, sed sensum dumtaxat ab eo relatum esse; nam in Breviario Romano, Plantiniani typis anno 1647 Antverpia edito, sic legitur: Catharina, virgo Senensis, ex Benincasia, unà cum Burgesia familia, ex eodem stipite proveniente, piis orta parentibus &c. Hoc eodem modo ea legit Fremantius, cetera Bernino consentiens. Quod ad vaticinii veritatem attinet, Bailletus in ejusdem S. Catharinae *Vita* observat, illusterrimam Burgesiorum familiam à summo Pontifice, qui tunc erat Urbanus VIII, anno 1641, die XXVIII Septembris impetrasse, ut ista delerentur, at non in omnibus Breviariis, qua deinde in lucem prodierunt, Pontificis mandato mox obtemperatum fuisse; cujus rei argumento est exemplar Plantinianum mox laudatum. In posterioribus tamen Plantinianis editionibus, quas vidimus, & quibus nunc utimur, erasis, qua de Benincasia Burgesiaque familia olim legebantur, tantum dicitur:

Catharina, virgo Senensis, piis orta parentibus &c. Ceterum nescio, quo teste hoc B. Josephi factum asseratur; nam neque in *Vita* edenda de eo fit mentio, nec Berninus hic in margine processus laudat.

24 Porro B. Josephus, innocentiam suam & sanctitate apud Neapolitanum sacri Officii tribunal jam comprobata, aliquo tempore Neapoli in conventu sui Ordinis liberè substitit. Sed cum hic à nobilibus aequè ac plebejis frequenter inviseretur, magnique fieret, honoris vitandi ergò longiorem moram precidit, & à laudatis sacri Officii ministris Romam ad patrem Generalem suum remissus fuit. Visum tamen iisdem est expedire, ut in remoto quodam solitarioque conventu collocaretur, idque litteris, per illum ipsum allatis, Generali indicarent. Præerat tunc, teste Bernino, Minorum Conventualium Ordini pater magister Joannes Baptista Berardicellus, & in Romano duodecim Apostolorum conventu de more residebat; qui cum Josephum nunquam antè vidisset, jamque à sacra inquisitione cum hujusmodi litteris ad se missum videret, cum gravi illum supercilio excepit, & donec aliter statueret, in remota quadam ejusdem conventus cella iussit subsistere.

D

Roman missus, in remota cella collocatur;

25 Verum quò obscuriori loco Josephus delitebat, eò illustrius sanctitatis ejusdem fama Roma increbuit, ut jam non à Religiosis suis fratribus solùm, sed etiam à S. R. E. Cardinalibus, ipsoque summo Pontifice Urbano VIII suspiceretur, prout narrant biographi ex processibus. Hinc ad hoc tempus refert Berninus, quòd de Beati ad laudatum Pontificem accessu in *Vitis* legitur. Ajunt scilicet, Josephum, cum à patre suo Generali ad oscula pedum illius adductus esset, & ad id præstandum sese inclinaret, sacra Pontificis majestate, in quo Christum Dominum, cujus ipse vicarius est, contemplantur, adeo percussus, ut ecstasius & à terra sublatus haberet, donec generalis imperio aliter juberetur, stupente Pontifice atque dicente; Si Josephus tempore Pontificatus sui moreretur, sese ea de re testimonium diciturum. Addit Berninus, eundem tunc mandasse, ut is in aliquo observantiae conventu, sive in quo observantia Regula vigeret, collocaretur.

E

coram Pontifice ecstasim patitur.

26 Ad idem pariter tempus refert, quòd in processuum Summario fol. 70 num. 12, B. § 102 legi asserit; extra Romam videlicet famam fuisse, fratrem Josephum Romæ multa miracula patrare, propter quæ ab omnibus pro Sancto haberetur. Quamquam autem fateatur, sibi non satis exploratum esse, de quibus miraculis ibi fiat mentio, ex Summarii tamen fol. 593, num. 41, A. § 44 affirmat, Baltazarem Mozicchi, medicis de vita ejus desperantibus, per Josephi preces, quas consanguinei periclitantis flagitaverant, à lethifero morbo tum subito convalescere. Tunc quoque factum putat, quòd in *Vita* edenda num. 87 ex processibus traditur, nempe cum eodem tempore, quo in Urbe degebat, Octavio Piccinno, Cupertini animam agentis, uti ipsi antè promiserat, in suprema lucta presentem adstitisse. Denique existimat, eundem Nicolao Albergati, qui, Ludovisus postea nuncupatus est, cardinalatum eo tempore prædixisse; sed postremum hoc in altera mora Romana contigisse, sequenti § ostensuri sumus; de prioribus vero, quantum ad tempus attinet, nihil possumus adstruere.

Alia quaedam, quæ Roma tunc egisse dicitur.

F

**S III. Assisium missus, magnas
animi angustias ibi patitur:
Romam revocatur: redit
Assisium: quædam acta
ibidem.**

Ad Assisium
conventum de-
stinatur,

Post incerti mihi temporis in Urbe Romana moram, à patre Generali suo mittitur Assisium, quod Pontificia ditionis in Umbria episcopalis civitas est, in sacro S. Francisci conventu habitaturus. Tempus illius in hunc locum adventus Berninus signat diem xxx Aprilis anni 1639, idque chronotaxi hætenus data satis conforme est. Verùm idem illud difficultatem patitur ex Vita edenda, in qua Beatus annos tredecim in Assisensi conventu habitasse dicitur. Constat autem ex dicendis, eum anno 1653, die xxiii Julii ex hoc conventu, numquam eodem reversurum, amotum fuisse; atque adeò, si anno dieque à Bernino assignatis Assisium advenit, oportet eum annos quatuordecim, eosque completos ibidem exegisse. Hac conciliari non possunt, nisi quis velit, Beatum, dum in Assisensi conventu fixum domicilium haberet, plures menses alibi subinde degisse (nam & Romam interim evocatus fuit,) & Pastrovicchium, hæc præcisè, annos tantummodò completos, quibus Assisii præsens vixit, numerasse. Nisi id ita sit, pro annis 13 reponendi sunt 14, aut dicendus est Beatus serius, quàm die xxx Aprilis anni 1639 huc advenisse, idèoque etiam serius, quàm sub finem Octobris anni 1638, ut num. 20 ex Bernino diximus, Neapolim evocatus esse; neque enim Neapolitana ac Romana mora tam diuturna fuisse videtur, ut annum spatium ei adjici possit.

28 Gauderat enimverò B. Josephus, quod id domicilium sibi obligasset, ubi sanctissimi patriarchæ sui Francisci corpus servabatur: verùm non multò post nova denuò afflictio accessit, eò acerbior, quò amiciores manus essent, à quibus immittebatur. Pauco enim post tempore pater magister Antonius à S. Mauro eidem conventui Custos præfectus est. Is ipse erat, qui, dum toti Provincia præfesset, Josephum venerationis & amoris gratiâ per Barianum agrum circumduxerat; sed ob scriptam ipsi à Neapolitana inquisitione dicam tam mutato in eundem animo, ut, quem antè dilexerat, acerbis dicitur minisquo incessere non cessaret. Et ipse quidem hac patienter & humiliter ferebat; & majoribus obsequiis religiose compensabat; sed nihilo inde reddito mitiori Custode. Huic molestia accessit aliud gravius: nam divina providentia, qua Servum suum, sicut aurum in fornace probari volebat, sua quoque solatia celestesque animi delicias omnes paulatim penitus subtraxit, eumque velut ad divina surdum & omni pietatis sensu destitutum reliquit.

29 Ad hac permisit demoni, ut eundem eodem tempore sædis cogitationibus & phantasmatis per biennium infestaret, quibus castissima illa anima, licèt bene sibi conscia, mirè torquebatur. Hæc animi angustias augebat præteriti temporis recordatio, quo in dilecto Cryptella conventu cum summa animi tranquillitate divinis donis affluebat. Hinc in gravem lapsus est melancholiam, quam toto etiam corpore præfrens, oculorum palpebras vix poterat attollere. Tanta porrò Custodis in affli-

ctum Josephum importuna severitas, s; Bernino credimus, duos ejusdem conventus Religiosos, patrem scilicet magistrum Gabrielem de Caravaggio & Enthymium De Campo-Vetere, tironum magistrum, impulit, ut pro Josepho apud patrem Generalem conquererentur, & hic sanctitate illius dudum cognita, idèoque eorundem postulatis annuens, illum Custodis imperiis subtrahendum voluit uni patri Bonaventura Cupertinensi, qui tum temporis in Assisensi conventu præses erat, imposterum subesse. Unde tamen ea didicerit Berninus, non edicit: certius est, quod de Beato Romam propterea evocato tam ipse, quàm Pastrovicchius ex processibus tradiderunt.

30 Etenim pater Generalis de miserando Beati statu admonitus, eum Romam accersit, ut recreandi animi gratiâ ejus anni Quadragesimam Romæ apud se traduceret. Factum hoc Berninus anno 1644 rectè illigavit. Porrò Deus atram illam animi tempestatem Romæ penitus depulit, Servumque suum pristinis suis deliciis denuò implevit. Quid Romæ præcipue egerit, non exponit Pastrovicchius; at Berninus reliqua recenset, quæ hic subjungimus. In primis ait, ipsum sacra alma Urbis loca & basilicas cum summo pietatis sensu mentisque dulcedine obivisse. In hanc sententiam ex Summario processuum fol. 267, num. 15, C. § 8 recitat testimonium Bonaventura Claverii, qui ex Ordine Conventualium S. Francisci ad episcopatum Potentinum anno 1646 evelus fuit, teste Ughello tom. 7 Italia sacra aucte, col. 144. Testimonium hoc, quia oculati testis est, dignum judico, quod, prout apud Berninum recensetur Italicè, in Latinum sermonem versum lectori exhibeatur.

31 Cùm Romæ essem (inquit laudatus episcopus Potentinus) Assisio advenit pater frater Josephus, à patre Generali Larinate (is ipse est Joannes Baptista Berardicellus, à patria sua Larino, regni Neapolitani civitate in provincia Capitana sic dictus) solandi gratiâ arcessitus, & hospitatus est in quadam cella supra cubiculum patris Generalis, & ego ejusdem curam gessi. Duxi illum mecum ad novem basilicas invisendas curru patris Generalis, quia omnes dictas ecclesias aliter lustrare non potuissemus. Res mira! quoties in curru ascendebat, rapiebatur in ecstasim, utque è curru egrederetur & intraret in ecclesiam, oportebat, ut sanctæ obedientiæ nomine eum sui compotem fieri juberem. S. Petri basilicam omnium primam ingressus, oculos adeo submitit, ut pavementum, in quo gradiebatur, vix cernebat. Hinc dixi ei: Frater Josephhe, attolle oculos & vide altaria, facella & pictas tabulas, aliaque æquè pia ac elegantia. Ipse verò numquam oculos sustulit, responditque mihi: Credo, credo; nec aliud volo præter sanctam fidem.

32 Ad eandem in Urbe moram, aut certè ad eundem annum pertinet vaticinium, quo Beatus Cardinalatum illustrissimo Nicolao Albergato, postea Ludovisio appellato, prædixit, quod vaticinium Berninus, ut supra monui, præpropere retulit. Rem, ut contigit, ipse Nicolaus, jam Cardinalis, exposuit verbis, quæ Berninus ex Summario fol. 4, num. 3, A. §: Italicè recensuit, quæque nos ex eo Latinè reddidimus. Patrem Josephum à Cupertino, Minorem Conventualium, Romæ primùm cognovi. Eò ipse à superioribus suis arcessitus fuerat, & hospitabatur in sui Ordinis conventu Sanctorum Apostolorum; ego verò tunc habitabam in palatio, quod princeps Gallicanus Cardinali Chisio postremò reliquit, sed tum temporis possidebat princeps de Venosa. Audito

à Generali
Romam evoca-
tatur.

E

ibique sacras
basilicas piè
invisit.

F

Nicolao Al-
bergati

ubi à sape-
riore duriter
habetur; &
mentis aridi-
tate

æ sædis ten-
tationibus
vehementer
traciatus,

AUCTORE
C. S.

Patris adventu, motus famâ, quæ de illius sanctimonia spargebatur, incensus fui singulari ejus videndi desiderio. Ea itaque mente quodam mane egressus è domo, intravi conventum, ubi nemine reperto, qui me ad cellam ejus conduceret, quam circa turrim esse tantum intellexeram, aliquot scalas ascendi, & opportunè non longè ab illa bonum Patrem obvium habui; qui cum me numquam antea vidisset, nec quis essem, ullo modo sciret, extemplo me hisce præcisè verbis prior compellavit: Ut quid Cardinalis invisit pauperculum?

Cardinalatum vaticinatur:

33 Ex humilitate sermonis intellexi, illum ipsum esse, quem quærebam, ut re ipsa erat: Dixiigitur ei, non esse me Cardinalem. Respondit ille subridens: Bene, bene, bene. Postquam spatium mediæ non amplius horæ cum eo collocutus fuisssem, cum magno pietatis sensu recessi. Eodem die cum post prandium domi degerem, accessit ad me quidam Conventualis, qui præfatus, esse se patris Josephi socium, ait, illum dixisse, prælatum quemdam, qui eodem mane apud illum solus fuerat, risisse, quod ipse sibi, nescio quid, de Cardinalatu suo dixisset; sed eundem paucos intra menses visurum, an ipse falsus fuisset, nec ne. Dimissus à me pater ille fuit eo modo, quo quilibet prudens potest arbitrari. Verumtamen rei veritas patuit: colloquium enim istud contigit mense Maio anni MDCXLIV, mense autem Martio anni MDCXLV per divinam clementiam promotus fui &c. *Hactenus Nicolaus Albergatus, seu Ludovisius, qui ab Innocentio X die VI Martii præcitato anno S. R. E. Cardinalis titulo S. Augustini creatus est, ut habet Ciaconius tom. 4 Vit. Pontif., col. 670, ubi plura de eodem legere est.*

B

coram aliis Cardinalibus mirabiles ecstases

34 Forè eodem anno 1644 pariter contigerunt, qua Bonaventura Claverius, episcopus Potentinus supra num. 30 & 31 laudatus, in processuum Summario § 14, fol. 268 apud Berninum oculatus similiter testis præterea asseruit. Quodam mane, ait Claverius Italicè, patrem Josephum, Romæ commorantem duxi mecum invisurus Cardinalem Lanti, Ordinis protectorem, Cardinalem Montaltum, & si rectè memini, etiam Cardinalem Burghesum. Apud horum singulos, quos omnes eodem matutino tempore visimus, statim ac cum dictis dominis Cardinalibus confederamus, vix ego pium aliquem de quodam passionis Christi mysterio sermonem injeceram, quin pater frater Josephus raperetur in ecstasim, momentoque temporis è fede, quam occupabat, in genua procumbens, expansis in modum crucis brachiis, oculisque versus cælum apertis, præmissis magno ejulatu & cordis fremitu, immobilis omnique sensu destitutus spectaretur: nec remittebant ecstases, nisi sum ego per sanctam obedientiam ita imperassem. Hinc laudati Cardinales multum solatii pietatisque ex patris fratris Josephi consortio referebant, ipsique se semper commendabant, nec mecum loquebantur.

C

patitur: remissus Assisium, civitate donatur,

35 Hac autem ad prædictum annum referre visum est; quia Cardinalis Montaltus, alias dictus Franciscus Perettus, mense primùm Decembri anni 1641 Cardinalis creatus est, teste Ciaconio tom. 4, col. 610; adeoque seriùs, quàm Beatus prima vice Romam advenit, ut supra dictum est. Et Cardinalis quidem Petrus Maria Burghesius jam ab anno 1642 obierat, ut habet laudatus Ciaconius, col. 539; sed cum Claverius de hoc postremo dubiè meminerit, verisimilius est, ipsum in hoc potius, quàm in Montalto, memoriâ lapsum esse; nisi fortè prolepsi usus, Montaltum Cardinalem

dixerit, antequam esset. De Marcello Lanti vel Lantes omnia se rectè habent. Rebus tam prospere Roma succedentibus, remittitur Assisium, ubi eodem anno 1644 certè jam morabatur. Exceptus autem ibi est ingenti omnium applausu, & aliquo tempore post ob insignia ejus beneficia honoris ergo civitate donatus a civibus, & à Religiosis Conventualibus sui conventus alumnis (filios ipsi appellant) adscriptus; quod utrumque ipse accepit, & præ gaudio in ecstasim raptus & in aerem sublatus est, quod, ut agebat, S. Francisci popularis factus esset.

B

36 Agellus in Vita B. Josephi nostri cap. 9 instrumentum civitatis Latine recenset, quod est hujusmodi: Confalonarius & Priores illustrissimæ & Seraphicæ civitatis Assisii admodum R. Patri Josepho de Cupertino, Ordinis Minorum Conv. S. Francisci, de familia sacri conventus Assisiatum, salutem ac prosperos ad pia opera accessus. Amor insignis, quem erga civitatem hanc, quam singulari divinæ miserationis beneficio communem cum glorioso patriarcha pauperum D. Francisco patriam, licet immeriti, nacti sumus, prætulisti, & preces, quas pro animarum salute, & pro spiritibus temporalibusque bonis publicarum privataramque rerum, semper dignatus es & dignaris salubriter in Domino ad Dominum efficaciter effundere, præsertim dum veram charitatem restaurando, divisos civium animos reconciliare conaris, ægros etiam afflictos solaris, & omnes denique bonis consiliis adjuvare solitus es, & signanter auxilium, quod nobis per finitimarum regionum bella inter sacrilegas hostium invasiones verbo & opere superioribus mensibus præsentissimum exhibuisti, eò nos adduxerunt, ut Assisensium civium corda rapueris, tibi que Assisenses omnes immortalis obligationis vinculo devinctissimos reddideris.

per instrumentum publicum,

E

37 Et cum paria paribus referre nulla ex parte valeamus, ad effugiendum ingratitude vitium in signum grati animi Te prædictum admodum R. P. Josephum à Cupertino in publicis generalibus consiliis inter nos civem aggregavimus viva omnium voce, & aggregamus per præsentem cum omnibus prærogativis & privilegiis, Assisensibus civibus, in ipsa Assisinate civitate oriundis, competentibus & competituris. In quorum fidem & testimonium has litteras fieri & nostri sigilli impressione muniti, ac per nostrum cancellarium subscribi jussimus. Datum Assisii ex palatio nostro Priorali hac die IV mensis Augusti anni MDCXLIV.

quod ex Agello recitamus.

Loco ✠ sigilli

Grandilius Lucidus
canc. mandato &c.

De donatione civitatis conveniunt etiam Berninus & Pastrovicchius, ac prior de instrumento etiam meminit; neuter tamen illud recitat; nec Agellus indicat, unde id acceperit. Ex adscriptio autem die conjicimus, illud non statim ab ejus Assisium reditu confectum fuisse, cum ex dicendis, tunc jam aliquo tempore in Assisensi conventu degisse videatur. De quo verò bello in eodem mentio fiat, sequenti § videbimus.

F

38 Nec intra Assisium tantummodo & vicina loca B. Josephi fama celebris continebatur, sed ad externas quoque regiones & regna se extenderat, ex quibus varia magni nominis persona ad ipsum advenisse dicuntur, quas stridim Vita edenda, Berninus fusiùs commemorat. Mihi verò suffecerit tria de hoc argumento testimonia, ab eodem Bernino ex processibus collecta, Latine subjunctis, ce-

A viris illustribus ac principibus

A teris, ne justo longior sim, prætermittis. Processus, inquit Berninus, laudans fol. 85, num. 13, A. § 98, hac aini: Famâ sanctitatis prædicti servi Dei, fratris Josephi, non solum per Italiam, verum etiam per Germaniam, Franciam, Poloniam, aliasque regiones vulgatâ, multi illustres viri, magnique principes accurrerunt, ut ipsum in hoc sacro S. Francisci conventu inviserent. Et rursum fol. 103, num. 13, A. § 229, eodem teste, dicitur: Fama sanctitatis hujus Servi Dei & nomen ejus per magnam Europæ partem pervulgatum erat; idèoque multi amore ac pietate impulsî accurrebant veniebantque eum invisuri. Et erat res mirâ; quicumque cum eo locutus fuerat, is erga ipsum optimè animabatur & amabat eum tenerrimè; neque post longam cum eodem consuetudinem & familiaritatem ullus repertus fuit, qui cum dicto Patre egerit, nec eundem singulari affectu dilexerit. Personæ autem, à quibus amabatur, tam magno numero erant, ut longum esset eas recensere.

39 Tertium testimonium à Bernino adductum ex Summarii fol. 117, num. 13, A. § 319, est patris Octavii Lelli, tertii Ordinis S. Francisci, qui sequentia asseruit. Frater Josephus in honore magnoque in pretio habitus fuit non solum à patribus Religionis nostræ & Assisii incolis, sed etiam à principibus & illustribus viris, ac nominatim ab Eminentissimis dominis Cardinalibus, Fachineto, Ludovisio, Caraffa, Rapacciolo, Donghio, Casimiro Poloniæ rege, infante Maria Sabaudia, aliisque; uti etiam à principe Zomoski Polono, ac peculiariter à principe Alexandro Lubomiski & ejus conjuge, qui anno sancto in Italiam profecti, patrem Josephum inviserunt, seque ejus precibus commendârunt, ut pro obtinenda prole Deum precaretur, cum jam per duodecim omnino annos nullam genuissent. Dicitur autem pater Josephus jussit eos in Deo sanctoque Francisco spem suam collocare, & prolem nascituram; uti ipsis nata est, cum in patriam rediissent. Hæc autem omnia dicti principis Varavia, (qua Polonia regum sedes est) mihi narrauerunt; & ego vidi parvulum principem, dictis dominis dicentibus; Hunc filium per patris Josephi preces obtinuimus. Ita ipse.

40 Ceteris tamen omnibus longè felicior fuit serenissimi Joannis Frederici, principis Brunsvicensis & Hannoveræ ducis, ad B. Josephum accessus; quippe qui ipsius miraculis, precibus ac monitis eo adductus fuit, ut, ejurata Lutherana hæresi, religionem Catholicam amplexus sit, quam & ad finem usque vitæ professus est. Fuit is Georgii Brunsvicensis & Hannoveræ ducis filius, & Wilhelmina Amalia, Josephi Romanorum imperatoris augustissima conjugis pater. Pater Antonius Cito, Societatis Jesu presbyter, in Vita Italica ejusdem augustissima, cui à sacris confessionibus fuit, laudati principis ejurationem anno 1651 affigit, cum Pastroviccius ac Berninus iter illius Italicum anno 1649, ejurationem verò anno sequenti illigaverint. Forstian prædictus princeps iter suum Italicum anno quidem 1649 inceperit, sed anno primùm 1650 ad Josephum pervenerit, atque adeo anno 1651 hæresim ejuraverit. Nisi id ita sit, malo augustissima confessorio hæc in parte credere, præsertim cum etiam Agellus in Vita Italica B. Josephi, serenissimo archiduci Josepho dedicata, accessum illius ad B. Josephum ad annum 1650, ejurationem autem anno subsequente retulerit. Rem, ut gesta est, satis exponit Pastroviccius. Adde tamen serenissima ejusdem principis vidua, Benedi-

cta Henrietta, Palatini Rheni comitis filia, de illius grato in B. Josephum animo testimonium, quod Berninus, ea tum adhuc in vivis superstitè, authenticum ad se pervenisse testatur, & est hujusmodi: Perpetuus erat (in aula ejusdem ducis) sermo de servo Dei, patre fratre Josepho à Cupertino, erga quem ipse (dux) tenerrimam devotionem fovebat, & cujus effigiem habebat, cumque aliquos Religiosos in ditionibus suis habere vellet, ex ejusdem respectu Capucinos, tamquam Franciscanos, prælegit, apud quorum aliquem noxas animæ suæ solebat expiare, quosque, quoad vixit, tutatus est.

§ IV. Miracula aliquot Assisii ab eo patrata, & in Vita edenda prætermissa, aut minus exposita.

DE miraculis, qua Beatus Assisii patravit, aliqua recenset Berninus, à Pastrovicchio partim præterita, partim nimis breviter memorata, quibus propterea hoc § locum dabo. Utar autem ipsius Bernini verbis Latine versis, & processuum locos, unde deprompta fuerit, de more annotabo. Visitabat (inquit ipse, laudans Summarium fol. 43, num. 12, A. § 121) infirmos, soloque complexu subito sanabat. Inter felices hos ægros unus fuit frater Ludovicus Branconus, socius ejus, ad quem frater Josephus accurrens, Ne me deferas, inquit, care socie; cumque illum completeretur, maligna febris, ex qua ad supremum agonem adductus fuerat, in momento temporis eundem deseruit. Sequitur ibidem altera sanatio ex Summario fol. 492, num. 38, C. § 38. Frater Joannes Baptista Crucianus, tertii Ordinis S. Francisci, triennium conflictatus fuerat tam acri capitis dolore simul & tam gravi hypochondria, ut cadaveris potius, quàm hominis, speciem exhiberet. Huic Servus Dei, ad quem recurrerat, manum capiti imposuit, & recitata sancti patris Francisci benedictione, subito sanavit: & ipse sano capite, animoque hilari recessit cum non minori stupore, quàm erat miraculum, quo, ut ita dicam, triennio mortuum ad novam vitam resuscitaverat.

42 Eandem gratiam (prosequitur Berninus, citans Summarium fol. 592, num. 41, A. § 32) adversus simile capitis malum obtinuit Alcides de Fabianis; & ad solum ipsius prodigiosum contactum (laudatur hic fol. 491, num. 41, A. § 26) Octavius Aromatarius à singulari cruris cruciatu, & doctor Paulus Santinellus (ibidem § 19) ab acerbissimis corporis convulsionibus, convaluerunt. Nec ad solum dumtaxat illius contactum, sed etiam ad rerum, quibus ipse usus fuerat, admotionem fiebant miracula, cujusmodi in Historiis raro occurrunt. Olympia Benigni (ibid. 22) applicato ipsi solummodo Servi Dei cingulo, & Porcia Pontani (fol. 592, ibid. 34) post impositum corpori suo ejusdem pileolum, ex periculosissimo partu miraculose evaserunt; filius verò cujusdam ruricolæ (fol. 491, ibid. 23) exhibita tantummodo ipsius oculis Benedictione S. Francisci, à fratre Josepho scripta, facultatem diglutiendi recuperavit, atque adeo vitam accepit. Clara Leonelli (in Summario ibid. 30) per tactum sudarii, illius sanguine imbuti, convaluit à gangræna, quæ

Multi à variis morbis curati per contactum ipsius.

F vel verum, quia ipse.

honoratur & invisitur.

B

Principem Brunsvicensis ad fidem adducit.

pe-

AUCTORE
C. S.

penè totam ejusdem faciem exederat. Appollonium Bianchum (*ibid.* 31) eodem (*sudario*) sibi admoto, maligna febris dimisit, quâ æstuans sese in subjectum fontem è fenestra desperanter deiecerat.

xfus fuerat.
Alios suis
precibus san-
nat, dissidia
componit.

43 Plurimi quoque in desperatissimis malis salubriter adhibuerunt aquam, in qua fratris Josephi tunica lota fuerat, quæ suavissimo fragrans odore propterea velut unicum adversus omnes morbos remedium servabatur. Pro hisce laudat Berninus *fol.* 592, *num.* 41, *A.* § 35, *C.*, & *fol.* 107, *num.* 13, *A.* § 256. Nec sola ipsius præsentia, (*prosequitur ibidem, notato fol.* 591, *ibid.* § 27) nec solus rerum illius contactus; sed sola etiam ejusdem oratio, licet procul absentis, quodlibet magnam apud Deum valebat. Suprà dictus Octavius Aromatarius & Hieronymus Ferrus, desperata à medicis ob malignitatem febris salute, in momento sanati fuere eodem planè temporis puncto, quo frater Josephus in Missa pro his orabat. Et exorta (*ut ibid.* § 27 *legi asserit*) inter armatos Assisates & Bastienses (*est autem Bastia vicus non procul ab Assisio distans*) dirâ rixâ, sanguinolenta illa contentio, nemine intercedente, inopinatò cessavit ex eo solùm, quòd frater Josephus, simul ac de illa inaudierat, Deum precatus esset pro pace inter inimicas istas factiones componenda.

B

concupinam
corrigit, Af-
fium

44 Ad solum ipsius aspectum (*progrederetur Berninus ex Summario fol.* 272, *num.* 17, *C.* § 3) & nescio quam mutuam salutationem, quidam hortulanus concubinam suam dimisit, vitamque occipit, quâ exemplo fuit toti civitati, quæ tam mirabilem mutationem soli fratri Josepho acceptam tulit. At secretis precibus suis populares suos à dicro bello ad placidissimam pacem reduxit in casu sequenti. Flagrabat bellum (*notatur hic fol.* 292, *num.* 17, § 3) inter Pontificem Urbanum VIII & Florentinos, qui cum aliis Italiæ principibus confederati, præterita jura terrore potius quàm ditionum quæstu propugnabant. Ea nocte, quâ sacrorum stigmatum S. Francisci memoria recolitur (*id est, die XVII Septembris*) hostes in planitiem Assisensem descenderunt, & inter tenebras spissi hinc & inde circum videbantur foci, quos Florentini sive in suorum commodum, sive ad nostrorum terrorem excitaverant. Bellum, nox, foci, & super hæc mala pessima, graviorum etiam malorum ficta facies animis obversans, omnes Assisates in subitam consternationem conjecerunt, non sine ea rerum confusione, quæ consilia, in rebus arduis dubiisque capta, solet comitari.

C

ab imminen-
tibus hosti-
bus liberat.

45 Qui ad arma ferendam non erant idonei, omnes ad Franciscanorum ecclesias, velut ad tutum asylum confugerunt. Episcopus autem N. Baglionus & gubernator N. Valeottus, velut primariæ personæ ac prælati, arcendam potius quàm inferendam vim rati, rectâ ad fratris Josephi cellam accesserunt, qui inter tam periculosos tumultus summa pace inter solitas preces fruebatur. Cùm Dei Servus hosce conspexisset, eorumque vehementem perturbationem magis advertisset, nihil immutatus, nec alieno commotus pavore, arguens simul & animans, ait: O animi modicæ fidei! Abite & confidite in Deo; ego enim vobis polliceor, sanctum patrem Franciscum, popularem vestrum, nunquam permissurum, ut huic civitati damnum inferatur. Vix ista effatus fuerat, quin prædicti foci ex agro evanuerint, & hostes, nescitur, qua de causa, recesserint, & omnis timor cessavit. Postridie quoque manè non modò comperitum est, nullum huic territorio illatum damnum

fuisse; verùm etiam in posterum omnis militaris injuriæ immune perstitit, quamvis circumjacentia, Perusium, Tudertum & Tiferinum Tiberinum, gravissima detrimenta inde retulerint. De hisce haud dubiè loquuntur Assisates in instramento, per quod Beatum civitate donarunt, quodque *num.* 36 & sequenti recensimus. De eodem autem bello consuli potest Ludovicus Muratorius *tom.* XI *Annalium Italia ad annum Christi* 1643 & sequentem, quo pax sancita fuit.

46 Regredior ad Berninum. Quatuordecim, inquit, miracula, à fratre Josepho Assisii patrata leguntur in unico folio processuum (*nempe, ut notat in margine, 591, num.* 41, § 22) quæ si omnia referre vellemus, ex una sola Vita fieret longa Historia. Deinde aliqua narraturus, sic orditur: Preces ejus tam efficaces in aliorum favorem, etiam pro domesticis suis prodigiolæ fuerunt. Pater Saurinus de Monte-regali, tunc custos sacri conventus (*annum notat 1648, & Summarii fol.* 293, *num.* 17, *C.* § 5) ex frumenti inopia, quod hoc anno ubique carum erat, in comparando Religiosis suis solito victu ad eam angustiam redactus erat, ut dolore percitus, ad Servum Dei recurreret, certus officio cedere, indeque abire, ne subditos suos fame pereuntes conspiceret; cùm jam tentatis nequicquam omnibus modis pro frumento obtinendo, panis in triclinio postridie omninò defuturus esset. Ad hæc frater Josephus, nihil animo perturbatus, Confide in Deo, inquit, fore ut ipse prospiciat: Jacta cogitatum tuum in Dominum, & ipse te enutriet; & unâ cum Custode provolutus in genua litanias Dei Matris recitavit.

Conventui,
inopiâ fru-
menti labo-
ranti,

E

47 Quid eidem Dei Matri tum dixerit frater Josephus, eventus brevi docuit. Etenim litanias non antè expleverant, quàm fratres ad ejusdem cellam, ubi Custos etiam aderat, turmatim concurrentes, nuntiârunt, frumenti copiam (*Italicè est quattuor rubbia, qua Italis mensura genus sunt*) in conventus claustrò eodem tempore exonerari, eleemosynæ nomine missam à Cardinali Rapaccio-lo ex quadam sua abbatiâ, prope Tiferinum Tiberinum sita. Quo audito, ambo simul, Custos & frater Josephus præ lætitiâ teneroque animi affectu in uberes lacrymas proruperunt; & frater Josephus ad Custodem conversus, Nonne tibi dixi, ait, Deum provisorum? Modicæ fidei, quare dubitasti? An nescis, sanctum patrem Franciscum dixisse, si in mundo unicus panis foret, ejus dimidium suo Ordini obventurum? Jam verò, si ipse omnibus fratribus suis in omni loco prospiciat, qua ratione id non præstet in hoc, qui ad quietem corporis illius usque ad mundi finem destinatus à Deo est? O quàm bonus hic Deus est! Ita nos serviamus illi, ut ille nobis in nostris necessitatibus succurrat. Deinde fratres omnes in eadem cella genibus flexis, TE DEUM concinuerunt; at pater Josephus (ipsissima processuum verba sunt) ad tertium quartumve versiculum in ecstasim raptus est.

F

48 Huic alterum simile ex Summarii *fol.* 294, *num.* 17, *C.* § 6 subjungit, quod ibidem anno 1652 contigisse scribit in hunc modum: Alter Custos, pater magister Robertus Nutius, ex defectu insolitaque eleemosynarum paucitate, tempore Indulgentiarum Assisensium collatarum, velut desperabundus ad Dei Servum recurrit, aitque: Elapsus jam est Indulgentiarum biduum, & in arculis aut paucæ aut nullæ sunt eleemosynæ, ex quibus contracta à conventu debita possint expungi. Frater Josephus ejus caput cum quodam impetu mani-

Eleemosy-
nas procurat.
Casiam pro-
ficiens, mi-
ra facit.

A manibus corripuit, Vah, inquiens, ne dubita: cur times? S. Francisco magis cordi est, quam tibi, ut huic conventui prospiciat. Sic ait, & sic accidit. Litanias beatissimæ Virginis recitarunt, & subsequenter diebus (verba processus sunt) majores eleemosynæ, quam à tribus quatuorve annis præcedentibus, collatæ fuerunt. *Post hac subdit Berninus Beati iter Assisio Casciam, qua Umbria oppidum est, ad quod ad quamdam energumenam à superiori suo mittebatur. In hoc itinere contigisse ait mirabilem illam ecclasiam, in qua sublevatus à terra versus sanctissimum Sacramentum in altari absconditum raptus fuisse legitur in Vista edenda num. 36, quò lectorem propterea remitto.*

in flumen prolapsus, a quo non isingitur.

B 49 *Addit ex Summarii fol. 50, num. 12, A. § 158, dum viam suam prosequeretur, quemdam hominem, qui sclopeto armatus, inimici sui necem jamjam meditabatur, viso Beato, propositi sui mox penituisse, irasque inimico donasse. De eadem via deinde tradit sequentia. Dum in itinere flumen pertransiunt, equus cum fratre Josepho ab aquis subito abreptus fuit. Tum socius ejus, frater Ludovicus, in flumen desiliit, natatu ipsum affecuturus, & pectore tenus aquis immersus, apprehensum brachiis in ripam extraxit. Sed ita extraxisse, miraculum vidisse fuit: tam siccus enim corpore ac vestibus apparuit, quasi ex prato, non ex flumine prodississet, sparsa tantummodò in calcibus modicâ aquâ, & infimâ tunicæ orâ nonnihil tinctâ, unde liqueret, eundem non è prato, sed ex flumine emeruisse. Hunc eventum ipsemet postmodum cuidam familiari referens (notatur hic Summarii fol. 296, num. 17, D. § 9) asseruit, dæmonem sibi in flumen lapso desperationem in tam præfenti periculo suggestisse, seque velut aliquem dicentem sibi audisse: Morere hic hypocrita, desertus & derelictus à Deo; se verò respondisse: Volo semper sperare in Deo; Deus semper adjuvat; nec est, quòd de illius misericordia diffidam. Cùm ad energumenam pervenisset, dæmon eum conspiciatus, per energumenam os eidem ait: Nonne tibi malè feci in via? At frater Josephus simplex & humilis respondit: Nihil mihi mali contigit, quia superiori meo obsecutus sum.*

C § V. Beati scientia divinitus accepta, frequentes ecclasiæ sublimis raptus, & suavissimus odor testimoniis comprobantur.

Recitantur aliquot testimonia de incredulitate

Quamquam tota B. Josephi vita continuis mirabilibus referta sit, tria tamen sunt, quæ singulari quodam modo in eo eluxerunt, quæque propterea testimoniis aliquot ex processibus à Bernino depromptis hoc § confirmare visum est. Primum est sapientia ejus divinitus accepta, quâ, licet ipse, ut supra diximus, litteris minimè imbutus & tardioris ingenii esset, viris doctrinâ præstantibus admirationi fuit. De tarditate ingenii & scientiarum inscitia laudatus Berninus ex Summario fol. 105, num. 13, A. § 441 producit sequentia. Pater Antonius Martinellus Carpensius (Carpum exigua civitas est in ditone ducis Mutinensis) presbyter Conventualis, cum juramento hæc testatus est: "E-

Septembris Tomus V.

„go ex certa scientia novi fratrem Josephum simplicissimum fuisse, ac vix potuisse legere; & quòd „ad lectionem attinet, id ego sæpiùs expertus fui. „Non erat theologus, neque ullam scientiam didicerat. „... Pater Michaël de Monte-Albotto, presbyter Capucinus (in Summario fol. 270, num. 15, C. § 259) subdit: "Pater Josephus naturali ingenio exiguæ capacitatis erat, nec argumentis „theologicis aut scholasticis studuerat."

51 *Subjungit Bonaventuram Claverium, ex Ordine Minorum Conventualium episcopum Potentinum in regno Neapolitano, qui in Summario fol. 270, num. 15, C. § 27 ait: "Frater Josephus erat idiota, neque studuerat. "Subdit & patrem Joannem Baptistam Crucianum, presbyterum tertii Ordinis S. Francisci, qui in Summario fol. 492 num. 38, C. § 41 jurejurando affirmavit: "Frater Josephus persona erat, quæ vix noverat legere & scribere. "Addit denique Cardinalem de Lauræa, folio 12, num. 3, 4, 5, § 17 Italicè testantem: "Frater Josephus erat imperitus, numquam studuerat, nec nisi vulgarem Latinam linguam noverat. "Eadem hæc, (prosequitur Berninus) in omnibus penè processuum foliis asseruntur, usque ad adventum ipsius Assisium, aut saltem ad aliquot annos post susceptum sacerdotium. Jam verò mutatur rerum facies, patebitque, quàm sublimem scientiam comparavit, quàmque insignis theologus, quàm eruditus evaserit; & simul lectores agnoscent, quàm verè Deus per os Isaïæ electis animabus & eximiis servis suis dixerit: EGO DOMINUS DEUS TUUS, DOCENS TE; ... quia ipse solus est, qui docet hominem scientiam.*

52 *Cardinalis de Lauræa (in Summario fol. 12, num. 3, 4, 5, § 17) testatur Italicè: "Frater Josephus ab aliquot è nobis, qui litteris studium, interrogatus de quodam mysterio, captu difficili, intrepidè respondebat sublimi doctrina, & difficultates clarè resolvebat. "Hæc ipse, qui in alio loco (nempe in Opere suo, ut notat in margine, in tertio Font. tom. 4 de Gratia gratis data, disp. 19, art. 3, num. 58) ita ait: "Pater Josephus à Cupertino, omninò ignorans, legere tantum sciens, in spiritus fervore miræ de altissimis & de agibilibus, me præfente, sapientissimè eructabat. "Antonii Martinelli de Beati inscitia testimonium supra num. 50 dedimus, nunc eundem de ipsius doctrina audiamus. Suprà dictus Martinellus, inquit Berninus, subjungit: "Frater Josephus cum summa facilitate de rebus „divinis & sacra Scriptura loquebatur; ita ut admirationi esset, idque ego scio, quia frequenter „expertus sum in colloquiis, quæ cum illo habui. „Illustrissimo Claverio episcopo Potentino, quondam Ordinis nostri Religioso, mysterium gratiæ, in sacra Theologia tam difficile, aliquando explicavit; & dictus illustrissimus, vir doctissimus, ab illius laude cessare non poterat."*

53 „Pater magister Petrus à Correto, tum Regens collegii S. Bonaventuræ Romæ, vir maximæ eruditionis, sæpe mihi testatus est, cùm „in hoc sacro S. Francisci conventu Regens esset, „auditum à se esse patrem Josephum de theologia tam sublimiter differentem, qualiter nec primarii hujus mundi theologi valerent. „Pari modo supra laudatus pater Michaël de Monte-Albotto Capucinus, qui de illius inhabili ad scientias ingenio testimonium dixit, testatus etiam est (in Summario fol. 162, num. 14, C. § 259:) "Frater Josephus dotatus erat lumine, quòd naturalem scientiam in scholis comparatam excederet: „bat:

AUCTOR C. S.

tardoque Beati ingenio, & singulari

E

scientia, divinitus accepta.

F

quæ difficiles questiones theologicas

AUCTORE
C. S.

bat: nam ad quædam theologica dubia, de quibus eum consului, ad amissim respondebat, sed ferme vernaculo, adductoque etiam quodam vulgari exemplo; ita ut ego vehementer stupeficerem, ejusque rei admiratio mihi semper adhæserit. Argumenta erant de prædestinatione, de sanctissima Trinitate, de efficacia gratiæ, de libero arbitrio & similibus. Hæc ipse.

Mysteria
exponere,

54 Idem quoque episcopus Potentinus, supra memoratus, eodem loco ait: "Singulis noctibus adibat ecclesiam, ut Officium inexplicabili attentione recitaret; dixitque mihi, si forte accidisset, ut vel unicum psalmodiarum versum sine desiderata attentione legisset, eum se statim repetiisse. Dixit mihi, sese omnes psalmodiarum sensus intelligere; quod sine supernaturali lumine fieri nequibat; cum ipse cetera idiotam esset. Afferuitque mihi, non meliorem librum spiritualem à se repertum esse, quam divinum Officium, ex eoque se omnia utilia haurire." Ita ipse. Crucianus, qui supra illum ineruditum dixerat, denuò testatus est (in *Summario* fol. 492, num. 38, C. § 41:.) "Illustrissimus Claverius, nunc episcopus Potentinus, insignis doctrinæ vir, cum Assisium adveniens, hæc uno mense moratus est, antequam episcopatum suum adiret, quodam die mihi narravit, sese eo temporis spatio plus didicisse, cum patre Josepho de theologia morali differendo, quam toto studiorum suorum curriculo ex libris speculativis."

B

Summis
viris
admirationis
erat.

55 Mito alia multa, qua Berninus ex processibus accumulavit, & unum addo Cardinalis Casarini Fachinetti de eadem re testimonium in epistola, quam post intellectam B. Josephi mortem scripsit, & Berninus exhibet ex *Summario* fol. 5, num. 3, B. § 1, ubi inter ceteras ejusdem laudes, hæc ait: "In colloquiis de Deo ad familiarem sermonem addebat eruditionem, ita ut simplicitate sua amorem sui ingereret, & doctrinam satisfacere; nec tamen alteri libro, quam Crucifixo studuerat. De gratia & natura audivi illum mirabiliter differentem, cum ineffabilibus verbis divinam primæ potentiam extolleret, & securæ libertatem demonstraret." Plura hujusmodi testimonia in *Vita edenda* perstringuntur: interim hæc fusiùs hoc loco recensenda censeo, ut iis, qua in laudata *Vita* ex brevitate studio compendiosius memorantur, lumen aliquod accederet.

C
Mentis
ecstases,

56 Alterum, quod in B. Josepho singulare occurrit, fuerunt ejusdem raptus & ecstases, tam frequentes, ut ex innumeris Sanctis paucos hac in parte ipsi pares reperias. Dum in hæc incidere, solebat ingentem ejulatum edere, post quem ad celestium rerum contemplationem abreptus, mentis oculo divina speculabatur, corporis sensibus usque adeò destitutus, ut nulla vi, nulla arte, ne adhibito quidem cauterio, præterquam superiorum imperio, ad eorundem usum posset revocari. Ad animi ecstases sæpe accedebant totius corporis raptus, quibus nonnumquam paululum, nonnumquam etiam altius, sublimis è terra elevabatur, & in aère pendulus hærebat; aliquando volantis instar ferebatur, subinde aliquos quoque secum rapiēbat. Jam inde ab anno ætatis sue octavo hujusmodi mentis ecstases passus fuerat, ac propterea à sodalibus suis joci causâ Os apertum fuerat appellatus. Eadem postmodum cum frequentia, tum diuturnitate creverunt, & per crebros corporis in sublime raptus etiam mirabiliores facta sunt.

57 Plena sunt ejusmodi ecstasibus raptibusque *Vite* ejus ac processus, in quorum *Summario* fol. 541 per totum & alibi Berninus asserit plures se-

ptuaginta numerari raptus ejus per aera, qui in solis ecclesiis locisque agri Cupertinensis contigerunt. Quam facile autem Beatus iis afficeretur, argumento sunt, qua apud Berninum ex *Summario* fol. 579, num. 40, § 2 Italicè leguntur his verbis: Verum est, servum Dei, fratrem Josephum à Cupertino donatum à Deo fuisse ecstasibus & raptibus, in choro dum oraret, & extra illum, dum de quolibet patientis Domini nostri Jesu Christi mysterio, de puritate ac sanctitate Mariæ Virginis, aut de Sanctorum virtutibus sermo fieret, aut ipse Missam celebraret; & id quidem tam frequenter, ut, qui cum eo agere vellet, ut ejusdem colloquio posset frui, oporteret illum à simili sermone conferendo abstinere. Istæ ecstases raptusque præcipuè accidebant in hebdomada Sancta, feriâ quintâ in Cœna Domini, & sextâ in Parasceve, quos dies dictus pater Josephus sine ullo cibo, contemplandis Jesu Christi patientis mysteriis totus absorptus, transigebat, sexque vel septem horas ecstasibus inhærens, ut dignosci nequiret, vivusne esset, an mortuus; quemadmodum pluribus annis hic Auximi contigit, ac speciatim anno MDCLVIII, qui fuit primus illius in hanc civitatem adventus.

D
Corporis
sublimes
raptus

58 Speciatim quoque in Missa multò longiores & solito frequentiores raptus patiebatur in majoribus solemnitatibus, id est, in natali Domini, in Paschate, Pentecoste, & beatissimæ Virginis festivitibus; qui raptus cum pro divino beneplacito cessarent, sensusque corporeis usibus redderentur, ipse quoque in pristinum statum restituebatur. Huic alterum locum addit Berninus, quem nos num. 88 aptius referemus. Id unum hic addo ex *Summario* p. 10, § 12, in *Vita edenda* laudato, tam frequentes fuisse has ecstases & raptus, ut plus quam triginta quinque annis à superioribus admittis non fuerit cum ceteris fratribus in choro, in processibus & triclinio, quod ecstases ipsi obvenirent, turbarentque officia. Quin & verisimile est, sacra Romana inquisitionis præfides eadem de causa inductos fuisse, ut ipsum ab hominum consortio aspectuque amotum vellent, quia scilicet singulares illi ejulatus & sublimes corporis raptus tam frequenter ei contingerent.

E
Frequentissimè
patitur;

59 Antequam tamen ad alia progredior, juvenit Eminentissimum Cardinalem de Laurea, Beato olim familiarem, & ejusdem Ordinis Religiosum paucis audisse. Hic in primis tomo 4 de *Gratia gratis data*, disp. 20, art. 23 de ecstasi raptusque, num. 934, teste Bernino, postquam docuit, ecstases & raptus eandem rem esse, variamque patitur amplitudinem, & modò cum sensu, modo sine ullo haberi, subjungit: Primi generis accidentia omnia ego meis oculis & pluries vidi in patre Josepho de Cupertino, mei Ordinis sacerdote, qui de anno MDCLXIII, die XVIII Septembris obiit, eaque in processibus jam factis probantur. Idem Cardinalis in laudato Opere, art. 25, num. 998, ejulatus, quos ecstasici, & inter eos, ut diximus, B. Josephus solebat edere, oriri docet ex vehementi divino amore, qui velut ignis conclusus erumpit è pectore, idque ipsius Josephi dictis confirmat. Sic à servo Dei, fratre Josepho, inquit, hunc ejulatum explicari ipsemet audivi, & sic dicebat: Cum in sclopeto pulvis tormentarius accenditur, illum boatum & fragorem foras emittit, ita cor extatici, Dei amore accensum.

circa quos ex
Cardinale de
Laurea

F

60 De modo denique, quo inter ecstases divina contemplabatur ibid. art. 23 de *Miraculis*, num. 980 hæc scribit: Frater meus Josephus à Cupertino factum extaticorum hac similitudine plurimum ima-

nonnulla ob-
servantur.

A imaginum musæi declarans, unum addebat: Si in musæo magnum aliquod adesset speculum, & imagines omnes suas species in illud immitterent, tunc respiciens speculum, omnia depicta, in musæo existentia, unico intuitu cereret: sic, aiebat, se habent extatici, cum Deus eis secreta divina demonstrat. *Hactenus Eminentissimus de Lauræ, qui ibidem art. 25, num. 997 exponit, qua ratione isthac omnia è Beato didicerit; Ego, inquam, à patre Josepho, cum eum curiosius interrogarem de ejusmodi, numquam de persona sua, sed semper de aliis extases patientibus alloqui cum admiratione audivi. Ceterum varias ecstases rapusque in Vita edenda lector reperiet.*

Mirabilis Beati odor probatur ex testimoniis

B 61 Tertium denique ac continuum in B. Josepho miraculum fuit celestis quidam odor, quem ex virgineo suo corpore exhalabat, rebusque, quibus utebatur, mirabiliter aspergebat. Miraculum hoc quanto minus usitatum, tanto pluribus testimoniis, à Bernino ex processum Summario productis, stabilendum existimavi. In Summario itaque fol. 425, num. 32, A. § 17, pater Franciscus Maria de Angelis, Minor Conventualis, ipso teste, sic loquitur verbis Italicis: Pater Josephus à Cupertino exhalabat, spirabatque è suo corpore & vestibus odorem suavissimum, quem ego quidem nulli odori creato naturali aut artificioso potui comparare, nisi illi, quem audivi emitti ex arca, in qua S. Antonii Patavini corpus asservatur, ad quam unà cum patre Andrea Binio Hispellate accessi; qui, dum ambo coram eadem arca flexis genibus hæreremus, rogavit me, an illum odorem olfacerem, & qualis mihi is videretur. Respondi: Videtur mihi idem genus odoris, quo pater Josephus à Cupertino fragrabat; dictusque pater Binus subjunxit: Sic est, mihi idem omnino appareret.

Francisci de Angelis Minoris Conventualis,

62 Prædictus autem odor ab eodem toti cubiculo suo, supellectili & vestibus indebatur, effundebaturque etiam extra cubiculum, quod ex illo odore agnosci poterat & inveniebatur. Et quicumque ipse transiret, sentiebatur, & odorem suum relinquebat, quem ego expertus sum omni illo tempore, quo cum eo in hoc sacro conventu vixi; & publicè asseri audivi, eundem ipsi usque ad mortem in puritatis castitatisque suæ testimonium adhæsisse. *Sequitur ibidem ex Summario fol. 487, num. 38, C. §. 19 testimonium patris Petri Francisci à Levanto, Ordinis Minorum Observantium, præsidis conventus Nova ecclesie Assisii, quod ita habet: Ego scio, cellam, quam in hoc sacro conventu pater Josephus incoluit, uti etiam dicti Patris vestes, odorem & fragrantiam cælestem spirasse; quæ naturalis esse nequibat, neque discerni poterat odoris qualitas, sed is odor & fragrantia similis erat ei, quam emittit Breviarium, quo S. Clara Assisensis usa est, quodque in ipsa theca servatur in ecclesia S. Damiani: idque ego scio, quia ita audivi, & expertus sum dictum Breviarium odorando.*

Petri à Levanto Minoris Observantis, Hieronymi Angelucci

63 Cumque cellam patris Josephi adiissem, atque inde in conventum meum reversus essem, rogabant me patres, quid penes me haberem, quo odore fragrarem. Ego verò respondebam, quod res erat, nullos me odores mecum ferre, sed paulò antè in patris Josephi cella fuisse, qui me dicti odoris fecerat participem; qui odor interdum quindecim post diebus mihi adhæsit, licet manus meas quotidie lavissem; idque mihi contingebat, etiamsi nihil ex illius rebus attigissem, nisi quòd in ejusdem cella sedissem, & cum eo collocutus essem. Ita ille. *Consonat Hieronymus*

Septembris Tomus V.

Angelucci, parochus in S. Stephani Assisii, qui, recensente Bernino, fol. 426 Summarii, num. 32, B. § 27 ita testatus est: Ad castitatem ejus confirmandam Deus ipsum ingenti ac suavissimo odore dotavit, qui ex corpore & vestimentis ejusdem, omnibusque, quas contigerat, rebus fragrabat: & ego memini, cum dictus D. Bernardinus sordidatum dicti patris Josephi cucullum matri meæ lavandum dedisset, hunc aquâ calidâ & sapone semel iterumque lotum, eodem tamen odore fragrâsse.

AUCTORE
C. S.

64 Quilibet facillè poterat illius cellam reperire, quia odor etiam extra eam foras erumpebat; & id ego scio, quia illum odoratus sum toto illo tempore, quo cum eodem patre in dicto sacro conventu amicitiam colui. Audivi quoque, alios passim auditos dicere, non posse dici, cui naturali odori odor ille comparandus esset; verum ego alique illum Dei donum esse judicavimus. *Sequitur apud Berninum doctoris Baltazari Mazzichi testimonium ex Summario fol. 427, num. 32, B. § 31, ubi legitur: Non tantum dicti patris Josephi corpus, sed etiam vestes ejusdem ipsaque cella odorem suavissimum & supernaturalem spirabant, ita ut eundem odorem attingentibus sese adderet, & ego expertus fui, eundem, dum ipsius manum contigissem, meæ manui adhæsisse, & aliquo temporis spatio continuatum esse, idemque meis patruis (aut avunculis, nam Italicè vox Zii est, quæ utrumque significat) aliisque evenit.*

parochi Assisensis

65 Præterea asserere possum, cum anno MDC. Romæ degerem in domo domini Ludovici Marinelli, qui excellentissimo Paulo Jordano, Bracciani duci, à libellis supplicibus generalis minister erat, cumque dicti Patris sanctitatem illi commendâssem, hunc percupidum sese exhibuisse, rem quampiam dicti Patris obtinendi; eoque Joannes Baptista Mazzichius, patruus meus, mihi ad ipsum dicti patris Josephi vestem, quam ad me destinavit, & ego dicto domino Ludovico tradidi. Hæc autem vestis eundem odorem & fragrantiam spirabat, de qua ego audieram, quamque ex dicti Patris corpore & vestibus emitti senseram, dum Assisii essem. Insuper affirmare possum, dictum dominum Marinellum, cum podagrâ chiragrâque laboraret, sæpe jussisse dictum habitum in lecto suo & afflicto membro imponi, ac mox magnum inde solatium cepisse, prout ipse mihi asseruit; nam, ut dixi, in ejusdem ædibus degebam. Quam ob rem dictus dominus Marinellus magna devotione in dictum Patrem forebatur, dictamque vestem religiosè asservabat.

E

in S. Stephani

66 Pater Regens Bernabei ex Summario fol. 429, § 8 ibidem narrat de quodam, qui cum curiositate ac devotione cuperet reperire cellam, in qua pater Josephus habitabat, postquam multas cellas, id est, multarum fores odoratu exploraverat, tandem ad dicti patris fratris Josephi cellam perveniens, ex odore eam agnovit, atque, patrem fratrem Josephum ibi habitare; hoc autem, me præsentem, contigit. *Ibidem ex eodem Summario fol. 468, num. 38, A. § 8 alii hæc testantur: Cum fratrem Josephum in cella sua allocuti essemus, ac deinde exivissemus in civitatem, postea reversi, cellam fratris Josephi ignorabamus; cumque fratribus molesti esse nollemus, processimus cellas exterius explorantes, & ex earum una ingentem odorem emitti sensimus, & ad eam progressi, portam pulsavimus; eaque ipsa erat fratris Josephi cella admodum odorifera, ita ut eam ex odore agnosceremus. Hisce accedit Franciscus Pierpaoli chirurgus, cujus testimonium*

aliorum.

LIIIIII 2

numm

ACTORE
C. S.

Eundem te-
stati sunt
chirurgus
Auximanus,
Consalonen-
sius,

B

scu signifer
Assisensis,

Joannes
Maria Ca-
pucinus Fo-
ro-Sempro-
nianus,

num ex Summarii fol. 433, D. § 27 profert Ber-
ninus, & ego ex ipsius fide subijcio.

67 Verissimum est, inquit, ipsum in signum
fuz nitidissimæ puritatis & castimoniz à Domi-
no Deo decoratum fuisse odore suavissimo, quem
è corpore suo semper spirabat; quod ego scio,
quia toto illo tempore, quo illum frequentavi,
ut supra dixi, sæpius ipsum etiam manibus tra-
ctando movendoque in postrema ejusdem infirmi-
tate, dictum odorem ex eo semper emitti sensi,
quem supernaturalem esse constabat, quòd cum
nullo odore naturali quidquam simile haberet. Præ-
terea expertus sum, dum post mortem ipsius ca-
daver tractarem, eundem odorem exhalari etiam
corpore aperto, ut exenteraretur. Sequitur
apud Berninum Gratiani Benigni, signiferi (Con-
salonerium ipsi vocant) Assisensis testimonium, quod
fol. 78, num. 13 A. § 4 sic habet: Cella, in qua
frater Josephus habitabat, fragrantiam & odorem
paradisii spirabat, idemque in ceteris ejus vestibis
contingebat, quæ tamen nulla odorifera re imbutæ
fuerunt; odor enim, qui sentiebatur, supernatura-
lis erat. Ceterum ego non credo, (imò oppositum
pro certo habeo) ipsum quidquam odoriferi penes
se gestasse; cum, quod ex illius rebus sentiebatur,
supernaturale esset, nec aromaticis rebus ullatenus
simile.

68 Cella quoque ipsa eundem ferè odorem
retinuit, licet dictus pater Josephus jam abhinc
duodecim aut tredecim annis ab ea abfuisset. Ne-
que integer annus elapsus est, ex quo ad manus
meas pervenit par subligaculorum ex tela, quæ
dictus pater Josephus gestavit, dum viveret, quæ-
que ego pro mea singulari devotione & ob quam-
dam infirmitatem petieram à quadam muliere, Joana
di Orazio appellata, quæ asserbat, eadem sibi
data fuisse à femina, quæ dicti patris Josephi
vestes lavabat, quæque ea commutarat cum uno
pari novo, quod ex devotione fieri curaverat, & ad
dictum patrem Josephum tulerat. Ea autem occa-
sione sensi, ista subligacula etiam tum odore fra-
grasse. Insigne quoque est patris Joannis Maria
Foro-Semproniani Capucini testimonium, qui apud
Berninum ex Summarii folio 172, num. 14,
C. § 328 de B. Josepho, quamdiu apud Capu-
tinos ex prescripto sacra inquisitionis, ut infra di-
cemus, commoratus fuit, sequentia affirmavit.

69 Verum est, toto illo tempore, quo cum
dicto patre Josepho à Cupertino versatus sum,
hunc purissimi cordis à me deprehensum fuisse,
nihilque in eo animadversum, quod ineffabilem il-
lius animæ puritatem non indicaret: singulariter
tamen odorem (*expertus sum*) ex ipsius cor-
pore emanantem, eumque copiosum & gratum,
ut recrearet omnes, qui in ejus cellam intrassent,
quæ licet angustissima esset & ipse velum fenestra-
le atque ipsam fenestram ferè semper clausa te-
neret, semper tamen suavissimo odore penitus
redolebat, qui etiam foras erumpebat, ita ut,
qui nesciret, quam cellam pater Josephus incole-
ret, is eam ex odoris suavitate agnosceret. Hic
odor per omnes cellas, in quibus exiguo tempo-
re moratus fuerat, & per vestes, quas induerat,
diffundebatur, quæ licet meo jussu lixivio & sa-
pone sæpius lotæ essent, non tamen suavitatem
odoremque amiserunt. Idem in vestibis sacerdo-
talibus, ab eo abhibitis contingebat, quæ quidem
odorem non modò in se servabant, sed etiam ar-
mario, quæque in eo reposita erat, reliquæ sacræ
supellestili indebant.

70 Idem præterea in ceteris rebus, ab eo con-

tactis accidebat, quæ ex tactu eundem odorem
imbibebant. In cujus rei argumentum domina Ju-
lia Tenagli Bentivogli, cujus puero dictus pater
Josephus jussu meo Rosarium suum dederat, af-
firmavit mihi, dictum Rosarium plurimis annis
eundem odorem conservasse, & hodie tum etiam
conversaturum fuisse, nisi continua manuum con-
trectione aliqua sui parte imminutum fuisset. Ne-
que potest odor ille tabaco, quo dictus pater Jose-
phus utebatur, adscribi; cum quòd odor ille nequa-
quam tabaci esset, tum quòd tabacum non eum-
dem semper odorem, sed varium pro varia mix-
tura emittat; neque potest tabacum tam universè
in omnibus locis & per res omnes odorem diffun-
dere, uti fecit dictus pater Josephus. Addo, me,
dum dictus pater Josephus Foro-Sempronii habi-
taret, pro majori temporis parte tabacum illius in
cella mea asservasse, atque ex eo ipsi parçè dedisse;
sæpe autem tabacum non erat odoriferum, imò
potius foetebat; at dictus pater Josephus & e-
jus cella eodem nihilominus odore fragrabant; &
post ipsius è conventu nostro Foro-Semproniano
discessum, omnia, quæ attigerat, cellæque, quas
incolerat, eundem odorem multo tempore con-
servaverunt. Atque hoc ita est, estque de eo pu-
blica vox & fama.

71 Hisce omnibus Berninus duos addit S. R.
E. Cardinales, Julium Spinolam, & Laurentium
de Lauræa, quorum primus in Summario fol. 7,
num. 3, E. § 4 ita ait: Cum in exiguam illam
cellam ingrederer, sentiebam me etiam recreari sua-
vissimâ fragrantia dulcissimi odoris, quam nescie-
bam cui compararem ex omnibus, quas natura
vel ars novit excitare; sed id certum est, cum
omnes aliæ res odoratæ ordinariè fastidio mihi sint,
odorem, quem illius cella exhalabat, vehementer
placuisse, ita ut hic videretur mihi etiam corpo-
ri salutem conferre. Ita ipse. Insigne pariter ac cete-
ris consonum est Cardinalis de Lauræa, qui Beato
pariter convixit & familiaris fuit, de eodem pro-
digioso odore testimonium in Summario, atque in-
de in Vita edenda relatum, apud nos num. 62, ad
quem lectorem propterea remitto, ne eadem cogar
repetere.

72 Hisce denique addo Joannem Baptistam Pen-
na, Vigiliensem in provincia Bariana episcopum,
qui apud Berninum ex Summarii folio 273, num.
15, H. § 1 in epistola, quam paulo post B. Jose-
phi mortem ad Bonaventuram Claverium, episco-
pum Potentinum, jam alias laudatum conscripsit,
de hoc argumento hac habet: Sensi fragrantiam o-
doris suavissimi, intensam, neque naturalem, qui
meis manibus adhæsit, quemque ego sensi in mea
viscera penetrare; isque pauco aliquo tempore du-
ravit. Tam multa hic conglomeranda visum mihi est,
ut dispiceret lector, quam indubitata fidei testimo-
niis, quæ nemo prudens suspecta habeat, tam sin-
gulare tamque eximium B. Josephi nostri donum
asseratur. Nunc ad chronotaxim, quam tantisper
deserimus, revertamur.

D
qui cum i-
pso habita-
verat.

E

Cardinales
Spinola &
de Lauræa.

& Joannes
Baptista
Penna epi-
scopus Vigi-
liensis.

F

S VI. Jussu sacræ inquisitionis Romanæ ex conventu Assisienti sui Ordinis ad Capucinorum ad Petram-Rubeam abducitur.

A
A sacra inquisitione Romana, incertum, quâ de causa,

DUm B. Josephus mirabili vita sanctitate, miraculis, vaticiniis, celestique sapientia, uti § 3 & 4 vidimus, Assisi feliciter coruscaret, ideoque omnibus in ore ac veneratione esset, nova ipsum, eaque peracerba afflictio excepit. Etenim Romanum sacra inquisitionis tribunal, mandante summo Pontifice Innocentio X, cum non modo à dilecto sibi conventu, in quo tot piis castissimi animi deliciis fruebatur, verum etiam à fratrum sui Ordinis consuetudine avulsit, & ad Capucinorum Petra-Rubea conventum transiit. Locus hic est ducatus Urbini in diocesi Feretrana ad montes Carpenianos situs. Porro de tam inopinati mandati causa non satis liquet: neque enim omnibus, ut reor, placebit illa, quam Berninus, laudans Summarium fol. 134, num. 14, B. § 3; fol. 187, num. 14, D. § 35 & alibi, ex processibus allegat; nempe quòd expedire ac necessarium videretur, ut tantus thesaurus à publico remotus, soli Deo, donec is aliter faciendum manifestaret, intactus servaretur.

B 74 Pastrovicchius in Vita edenda præter tam eximia sanctitatis custodiam, etiam cautelam, sed utremque ut dubiam, ejus consilii causam commemorat. Atque hæc postrema ratio mihi sanè verisimilior apparet. Cum enim ob frequentes suas ecstases & sublimes corporis volantis instar per aëra raptus ab ipsis sui Ordinis superioribus multos annos, ut num. 58 vidimus, ceteris fratribus in choro, in processibus & triclinio adesse, ne quid turbaret, prohibitus fuerit, haud inverisimile est, inquisitoribus Romanis, probante Innocentio Pontifice, expedire visum esse, tam mirabilem Virum aliorum Religiosorum cura aliquo tempore committi, ut ejusdem virtus & miracula, si forte à suis fratribus nimis leviter probata essent, ab istis diligentius per quotidianam consuetudinem examinarentur. Ut ut sit (neque enim aliquid certi edicere possumus) constat, Beatum die xxiiii Julii anni 1653, jubente laudato Pontifice, litterisque à sacra inquisitione Romana datis, Assisio ad Capucinorum Petra-Rubea conventum translatum fuisse. Rem, prout gesta est, pater magister Robertus Nutius, Assisientis conventus tunc temporis Custos, exposuit in Summario fol. 102, num. 13, A. § 226, teste Bernino, unde sequentia accipe.

C 75 Pater Josephus (verba sunt laudati patris Custodis) ex sacro S. Francisci conventu hujus civitatis (Assisi) anno MDCLIII, quo anno ego dicto sacro conventui Custos præeram, abductus fuit jussu sanctæ memoriæ Innocentii X per litteras sacræ Congregationis sancti Officii, ad patrem magistrum Vincentium Mariam Pellegrinum, tunc inquisitorem generalem Perusinum missas, in quibus litteris mihi omnibusque Ordinis superioribus mandabatur, ut prædictus pater Josephus secundum expressum Pontificis mandatum prædicto patri inquisitori traderetur. Quæ litteræ, quodque in iis habebatur, præceptum, mihi patrique Josepho in angulo portæ dicti sacri conventus præ-

quod quomodo executioni mandatum fuerit,

lecta fuerunt. Laudatus pater inquisitor summo manè diei xxiiii Julii dicti anni ad sacrum conventum advenit, quo tempore pater Josephus Missam celebrabat; quæ quia duabus circiter horis durabat, oportuit dictum patrem inquisitorem præstolari, nolente me interturbare voluptatem, quâ in eo sancto Sacrificio fruebatur. Finitâ Missâ, ipsum adivi in suo oratorio, dixique, patrem inquisitorem Perusinum cum eo loqui velle. Ipse mox lætus ait mihi: Veniat, bene venerit: & respondente me, ipsum in ecclesia præstolari, surrexit è loco, in quo sedebat, Eamus, inquires, & promptissimè me secutus est.

E 76 Egressi ex capitulo veteri, dominum Alphonsum Confidatum, sacri Officii tum temporis in hac civitate vicarium, in claustrum obvium habuimus, qui dixit mihi, patrem inquisitorem jam non amplius expectare in ecclesia, sed ad januam conventus. Quo audito, pater Josephus turbatus est atque expalluit, & ad me conversus, ait: Pater Custos, num fortè me vult captivum abducere? Reposui, nescire me, an ipsum vellet captivum abducere, sed, cum ipse obedientiam aliis commendasset, oportere eundem eam primum exercere. Ad hæc dictus pater Josephus nihil respondit; sed cœpit gradum versùs prædictam portam accelerare, ubi dictus pater inquisitor aderat; quò cum pervenissemus, invenimus dictum patrem inquisitorem cum suo vicario & quatuor satellitibus; lectisque ibidem litteris, ut supra dixi, pater Josephus inclinavit se in terram, ut dicti patris inquisitoris pedes oscularetur, quos hic magna cum modestia subtraxit. Cùmque advertissem, dictum patrem Josephum eodem, quo supra, modo conturbari, dixi ei: Eja, pater Josephus, nunc tempus est crucem amplectendi & exercendi obedientiam. Ad quod ille hoc unum reposuit: O sancta obedientia; atque illico ex prædictæ portæ limine profiliit in rhedam, quæ in istum finem adstabat, & in quam pater inquisitor prior fuerat ingressus.

F 77 Cùm autem ipsum in rheda vidi, totus serenus & alacer erat & vultu ridenti. In eadem rhedam ingressi sunt prædictus pater vicarius & Cæsarettus satelles: quod pater Josephus conspicatus, denuò expalluit. Hoc modo ad Capucinorum Petrar-Rubeæ conventum deductus fuit. Hactenus laudatus pater Robertus Nutius, ejusdem conventus Custos, & rei gesta oculatus testis; ideoque, ut credere fas est, & ipsa præ se fert narratio, sincerus relator. Exstat & alia de eodem argumento relatio Hyacinthi Libelli archiepiscopi Avenionensis, supra laudati, inter Considerationes ipsius, quarum trigesima quinta, ad Cardinalem de Laurea transmissa, in Summario fol. 161, num. 15, F. § 7 recensetur, teste Bernino in Vita. In hac laudatus archiepiscopus de modo, quo Beatus Assisio abductus fuit, nonnihil quidem variat à supra laudato minimèque suspecto teste, loci Custode; cùm tamen quadam itineris adjuncta Tiferinum Tiberinum usque, quod Umbria civitas est, Citta di Castello indigenis appellata, ac ea præsertim, qua ipse Tiferini tunc præsens vidit, in eadem commemoret, eam quoque Latine hic exhibeo, prout apud Berninum ex processu Italicè recensetur.

78 Ætate nostra, ait laudatus archiepiscopus, vixit pater frater Josephus à Cupertino, Ordinis Minorum Conventualium, cui sacri illi honores, quæ solent Sanctis concedi, à sancta Sede jam parantur. Hic ex Assisienti S. Francisci conventu, in

AUCTORE
C. S.

Assisientis
conventus
Custos.

oculatus testis,
exponit.

F

Alia ejusdem rei narratio

AUCTORE
C. S.

quo habitabat, aliquando amotus, & Romanorum superiorum jussu à patre inquisitore Perusino ad quemdam conventum in ducatu Urbino abductus fuit. Qui scripserunt, illum captivatum & cum aliquo dedecore, quo fontes solent, deductum fuisse, nescierunt, quid dicerent, & historias suas implere voluerunt commentis, quæ personis, quas memorabant, minimè congruunt. Inquisitor rheda ve-ctus, Assisium advenit, eumque comiter invitavit, ut illam secum ascenderet. Invitanti Sanctus annuit, nec minimùm resistit, imò potiùs indifferenti animo vultuque ridenti eandem intravit. Mox primo sermone, quem pater inquisitor cum illo habuit, exhortatus eum amicè est, modoque omnino suavi, ut bono animo esset, & protestatus est, eum minimè captivum duci, uti ex sua sui que vicarii præsentia fortè inciderat suspicari. Et ut dictis fidem faceret, secundum in rheda locum ipsi assignavit, tertium vicario suo relinquens.

per Libellum
archiepiscopi
Ave-
nionensem,

B

79 Priusquam discederet, etiam eum monuit, ut, si quid vellet, liberè peteret; sese enim ac vicarium suum ei promptissimè obsecuturos. Hæc eadem sæpiùs in via repetiit. *Nihil hic de quatuor satellitibus, & de horum uno in rheda assidente meminit, omniaque paulò mitiùs exponit, quàm facta esse constet ex mox recitato patris Nuzii testimonio, cui tamquam rei gesta spectatori potior fides adhibenda est. Hisce obiter observatis, cetera, quæ illustrissimus meliùs novisse potuit, prosequamur.* Cùm hisce, ait, urbanitatis officiis ac benevolentia Tifernum Tiberinum, carissimam patriam meam, ubi ego negotiorum domesticorum causâ tunc versabar, illum deduxit, postridie manè ad destinatum sibi locum processurum. Curavi, ut in conventu S. Dominici hospitaretur, in eoque omnium optimum cubiculum obtineret. Manè illuc advenit, totoque eo die ibidem moratus est, quo tempore inquisitor sollicitus, ne quid ipsi deesset, eum sæpiùs invisit, ac semel coram me eidem ait: Pater, memento, quod toties tibi dixi, non esse te captivum, sed honorari à me, meque desiderare, ut cùm te ad destinatum à superioribus locum deduxero, meâ operâ contentum deseram.

qui Tiferni
Tiberini,
ubi Beatus
hospitatus
est,

80 Religiosi ipsi non modò de victu, sed de ceteris etiam omnibus necessariis benignè prospexerunt. Post prandium ipsum invisit, meque cum illo in ejus cubiculo inclusi; qui interroganti mihi, an contentus esset, respondit, sese omni loco contentum vivere, quòd sciret Deum ubique adesse, ac multò magis in eo loco, in quo experiebatur caritatem, quâ à bonis illis patribus tractabatur. Post hæc sermonem de rebus spiritualibus exorsus est, sumptoque argumento de ingrato hominum animo, mirari se aiebat, nullum non hominem ad Crucifixi aspectum non confundi pudore, recordando, quanta Jesus Christus passus fuerit, & quàm ingratum se quisque eidem exhibeat. Hæc considerans, cœpit singulos Domini cruciatus enumerare, & agoniam, & flagella, & spinas & clavos. Dumque ista loqueretur, videbatur mihi os ejus acescere, & eo modo torqueri, quo solent ii, quibus ora acri aëto madescunt. Eodem tempore vidi ipsum ex quadam arca, in qua federat, humi in genua subito prolapsum; tantumque strepitum genibus ediderat, ut graviter sauciatus crederem.

ipsum insignem
est. sum
patientem
vidit,

81 Spectabatur oculis, nescio, qua ratione distortis, id est, pupillâ sub superioribus palpebris latitante, brachiisque in crucem expansis, eo modo, quo solet S. Franciscus depingi, cùm sacra stigmata suscepit. Ad tam evidens sanctita-

tis indicium animo consternatus sum, meque indignum reputans, qui tam sacra prodigia viderem, eodem tempore in genua pariter procubui, & Deo gratias egi. Deinde denuò confedi, & attentis oculis consideravi ipsius corporis habitum, qui planè talis erat, qualem mox dixi. Sed experiri volui, an ejusdem brachium possem movere, quod difficulter potui. Motum tamen velut pendulum ab humero decidit, idque ego ad eas oscillationes impulsi, quas à libellis in aère suspensis quotidie fieri videmus: usque adeò brachium istud à naturali suo statu amotum apparebat. Elapso magno horæ quadrante, sibi redditus, sermone Neapolitano ait: Ignosce mihi, quòd somno opprimar; & super arca sua rursus refedit. Cùmque ego me industrium, rerumque spiritualium peritum simulans, eum reprehenderem, & motus istos perturbationis arguens, hortarer, ut impostero ab iisdem abstineret; respondit mihi, posse se meis precibus adjuvari, ut hanc gratiam, quam sæpiùs frustra petierat, à Deo impetraret, aut saltem, ut iis motibus, quos in sua potestate non habebat, coram aliis liber esset.

Et cum eodem
collocatus
fuit.

82 Tum petii, quid in ejusmodi mentis excessibus, qui tam singulares apparebant, à Deo sibi peculiariter ostenderetur. Respondit, ille aliquando se multa simul de Deo videre sine discretione formarum, ad eum modum, quo quis ingressus in cubiculum, tapetibus, picturis, speculis, lectulis Phrygii operis, aliisque hujusmodi rebus probè instructum, videt quidem, ibi pulcra esse, sed omnia sub uno conspectu & sine partium destinatione; aliquando singulare aliquod mysterium pro divino arbitratu sibi exhiberi. Sed innuens, fastidio sibi esse plura super hoc argumento mihi respondere, nauseantis instar petiit, ne quid præterea exquirerem, eò quòd ignorans esset, nec novisset differere. *Hactenus laudatus archiepiscopus Libellus. Porro Beatus reliquum itineris, quod postero die cum patre inquisitore prosecutus est, non sine aliis prodigiis consecit, quæ quia in Vita edenda satis exponuntur, sciens hic prætereo.*

83 Cùm autem ad conventum Petra-Rubea pervenisset, à patre Joanne Baptista de Monte Grimano, ejus loci, uti Berninus ex processibus asserit, tum temporis Guardiano, quem Beatus, licet nunquam antea visum, noverat, ceterisque ejusdem conventus Religiosis Capucinis benignè susceptus est. *Quæ porro fuerint sacra inquisitionis de eodem mandata & quam æquo animo ea ipse tulerit, liquet ex testimonio reverendi patris Joannis Maria Foro-Semproniani, qui Capucinis per eam provinciam tum præerat, quod apud Berninum ex Summarii fol. 170, num. 14, C. § 316 Italicè relatum, Latine feci. Is igitur hac super re sic loquitur:* Hanc tamen fortitudinem Deus in fratre Josepho peculiariter residere fecit in postrema illius afflictione, quando ex sacro Assisienti conventu amotus, & à satellitibus summo cum rigore ad nostrum Petrarubeæ monasterium deductus fuit. Cùm ego provincialis tunc essem, postridie adventus dicti Patris illuc adveni, & ad triclinii januam scriptum affixum reperi, quod severissima reverendissimi patris inquisitoris de dicto patre Josepho mandata continebat, ut à patribus nostris rigidè observaretur, ne cum quoquam seu seculari, seu Regulari, seu ecclesiastico, cujuscumque gradus & conditionis loqueretur.

In conventu
Petra-Rubea
ex sacra
inquisitionis
mandato

F

84 Alterum ejusdem mandati exemplar affixum inveni ad portam cellæ dicti patris Josephi, quæ cella à dicto patre inquisitore ipsi assignata fuerat,

ab omni
exteriori
mercio
semo,
tus vivit,

erat.

A eratque istius conventus obscurissima pessimaque. In hanc cellam, dicti patris Josephi visendi gratiâ, ingressus, reperi illum hilarem, contentumque ac veluti paradisi voluptate fruentem. Quinque diebus colloquia cum ipso miscui, ac semper æquè hilarem comperi; nec umquam petiit, an causam scirem, ob quam ex sacro conventu Assisienti abductus, tantoque cum rigore in hoc nostro Petræ-Rubeæ collocatus fuisset, quidve à se exigeretur. *Hac ipse, quibus Berninus ac Pastrovicchi ex aliis processuum locis in Vita addant, non modo omnes cum aliis, præterquam cum Capucinis, alloquium, sed etiam omne litterarum commercium, a sacro inquisitionis tribunali eidem penitus interdictum fuisse; quod utrumque religiosissimè observavit, ut in Vita edenda videre est.*

§ VII. In conventu Petræ-Rubeæ miraculis elucens, ob nimium populi concursum ad conventum Foro-Sempronensem transfertur; inde ad Montem-veterem, ex quo Forum-Sempronii redit.

B Mulieris scirrhum sanatur, puero visum reddit.

Detrusum in hunc Capucinatorum Petra-Rubea inter asperos montes conventum, & ab omni externorum commercio remotum, sua virtus ac miracula etiam celebriorem reddiderunt. Berninus ex hisce pauca aliqua recenset, de quibus Pastrovicchi ex studio brevitatis levissimè tantum meminit. Justina de Antimis inquit Berninus, laudans Summarium fol. 594, num. 41, A., § 49, & fol. 201, num. 15, A., § 102, septem annos molesto scirrhu cruciata, cum suis pedibus nequirit, aliorum manibus ex patria sua Macerata, quæ ducatus Urbini civitas est, non procul à Petra-Rubea distat, ad Petram-Rubeam conducta fuit eo unice fine, ut fratris Josephi Missæ interesset. Eadem fide, quæ Euangelica hæmorrhøissa per virtutem, quæ ex Jesu Christi corpore exibat, sanata fuit, hæc quoque pia mulier Maceratenfis subito convaluit per virtutem, quam Jesus Christus ex fratris Josephi corpore emisit; & harum prima ad contactum vestium, altera per præsentiam in Sacrificio sana facta est. Urbini pileolus ejus, oculis Petri Santi, qui ex perniciosa fluxione visum penitus amiserat, impositus fuit, & ad pileoli contactum fluxio evanuit, visusque redditus est; & exclamante Santio; Mater ego video, mater ego video! tota domus in stuporem admirationemque sublimium hujus Servi Dei meritorum rapta est.

86 Frater Joannes Baptista de Monte Grimano (in Summario fol. 302, num. 17, D., § 30, & fol. 517, num. 38, D., § 22, teste Bernino) guardianus conventus Petræ-Rubeæ, quodam vespere apud fratrem Josephum conquestus est, quod non tantum ceræ sibi ampliùs superesset, quantum ipsi ad Missam suam postridiè pro more suo diutissimè protrahendam necesse esset: solebat enim duas ipsi horas impendere. Huic Servus Dei placidè respondit: Confide, fili, ne turberis; Vetulus providebit; per Vetulum designans B. Felicem Capucinum, qui nunc à Clemente XI Pontifice Sanctorum catalogo adscriptus, cum Sancti titulo in aris honoratur. Postero manè, cum ecclesiæ janua primùm aperta esset, persona quædam ignota

ceram pro Missa suppeditat.

fasciculum crassorum cereorum attulit & in altari deposuit, qui & vaticinium probârunt, & fratri Josepho ad celebrandas diuturnas Missas succederunt, quamdiu in eodem conventu dehinc commoratus est. Quinimo dum ipse ad Petram-Rubeam habitavit, necesse non erat eleëmofynas conventui foris conquirere, Deo propter preces Servi sui necessaria suppeditante; prout in Summarii loco citato, § 32 legi asserit Berninus. Misto alia pauca minoris momenti, quæ Berninus ibidem habet, multa alia, ut inquit, præteriens, quæ longum esset enarrare.

87 Quamquam B. Josephus ab omni cum exteris commercio sejunctus, ut supra diximus, viveret, permissum tamen ei fuit Missas in ecclesia publicè celebrare. Hinc maxima populi frequentia, ad quem ejusdem fama, latissime sparsa pervenerat, ad eandem ecclesiam, ut sacrificantem videret, è vicinis circum locis convolabat. Quantus hic fuerit concursus, docent testes fide digni in processibus, quorum dicta, à Bernino relata, Latine recensibo. Pater Joannes Baptista de Monte Grimano in Summario fol. 179, num. 14, C., § 376 hac ait: Cum pater frater Josephus in conventu nostro primùm cœpit habitare, tanta populi multitudo ex vicinis ac longinquis locis, ejusdem Missam audiendi causâ, accurrit, ut aliqui etiam in tecta conscenderent; eaque occasione dictus pater Josephus à secularibus visus est in ecstases rapti. Hisce consonat patris Joannis Maria Foro-Semproniani, Capucinatorum, ut supra dictum est, Provincialis testimonium, quod in Summario fol. 168, num. 14, C., § 302, teste Bernino, habet sequentia.

88 Multæ personæ ecclesiasticæ, seculares & Regulares ex longinquis etiam regionibus ad nostrum Petræ-Rubeæ conventum concurrebant, ut Missæ ipsius, quam in hac nostra ecclesia publicè celebrabat, interessent, viderentque atque admirarentur ejusdem ecstases & raptus, precibusque in angustiis ac infirmitatibus suis juvarentur. Tanta autem erat accurrentium frequentia, ut circa conventum nostrum tabernæ casæque adventantium commodo excitarentur. Cumque ecclesia, dicto Patre Missam celebrante, multitudinem non caperet, in ejusdem tectum conscenderunt, tegulasque amoverunt, atque ipsos ecclesiæ parietes perforarunt. Consonat & pater magister Jacobus Roncaglia, Minor Conventualis, qui apud Berninum ex Summario fol. 579, num. 40, E., § 5 sic loquitur: Plurimæ personæ cum Regulares, tum ecclesiasticæ & seculares, prædictum servum Dei fratrem Josephum sæpissimè viderunt ecstasibus inhaerentem in omni loco, ubi habitavit; maximè tamen Petræ-Rubeæ, quando sanctitatis ipsius explorandæ gratiâ à Romanis superioribus ex sacro Assisienti conventu ad dictum Capucinatorum Petræ-Rubeæ monasterium deductus fuerat.

89 Hisce ad Missam illius admittentibus utriusque sexus & omnis conditionis fideles, vicini populi magno numero illuc confluxerunt, non tam ducti curiositate, supernaturales ejus motus spectandi, quàm pio desiderio spirituales aliquem quæstum inde referendi. Alii quoque (dum non sacrificaret) cupientes rei veritatem explorare, hi uno, isti altero modo tentârunt, manus illius aliudque corporis membrum comprimentes, ac nonnumquam ipsum etiam fortiter brachiis constringentes. Verùm hisce similibusque experimentis sibi minimè reddebatur, sed immobilis permanebat, donec Deo placuisset ejusdem sensus ad pristina sua officia revocare. Simillima de frequenti populi

AUCTORE
C. S.

Ingens populi frequentia ad conventum confluit.

E

ut ipsum Missam celebrantem

F

in ecstasibus raptum videat;

AUCTORE
C. S.

concurſu, amotis reſti regalis, viſſiſque palam ec-
cliaſibus reſtatus eſt pater Joannes Felix Bernabeus,
Regens ac magiſter ejuſdem Ordinis Conventua-
lium, in Summario fol. 584, num. 40, F., § 29,
cujus verba, quia præter diſta nil docent, præter-
mitto.

quam ob rem
prohibetur
Miſſam in
eccliaſia

90 Poſt hæc ſubdit Berninus ex Summarii fol.
329, num. 18, F., § 55, 76, in feſto S. Augu-
ſtini, ſeu die XXVIII Auguſti, tantum fuiſſe popu-
li ad eandem eccliaſiam concurſum, ut, ne quid
ſecus accideret, ſuperior judicaverit, beatum Pa-
trem prohibendum eo die celebrare. Addit, demon-
nem hoc mandato uti voluiſſe, ut Beatum pertur-
baret; ſed irxiſto conata. Antequam verò, ait,
mandatum iſtud ei ſignificaretur, voluit dæmon
moleſtum ejuſ rei nuntium prævertere; ideòque
ſpeciem elegantis adoleſcentuli indutus, illius cel-
læ januâ turbidè apertâ, digito minitabundus ei-
dem ait: Non dices, non dices hoc manè Miſſam.
At frater Joſephus nihil conturbatus, Faciam, in-
quit, quod vult Deus; & immotus perrexit ſe (ad
Miſſam celebrandam) comparare; ne leviffimo qui-
dem aſpectu infernum nuntium dignatus. Super-
veniente autem guardiani mandato, Servus Dei
promptè obſecutus eſt, & de Sacrificio ſuo ſacri-
ficium Deo obtulit.

B

publicè cele-
brare, & ex
ſacræ inqui-
ſitionis man-
dato

91 Eadem ratio ſuperiores deinde compulſit, ut
Beatum à publico in eccliaſia conſpectu in poſterum
penitus arcerent, Miſſamque in eadem dicendâ in-
terdicerent. Ita teſtatur pater Joannes Baptiſta à S.
Agatha Capucinatorum in eodem conventu vicarius,
cujus verba Berninus ex Summarii fol. 147, num.
13, C., § 124 recitat Italicè, & ego Latine ſub-
jungo. Cùm ego vicarii munere ſuncturus ad con-
ventum Petræ-Rubeæ primùm adveni, concurre-
bant millia hominum, & præ nimia populi fre-
quentia etiam tectum eccliaſiæ ex parte apertum
fuit, quod nondum integrè reparatum vidi. Et ego
ed adveniens, ex ſuperiorum præſcripto vetui, ne
pater frater Joſephus ab aliis, quàm à Religioſis
noſtris impoſterum videretur. Non parùm quoque
ſacræ Romana inquisitionis præſidibus ille populi
concurſus, turbaque diſplicuerunt; ad quas evi-
tandas ſimul & Capucinos Petra-Rubea, ut credi-
bile eſt, adventantium ac Beatum videre cupien-
tium moleſtiâ liberandos, iidem decreverunt illum
hinc quoque amovere, & quàm poſſent ſecretiùs in
quodam alio conventu abdere, ubi ſolitariam vi-
tam ageret, omnibus præterquam ejuſdem loci Re-
ligioſis, ignotus.

C

ad conven-
tuum Foro-
Sempronianum,

92 Ad hanc rem aptior viſus iſtis eſt Foro-Sem-
pronianus Capucinatorum conventus, cujus ſitum
Berninus ſic indicat: Forum-Sempronii ſitum eſt
in ducatu Urbini, decem milliaria ab ea civita-
te, à qua ducatus nomen habet, aliquot monti-
bus circumdatum, in quorum unius apice Capu-
cinatorum conventus ſedet. Laudati itaque præſi-
des litteris ad Aſcanium Maſſeum, archiepiſco-
pum Urbinatem datiſ, mandarunt, ut patrem Jo-
ſephus ex Petra-Rubea conventu ad prædictum
Foro-Sempronianum clanculùm transferri, ibidem-
que ab omnium hominum, præterquam Capuci-
norum commercio oculiſque ſubmorum ſervari cu-
raret. Hac ceteraque eodem ſpectantia mandata lau-
datus archiepiſcopus per Marium Vivianum ecclia-
ſia ſua canonicum & archipreſbyterum, quantâ po-
tuit ſedulitate, exſecutus eſt. Berninus pium beati
Viri ea occaſione dictum obſervat. Cùm enim hic
locum, quò commigrandum ſibi eſſet, ab archipre-
ſbytero petiſſet, iſque negaſſet, eum poſſe indica-
ri; ſecurus, quò demum abduceretur, faceret inſti-
tit, utrum in deſtinato ſibi loco Deus adſeſſet; illo-

que id utique affirmante; Eamvis ergò, inquit, a-
lacriter; Crucifixus adjuvabit.

93 Quod ad tempus attinet, oportet, profectio-
nem hanc in finem Octobris aut initium Novembris
anni 1653 incidiſſe. Ex ſuprà dictis enim die XXIII
Julii ejuſdem anni ex Aſſiſiensi conventu ad Pe-
tram-Rubeam conductus fuit; apud Petram-Ru-
beam verò tribus tantummodo menſibus (ſeu com-
pleti hi fuerint ſeu inchoati) commoratus eſſe, in
Viſa edenda diſertè dicitur. Porro quamquam in
Beato ad Foro Sempronienſem conventum tranſfe-
rendo diligentiffimè cautum fuerit, ne novum o-
juſdem domicilium cuiquam innoteſceret, ſuboluit
tamen accolis, quorum importunis precibus Capu-
cini Foro-Semproniani non niſi perquam difficulter,
ſed conſtanter tamen, ut juſſi erant, ejuſ videndi
copiam facere recuſarunt. Dum hic ita latitaret,
alia denuò cauſa montandi pauliſper domicilii oc-
currit. Celebranda erant in laudato conventu Ca-
pucinatorum provincialia comitia, quorum tempo-
re Joſephus ibidem minimè relinquendum ſape
laudatiſ inquit ſitoribus Romanis viſum fuit.

94 Horum itaque juſſu ad proximum Capuci-
norum conventum Montis-veteris, vulgò di Monte
vecchio, qui non longè à Foro-Sempronienſi Orien-
tem verſus ſitus erat, interim tranſmiſſus fuit. Ber-
ninus, laudans Summarium fol. 170, num. 14,
C., § 323, ſcribit, B. Joſephus equum ad hoc iter
conſciendum à vicario epiſcopi Foro-Semproniani
miſſum fuiſſe; ſed cùm guardianus advertiſſet, ip-
ſum equitandi artem minimè callere, ideoque per
ſcabroſas illas vias manifeſto viſa periculo expo-
nendum, ſi pergeret, ab eodem revocatum fuiſſe,
ac Capucinatorum habitu, ne agnoſceretur, indu-
tum, & à duobus Capucinis comitatum, iter pe-
dibus confeſſiſſe. Geſta ejuſ in Monte-veteri habes
in Viſa edenda; at quamdiu ibidem manſerit, in-
certum eſt. Ceterùm poſt habita prædicta comitia
ad conventum Foro-Sempronienſem reductus eſt.

D

atque hinc
ad Montem-
veterem mi-
tatur;ex quo ad
Foro-Sem-
pronienſem
revertus eſt.
E

§ VIII. Alexandro VII Papa man- dante, ſuis redditus, reliquum ætatis ſuæ Auximi tranſigit: vi- tæ illius brevis chronotaxis.

A Nnus quartus fermè jam expletus erat, ex
quo B. Joſephus à ſui Ordinis Religioſorum
conviſtu remotus, apud patres Capucinos dege-
bat, cùm tandem fratribus ſuis cum ſummo eo-
rumdem gaudio redditus fuit. Rem, ut acta eſt,
Berninus paulò latiùs explicat, quàm Paſtrovic-
chius, ideòque juverit eam ex ipſo breviter expo-
ſuiſſe. Dolebant ſanè patres Minores Conventuales,
quod tam illuſtre Ordinis ſui ornamentum, quale
erat Joſephus, non ſibi, ſed Capucinis concedere-
retur; ſed cùm ita ferrent ſacræ inquisitionis atque
ipſius etiam ſummi Pontificis Innocentii X manda-
ta, dolebant magis, quàm querebantur; nec au-
debant pro eo recuperando intercedere; vel, ſi ten-
taverint; certè exaudiri non fuere. Favebat quidem
eorum votis Cardinalis Fabius Chiſius, qui poſtmo-
dum ſummus Pontifex, Alexander VII dictus eſt,
& Innocentii animum ea ſuper re perſentaverat;
ſed cùm hunc in ſententia ſua obſeratum depre-
hendiſſet, ipſe quoque ſilendum exiſtimavit.

96 Innocentio X inter hac vitâ ſuncto, eodem-
que Cardinale Fabio Chiſio die VII Aprilis anni
1655 in Pontificatum ſucceſſo, ſpēs magna patri-
bus

F

Minoribus
Conventua-
libus flagi-
tantiſ;Alexander
VII Papa B.
Joſephus

A bus Conventualibus affulsit, Josephum tandem aliquando recipiendi. Celebrabant illi opportunè Romamense Majo ejusdem anni sui Ordinis comitia, eaque occasione octo superiores provinciarum ad novi Pontificis pedes, cujus mentem ex collata olim opera perspectam habebam, ab iisdem delegati fuerunt, qui fratrem suum Josephum à Cupertino sibi restitui, totius Ordinis nomine supplicibus precibus flagitarent. Motus aqua petitione Pontifex, quaesivit, ad quem igitur conventum ipsum destinarent. Quibus unanimi voce respondentibus, Ad Assisientem; reposuit: Nequaquam: in illo sanctuario unus sufficit S. Franciscus; nec deesse ibi possunt boni Religiosi, ubi semper fuit schola veræ observantiæ. Atque hac quidem tunc: paucis verò post diebus significari iis iussit, velle se, ut ad Auximanum S. Francisci conventum destinaretur.

B 97 De Auximo sequentia notat Berninus: Auximana civitas (incolis Ofimo dicta) sita est in provincia Marchiæ Anconitanæ, sex miliaribus à sacra Domo Lauretana, quinquaginta Foro-Sempronii distans, mercibus affluens, salubris aëris & fertilis humi; conventus autem S. Francisci Conventualium, in ipsa civitate situs, fatis opulentus est. Non tam his tamen rationibus Alexandrum inducendum credit, ut patrem Josephum illuc mittendum mandaret, quam quod Auximana ecclesia tunc præfesset episcopus sororis sue uterine filius Antonius Bichius, postea Cardinalis, à quo certò considerabat fore, ut Josephus tractaretur liberaliter & simul in solitaria vita ab omni externorum hominum commercio semotus contineretur; quod utrumque Pontifex vehementer cupiebat. Ita quidem ille; verum ex hac consideratione Alexander in sua sententia confirmari quidem potuit, sed non ad eam primò capeffendam induci, si, ut vult Berninus, legati à comitiis mense Majo anni 1655 Roma habitis ipsum pro Josephi reditu adierint, & ipse paucis post diebus iusserit, eundem ad Auximanum conventum transferri.

C 98 Ratio est, quod apud Ughellum tom. 1 Italia sacra aucta, col. 513 Ludovicus Bettus Auximanus episcopus die xxvii Octobris anni 1655 obiisse, eique laudatus Bichius anni sequentis mense Octobri, vel, ut in margine notatur, mense Martio in episcopatum successisse dicatur. Pastrovicchius in Vita edenda consentit, Bichium Auximana ecclesia episcopum præfuisse, dum summus Pontifex istud mandavit paucis diebus postquam consilium de Beato Assisium mittendo rejecerat; sed mandatum ipsum anno 1656 affigit, quod deinde etiam fecit Berninus, uti mox observabo. Quam ob rem dicendum est, aut comitia illa primùm anno 1656 celebrata fuisse, aut certè octo illos legatos, si revera à comitiis missi fuerint, hoc anno ad Pontificem primùm accessisse. Non prius tamen, quam anno 1657 prædictum Alexandri præceptum executioni mandatum fuit propter pestilentiam, qua anno precedenti aliquot Italia partes, & inter has Romanam urbem atque Ecclesiasticum statum graviter afflixit.

C 99 De hac mōra, moraque causa consentiunt Berninus & Pastrovicchius, quorum prior cum unum annum inter mandatum & ejusdem executionem discretè interponat, manifestè indicat, idem illud mandatum, non anno 1655, sed 1656 editum fuisse. Eodem teste, expedita hac super re littera à sacri Officii tribunali ad Gibertum Borromanum, S. R. E. Cardinalem, Conventualium prorectorem suere, qui postquam cum Capradosso Ordinis Generali contulisset, imposita est ejusdem Ordinis secretario ea provincia, ut patrem Josephum

è Foro-Sempronienfi Capucinatorum conventu ad Conventualium Auximanum, quam posset secretius, conduceret. Jussis obtemperans secretarius, die vi Julii, horà noctis secundà, præcitato anno 1657 ad Foro-Semproniensem conventum advenit, litterisque sacri Officii exhibitis guardiano, B. Josephum, de proximo discessu suo divinitus præmonitum, eadem nocte inde abduxit, ac quarto post die, seu x ejusdem mensis Julii, sero vespere in conventum Auximanum inter suorum gratulationes saluum & incolumem adduxit.

100 Quatuor itaque annis præter aliquot dies B. Josephus inter patres Capucinos vixit, Assisio abductus die xxiii Julii anno 1653, & ex Foro-Semproniano conventu ad suos reversus die vi Julii anno 1657. Ex quatuor autem illis annis tres menses in conventu Petra-Rubca, reliquum temporis in Foro-Semproniano traduxit, excepto tamen illo dierum aut hebdomadam spatio, quo propter comitia provincialia in postremo loco celebrata jussus est interim in conventum Montis-veteris commorari. Acta ejus in novissimo itinere suo Auximum versus, ceteraque ab eodem in hoc conventu ad mortem usque gesta, lector in Vita edenda inveniet, ut necesse non sit ea hic pluribus exponere. Verum tamen non ingratum fore existimavi, si ejusdem vivendi normam, quam reliquo vita sua tempore tenuit, velut sub unum conspectum subjicerem iisdem verbis, quibus, teste Bernino, ea Italicè expōsita legitur in Summario fol. 205, num. 15, A., § 130, eo modo, quo subdo.

101 Ad solis ortum surgebat è lectulo, & rectà ad oratorium suum sese conferebat, Horam primam canonicam, aliaque Officia, ut dicitur, recitaturus, donec ejus pater spiritualis, ut eum de peccatis confitentem audiret, in oratorium inductus esset. Confessione peracta, parabat se ad sanctum sacrificium Missæ celebrandum. Deinde ad facellum, ubi Missam secretò diceret, sibi destinatum descendebat: quò cum pervenisset, sacerdotali habitu indutus, & coram altari prostratus in genua, litanias beatissimæ Virginis devotè recitabat. His finitis, Missam ordiebatur, quam magna cum devotione celebrabat, eaque sine ecstasibus unam circiter horam durabat, cum ecstasibus verò aliquando diutiùs, aliquando minùs. Videtur hic aliquid deesse; nam & res ipsa exigit, ut ecstasem Missam diutiùs extraherent, & aliunde comperi, soluisse Beatum duas circiter horas, dum in ecstasem raperetur, sacrosancto illi Sacrificio impendere. Videtur itaque relationis auctor indicare voluisse, tantumdem temporis, plus minusve, ab eo ecstasibus impensum fuisse, quantum Missa impendebatur. His observatis, relationem prosequamur.

102 Post finitam Missam aliquantulum in facello morabatur; deinde ad oratorium redibat, Horas canonicas, aliaque divina Officia, quæ dicere soluerat, perfoluturus; videlicet Officium B. Mariæ Virginis, Officium defunctorum, Officium sanctæ Crucis & Spiritus sancti, septem psalmos pœnitentiales cum precibus; & si tempus supererat, hoc Coronæ impendebat. Hisce ergò exercitiis occupabatur usque ad horam prandii, quod, postquam ceteri Religiosi pranderant, ipsi afferebatur. Sumpto prandio, quod brevi expedierat, redibat ad oratorium, Deo gratias acturus; & si quis Religiosorum cum eo colloqui volebat, libenter auscultabat, donec ad cellam suam se reciperet, in quam sese includebat, ut unius aut sesqui horæ circiter spatio quiesceret. Expergefatus, revertebatur ad oratorium, preces suas, & quo

cum quatuor
serè annis
apud Capu-
cinos vixis-
set.

Quotidiana
illius exerci-
tia

quamdiu
deinde apud
Religiosos
suos

1010 DE B. JOSEPHO A CUPERTINO ORD. S. FRANCISCI,

RECTORE
C. S.

ad AVE MARIA, (id est, donec ad recitandam salutationem angelicam signum de more daretur) ibidem profecturus, nisi ab aliquo Religioso, spiritualis auxilii petendi gratiâ ad se adducto dirineretur.

In conventu
Auximano

103 Ad AVE MARIA socius illius lucernam accendebat; solebat enim ferè usque ad horam tertiam noctis spirituales libros legere, legebatque tum ordinariè Missam postridie dicendam, Vitam alicujus Sancti ejus diei, librumve aliquem Concionum aut Scripturæ sacræ. Versus horam noctis tertiam ferebatur ei per socium suum cœna, postquam patres cœnassent. Post hanc repebat oratorium, interdum aliis Religiosis comitatus, qui eum invisebant, ut de rebus asceticis differerent, vel cantilenas in Dei laudem concinerent. Hæc autem omnia per unam subinde horam ac mediam protrahebat; & licet alii recederent, ipse manebat in oratorio usque ad medium noctis, quando matutinum Officium erat recitandum. Dicto Matutino, quieti se dabat usque ad solis ortum. Atque hæc fuere illius diurna nocturnaque exercitia, quæ à suo in nostrum conventum ingressu usque ad supremum morbum semper observavit; nisi cum adversa valetudine aut aliqua infirmitate impediretur.

B
supervixit
ad mortem
usque

104 Naturalis quoque ipsius vitæ ratio ea erat, quam subdo. Toto anno non aliis cibis vesceretur, quam esurialibus: in cibo & potu sobrius erat, videbaturque invitus vesci, ita abalienatus à sensibus, ut non adverteret, quid manducaret, biberetve. Quod ad vestitum attinet, pro subucula lineam lanceam gestabat & sine ulla tela lineam, par subligaculorum; nudos pedes crepidis indutus. Superior vestis, ceterorum Religiosorum more, tunica & cucullus lanea erant, texta Assisi; hiemali tempore penulam seu pallium addebat. Iisdem vestibus semper indutus dormiebat, partim sedens, partim super tribus tabulis extensus, ad caput habens cervical telâ lineâ obductam, & pro strato pellem ursinam. Domicilium ejus constabat ex duobus cubiculis, quorum unum erat oratorium, alterum quieti destinatum; in quibus semper, totoque suæ vitæ ad mortem usque tempore solitarius vixit. *Hactenus laudata relatio in Summario, qua cujus sit, Berninus non indicavit.*

C
quam ibidem
obit.

105 Austerum vita genus, quod in perpetua corporis maceratione, præsertim junior duxerat, vires ejus vehementer attriverant, ac stomachum imprimis ciborum parcitas qualitasque non parùm debilitaverant. Decem enim annos, ut Berninus ex Summario fol. 91, num. 13, A. § 69 asserit, sine vino, septem sine pane, ac integrâ Quadragesimam paucis nucibus contentus exegerat. Emaceratum itaque tot modis corpusculum, quod sexaginta annorum ætas præterea aggravabat, die x Augusti anno 1663 febris corripuit, qua superstites vires corrodendo, ipsum humanis rebus tandem exemit. Die xvii Septembris ejusdem anni sacro Viatico, eodemque aut certè postero die extrema Unctione munitus fuit: die verò xviii exeunte, vel ineunte xix, in placidissimum risum prorumpens, vultuque inopina luce coruscante, sanctissimam animam ad cælum emisit, natus annos sexaginta, menses tres, diem unum. De anno menseque consentiunt omnes. Berninus ac Pastrovicchius tempus insuper strictius assignant, nempe quadrantem circiter ante horam sextam nocturnam Italicam, qua diem xviii secuta est, quod tempus videtur in initium diei xix incidisse, cum tam in Brevi, quo duo ejusdem miracula & Benedicto XIV feliciter regnante Pontific. ap-

probantur infra num. 121, quam in Brevi beatificationis infra num. 128, die xix Septembris obiisse dicatur. Obiit autem in conventu Auximano, cum ibidem annis sex, duobus mensibus ac diebus octo habitasset.

D

106 Ex hactenus dictis totius vitæ illius chronotaxis in hunc modum conficitur. Natus est Cupertino, in oppido regni Neapolitani, diœcesis Neritonensis, die xvii Junii anno 1603. In seculo futuriæ artis aliquo tempore didicit. Anno 1620 (mensem Augustum addit Berninus,) adeoque ætatis suæ decimo octavo; à patribus Capucinis inter sui Ordinis laicos admissus, in conventu Martine tirocinium inchoavit, frater Stephanus appellatus. Anno sequenti, sive Christi 1621 ante Pascha, quod tunc die xi Aprilis celebratum fuit, ex eodem tirocinio domum remissus est. Post hæc, incertum, quo tempore, annitentibus matre & avunculo suo, Ordinis Minorum conventualium presbytero, obtinuit, ut inter ejusdem Ordinis Tertiarios laicos, quos Oblatos appellant, cooptaretur in conventu S. Maria Cryptelle, seu della Grottelanuncupato, prope Cupertinum, ubi stabuli mulæque domesticæ curam gessit, & aliquo etiam tempore avunculo suo socius adjunctus fuit.

Chronotaxis
vitæ illius

107 Anno 1625, ætatis suæ xxiii inchoato, die xix Junii ad ejusdem Ordinis habitum clericalem admissus, & novitiis clericis adscriptus, tirocinium suum in laudato Cryptelle conventu exorsus est, ibidemque anno insequenti solemniter professus est. Anno 1627, die xxx Januarii ab episcopo Neritonensi minoribus Ordinibus, die xxvii Februarii subdiacônatu, diaconatu verò die xx Martii ejusdem anni & ab eodem episcopo Neriti initiatus est. Sacerdotium denique anno 1628, die xxviii, vel forte iv Martii, ab episcopo Castrensi suscepit. Anno 1638, die xxi Octobris (teste Bernino) ex dilecto sibi Cryptelle conventu Neapolim profectus est, evocatus à sacra inquisitionis tribunali, apud quod velut impostor immeritò accusatus fuerat. Post probatam Neapoli innocentiam ejus, agnitamque sanctimoniam, cum litteris ab eodem tribunali acceptis Romam ad patrem Generalem sui Ordinis destinatus est, & ab hoc post aliquam in Urbe moram ad S. Francisci Assisensem conventum in Umbriam transmissus fuit.

E
hactenus de-
ducta

108 Dum in hoc conventu caelestibus deliciis afflueret, & miraculis clarus, omnibus in veneratione esset, litteris à Romano sacra inquisitionis tribunali, jubente Innocentio X summo Pontifice, die xxiii Julii anni 1653 inde ad Petra-Rubea Capucinarum conventum, atque hinc post tres menses ad Foro-Sempronianum, qui Capucinarum pariter est, ob concurrentis ad ipsum populi frequentiam translatus fuit, & ab exteriorum hominum consortio prohibitus. In hoc posteriori loco triennium circiter exegit, paucis interim tempore in Monte-Veteri, apud Capucinos tamen, degit, donec provincialia ejusdem Ordinis comitia apud Forum-Sempronii celebrabantur. Tandem anno 1657, die vi Julii, mandante Alexandro VII, qui Innocentio X in Pontificatum successerat, ex Foro-Semproniano conventu ad Auximanum Minorum Conventualium conductus, eoque die x ejusdem mensis adveniens, sui Ordinis fratribus, à quibus quatuor ferè annos exsulaverat, cum ingenti utrimque gaudio restitutus fuit. Ex hoc denique loco, post annos sex, menses duos, dies octo, relictis ibidem mortalitatis exuviis, ad cælos emigravit, sanctimoniam illustris ac miraculorum frequentiam vivus æquè ac mortuus clarissimus.

breviter re-
censetur.

F

A

§ IX. Beati sepultura, & aliquot brevia elogia per scriptores synchronos.

Venerabile corpus præter morem loculis inclusum

Presentissimo vite periculo, in quo B. Josephus Auximi versabatur, Roma intellecto, Alexander VII Pontifex, quanti illius sanctitatem faceret, palam fecit. Eiusdem enim jussu, teste Bernino ex Summario fol. 1, num. 1 A., § 1, Cardinalis Flavius Chisus sequentem epistolam ad Antiochum Honofrium, Auximatis episcopi vicarium dedit, quam ex Italica Latinam hic exhibeo. Illustrissime & reverendissime domine vicarie generalis. Dolorem non vulgarem, quem ex gravi infirmitate patris fratris Josephi à Cupertino, per varias dominationis vestræ litteras cognita, conceperam, nunc auxerunt eæ, quibus die xvii hujus ad me datis significas, eundem in supremo agone versari. Si à Domino Deo ad alteram vitam evocetur, dominatio vestra curabit, ut corpus illius in loculo (quamquam id insolitum sit) deponatur, curabitque, ut in sepulcro, quod pro sua prudentia ad propositum magis convenire judicaverit, inhumetur. Monendum tamen, ut omnia peragantur sine insolita & extraordinaria significatione &c. Romæ xxii Septembris MDCLXIII. Ad dictissimus dominationi vestræ F. Card. Chigi.

& balsamo conditum turbatur.

110 Verum hæc litteras ipse Cardinalis Antonius Bichius, Urbini legatus & episcopus Auximannus jam prævererat, uti ex Summarii folio 237, num. 15, D. § 7 & sequenti docet Berninus. Deputaverat enim laudatum vicarium suum generalem Honofrium, archidiaconum Fiorenzium & canonicum Pinium, qui Beati Viri funus procurarent. Hi vero venerabile corpus cum publico instrumento recognitum, aperiri, balsamoque & odoriferis herbis condiri jusserunt, atque in loculo cupressino, quem alteri querno incluserunt, depositum, ante altare Virginis sine labe concepta in sepulcro recens excavato inhumari. Deinde aliud quoque instrumentum, quo de corpore, loculo ac sepultura constaret, per Joannem Hilarium, notarium & cancellarium episcopi Auximatis, fieri mandarunt, saxumque uno ac dimidio pede longum unoque latum, cui crux cum tribus montibus incisa erat, sepulcro imponi, quod suo tempore ibidem etiam fuisse ait Berninus. Non sine miraculo tamen ipsa sacri corporis inspectio & unctio facta est; nec sine ingenti populi concursu, cujus pietatis illud die xix & xx publicè expositum fuerat, post celebres exsequias tumultatum fuit; sed cum hac in Vita edenda satis exponantur, iis hic supersedeo.

Cardinalis Facchinetti epistola

111 Non abs re tamen fore arbitratus sum, si duas de B. Josephi felicissimo obitu epistolas, quas Berninus ex Summario recitat, hic subjungerem, ut ex hisce etiam liqueat, quæ tum fuerint optimatum virorum de ejusdem eminenti sanctitate iudicia. Prima, pro qua Berninus laudat fol. 5, num. 3, B. § 1, est epistola Cardinalis Cesaris Facchinetti, episcopi Spoletani, quæ ad amicum suum, à quo de Josephi morte per litteras certior factus fuerat, Italicè respondit in hunc modum, Perhumana epistola, quam reverendissima paternitas vestra ad me dedit, magno mihi solatio fuisset, nisi me nuntio de obitu patris nostri Josephi à Cupertino, prius mortui, quàm de ipsius morbo inaudieram, percussisset. Piis hominibus suum præmium

Septembris Tomus V.

in morte est. Hinc gaudendum mihi est de tanta jactura, cum hæc causa sit certæ spei & perennis præmii tam religiosæ animæ. Hisce tamen non obstantibus, hujusmodi funera humanæ naturæ nostræ acerba sunt, quòd integræ vitæ hominum commercio destitutos nos videamus, quando non amplius ad manum habemus similes auxiliares; convenitque, nos tristari de divortio, non ex defectu gaudii de eorum felicitate, sed propter intercessionem pro nostra.

AUCTORÆ
C. S.

112 Tantam itaque jacturam cum paternitate vestra doleo. Habuisti in patre Josepho à Cupertino magnum contemplatorem, perfectissimum pauperem, humilem efficacissimis validisque experimentis confirmatum, subditumque tam obsequentem, ut numquam, quod sciam, ullum propriæ voluntatis indicium dederit. Viginti sex annis amicitia ejus usus sum, nec umquam illum uno die alium quàm altero potui deprehendere, sed semper divinæ voluntati conformem, semper majoris gloriæ Altissimi cupidum, hominumque beatitatis avidum, in quorum obsequio vitam suam millies impendisset. Utquæ periculo subduceret, corrigeretque quemlibet discolum, & ad Deum adduceret, solvebatur in lacrymas, asperisque sui afflictationibus eundem ad frugem revocare conabatur. In colloquiis de Deo familiari sermoni eruditionem miscebat, ita ut simplicitate sua amorem sui ingereret & doctrinam satisfaceret: nec alteri tamen libro, quàm Crucifixo studuerat.

de B. Josepho

E

113 De gratia & natura audivi illum mirabiliter differentem, cum ineffabilibus verbis divinam primæ potentiam extolleret, & secundæ libertatem demonstraret. Illius ecstases omnibus notæ erant. Vidi illum quatuor digitis à terra sublevatum, multique è domesticis meis mecum viderunt. Vultus ejus simulacrum erat religiosæ gravitatis & effigies devotissimæ amœnitatis. Conversio ducis Brunsvicensis precibus factis Josephi à Deo concessa est, & in ducis cum Patre colloquio dux sese victum dedit argumentis patris Josephi, qui de illa anima triumphavit, quia Deus ipsi vires & sapientiam indiderat &c. Spoleti die 2 Octobris MDCLXIII. Reverendissimæ paternitatis vestræ &c. Cæsar Cardinalis Facchinettus. Ita ipse. Altera epistola, quam Berninus in Summario fol. 273, num. 15, H., § 1 legi asserit, & Italicè pariter exhibet, scripta est à Joanne Baptista Penna, episcopo Vigiliensi in provincia Bavaria, ad Bonaventuram Claverium, episcopum Potentinum, jam aliàs laudatum.

paulo post hujus obitum scripta:

F

114 Accepi, inquit, illustrissimæ dominationis vestræ litteras, in quibus sancti patris fratris Josephi à Cupertino mortem mihi notam facis. Doleo de jactura, quam Christiana respublica fecit; licet gaudeam, quòd certus sim, illum jam nunc in cælo frui ea mercede, quam promisit Deus diligentibus se. Sanè, illustrissime Domine, ex animi sensu loquor, dico, De illa jactura, quia ego illum pro Sancto semper habui, postquam novi & cum eo conversatus fui. Referam illustrissimæ dominationi vestræ, tamquam dignissimo Seraphicæ Religionis prælato, aliqua, quæ experimento comperita habeo. Primò sensi odoris suavissimi fragrantiam, intensam, neque naturalem, quæ meis manibus adhæsit, quamque ego sensi in mea viscera penetrare; & quæ pauco aliquo tempore duravit. Conceptam de sanctitate illius æstimationem mihi confirmavi ex eo, quòd, cum idiota esset, nihilominus sentirem tranquillari mihi animum meum circa ea, de quibus cum eo differebam, non secus ac si excellentissimus theologus fuisset. Ex alacritate quo-

item altera Joannis Baptiste Pennæ

M m m m m 2

que

1012 DE B. JOSEPHO A CUPERTINO ORD. S. FRANCISCI,

AUCTORE
C. S.

episcopi Vi-
gilienfis.

que illius & sermone comperi, virtutem ejus mi-
nimè vanam aut simulatam fuisse.

115 Ad hæc cum postrema vice de Tiburti-
no conventu, per Eminentissimum Cardinalem
Roma bonæ memoriæ suppresso, cum eo loque-
rer, in eaque te cum ob obsequia Cardinali præ-
stita, tum ex affectu erga Religionem meam (*Au-
gustinianam*) aliquantulum commotus essem, dum
ista referrem; ipse, licet facie esset hilari, se-
veram subitò induit, & subiratus Breviarium ma-
nu percutiens, hæc ait: Nihil hoc ad istud, quod
futurum est: ipsi nōrunt, ipsi à Spiritu sancto
moventur. Ego Deum precor pro domino Car-
dinale Roma, quia bona de eo narrari audivi. Qui-
bus verbis, quantum mihi videtur, aliorum conven-
tuum suppressionem, quæ postmodum secuta est,
prædixit; quia Bulla tunc nondum edita fuerat. Die
1 Novembris MDCLXIII. Devotissimus & obstri-
ctissimus famulus Joannes Baptista episcopus Vigi-
liensis. *Bulla, de qua hic agitur, haud dubiè fuit ea,
quam Innocentius X Pontifex Maximus edidit pro
parvorum conventuum Regularium, quibus conven-
niens personarum numerus non suppetebat, in Ita-
lia extinctione, quam Bullam habes in Bullario
Romano tom. 5, pag. 323 & sequentibus, ubi
data notatur Idibus Octobris anni 1652.*

B

Ejusdem
Beati breve
elogium

116 Hisce duabus sacrarum præfulum litteris
addo unum & alterum scriptorum testimonium,
quos Berninus cap. ultimo *Vita* synchronos ei fuis-
se affirmat. Horum primus, teste Bernino ibidem,
in *Ms. compendio Vita venerabilis servi Dei Sil-
vestri Calia, laici Ordinis Minorum Reformato-
rum S. Francisci, folio 7 ad propositum nostrum
hæc habet: Intimam amicitiam & fraternam con-
suetudinem (frater Silvester) coluit cum patre fra-
tre Josepho de Cryptella, Minore Conventuali,
& pariter Cupertinensi, qui se totum Deo & con-
templationi rerum divinarum dedit, sanctis præcep-
tis monitisque à fratre Silvestro specialiter im-
butus; magnos in perfectione progressus fecit,
& tribus abhinc annis Auximi in Marchia Anco-
nitana obiit magna cum fama sanctitatis, alter no-
strorum temporum sanctus pater Franciscus ab
omnibus habitus. Iste frater Josephus à Cryptel-
la, tum juvenis, & in semita perfectionis tiro,
magni faciebat & venerabatur semper, velut San-
ctum, fratrem Silvestrum; de quo cum loque-
retur, magna dicebat. Pari modo frater Silvester
non tantum magni faciebat fratrem Josephum,
verum etiam vaticinatus est, eundem insignem
Sanctum evasurum, talemque, ut multis admi-
rationi futurus esset, uti contigit, licet iste fra-
ter Josephus tum temporis laicus esset in conven-
tu Cryptellæ, neque tum inter novitios clericos
fuisset receptus, ac talium rerum eventus procul
abesset ab humana notitia sine peculiari lumine di-
vino.*

C

per duos
scriptores
synchronos.

117 Hactenus anonymus, post qua Berninus
observat, laudatum venerabilem fratrem Silve-
strum die XIV Julii anno 1621 obiisse; quod si i-
ta sit, non potuit certè hic, nisi admodum exiguo
tempore B. Josephum laicis in conventu Cryptella
adscriptum cognovisse, uti liquet ex dictis supra
§ 1. Observat secundò, de ea utriusque viri san-
cta amicitia mentionem fieri in processu Nerito-
nensi fol. 606 & sequentibus, & in Summario e-
dito fol. 209, num. 17 De sublimi & heroica
spe, § 1. Alterum testimonium, ab eodem Berni-
no relatum, est Dominici Sapani Cupertinensis,
Beato pariter synchroni, qui in *Ephemeridibus
Mss. rerum sui temporis, fol. 21 hæc ait Italicè:
Die XVIII Septembris ejusdem anni MDCLXIII in*

civitate Auximana in Marchia Anconitana pater
frater Josephus Defa obiit cum opinione & fama
universalis sanctitatis heroicæ. Mortem illius tota
doluit provincia, ubi ejus virtutes notæ sunt,
quippe qui in terris vixit velut Seraphinus in car-
ne, semper ardens & per divinum amorem ecsta-
ticus. *Ex hisce liquet, qua fuerit de Josephi san-
ctitate mortis sua tempore communis existimatio,
qua etiam ex Vita edenda magis apparebit, quam-
que summi Pontifices, ac novissimè Benedictus XIV,
universa Christi Ecclesia in terris feliciter præsi-
dens, suo calculo comprobârunt, prout sequens §
docebit.*

§ X. Causa beatificationis illius
introduceta, & à Benedicto
XIV Papa feliciter per-
fecta.

Bennio post beatum Josephi obitum processit
de Vita ac miraculis ejusdem in civitatibus
Neritonensi, Assisensi & Auximana, potestate or-
dinaria consecuti fuerunt; quibus Romam transmis-
sis, & à sacra rituum Congregatione mature ex-
aminatis, venerabilis servus Dei Innocentius XI
Pontifex Maximus, die xxxi Augusti 1686 com-
missionem pro introductione causa ipsius signavit,
teste Pastrovicchio in *Vita edenda, num. 126. Can-
sequenter ad hanc novi processus auctoritate Apo-
stolica in iisdem locis de more instituti factique
sunt, & de promovenda Josephi beatificatione &
canonizatione sedulo laborari ceptum. Verum quo-
minus dubium de Virtutibus illius theologicis ac
cardinalibus jam tum legitime discerneretur, obsta-
bat decretum Urbani VIII, quo vecevit, ne id an-
te elapsos ab obitu quinquaginta annos fieret, ad
quod tempus complendum aliquot decrant anni,
cum Josephus anno 1663 mortuus esset.*

Innocentius
XI signat
commissio-
nem pro in-
troductione
causæ :

119 Difficultatem hanc, supplicante totius Re-
ligionis sue nomine patre magistro Joanne Dama-
sceno, Ordinis Minorum Conventualium, sancta-
que Romane ac universalis Inquisitionis & sacro-
rum rituum Congregationis consultore, suscipit Cle-
mens XI Papa, qui in Decreto die x Julii, anno
1711 dato, concessit, causam beatificationis & ca-
nonizationis dicti servi Dei, fratris Josephi à Cu-
pertino prosequi, agi, & discuti posse super illius
meritis usque ad totalem determinationem, non
obstante, quod à die obitus illius, sequenti die xv-
III Septembris MDCLXIII, seu &c, non sint adhuc
elapsi quinquaginta anni, ad formam decretorum
san. mem. Urbani octavi, quibus expressè in hac
causa derogavit, & ita servari, prosequi, agi, discuti
& terminari mandavit, dictis decretis, aliis consti-
tutionibus Apostolicis, cæterisque contrariis non
obstantibus quibuscumque. *Decretum hoc exstat
tom. 2 Continuationis Magni Bullarii Romani, par-
te 2, pag. 435 & sequenti, unde hæc retulimus.*

Clemens XI
dispensat in
annis ab obi-
tu,

120 Post sedulum de more examen Clemens XII
Romanus Pontifex anno tandem 1735, die xv Au-
gusti decreto suo virtutes illius in gradu heroico ap-
probavit, quemadmodum ex mox recensendis pate-
bit. Inde ad miraculorum discussionem itum est,
ex quibus Benedictus XIV feliciter regnans, die iv
Octobris 1752 duo approbavit, per decretum,
quod hic subjicio. Decretum summi Pontificis Be-
nedicti Papæ XIV in causa Neriton. beatificatio-
nis & canonizationis Ven. servi Dei, Josephi à Cu-
pertino, sacerdotis Ordinis Minorum Conventua-
lium

Clemens XII
virtutes, Be-
nedictus
XIV duo
miracula ap-
probant,

A lium S. Francisci. Postquam fel. record. Clemens XII noster prædecessor, præmissis sedulo, quo par erat, examine, constare ritè decrevit de virtutibus tam theologalibus, quàm cardinalibus, earumque respectivè annexis, in gradu heroico venerabilis servi Dei Josephi à Cupertino, sacerdotis professi Ordinis Minorum Conventualium, quemadmodum liquet ex decreto, ab eodem prædecessore edito die xv Augusti mdcxxxv, alterum institutum fuit de more iudicium super miraculis erutis à causâ postulatoribus ex processibus Auximano, Assisiensi, & Neritonensi, non solum ordinaria, sed etiam Apostolica auctoritate confectis, quorum validitas semel ac iterum fuerat approbata.

cujus posterioris decretum,

121 Expenfis igitur, ut assolet, iisdem miraculis in congregatione antepreparatoria, habita die 2 Martii, & præparatoria, habita xvi Novembris superioris anni mdccli, superni factum est dispositione consilii, ut tandem congregationi generali coram Nobis cogendæ præstituta esset dies xix (vide dicta num. 105) mox elapsi Septembris, quâ Servus Dei, relictis in urbe nostra Auximana anno mdcclxiii mortalitatis exuviis, pretiosam in conspectu Domini mortem obivit. Ne in re admodum gravi ullæ desiderari possent Apostolicæ Nostræ sollicitudinis & vigilantie partes, antequam dictæ generali congregationi interessemus, miraculorum probationes, ex eisdem processibus Apostolicis & ordinariis decerptas, rimavimus, allegationes postulatorum, & consilia medicorum, scripto pro veritate exarata, evolvimus, eosdemque postulatorem, causam voce orantes suam, audivimus: consultorum deinde suffragia expendimus, illaque coram universo cœtu aperuimus; ac demum S. R. E. Cardinalium sententias disertè coram Nobis prolatas excepimus.

B

122 Verùm etsi compertum Nobis apprimè fuerit, duo ex propositis miraculis, nempe secundum & tertium in ordine, ferè communi voto consultorum, ac prorsus unanimi Cardinalium suffragio approbari, deliberationem tamen Nostram in aliud tempus rejecimus, quo consultivius rem expedire possemus non solum severioris Nostræ studii accessione, sed implorata ex alto cœlesti ope ab eo, qui mentes hominum lumine suæ claritatis illustrat. Hac itaque die divo patriarchæ Francisci sacra, postquam provoluti ad ejus aram in basilica sanctorum xii Apostolorum, Omnipotenti Deo incruentum Sacrificium & Hostiam placationis obtulimus, duo præmissa miracula duximus approbanda; & hanc diem eum in finem elegimus, ut novis in diem pateat argumentis, sanctitatem in-Franciscana familia, ab eximio conditore suo investam, uberrimo Ecclesiæ gaudio in ejus alumnis adolescere.

C

puero incisus oculus, integer restituitur;

123 Primum miraculum, aliàs secundum in ordine, contigit Stephano de Matthæis, puero duodenni, cujus dexteri oculi pupilla, à coætaneo puero icu squammosi & acuti lapidis vulnerata & transversum scissa fuit, sanguine aliisque humoribus adeo latè manantibus, ut totius oculi orbita, seu bulbus, exsiccari, contrahi, & introrsum deprimi visa sit, ablata eidem Stephano videndi facultate. Medicus & chirurgus, qui actum de visione pronunciarant, nonnulla ad paucos dies adhibere remedia, curando tantum vulnere idonea; sed infirmus, erecto in ipsa cœcitate, hominum iudicio non removibili, animo in venerabilem Josephum, domi primum ejus opem implorat, deinde unâ cum matre illius sepulchrum adit, preces ferventiùs ingeminat provolutus in

genua, oculum lapidi sepulchrali admovet, & pristinam videndi facultatem in instanti recuperat, & intuentibus oculum exhibet, rotunditati & primævæ partium concinnitati restitutum.

AUCTORE C. S.

124 Secundum miraculum, aliàs in ordine tertium, accidit Victorio de Matthæis. In dextero illius genu altas radices egit tumor cysticus seu folliculatus, qui spatio sex circiter annorum ex diuturno humorum aggestu in enormem ac duram molem concretus, infirmum nec gradi nec genu flectere patiebatur, illumque assiduis angebat doloribus, acerbis ultimo ante sanationem mensè sævientibus. Prægrandi huic tumori, & jam senescenti nulla umquam adhibita fuerunt remedia, nec manus accessit chirurgi, probè conscii, sine vitæ periculo admoveri non posse. Ager spe dejectus recuperandæ salutis ope humana, quo die cadaver Servi Dei, recens defuncti, in ecclesia sui Ordinis confluenti populo expositum erat, primum eandem ecclesiam, deinde sacellum adivit, in quo venerabilis Dei Servus Missam privatim celebrare consueverat. Dexterum genu ac tumorem in ipso extuberantem admovet altaris suppedaneo, in quo ex diuturno orandi usu impressa apparebant vestigia genuum Servi Dei. Ex illo contactu momento temporis evanuit tumor, nullo cystidis, nulloque tunicati folliculi superflite signo in genu complanato, & ad motum prorsus expedito.

genu periculo tubere affectum subito sanata.

E

125 Hæc itaque duo miracula, tamquam tertii generis, approbamus; ac præsens approbationis Nostræ decretum manu Nostra subscriptum inter acta Congregationis referri volumus & mandamus. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem die iv Octobris mdcclii, Pontificatus Nostræ anno decimo tertio.

Idem Pontifex, in ulteriori congregatione habenda dispensans,

D. F. Card. Tamburinus Præf.

Locus ✠ Sigilli.

M. Marefufcus Sac. Rit. Congr. secretarius. *Approbatu duobus predictis miraculis, idem summus Pontifex Benedictus XIV, supplicante reverendissimo patre magistro Carolo Antonio Calvi, ministro Generali ejusdem Ordinis, visaque favorabili relatione & scripto voto illustrissimi Ludovici Valenti, Fidei promotoris, ab ulteriori congregatione generali habenda benigne dispensavit, utque ad formalem venerabilis Servi Dei beatificationem procedi posset, concessit per rescriptum datum die xii Decembris anni mdcclii. Nec multo post, die scilicet xx Februarii anni proxime subsequenti, Breve Beatificationis ejusdem signavit, quod ex impresso Roma exemplari subjicio.*

F

126 Breve beatificationis ven. servi Dei Josephi à Cupertino, sacerdotis professi Ordinis fratrum Minorum Conventualium S. Francisci.

per Breve die 20 Februarii anno 1753 datum

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Æternus Dei Filius, etsi ante mundi originem, Patri cœqualis, æquè semper regnaverit, in plenitudine tamen temporum ideò apparuit patefactus in carne, ut juxta prophetarum vaticinia collapsa reedificando, & diruta instaurando, regnum suum in ultimos usque terræ fines contra antiqui hostis tyrannidem erigeret & stabiliret. Quicumque igitur in hoc regno, quod ex omnibus linguis & populis colligendum erat, tamquam cives adscribi fatagunt, illud violenter expugnare & assequi debent; cum hoc perpetuum

M m m m m 3

edi-

1014 DE B. JOSEPHO A CUPERTINO ORD S. FRANCISCI,

AUCTORE
C. S.

edictum, & in omnem vitam ipsis promulgatum voluerit Christus Dominus, quod ignem venerit mittere in terram, & quod nihil aliud peteret, nisi ut accenderetur & arderet. Hoc caelesti igni mentes hominum undequaque instaurantur, cum ardore Spiritus sancti afflatæ & succensæ, terrenis cupiditatibus compressis atque devictis, in Dei amorem rapiuntur, atque in similitudinem imaginæque ejus conformantur.

ipsam cum
insignis elogio

127 Divinæ hujus potentiae locupletissimum testem habemus in venerabili servo Dei Josepho à Cupertino, Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci, Conventualium nuncupatorum, sacerdote professo, qui, cum in hoc Christi regno ejus servituti se devoverit, veterem exiit hominem, & novum induit, & ducem & antesignanum Franciscum per altissimam paupertatem, per omnimodam sui abnegationem, per orationis instantiam, per crucis meditationem, per arcta silentia, & per longas inedia imitari contendit. Verum cum penitus intellexisset, quod, etiamsi tradidisset corpus suum, ita ut arderet, nihil illi prodesset, nisi charitatem habuisset; hinc factum est, ut in hoc primo & maximo Deum diligendi mandato cogitationes omnes, omnesque vires enixè conferret. Ex hac intima cum Deo unione aded cor ejus divinæ charitatis igne corripiebatur, & incredibili internæ dulcedinis amore totum deflagravit, ut in ecstases & raptus aliquando erumperet; & cum incola teneretur in terra, præ vehementissimo Dei desiderio tamquam domesticus haberetur in caelis.

B

Beatorum
catalogo

128 Quapropter ejus nomen omnium sermone celebrari coepit, quod nec inaccessa loca, nec secretiora cubacula, in quibus quandoque moram obediendo traduxit, continere potuerunt; donec relictis Auximi in Piceno die XIX Septembris anno MDCLXIII inter sodales suos mortalitatis exuviis, ad æterna præmia vocatus, ad caelestem patriam commigravit. Percrebescente itaque in dies ejus sanctimoniam clarissima fama, ad Congregationem venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium, sacris ritibus præpositorum, causa deducta est; ubi cum de virtutibus æstimandis juxta canonicas sanctiones quaestio de more haberetur, sel. rec. Clemens PP. XII prædecessor Noster XVIII Kalendas Septembris anni MDCCXXXV in gradu heroico constitutas eas esse pronuntiavit. Porro coram Nobis ad universalis Ecclesiæ regimen divina miseratione vocatis cum de miraculis disceptaretur, non absque supremo consilio factum esse censuimus, ut ea ipsa die, videlicet die XIX elapsi Septembris, generalis congregatio super hac re coram Nobis cogeretur, quæ venerabilis Dei Servus sexagenario major, meritis cum latus, mortalitatem explevit in terris, & immortalitatem inchoavit in caelis.

adscribit,
& assignata
die 18 Se-
ptembris,

129 Duo ex miraculis, quæ discutienda proponerentur, consulti suffragiis & venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. præfate Cardinalium sententiis consentientibus, probanda esse censuimus, & decretum super eisdem Nostrum proferre & promulgare volumus die S. Francisci de Assisio sacra, postquam ad ejus aram provoluti in basilica sanctorum XII Apostolorum de Urbe omnipotenti Deo Hostiam placationis obtulimus; quam diem eum in finem delegimus, ut sanctitatem, in hac Franciscana familia à Seraphico Parente suo investam, uberrimo Ecclesiæ proventu in ejus alumni in dies adolescere, novis atque mirificis argumentis constaret. Quapropter precibus tandem regum, episcoporum, aliorumque principum, necnon dilectorum filiorum Fratrum

Minorum Conventualium, paternâ clementiâ annuentes, de ejusdem Cardinalium Congregationis consilio & assensu, auctoritate Apostolica, tenore præsentium indulgemus, ut idem Dei Servus Josephus à Cupertino in posterum Beati nomine nuncupetur, ejusdem corpus & Reliquiæ venerationi fidelium (non tamen in processibus circumferendæ) exponantur; imagines quoque radiis seu splendoribus exornentur; ac de eo quotannis die decima octava Septembris, quam diem pro ejus festivitæ celebranda præscribimus, sub ritu duplici minori recitetur Officium & Missa de Communi confessoris non pontificis, cum Oratione à Nobis approbata, juxta Rubricas Breviarii & Missalis Romani.

D

130 Recitationem autem Officii & Missæ celebrationem hujusmodi fieri concedimus tum in proprio Minorum S. Francisci Conventualium Ordine, in quo solemnem emissam professione, usque ad obitum permanit, tum in Ordine Fratrum Minorum ejusdem S. Francisci Capucinatorum (inter quos per aliquot annos commoratus est) ac de Observantia, Reformatorum, Recollectorum, & Excalceatorum, ac Tertii Ordinis nuncupatorum, tum in oppido Cupertini, in quo Vir Dei in lucem prodivit, ac in tota diocesi Neritonensi: in Nostris etiam civitatibus Assisii, illiusque diocesi, Terrâ de Petra-Rubea diocesis Feretranae, Forosempronii, & illius diocesi, quæ loca suo incolatu ac virtutibus illustravit; tum denique in tota diocesi & civitate Auximana, in qua ipse obdormivit in Domino; tum apud archiconfraternitatem sub invocatione S. Antonii Patavini in eadem basilica sanctorum XII Apostolorum de Urbe, & confraternitatem S. Stephani in civitate Assisienti, canonicè erectas, in quas cooptatus fuit, ab universis Christi fidelibus tam Regularibus, quàm Sæcularibus, qui ad Horas canonicas tenentur, & quoad Missas attinet, etiam ab omnibus sacerdotibus, ad ecclesias, in quibus festum peragetur, confluentibus.

Missæ &
Officio in
certis locis
& à certis
personis coli.

E

131 Præterea, primo dumtaxat anno à datis hisce litteris, in ecclesiis Fratrum Minorum Conventualium, cæterarumque Franciscanarum familiarum, civitatum, terrarum, oppidorum & diocesium, archiconfraternitatis & confraternitatis, hujusmodi solemnium beatificationis ipsius Servi Dei cum Officio sub ritu duplici majori & Missa, die ab ordinariis respectivè constituta, postquam in basilica Nostra S. Petri in Vaticano peracta fuerint solemnium, nempe die XXIV currentis mensis, celebrandi facimus potestatem. Non obstantibus Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, ac Decretis de non cultu & editis, cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut earundem præsentium litterarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu secretarii dictæ Congregationis Cardinalium subscriptis, & sigillo præfecti ejusdem Congregationis munitis, eadem prorsus fides ab omnibus & ubique locorum, tam in judicio quàm extra illud habeatur, quæ ipsis præsentibus habetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

& beatifica-
tionis sole-
mnium cele-
brari permis-
sit.

F

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub annulo Piscatoris die XX Februarii MDCCCLIII, Pontificatus Nostri anno decimotertio.

D. Card. Passioneus.

Ceterum eadem beatificationis solemnium die supra citato Roma in S. Petri Apostolorum principis basilica Vaticana solito cum apparatu celebrata fuerit, & ego magno cum animi solatio presens spectavi. Nunc Vitam accipe.

VITA

V I T A

Auctore Angelo Pastrovicchio,

Ex Processibus Italicè edita.

CAPUT I.

*Beati natales & pia pueritia,
tirocinium apud Capucinos;
inde dimissus, fit Tertiarius
apud Fratres Conventuales
S. Francisci, deinde novitius
clericus; professus, sacerdotio
initiat.*

B
Cupertini in
stabulo na-
tus, puer
virtutibus e-
micat.

a
b
c
d
e

f

apostematis
affligitur,
quibus divi-
nitus sanatis,

C

g

h

etiam san-
ctius vivit:
habitum
Conventua-
lium S. Fran-
cisci frustra
petit.

BEatus Josephus, à Cupertino *a* dictus ab op-
pido regni Neapolitani in diocesi Neritonen-
si *b*, ubi die XVII Junii anni MDCIII humiles na-
tales sortitus est ex pauperibus sed honestis piisque
parentibus, Felice Defa *c* & Francisca Panara,
& ad exemplum seraphici Patris in lucem pro-
diit in stabulo, ubi mater ejus à partùs angori-
bus occupata fuit *d*. Ab eadem Christianè & cum
sancta severitate educatus *e*, divinorumque dono-
rum præventus dulcedine, ab ipsa prima pueri-
tia multa futuræ sanctitatis signa dedit, ita ut,
dum annum ætatis octavum ageret, frequenti o-
rationi, aliisque piis operibus intentus, corpo-
re immobili, oculisque in cælum fixis, & labiis
nonnihil apertis, velut ecstaticus permaneret, i-
deoque à ceteris pueris, irridendi causâ, ut solet
ea ætas, aut, ut veriùs dicam, cum præfugio
continuarum ejusdem ecstasium & mirabilium rap-
tuum, OS APERTUM appellaretur *f*.

2 Non multò post cœpit Deus virtutem ejus
acutissimis apostematis & ulceribus exercere, quæ
bonus Puerulus quadriennii spatio cum singulari
patientia toleravit, quo tempore non alio recrea-
batur solatio, quàm si divino Sacrificio interes-
set, cui ut quotidie assisteret, matrem cum lacry-
mis orabat, quæ misericordiâ mota, in ulnas suas
sublatum ad vicinam ecclesiam deportabat *g*. Co-
natus est ipsum Cupertini sanare expertus quidam
eremita, ferro usus & igne; verùm cum deinde
per negligentiam velut immedicabilis factus esset,
divina manus ad ejusdem sanationem tandem ad-
fuit, dum ab eodem eremita, qui habitabat in ec-
clesia S. Mariæ gratiarum de Galatone (loco no-
vem milliaribus distante à Cupertino, quò eum
mater sua equo in modum sacci, quàm potuerat
commodissimè, impositum secum advexerat) pau-
co oleo unctus, subito sensit omne malum suum
allevatum, ac postredie potuit sine altero adju-
mento præter scipionem Cupertinum pedes re-
verti *h*.

3 Longum esset hîc enarrare, quantò magis gra-
tum divinis beneficiis puerulus Josephus sese ex-
hibuerit, quantòque majori fervore ad amandum
Deum, eique fidelius serviendum se compara-
verit. Frequentare ecclesias, Missarum sacrificiis
interesse, acutissimo cilicio sibi latera cingere,
carnium esu abstinere, nec nisi legumina herbas-

que amarissimo absinthii pulvere conditas man-
ducare (& id quidem cum tam severo jejunio, ut
nonnumquam biduum triduumque sine cibo exi-
geret) fuit in ea ætate tenor vitæ ipsius tam mor-
tificatæ in corpore, sed cum tanta simul mentis
elevatione in Deum, ut aliquoties rogatus, cur
non comederet, humaniter responderit: Non me-
mineram *i*. Decimo septimo ætatis suæ anno, ve-
hementius exardescente desiderio fallacis mundi
deserendi, ut in partem seculi sancti Deo sese in
aliquo sacro monasterio atctissimè conjungeret,
mentis oculos in Franciscanum Minorum Con-
ventualium Ordinem in primis coniecit; utque
in hunc admitteretur, vota sua patri Franceschi-
no Defa, patruo suo, ejusdem Ordinis Religioso
exposuit. Verùm is non alia de causa, quàm quòd
Nepotem suum nullis litteris imbutum, ad sacer-
dotium inhabilem judicaret, ejusdem postulatis
nullo modo voluit consentire *k*.

4 Hâc repulsâ afflictus Josephus, sed certus
tamen quocumque modo sub sancti patriarchæ
Francisci vexillo militare, ad quem sequendum
sentiebat sese non intermissis vocibus à Deo com-
moneri, patri Provinciali Minorum Capucino-
rum humiliter supplicavit, ut inter laicos religio-
sissimi illius Ordinis admitteretur; & benignissimè
exauditus, imposito Stephani nomine, anno MDC-
XX in conventu Martinæ *m* sacro habitu indutus
est. Verùm sive quòd oculi ipsius tunc reipsa de-
fecerint, ut nonnulli crediderunt, seu potiùs quòd
cum habitu, institutione & exemplis illorum opti-
morum Religiosorum, cœlestis amoris igne in eju-
dem corde vehementius accenso, semper magis con-
junctus Deo atque ecstaticus esset, & quòd per-
fectiùs spiritu operaretur, eò minùs exactè cor-
poris officiis fungeretur, evenit, ut, cum panem
album ab atro non distingueret, vasaque & testas,
è manibus lapsas frequenter rumperet, dumque
ligna super focum reponebat, lebetes everteret,
aliosque hujusmodi defectus committeret, pro-
pter quos ad sui status officia ineptum se exhi-
bebat, post longam octo mensium in tirocinio
exercitationem (Deo, qui mirabilis est in viis suis,
ita permittente) dimissus fuerit, eoque sacro habitu
exutus, tanto cum dolore, ut, quemadmodum
is ipse jam senior agebat, visus sit sibi sentire, cum
ista tunica pellem sibi detrahi, carnemque ab os-
sibus avelli *n*.

5 Jam amissis pileo, caligis & calceis, quos,
antequam in memorato conventu vestiretur, attu-
lerat, reliquas mundanas vestes induit, atque ita
feminudus, quo minus mæstitiæ & confusionis sub-
iret, statuit non redire Cupertinum, sed Vetra-
ram *o*, ubi prædictus Religiosus patruus ipsius
tum temporis conciones habebat. In hoc itinere
inter eundem circa vesperam in graviora pericula
incidit; primò à ferocibus molossis, qui in eum
discerpturi irruerunt; deinde à furibundis opilio-
nibus, qui ipsum quidem à canibus liberarunt,
sed eundem exploratorem à furibus missum rati,
jam jamque occidere meditabantur; verùm ab u-
no eorum agnitus, dimissus est, & buccellâ pan-
nis insuper resectus *p*. A dæmone denique pericu-
lum incurrit, qui emissa horribili voce: Sta ex-
plorator, videndum sese ipsi in specie hominis e-
quo insidentis exhibuit, tetro vultu & minaci gla-
dio manum armati, similiter improperans illi,
quòd regii regiminis explorator veniret. At Bea-
tus vix paucos passus processerat, quin nihil me-
tuens, oculosque per vastissimam illam planitiem
in omnem partem revolvens, deprehenderit, eum
è conspectu evanuisse: unde sibi ait: "Is fuit Ma-
lata-

A. PA-
STROVIC-
CHIO.A Capuci-
nis inter lai-
cos admissus,
& ex tiroci-
nio remis-
sus,

E

m

post itineris
pericula pa-
truum adit,
à quo ad
matrem

P

A. PA-
STROVIC-
CHIO.

9
reducitur
ejus opera
apud Con-
ventuales

B
inter Oblatos
Tertiariorum
admittitur,

C
deinde inter
novitios cle-
ricos, inter
quos

u
x

„lataca,, (sic diabolum appellare cum S. Cathari-
na Senenti solebat) qui me terrere & in despe-
rationem inducere voluit.

6 Superatis in hunc modum prædictis pericu-
lis, Vetraram advenit, ubi ad patrum sui pedes
in genua provolutus, patienter audivit expro-
bantem sibi, se ineptum, se vagum esse; interro-
gatusque ab eodem, quid id sibi vellet, cum hu-
millima simplicitate reposuit: „Patres Capucini ex-
„uerunt me habitu, quia ego ad nihil aptus sum.,,
Hinc patruus misericordiam motus eum apud se
usque ad Pascha r detinuit, ac deinde Cupertinum
secretò reduxit. Ibi verò denudò cum invicta patien-
tia toleravit dura matris dicteria, quæ severitatem
semper præ se ferebat, sed Filium interno amore
prosequatur. Sanè ut à carcere, in quem ob de-
functi patris debita certè conjiciendus fuisset, i-
psam liberaret, pro eo in Minorum Conventualium
conventum Cryptellæ s, sesqui milliari à Cuperti-
no distitum, admittendo precibus lacrymisque tan-
tum effecit, ut ejusdem loci Religiosi ceterique il-
lius conventus tandem annuerint, eumque habi-
tu Oblati Tertiariorum vestiverint.

7 Enimverò respiravit tum cor B. Josephi,
licet ibi ad agenda mulam, aliaque vilia mona-
sterii munia addictus esset; eoque magis exulta-
vit, quando patri magistro Joanni Donato avun-
culo suo, magnæ pietatis ac doctrinæ Religioso,
socius datus est. Hoc porro solatium novos ipsi
stimulos addidit ad fervorem spiritus, divino amo-
re jam inflammati augendum. Etenim cum pro re-
bus conventui necessariis eleemosynas colligeret,
sua veste pauperula, modestiâ incessans, suavitate
& simplicitate verborum, quæ non nisi caritatem
spirabant, obtinebat à populo, abundantius quàm
ipsum panem, horrorem vitiorum, æstimationem
virtutum, & actus amoris in Deum. Dum in con-
ventu morabatur, vilissimis laboriosissimisque mini-
steriis summa cum humilitate indefessus distineba-
batur, obedire promptissimus, non modò ad vo-
ces, sed etiam ad nutus Religiosorum. Denique
dum seipsum spectaret, corpus suum usque adeo
castigabat, ut ad solitum cilicium adderet cate-
nam ferream, quæ renes arctissimè constringebat.
Continua ac severissima erant illius jejunia; utque
orationi diutius posset vacare, somnus brevissimus
in lectulo è tribus tabulis compacto, & attrita pel-
le Ursina, rudique sacco, farto paleis, constato.

8 Deus, qui ipsum ad sacerdotium suum in
Ordine Minorum Conventualium obeundum de-
stinaverat, oculos horum Religiosorum tanto
splendore virtutum aperuit; quippe qui illum non
modò tenerè amârunt, verùm etiam curaverunt
obtinueruntque, ut in comitiis provincialibus,
die XIX Junii anno MDCXXV Altimuri u celebra-
tis, inter sui Ordinis clericos admitteretur x. Re-
ligioso itaque habitu indutus, sub filiatione ejus-
dem conventus Cryptellæ, tirocinium suum sum-
mo cum solatio in eodem conventu exorsus est,
retento proprio nomine fratris Josephi. Tum ve-
rò ad duo capita animum suum seriò adjecit:
nempe ut totus Deo viveret, utque litteris ad sa-
cerdotium necessariis sufficienter imbueretur. Et
primum quidem perfecte assecutus est per secessum
ex humano consortio, per continuum in contem-
platione cum Deo colloquium, per humilitatem
reputando se velut sceleratissimum maximèque in-
famem totius orbis peccatorem, ac crebrò repeten-
do, Religiosum habitum sibi ex caritate conces-
sum fuisse, per patientiam, auscultando acerrimas
defectuum, etiam non suorum, reprehensiones;
per obedientiam, exsequendo mandata, non so-

lum ardua, sed etiam insolita, quæ à superioribus
virtutis illius tentandæ gratiâ ferebantur; per mor-
tificationem propriæ carnis suæ semper magis ma-
gisque severam; per omne denique virtutum ge-
nus, ob quas istud sanctitatis exemplar omnibus
erat admirationi y.

9 Sed quantum ad litteras attinet, in hisce e-
xiguam profectum faciebat; quapropter cum à
magistro suo sæpe reprehenderetur, humiliatus re-
spondebat: „Habete patientiam, ut sic plus merea-
„mini.,, His non obstantibus, ob bonum odorem
virtutum admittus est ad solemnia vota & profes-
sionem Regularem, quam cum tenerrimo fletu
nuncupavit. Post hæc z totus Deo fretus & Vir-
gine Matre, cujus potens patrocinium jam eni-
xè expetierat, sine prævio examine minoribus Or-
dinibus die xxx Januarii anno MDCXXVII, deinde
subdiaconatu die xxvii Februarii ejusdem anni i-
nitiatus est, ac denique die xx Martii diacona-
tu aa post examen veluti prodigiosum. Jussus e-
nim ab episcopo Neritonensi exponere Euange-
lium, istud commodè occurrit, in cujus exordio
est: BEATUS VENTER, QUI TE PORTAVIT,
quodque feliciter explicavit, cum id unicum ef-
set, quod cum diuturno studio didicerat. Deni-
que illustrissimus dominus Joannes Baptista De-
ti Castrensis episcopus bb, licet severus & zeli plè-
nus, cum ceteri juniores Religiosi; jam exami-
nati de doctrina, ipsi satisfecissent, atque hinc de
reliquorum, inter quos B. Josephus unus erat,
scientia æstimaret, sine ullo alio examine sacerdo-
tium ipsi contulit die xxviii Martii anno sequen-
ti MDCXXVIII.

A N N O T A T A.

a Exiguam atque ignobile oppidum est, Italis
Cupertino dictum, de quo egimus in Commentario
prævio num. 5.

b Neritum, indigenis Nardo, episcopalis civi-
tas est regni Neapolitani in provincia Hydruntina.

c Hunc fabrum lignarium fuisse, & castelli mar-
chionis domini sui curam gessisse, tradunt Fremau-
tius ac Berninus. Adi Commentarium prævium
num. 6.

d Iidem scriptores citato loco aiunt, matrem ex
meru satellitum, qui ob debita à marito contracta,
domum illius invaserant, in stabulam tunc recur-
rissent. Porro in exemplari Italicè edito, quod Latine
verto, pro fide dictis faciendâ in margine notan-
tur loci processuum, in quibus ea asserantur, quæ
ego eadem de causa, ut alibi monui, in Annota-
tis totidem verbis recensero. Hoc loco habentur se-
quentia: Ex processu Apostolico Neritonensi, Assi-
sensi & Auximano. Plures testes relati in Sum-
mario super virtutibus, pag. 23 & 24.

e Vide, quæ de severa matris in Filium suum
disciplina, in Commentario num. 7 observavimus.

f Ex proc. ord. Assis. fol. 59.

g Ex proc. ord. Nerit. compuls., cit. Summ.
pag. 25 & seq.

h Ibid. pag. 26.

i Ibid. & pag. 8 & seq.

k Ex proc. ord. Nerit. compuls. fol. 650. Ex
proc. Apost. Assis. fol. 259 & seq., & alibi.

l Berninus hunc Antonium Francavillam appel-
lat. In Vita, quam edimus, pro hisce & sequentibus
notatur in margine: Ex proc. ord. Nerit. compuls.
fol. 552, 630, 636, 650 ad 653, & alibi; ex proc.
Apost. Assis. fol. 259 & 260, 318, 344 & alibi.
m Adi Commentarium num. 9.

n Ex proc. Apost. Assis. cit. fol. 318 & alibi;
& in

D

professionem
nuncupat,
& sacris
Ordinibus i-
nitiat.

z

aa

E

bb

F

- A** & in *Summ. num. xi* à pag. 27 & seqq.
 o Ita legitur *Italicè* *Vetara*, quem locum in nullis *Lexicis* potui reperire.
 p Ex *proc. ord. Assis. compuls. fol. 58* & alibi.
 q *Laudata sancta virgo in Vita apud nos tom. III Aprilis, pag. 885, num. 128 de diabolo loquens, sic ait: Nolite timere, quia mala-tascha est. Ad qua biographus ejus Raymundus ibidem hac notat: Sic enim vocabat diabolum; quia malus faccus est animarum: in regione enim illa (Italia) TASCHA parvus faccus vulgariter appellatur. Eodem vocabulo B. Veronica de Binasco tom. I Januarii, pag. 896, num. 12, & S. Maria Magdalena de Pazzis tom. IV Maji, pag. 129 diabolum vocitare solebant.*
 r *Celebrabatur illud eo anno die XI Aprilis.*
 s *Italicè dicitur conventus della Grottella, de quo consule Commentarium num. xi.*
 t Ex *proc. ord. Nerit. compuls. fol. 651 terg. ad 653, & proc. Apost. Assis. fol. 319. Cit. pros. Apost. Assis. fol. 319 & alibi.*
 u *Altus-murus, indigenis Alta-mura, exigua civitas est regni Neapolitani in Bariana provincia, principatus titulo insignita.*
B x Ex *proc. ord. Nerit. compuls. fol. 651 ad 653, & 728 terg., & proc. Apost. Assis. fol. 319 & alibi.*
 y Ex *proc. ord. Nerit. compuls. fol. 651 & 653.*
 z Ex *proc. ord. Assis. compuls. fol. 957 & 958, & alibi.*
 aa In *Commentario previo num. 14 recensimus monumentum harum ordinationum, ex quo discimus, Beatum nostrum ab Hieronymo de Francis predictis Ordinibus initiatum fuisse.*
 bb *Castrum, de quo hic, vulgò Castro, exigua civitas est regni Neapolitani in provincia Hydruntina, episcopalis sub Hydruntino archiepiscopo. Laudatus Joannes Baptista Deus dicto episcopatu ab anno 1627 usque ad 1630, quo ad Anglonensem translatus est, præfuisse dicitur apud Ughellum tom. 8, Italia sacra aucta, col. 96 & sequenti.*

CAPUT II.

Severioris vita genus auspicatus, magnis animi angustiis premittur, & liberatur: accusatus apud sacros inquisitores, Neapoli se purgat: Romam mittitur, atque inde Assisum.

Austeriorem vitam exorsus

Sacerdos consecratus, ad suum Cryptellæ conventum reversus est, & actis B. Mariæ Virginæ, quæ ibidem colitur, de accepto presbyteratu humillimis gratiis, primitias suas tanto cum fervore, tanta fide, tantoque cum cælesti lumine celebravit, ut ad sacratissimi Corporis Jesu Christi attractum sacro horrore percelleretur, seque indignum censens tam sublimes ministerio, desideraret non solum cordis puritatem, sed & pueros alioque digitos habere, quibus in tremendo Sacrificio dumtaxat uteretur. Tum quoque caritatis igne vehementius accensus, certusque mundo & sibimet ipsi penitus mori, vitam humanam potiorem & cælestem ducere aggressus est. Itaque cum parum sibi fecisse videretur, si ab humano consortio plane remotus in angusta & obscura cella viveret,
Septembris Tomus V.

nisi etiam ab ipsis Religiosis fratribus secederet, sese in quemdam recessum supra fornicem ecclesiæ, aut in exiguum sacellum, in oliveto conventui contiguo S. Barbaræ dedicatum, frequenter recipiebat.

11. Eo loci continuis precibus & altissimis contemplationibus inhærebat, ex quibus prodierunt in eo suavissimæ illæ ecstases & stupendi raptus, qui ipsum è communi sententia admirabilem & singularem reddiderunt. Sed quia hi tam frequentes fuerunt, non solum sedecim annorum spatio, quibus in conventu Cryptellæ habitavit, sed toto, quo vixit, tempore, (attestantibus processibus, "eum plus triginta quinque annis à superioribus admissum non fuisse cum ceteris fratribus in choro, processibus & triclinio, quia accidebant ipsi ecstases & officia turbabant b,") ne historiarum feriem identidem interciderent, utque breviter mihi propositam consecrator, de hisce alio in loco peculiariter tractabo. Suffecerit nunc aliqua ex pia ejus vita retulisse, quæ tum temporis magis, quam umquam antea, ab omni erga res mundanas affectu aliena erat & asperrimis castigationibus mortificata. De naturali igitur cordis lucta per heroicam fortitudinem victor, abdicavit se exigua illa suppellectili & subsidiis, quæ ad cujusque Religiosi usum concedi solent ad nutum superiorum.

12. Post hæc spoliavit se vestibus interioribus, etiam subuculis, & hisce matri suæ restitutis, ad Crucifixi pedes sic locutus est: "Ecce me, Domine, omni re orbatum, & dummodo tu sis bonum meum, omne aliud bonum arbitror periculum, damnum & naufragium animæ meæ c., Dum hoc modo solâ tunicâ indutus permansisset, ingenti cordis mœrore afflictus est, ad quem accedente cælestium spiritus consolationum privatione, velut ad mortalem agonem redactus fuit, eoque totis duobus annis perpetuè cruciatus d. Tandem cum Deo jam placeret Servum suum, etiam in tam gravi afflictione fidelem, solari, dum is remedium suum longè abesse putaret, & quodam die januâ & fenestrâ cubiculi sui clausis, in lectulo prostratus, cum suspiriis lacrymisque exclamaret: "Domine, ut quid dereliquisti me?", obtulit ipsi præsentissimum, delatâ ad eum novâ tunicâ per ignotum Religiosum, qui angelus sub eo habitu creditus est. Sanè vix eam tunicam B. Josephus induerat, quin ex ipsius mente omnes tenebræ evanuerint, & exultatio spiritus cor ejusdem denuò occupaverit e.

13. Verùm quo majus erat internum gaudium ex communicatione cum Deo, eò durius corpus suum tractabat, ut spiritui subjectum contineret. In hunc finem post adeptum sacerdotium quinquennio numquam pane usus est, nec decennio vinum bibit, solis herbis contentus aut siccatis fructibus, fabisve intolerabilis amaritudinis pulvere conditis, uti experti fuerunt quidam Religiosi, qui illum piper esse crediderant f. Herba verò, quâ feriis sextis vesci solebat, adeò erat insipida & nauseosa, ut, cum quidam Religiosus eam extremâ linguâ libasset, totum sibi stomachum commoveri senserit, nec sine nausea per triduum ullo cibo vesci potuerit. Continuis jejuniis addictus, ad exemplum sancti patriarchæ Francisci septem Quadragesimas g observabat cum tanto rigore, ut, exceptis feriis quintis & Dominicis diebus, eas sæpe sine cibo traduxerit; alius interim cibo Eucharistico, quo in dies singulos se reficiebat; ideoque antequam hunc sumpisset, pallidus ac debilissimus apparebat, sed eo sumpto, rubicundus & robustus.

14. Hinc factum est, ut deficiens stomachus

A. PASTROVICCHIO.

rebus omnibus sua sponte spoliatus.

E

magnas animi angustias, biennio patitur, quibus mirabiliter liberatus.

d

F

corpus suum multâ inedia,

f

g

N n n n n car-

A. PA-
STROVIC-
CHIO.

flagellis, ci-
licis, & ca-
renis sacris
amagere.

carnes jam amplius ferre nequiret, quas tamen ex superioris imperio semel comedit, sed mox etiam rejecit. Hinc quoque faucibus ejus interdum arcte constructis, qualemcumque cibum ægrè potuit transmittere. Ad tam insolitos effectus concurrerat præterea formus brevissimus, (quem capiebat in lecto, qui non quietis, sed doloris poterat appellari) & dura carnificina, quam in corpus suum per flagella, acubus, aciculis & stekulis chalybejjs intexta, exercebat, cum tam copiosa sanguinis effusione, ut muri in cella, aliisque prædictis locis, in quæ soluerat secedere, eo tincti, imò incrustati etiam aliquot post annis apparuerint. Ad hæc flagellationes, & ad catenam atque cilicium, quibus jam à multo tempore cruciatur, grandem laminam ferream addidit, quæ, cum cilicium & catenam magis magisque stringeret, in ejusdem carnem tam horribili modo penetravit, ut ipse aliquando à superiore jussus sese exuere, non nisi unum vulnus appareret. Quam ob rem superior ipsum eò redactum conspicatus, ut exiguum ipsi vitæ superesset, jussit horrida ista poenitentiae instrumenta à suo corpore amovere.

B

Miraculis
clarus, ac-
cusatur apud
tribunal sa-
cræ inquisi-
tionis.

15 Per hujusmodi vitam, cui venustam coronam texebant ceteræ virtutes omnes, meruit à Deo donari non solum maximam ecstasium raptuumque abundantiam, quorum supra memini, sed etiam miraculorum frequentiam, ceterisque cælestibus dotibus, de quibus, uti & de præcipuis ejusdem virtutibus, alibi distinctè tractabo, ne oriatur confusio. Crevit interea quaquaversum tantæ tamque illustris sanctitatis fama; maximè postquam B. Josephus ex obedientia adjunctus socius suo patri Provinciali, totam provinciam Barianam peragravit. Concurrerant certatim vicini, longèque positi populi, ut eum viderent, ejusque sancta monita exiperent, & precum suffragia implorarent; eundem vulgò appellantes APOSTOLUM REGNI, & ut talem ex effectibus prodigiosæ beneficentiæ comprobantes. At vicarius cujusdam episcopi, cui sincera Beati sanctitas explorata non erat, hinc arripuit occasionem ipsum apud sacrum Officium Neapolitanum accusandi, scribens, "discurrere per eas provincias hominem triginta trium annorum, & hunc alterum Messiam totos vicos post se trahere cum prodigijs ad singulos passus, celebratis à plebe, quæ semper omnia credit; ideòque se se id ad superiores deferre, ut vel remedio magnum obventurum præcaveatur, vel ne obventurum insolescat, & evadat immedicabile."

C

à quo Nea-
polim arces-
situr:

16 Accepta hujusmodi accusatione, sacrum tribunal mox mandata ad patrem guardianum conventus Cryptellæ dedit, ut B. Josephum Neapolim transmitteret. Prædixerat id Beatus ipse triennio antè, dum ab aliquot Religiosis rogatus, an civitatem Neapolim desideraret visere, respondit, "se suo tempore illuc iturum, sed ex sacri Officii mandato." Præterea haud ita pridem quàm eò advocaretur, Jesus ipse imminentem afflictionem non obscurè ipsi præfagierat, tum contemplationi vacanti velut nudus puerulus, crucem humeris gestans, apparendo, tum etiam, postquam ipse pias aliquas cruces in via, quæ à Cryptella Cupertinum ducit, erigendas curaverat, auribus ejus eas voces ingerendo: "Mitte cruces mortuas & tolle vivas." Quapropter simul ac sacri tribunalis litteras acceperat, eas reverenter osculatus, & Neapolim profectus est. Flebant omnes Cupertinenses, ô quantum perdimus, ô quantum perdimus! exclamantes.

17 At B. Josephus tranquilla mente & sereno vultu discessit; nec minùs affectus solitis ecstasi-

bus, quàm itineris incommodis, Neapolim ad conventum S. Laurentii advenit; ubi Religiosos istos, quibus adventus ipsius causa nota erat, mæstos reperit, eoque illubenter ab iisdem exceptus est. Quam ob rem & ipse Josephus contristatus est, quòd Religiosos fratres suos, sui, licet innocentis, causam conturbari videret. Verùm, dum sic afflictus unà cum solito suo socio, fratre Ludovico, ad sacre inquisitionis ædes pergeret, præsens ei solatium attulit quidam juvenis Religiosus, vultu decorus & placidus, qui ipsum comitatus tam suavibus verbis solatus est, ut ipse inde dulciter affectus permaneret. Quia verò B. Josephus sacri Officii palatium ingrediens, illum non amplius vidit, & frater Ludovicus asseruit, eundem à se numquam visum fuisse, piè creditus est S. Antonius Patavinus fuisse, qui solatii ferendi ergò ad ipsum accesserit.

18 Beatus itaque Josephus sacro tribunali se stetit, animo vultuque latus; ubi cum una alterave hebdomade circiter detentus fuisset, ac ter examinatus, non modò nulla in eo noxæ umbra deprehensa fuit, verùm ejusdem vitæ ratio etiam laude dignissima & admirabilis pronuntiata est. Hinc prædicti Religiosi, edocti, ipsum sibi quàm primùm & honorificè remittendum, summopere gavisi sunt, quòd Fratris sui sanctitas jam probata, non ficta nec affectata, sed solida esset & sincera. Tum quoque hæc eadem magis splendens laudatæque, plebeji juxta ac nobiles Neapolitani, Josephi noscendi gratiam, ad eum concurrerunt. Solus ipse humillimus suis plausibus non applaudebat, peccatorem se dicens indignum, qui inter Religiosos viveret, dignumque, qui cum jumentis habitaret, quemadmodum declararunt alii cum monialibus S. Ligorii Neapoli, quando ipse post Missam in earundem ecclesia S. Gregorii Armeni, jubente sacri Officii judice, celebratam, cum stupendissimo raptu volando supra altare sublatus est; quæ res conceptam de illius sanctitate æstimationem usque adeò auxit, ut famam ad regium palatium perlata, ipse prorex cum sua conjugè regniq; ordinibus desideraverit ejusdem Missæ in facello regio interesse; quod tamen, occurrente impedimento, factum non est.

19 Eadem res Josepho stimulo fuit, ut Neapoli citius discederet Romam ex laudati sacri tribunalis præscripto, à quo cum litteris ad patrem Generalem Ordinis sui remissus fuit. Hoc ipse magis animo in cælis, quàm pedibus in terra peregit. Præ ceteris tamen Urbem, Catholicæ religionis metropolim animo contemplatus, voluit eam pauperimus ingredi, ut eandem olim ingressus fuerat sanctus patriarcha Franciscus. Siquidem prope muros ejus mandavit socio suo fratri Ludovico, ut exiguum nummum argenteum, qui pro necessariis ipsi parcè comparandis datus fuerat, in quodam faxo deponeret, cuilibet è transituris cessurum. Cùm ad patrem Generalem in conventu sanctorum duodecim Apostolorum pervenisset, hic, qui eum numquam noverat, & à sacro Officio Neapolitano tum missum videbat cum monito, ut ad aliquem solitarium conventum destinaretur, ne in re tam gravi ulla cautio ommitteretur, eum primò duriusculè, graviq; cum supercilio recepit, & in quodam cubiculo remotiori à conventu collocavit, mandavitque ut ibidem detineretur, donec aliter jussisset.

20 Interea dum perpenderet, ad quem è solitariis conventibus eum mitti expediret, Deus, ut Servi sui in medio tantarum tamque gravium afflictionum humillimam voluntatis conformationem muneraret, voluit sanctitatem ejus etiam Romæ

D
ubi post pro-
batam inno-
centiam
suam

à summis &
infirmis hono-
ratur.

E

Romam mis-
sus, severè
accipitur à
Generali suo;
deinde inclu-
ditur.

à Assisina
mittitur.

A manifestari, ubi non modò Religiosis, verùm etiam Cardinalibus, & ipsi denique Pontifici admirationi fuit. Cùmque hic imperasset patri Generali, ut ipsum ad conventum aliquem, integræ observantiæ transmitteret, is sacrum conventum Assisiatem ipsi assignavit; quod Beato gratissimum accidit, eò quòd jam à multo tempore ardentè desiderasset prope sanctum patrem suum habitare. Quapropter cum solito suo socio fratre Ludovico viam aggressus, maximo cum gaudio Assisium pervenit. At non diuturna ista consolatio fuit, volente Deo ipsum denuò probare ac magis perficere igne desolationum, persecutionum, tentationum & ariditatis, multò acriori & vehementiori, quàm fuerat ille, quem in conventu Cryptellæ toleraverat.

A N N O T A T A.

a Ex dictis process. Nerit. & Assis. loco cit.

b Ex cit. Summ. pag. 10, § 12.

c Ex cit. Summ. à pag. 263 & seqq.

d Ibid. à § 29 & seqq.

e Ibid. pag. 265, à § 41 & seqq. Porrò de hisce animi angustiis ac mirabili solatio, divinitus accepto, juxta illum ipsum loquentem audisse, referente Hyacintho Labello, archiepiscopo Avenionensi, in Commentario prævio § 2.

B f Ex utroque proc. Nerit. & Assis. cit. Summ. num. 12 & num. 13, & sparsim per totum.

g Lucas Waddingus tom. 2 Annalium Minorum, ad annum Christi 1224, num. 6 novem Quadragesimas à S. Francisco quotannis observatas fuisse scribit, easque in hunc modum enumerat: Primam illam fidelibus communem ex Ecclesiæ præcepto. Secundam, quam dicebat Spiritus sancti, quæ incipiebat à feria quarta post Pascha resurrectionis usque ad Vigiliam Pentecostes. Tertiam Petri & Pauli apostolorum, ab Octava Pentecostes usque ad Apostolorum vigiliam. Quartam Assumptionis B. Mariæ, à primo die post festum Apostolorum usque ad vespèras prædictæ solemnitatis. Quintam hanc, quam diximus, archangeli Michaelis. Sextam omnium Sanctorum, ab ipso dedicationis archangeli die usque ad illam solemnitatem. Septimam nativitatis Dominicæ, cui etiam suos sectatores ex Regulæ præcepto adstrinxit, quæ incipiebat ab ipso die Commemorationis omnium fidelium defunctorum, & terminabatur in vigilia Nativitatis. Octava Regum magorum, à die S. Stephani usque ad Epiphaniam. Nonam Christi in deserto jejunantis, quæ sumebat initium ab altero die post Epiphaniam, & durabat per continuos quadraginta dies, quos Dominus suo sancto jejunio consecravit, ad quorum jejunium suos confodales hortatus est, non obligavit. *Examinari hæc poterunt ad diem 4 Octobris, quo sanctus patriarcha Franciscus colitur; interim incompertum mihi est, quæ duo ex hisce novem jejuniiis B. Josephus præterierit. An forte de septem tantummodo in hujus Vita mentio sit, quia cùm ad duo alia partim ex Ecclesiæ præcepto, partim ex Regula præscripto teneretur, de horum observatione aliunde dubitari non poterat?*

h Ex proc. Apost. Nerit. cit., Summ. pag. 67, § 88, 89 & 90, & pag. 71, § 104 & alibi.

i Ex Summ. pag. 267, § 5 & seqq., & proc. Apost. Assis. fol. 240 terg. d. Summ. pag. 122, § 31, 32, pag. 101, § 224 & alibi.

k Ex proc. ord. Assis. compuls. in Apost. à fol. 1080 & seq., & Summ. pag. 94, § 179.

l Ex dicto proc. ord. Assis. compuls. à fol. 1115 & seq., & in cit. Summ. pag. 102, § 225. Ceterum hunc Beati discessum in annum 1638 incidit-
Septembris Tomus V.

se observavi in Commentario num. 20, ubi etiam numeris sequentibus alia hæc spectantia studiosus lector reperiet.

m Ex proc. ord. Nerit. compuls. à fol. 734 & seq., sup. 7, & Summ. pag. 51, § 194, pag. 103, § 227 & alibi.

n Ex proc. ord. Assis. compuls. à fol. 1080 & seq., & Summ. pag. 95, § 183.

o Ex proc. Apost. Nerit. à fol. 510 & seqq., sup. 12, & in proc. Apost. Assis. à fol. 302, sup. 332 & Summ. pag. 70, § 102, pag. 560, § 9 & alibi.

A. PASTROVICCHIO.

CAPUT III.

Assisi variis afflictionibus exercetur: evocatur Romam; redit Assisium: Aliquot mirabiles illius raptus in variis locis.

NON a diu B. Josephus in sanctuario Assisinate habitaverat, cùm pater magister frater Antonius S. Mauri ejus loci Custos factus est. Hic, qui cum primùm tenerè dilexerat, & secum socium duxerat, dum provinciæ Bariensis Provincialem ageret, nescitur, qua de causa, at certè ex divina providentia, mutata priori agendi ratione, tunc coepit illum severo supercilio excipere, deinde cum contemptu ac tandem minis molestisque mortificationibus continuè exagitare, modò cum hypocritam dictitans, modò ut Regularum negligentem etiam publicè reprehendens b. At Beatus semper benè animatus, majoris meriti materiam sibi inde comparabat, non tantùm cum silentio auscultando dicteria, acsi nocens fuisset, sed etiam sese magis humilem, magisque obsequiosum eidem superiori exhibendo. Verùm, dum deinde Custos illum ita pungere perseveraret, coepit etiam Deus consolationes, quibus ipsum confortare solebat, eidem paulatim penitus subtrahere: jam nullæ ipsi accidebant ecstases, nulli raptus, nulla cælestis dulcedo; sed ariditas in psallendo, ariditas in sacrificando, ariditas in legendo, ariditas denique in omni re divina: unde manebat velut surdus ad Dei voces, durus ad lacrymas, post frequentatas preces immotus.

22 Tum verò miser Josephus gravi melancholia velut oppressum se sensit, quæ cor suum suffocare ipsi videbatur, quæque etiam foràs prorumpens, ejusdem oculos adeò turbidos & graves reddebatur, ut palpebras vix posset attollere. Ad hæc c accessit denique & ipse dæmon, qui eodem tempore suis terribilissimis tentationibus eum sæpe ad ortus, modò turpes cogitationes ingerebat, modò somnum fœdissimis phantasmatis interpellabat. Et si verò in has angustias redactus Josephus ex occulto suo luctamine satis agnosceret, interiorem animæ suæ arcem inter hos assultus, qui biennio durarunt, salvam & integram stare, divinam scilicet gratiâ munitam, quæ quidem in eo erat tantò abundantior, quantò vehementiùs creverant dolores: memor tamen d spiritualium deliciarum, quibus olim gavisus fuerat in vicinia S. Mariæ Cryptellæ, quam Matrem suam appellare consueverat, concepit desiderium eò redeundi, cuidam Religioso inquit: "Cupio reverti ad S. Mariam, Cryptellæ; quia ipsa est mater mea."

E A superiore suo duriter habitus, ariditatis mentis afflictus.

F Et à dæmone vexatus, in melancholiam incidit.

A. PA-
STROVIC-
CHIO.*quâ Romam
evocatus li-
beratur: ve-
dit Assi-
sium.*

f

g

b

B

*ubi varios
mirabiles ra-
ptus*

k

C

*Ex mentis
ecstasies pati-
tur,*

m

23 Generalis Ordinis certior factus, non tamen à Josepho, de ipsius animi angustiis, statuit illum Romam, uti fecit, revocare, ut Quadragesimam eo anno ibidem transigeret. Dum itaque Dei Servus unâ cum socio suo Romam regrederetur, crevit desiderium prædictam imaginem Mariæ Virginis revisendi, & ad id licentiam à superiore suo petendi; at mox sensit se de tam innocuo quidem, sed inutili desiderio per has internas voces redargui: "Quid vis? quid quæris? quid postulas? Nonne ego idem hic sum, qui ibi?," Hisce vocibus illustratus, fixis in cælum oculis, repente substitit, ac mox ad comitem conversus, "Mi socie, inquit, redibimus Assisium.", Et sanè Assisium reipsa regressus est post brevem moram in Urbe Romana, ubi Deus beneficam manum denuò aperuit, & in pectus illius interfolita animi ex amore deliquia, cœlestem dulcedinem copiosè infudit. Tanta g fuit Religiosorum civiumque Assisiatum lætitia ob receptum Josephum, ut isti eum filiatione sui conventus, hi civitate donarint b. Gavius est hoc nuntio etiam Beatus, considerans, se, ut ipse aiebat, "popularem S. Francisci factum esse;," quin etiam præ vehementi amore & gaudio, alienatus à sensibus, usque ad cellæ suæ laquear volavit.

24 A primo tamen in sacrum conventum ingressu jam senserat divini amoris flammam in corde suo denuò accendi, cum mox introductus in ecclesiam, & in ejusdem fornice conspicatus pictam imaginem B. Mariæ, similem isti, quæ in Cryptella honoratur, "Ah Mater mea, exclamavit, secuta es me k!", ac mox octodecim passus elevatus in aère est, velut ipsam amplexurus. Deinde paucis post diebus quando similiter ad conspectum alterius imaginis beatæ Virginis, quæ effigiem in Cryptella cultam apprime referebat, eique à patre Michaële Angelo Catalani, tum Ordinis Assisiente, monstrabatur; "Ah Mater mea, repetit; ad eamque subito saltu translatus, in diurnam amoris ecstasim raptus, collata ad faciem facie permansit. Erant hæc felicia præsentia illius ardentissimi divini amoris, qui in reliqua vita ejus in eisdem corde ultra mensuram excrevit. Nam ex præteritis tempestatibus placidissimæ maliciæ redditus, amorem illum tam ardentem, tam robustum, tam intensum expertus est, ut beata illius anima magis cum Deo, quam cum suo corpore conjuncta semper esset, & in immenso illo amoris pelago velut immersa.

25 Hinc l factum, ut ad cantum & musicam in ecclesia, vel ad sermonem de Deo, vel ad nomen Jesu aut Mariæ, subita animi deliquia pateretur, & interno igne sæpe agitatus, nunc exclamaret: "Ah, amor! ah amor, nunc pias cantilenas concineret. Inter has erat una de S. Catharina Senensi, peculiari ejus patrona, in qua cum ad ea verba pervenisset, "Et à cœlesti Amore manus illius, pedes & cor vulnerata fuerunt;," prorumpere primùm in altum ejulatum, deinde verò in vehementissimum planctum cum totius corporis concussione, & velut carnem suam avellere voluisset, "Aperi mihi, inquit, peccus hoc, sive mihi hoc cor;," nunc denique quæritantibus, quid in hoc mundo maximè desideraret; respondebat, "ut Deus sibi totum, totum accipiat cor meum.," Propterea conversus ad Crucifixum, solebat dicere: "Cupio dissolvi & esse cum Christo;," vel: "Jesu, Jesu, Jesu, trahe me sursum; non possum hic deorsum morari: trahe me sursum, ubi tu es!,"

26 Similiter m recurrente memoria mysteriorum Jesu, quæ sancta recolat Ecclesia, aliquando

lætandus in festis Natalitiis invitabat omnes, ut secum carerent: "Puerule, mi Puerele, da mihi tantillum amoris tuis;," aliquando mœstus & gemebundus, maximè in hebdomada Sancta: "Nescis fili (aiebat, cuicumque occurrenti) flagellatus est Jesus, crucifixus est Jesus, mortuus est Jesus; mortuus est Jesus ex amore;," & post alia amoris plena concludebat: "Pejor Judæis sum, dum te crucifigo, & scio, quis sis.," Sæpe etiam iisdem diebus præ doloris acerbitate velut ex sanguis & exanimis suavissimis deliquiis inhærebat. Succedentibus postea festis Paschalibus, multis horis canebat & exultabat; in festo quoque Pentecostes jam plenus cœlesti igne iisdem spiritus motibus afficiebatur. Per hujusmodi sancti amoris indicia excitabat etiam aliorum corda, eaque suscitare studebat, dicens: "Amate Deum, quia, qui caritatem habet, dives est, & nescit.," Utque cupiebat eum ab omnibus amari, erumpebat o in lacrymas, dum eundem ab hominibus tam frequenter offendi videret, eoque dolore tam vehementer commovebatur, ut præ illius vehementia vividum sanguinem interdum excrearet.

27 Quin p & volupe ipsi fuisset totum e venis profundere per martyrium à se tantopere exoptatum, ad quod subeundum desiderabat velut socius aut servus dari cuicumque Evangelii præconi inter infideles. Quo desiderio cum omnes accensos cuperet, amicè interrogabat singulos Religiosos etiam tirones: "Gratumne tibi foret pro Jesu Christo mori?," quibus id affirmantibus, exultabat in corde suo, & insolitam lætitiâ manifestabat. Quia verò q perfecta sui ipsius abnegatio continuum est martyrium, in hac usque adeo profecit, ut ex admirabili amoris invento diceret: "Domine, ego te amo, & si scirem, me à te, dum creasti me, ad infernum destinatum esse, omnino vellem omnes illos obsequii & servitii actus exerce-re, qui umquam à præcipuis Sanctis, qui in cælo sunt, exerciti fuerunt.," Id enim autem illic deorsum tum voluisset, ut in loco semoto versaretur, ne maledicta & blasphemias reproborum audiret; subjungens: "Vellem esse in inferno, sed in loco separato ab aliis, ne maledicta & blasphemias de Deo audirem, & in eo loco separato, immersus inferno, nihilominus vellem ei benedicere, ipsumque laudare.,"

28 Porro is amor, de quo Dionysius Areopagita ait: "Est ecstasim faciens divinus amor r;," inexhaustus fons erat, ex quo Josephus semper bibendo, inebriavit cor suum suavitate ecstasim & mirabilium raptuum, quos breviter, uti hoc Vitæ compedium postulat, nunc recensere. Ut igitur divinus amor B. Josephi animam ab ipsa pueritia cœpit accendere, ita ab illo eodem tempore cœperunt in eo motus ecstasici & raptus spiritus, qui in altissimas ecstasies post susceptum sacerdotium adoleverunt, & ad mortem usque perseverarunt; fueruntque hæc tam frequentes, ut penè continuè dici potuerint; cum sæpe una alteri proximè succederet, & quælibet res divina, etiam levis, sufficeret, ut ipse in ingentem clamorem subito erumperet, destitueretur à sensibus, Deoque conjungeretur. Neque dubitari poterat de vera ac vehementi divini amoris impressione, quâ tum afficiebatur, cum punctus acubus, pinus ferro, ad motis facibus adustus, digitoque tactis oculorum apertorum pupillis, non moveretur; tunc tantum sensuum usui reddi solitus, cum Deus remitteret, aut superior juberet.

29 Si autem solius spiritus raptus eum in amore admirabilem reddiderint, id etiam multò magis præ-

D
divinumque
amorem, quo
ipse accensus
erat,in aliis exci-
tare nitetur.

p

q

Ex multis
raptibus ali-
qui recensentur.

f

Cupertini in vigilia Natalis Domini, corpore elevatur

A præstitit vehementia raptum corporis, similiter tam frequentes atque stupendi, ut ex omnibus sanctæ Ecclesiæ heroibus, nullus legatur hac in parte tam abundanter donatus. Sed ut lectorum pietati satisfaciam, & huic brevi compendio lucem afferam, ex innumeris ejusdem raptibus, per quos unâ cum anima etiam corpus amantissimi Beati nostri volavit, aliquot ordine suo referam, pro variis locis, in quibus habitavit. Ac primò quidem Cupertini in nocte vigiliæ Natalis Domini *t*, Josephus, auditis tibiis & fistulis quorundam pastorum, quos ad celebrandam cælestis Pueri nativitatem invitaverat, cepit primùm præ vehementi læticia tripudiare, deinde emisso suspirio cum magno ejulatu, velut avis per aëra volavit à medio ecclesiæ usque supra altare majus, plùs quàm quinque perticis inde distitum, ibique tabernaculum sanctissimi Sacramenti complexus, quarta circitèr parte horæ suaviter raptus hæsit, nec tamen ullum è cereis ardentibus, quorum altare plenum erat, interim dejecit, nec ulla ipsius vestimenti pars igne contacta est.

Et in festo S. Francisci volat in ecclesia.

30 Stupebant ultra modum pastores illi; sed non minor fuit Religiosorum & incolarum Cupertini admiratio *u*, dum B. Josephum, pluviali indutum, ut in sollemnitate S. Francisci supplicationi assisteret, viderunt volantem supra pulpitum, quindecim palmis à terra elevatum, & in ejusdem ora expansis brachiis diu ecstasticum & genibus mirabiliter flexis. Stupendus pariter fuit raptus quadam nocte feriæ v hebdomadæ Majoris *x*, dum oram sacro sepulcro, quod in majori altari erectum erat, illuminatisque nubibus, ac multis lampadibus exornatum, cum ceteris Religiosis oraret. Inopinatò quippe recèta volavit ad urnam divini sui thesauri amplexandum, intactis ornamentis omnibus; & post aliquod temporis spatium, à superiore revocatus, simili volatu rediit, unde venerat. Pari *y* modo interdum volavit supra altaria S. Francisci & B. Mariæ Virginis Cryptellæ inter recitandum Litanias.

Volat item sepius versus cruce prope Cryptellam.

31 Præ ceteris tamen mirabilis simul ac visu gratus fuit ejusdem raptus amoris, cum in quodam exiguo colle, Cupertinum inter & conventum Cryptellæ sito, volens exhibere montem Calvarix *z*, erectisque ibidem jam duabus crucibus, videntisque decem homines conjunctis viribus ob grave pondus frustra conatos crucem tertiam, reliquis majorem & quinquaginta quatuor palmos altam, in destinato loco erigere, interno igne suo motus Beatus, à porta conventus per spatium passuum circitèr octoginta versus eandem crucem volavit, arreptamque ipse solus velut levissimam paleam sustulit, & in parata scrobe collocavit. Ad hæc cruce deinde orare solebat, crebròque contigit *aa*, ut modò per decem, modò per duodecim passus, nunc supra clavum mediæ crucis, nunc supra ejusdem apicem, volaret, raptus ab amore suo crucifixo.

Alii ejusdem ibidem mirabiles

32 Volavit *bb* præterea quatuor passibus per aëra, Spiritus sancti igne abreptus, quando de illius ad Apostolos adventu loquens, Religiosum quemdam, lucernam accensam manu gestantem, transeuntem conspexit. Volavit *cc* pariter supra oleam, cum à quodam sacerdote sibi diei audisset: "Frater Joseph, quàm pulchrum cælum fess, cit Deus!", Eoque supra eandem spatio mediæ horæ flexis genibus permanente, stupenda res erat, ramum illum, cui insistebat, videre leviter motum, non secùs ac si avis in eo confedisset. Majorem *dd* tamen, quàm usquam alibi Josephus stuporem movit circumstantibus in ecclesia S. Cla-

riæ Cupertini, ubi, cum ipse quoque adesset, dum aliquot sacræ virgines religioso habitu induerentur, & musici ea verba canerent: VENI SPONSA CHRISTI, visus fuit è suo angulo, in quo genibus flexis orabat, velociter currere ad quemdam patrem Minorem Reformatum, ejusdem monasterii confessarium, manuque apprehensum, vi humana majori, sublevare è terra, & cum lætissimo raptu & violento tripudio secum per aëra circumducere; erat scilicet hic motus à Josepho, & Josephus à Deo.

33 Æquo longior essem, si omnes raptus & strepentes per aërem volatus, qui Beatum Cupertini mirabilem reddiderunt, hic enarrarem; quapropter ne limites compendii excedam, sufficiat dixisse eos, prout ex processibus colligitur *ee*, numerum septuaginta excessisse, non computatis illis, qui quotidie inter celebrandam Missam accidebant, cui propterea duas horas solebat impendere. Ut porrò Cupertino digressus, cum vehementi suo igne interno externos ejusdem mirabiles effectus secum circumtulit, ita piis non ingratum erit audire ex plurimis aliquot, qui in reliquo vitæ illius cursu ad mortem usque etiam alibi admirationi fuerunt. Egressus itaque Cupertino, Neriti *ff* paulisper moratus est; ubi cum sacro omnium adstantium horrore visus est in ecclesia S. Francisci in ecstasim raptus; & *gg* nunc in quadam domo, quam ægri sanandi gratiâ adierat, ad conspectum imaginis, quæ Ecce homo exhibebat, instar statuæ hæere immobilis; nunc *hh* in alia æde, auditâ quadam rusticâ cantilenâ, dare solitum clamorem, & sublatus è terra in ora tabellæ genu flectere.

34 Post hæc dum Neapolim *ii* pergens, Monopolim transiret, à Religiosis fratribus suis in ecclesiam suam ductus, ut novam pulchramque S. Antonii Patavini statuam videret, ad ejusdem conspectum subito elevatus à terra, per quindecim palmorum spatium volavit versus dicti Sancti imaginem, super altare collocatam; unde deinde simili volatu per eandem viam ad priorem locum reversus est. Vix cessaverat primus raptus, quin ingruente secundo, denuò inter recitandum litanias volaverit ad altare Virginis sine labe conceptæ, à quo pari modo per aërem rediit ad locum, unde fuerat sublatus. Neapolitana *kk* quoque civitas prodigiosos ejus raptus admirata est; ubi ipse ab inquisitore iustus, ut supra diximus, Missam celebrare in ecclesia S. Gregorii Armeni, quæ monialium S. Ligorii est, ibidemque in ejusdem ecclesiæ angulo intentus precibus, cum ingenti clamore subito sublevatus volavit, & erectus in pedes, super altare stetit, expansis in modum crucis brachiis, membrisque inter flores & ardentis cereos ita insertis, ut moniales altis vocibus exclamarent: "Aduritur, aduritur:", verùm ille edito denuò clamore, simili volatu ad medium ecclesiæ illæsus reversus est, ubi positus humi genibus, exsiliens, seque velocissimè circumagens, "Ah beata Virgo, ah beata Virgo!", cantabat.

35 Quia verò decreverat Deus ipsum etiam coram primæ dignitatis personis admirabilem exhibere, fecit, ut, dum Romæ *ll* moraretur, cum pater Generalis ad osculandos summi Pontificis Urbani VIII pedes secum duceret: quod dum ageret, Jesum Christum in suo Vicario contemplatus, in ecstasim raptus & elevatus à terra hæsit, donec à Generali suo revocaretur: ad quem conversus multùmque admirans Pontifex ait, "Si Josephus Pontificatus sui tempore moriturus esset, sese de eo factò testimonium diciturum.", Nec

A. PASTROVICCHIO.

corporis raptus Neriti.

ee

E

ff

gg

hh

Monopoli, Neapoli, ii

kk

F

Et Romæ coram Urbano VIII PP. I. tem Assisi. ll

A. PA-
STROVIC-
CHIO.

facile dictu est, quot ejusmodi raptus fuerint, quibus ipsum Deus annis tredecim, quos Assisii exegit, honorare dignatus est: sed inter celebriores (præter illos, quos ad prosequendam historię seriem alibi jam retulimus) primo loco recensetur, quæna subdo *mm.* Postquam magnus archithalassius regni Castellæ, Hispaniarum legatus apud Sedem Apostolicam, dum anno *MDCLV* transfaret Assisium, in cubiculo cum Josepho collocutus fuisset, imperavit ei pater Custos sacri conventus, ut è cubiculo ad ecclesiam descenderet, ubi archithalassi conjux magno ipsum videndi, & cum eo loquendi desiderio expectabat. Respondit Josephus: "Obediam; sed non scio, an futurum sit, ut cum ipsa loqui possim."

36 Revera vix in ecclesiam ingressus, oculos in statuam S. Mariæ sine labe conceptæ, quæ in altari stabat, conjecerat, quin ad ejus pedes amplexandos spatio duodecim passuum super omnium adstantium capita provolaverit; postquam autem Reginam cæli aliquantulum adorasset, super eadem cum solito stridore revolavit, & extemplo ad cellam suam repedavit, stupente cum uxore sua archithalasso, sanctęque concussis, qui in eorum comitatu magno numero aderant. Pari modo *nn* obtuperunt aliàs quidam pictores, quibus coram Josepho dicentibus, picturos se in ipsius facello mysterium conceptionis B. Mariæ Virginis, auditus est primò totus commotus dicere "Quid? Conceptionem Mariæ Virginis? Immaculatam conceptionem.!", Deinde viderunt eundem sensibus subito destitutum, & in ecstasim suaviter raptum, ultra mediam horam expansis brachiis & facie ad cælum versa in contemplatione tanti mysterii perseverare. Major *oo* etiam fuit admiratio cujusdam sacerdotis, qui ruri cum Josepho in ecclesiam ingressus, & ab eo rogatus; Credamusne, sanctissimum Sacramentum hic asservari? dum, nulla ibi visa lampade ardente, responderet: Quis id noverit? audiit illum mox in altum clamorem prorumpere, viditque volantem versus tabernaculum, illud complectentem & adorantem Sacramentum, quod, licet absconditum, jam noverat ibi depositum esse, ut postmodum compertum fuit.

in variis lo-
cis.pp
C
99
rr

37 Non *pp* absimilis fuit eorum stupor, qui ipsum sublimi volatu super capita sua retrorsum volantem conspexerunt, quando ad lipsanothecam expoliendam, vestemque sancti patriarchæ Francisci reponendam, operam suam conferebat; uti *qq* & illorum, qui eundem in contemplatione raptum in aëra super coronam facelli ejusdem Seraphici patriarchæ, sedecim palmis remotam à terra. Nec *rr* minor denique aliorum fuit admiratio, à quibus visus post editum stridorem paulatim corpus suum fursum tollere supra exiguum odeum, positum in facello S. Ursulæ, ubi sanctissimum Sacramentum asservabatur, genibusque in ipso aëre fixis & splendenti facie deorsum ad hierothecam versa; ac demum à superiore revocatus, eadem viâ redire. Multò *ff* tamen magis admiratus est & stupuit pater Custos, quando post Vesperas in honorem immaculatæ conceptionis in facello tirocinii Assisiatis solempniter cantatas, rogatus à Josepho, ut secum repeteret: "Pulchra Maria:", vidit se ab eo apprehensum constrictumque ad latera, & ab ipso & cum ipso sæpiùs exclamante, "Pulchra Maria, pulchra Maria!", in aëra sublatum.

tt

38 Præter ceteris tamen plurimis raptibus, quos brevitas ergò prætermittimus, ille admirabilis simul & utilis fuit, quem quidam vir nobilis, amens & furiosus, expertus fuit. Hic ligatus in se-

dili, ad Josephum delatus est, ut pro ejusdem incolumitate Deum precaretur. Tum vinculis soluto, & in facello genuflectere vi coacto, erexit sese in pedes suos Servus Dei, manuque capiti ejus imposita, ait: "Domine Baltazar, ne metue; commenda te Deo, ejusque sanctissimæ Matri.", Hæc dicens apprehendit capillos ejus, & in consuetum clamorem *Am!* prorumpens, sustulit se è terra, & ipsum per capillos secum elevatum, brevi tempore in aëre sic detinuit, non sine ingenti circumstantium stupore, qui cum viro nobili, jam sanæ menti restituto, gratias egerunt Deo, qui tanta prodigia per Servum suum patrabat.

D
Amenem-
secum in aë-
re sublatum
Janat.

A N N O T A T A.

- a Ex proc. Apost. Assis. & Summ. locis citatis.
b Vide, quæ circa hæc ex Bernino notavimus in Commentario § 3.
c Ex omnibus processibus in Summ. sub tit. De castitate.
d Ex proc. ord. Nerit. compuls. à fol. 663 & seqq., & Summ. pag. 44, § 125 & alibi.
e De tempore, quo Beatus Romam arcessitus fuit, gestisque ibidem ab eo, consule Commentarium num. 30 & sequentibus.
f Ex proc. Ord. Assis. compuls. fol. 971 terg. & fol. 1257.
g Ex proc. Assis. loc. cit., Summ. pag. 132, § 104, pag. 556, § 2 & alibi.
h Instrumentum hujus donationis ex Agello recensimus in Commentario num. 36 & seq.
i Ex proc. Assis. loc. cit. Summ. pag. 132, § 104, pag. 556, § 2, & alibi.
k Ex proc. Apost. Assis. à fol. 336 terg., & seqq., & alibi.
l Ex proc. Apost. Nerit. fol. 276, 308 terg., 607 proc. Assis. & proc. Apost. Auxim. à fol. 829 & seq., in Summ. sub tit. De charitate.
m Ibid. pag. 295, § 5, pag. 296, § 13 & 14, & sparsim alibi in eod. Summ. per totum.
n Sparsim in eod. Summ. sub tit. De charitate.
o Ibid. pag. 308, § 14 & 15.
p Ibid. sub tit. De fide, pag. 275 § 2, 3, pag. 280, § 45, & pag. 309, § 19, & alibi.
q Ex proc. Apost. Assis. à folio 267 & seq., & cit. Summ. pag. 277, § 8, & alibi.
r In margine hic laudatur S. Dionysius de Divinis Nominibus cap. 4.
s Ex omnibus Processibus. Testes de visu sparsim relati in Summ. per totum.
t Ex proc. Apost. Nerit. à fol. 432 & seq. Summ. pag. 35, § 49, pag. 46, § 162, pag. 65, § 77 & alibi.
u Ex dicto proc. Apost. Nerit. à fol. 275, & Summ. pag. 551 in principio, alique ibidem indicati pag. 550 in marg. § 5.
x Ex proc. ord. Nerit. compuls. fol. 703 terg. & seq., & in Summ. pag. 548, § 45.
y In margine additur: De quibus sparsim de visu testes in eod. Summ. sub num. 40 per totum.
z Ex proc. ord. Nerit. compuls. fol. 675 & seq., & 677, & Summ. pag. 545, § 29 pag. 546, § 33, & alibi.
aa Ex dicto proc. Nerit. fol. 579, & Summ. pag. 551, § 6 & alibi.
bb Cit. proc. fol. 578 terg., & alibi.
cc Ex dicto proc. Nerit. fol. 572 & 573, & 596 terg., & fol. 680, & Summ. pag. 542 § 5, pag. 543 § 13, pag. 546 § 39, & alibi.
dd Ex proc. Apost. Nerit. fol. 482, & Summ. pag. 555 § 17 & alibi.

cc Ex

A ee *Ex utroque proc. Nerit. Testes sparsim re-*
lati in Summ. sub num. 40 per tot.
 ff *De Nerito vide Annotata ad cap. 1, lit. b.*
 gg *Ex proc. Apost. Nerit. fol. 290 & seq.*
 hh *Ex proc. ord. Nerit. fol. 707 & seq.*
 ii *Èo scilicet arcessitus à sacra inquisitionis tri-*
bunali anno 1638, ut diximus in Commentario
num. 20. Monopolis, de qua mox, ab indigenis
Monopoli pariter dicta, parva civitas episcopa-
lis est regni Neapolitani in provincia Bariana,
in ora sinus Veneti sita. Porro sequentia desumpta
notantur ex proc. ord. Nerit. compuls. à fol. 656
& seq., & Summ. pag. 40, § 108.
 kk *Ex eodem proc. à fol. 730, & Summ. pag.*
51, § 194.
 ll *Ex proc. Apost. Assis. à fol. 302 & seqq.,*
sup. 332, & Summ. pag. 560, § 9. Consuli et-
iam potest Commentarius num. 25.
 mm *Ex testibus de visu ex proc. Apost. Assis.*
fol. 227 fol. 243 & seqq., fol. 337, fol. 830 & a-
libi, & in proc. ord. Nerit. à fol. 660, super 7,
& sparsim in Summ. pag. 41, § 109, pag. 123,
§ 41, pag. 559, § 2, pag. 561, § 13, pag. 563,
§ 23, pag. 576, § 83, ubi alii etiam indicantur.
B nn *Ex proc. ord. Assis. compuls. à fol. 1186 &*
seqq., & Summ. pag. 558 & seq., § 9.
 oo *Ex proc. Apost. Assis. à fol. 365 super 148,*
& Summ. pag. 369, § 18.
 pp *Ex proc. ord. Assis. compuls. à fol. 935, &*
Summ. pag. 556, § 3.
 qq *Ex proc. Apost. Assis. fol. 831 & seq., &*
Summ. pag. 577, § 84, 85.
 rr *Ex eod. proc. Assis. fol. 335, 1186 &*
seqq. & 1745; Summ. pag. 559, § 10, pag. 562,
§ 21, pag. 578, § 91, ubi alii indicantur.
 ss *Ex eod. proc. à fol. 699 terg. & seqq., &*
Summ. pag. 571, § 64 & 65.
 tt *Ex eod. proc. Apost. Assis. à fol. 253 & seqq.,*
& Summ. pag. 126, § 63.

tus statim pateret. Et fanè, prout ipsemet Car-
 dinali de Lauræa c, velut de alio loquens, testa-
 tus est, videbatur ipse sibi tum versari "in pulchra-
 rum rerum gazophylacio, & in quodam veluti
 limpidissimo speculo, ibidem appenso, uno o-
 culorum obtutu cernere & contemplari earum
 omnium simul junctas species, id est, quodam
 simili modo arcana mysteria, quæ Deus in ea
 arcta conjunctione dignabatur ipsi revelare."
 40 Porro clamor stridorque, quos edebat, e-
 rant effectus ignis interni, qui conclusus manere
 nequiens, per os erumpens exhalabat, ad eum sci-
 licet modum, ut ipse interrogatus, in tertia per-
 sona similiter reposuit, quo "erumpit & reboat pul-
 vis nitricus accensus, dum ex instrumento pyreo
 emittitur." Hinc etiam propter nimiam ejusdem
 violentiam corpus, & quidquid huic adhærebat,
 simul cum anima crebro atollebatur. Sæpe etiam
 canebat, & tripudiabat cum raptibus, quos ipse
 ad eorundem causam atque effectus referens, JU-
 BILATOS merito appellabat. Licet autem non sem-
 per in ecstasi aut à sensibus destitutus esset, men-
 tem tamen semper ad cælum elevatam habebat:
 quam ob rem sæpe contigit, ut, aliis ipsum al-
 loquentibus, nesciret, quid diceretur; aut dum
 respondebat, manifestum faceret d, sese rebus om-
 nibus naturalibus velut scalis uti ad contem-
 plandas eas, quæ naturam exsuperant. Sic de va-
 riis mulieribus, quas in itinere suo obvias habue-
 rat, interrogatus à quodam Religioso, quænam
 essent, respondit modò: BEATISSIMA VIRGO, mo-
 dò S. CLARA, modò S. CATHARINA: & simili-
 modo rogatus de viris, nunc unum, nunc alte-
 rum Sanctum nominavit.

A. PA-
STROVIC-
CHIO.

mentem ad
illum semper
elevatam ha-
bebat,

E
d

& viva
cum spe ora-
bat:

f

g

F

hinc varia à
Deo impe-
trat.

h

i

k

l

m

n

o

CAPUT IV.

Amor ejus in Deum, animique
cum illo conjunctio, & effica-
ces preces: principis Brunsv-
icensis conversio: caritas pro-
ximi, arcanorum notitia & c
illustrata.

Per amorem
Deo semper
conjunctus,
eoque a-
fluans

ERant certè ejusmodi ecstasies raptusque mi-
 rabiles effectus divini amoris, quo Josephi
 cor flagrabat. Amorem verò accendebat summa
 vis conjunctionis, quæ ejusdem cor Deo adhære-
 bat. Hinc pius doctusque pater Hieronimus Ro-
 driguez è Societate Jesu, postquam cum Josepho
 collocutus fuisset, inter cetera asseruit, "ipsum cum
 Deo conjunctissimum fuisse, ejusdemque cor
 magis dispositum fuisse ad conjunctionem cum
 Deo, quàm pulvis nitricus sit ad ignem ex qua-
 libet minima scintilla concipiendum a." Reve-
 ra eo modo se semper magis Deo conjunxit per
 continuam orationem, sublimem ac perfectissi-
 mam, in qua b simul ac mentem ad Deum ele-
 vabat, hic præstò aderat, ut eum illuminaret, ac-
 cenderet, & ad sese attraheret; non aliter ac si
 versis ad cælum oculis pulcherrimus paradusis to-

41 Horas quoque canonicas ceterasque pri-
 vatas preces cum maxima attentione & fervore
 recitabat, quod non obscure probabant illius al-
 tissima suspiria, quæ tum edebat, & ejusdem ge-
 nuum vestigia, quæ scamno altaris & sacelli i-
 psius solo impressa reliquit. Quia autem oratio
 ipsius viva fide certaque in Deum fiduciâ animata
 erat, solebat aliis dicere f: "Filii confidite in Deum,
 (non confidite in alterum) Deum esse, qui vo-
 bis potest prospicere: homines promissa non
 servant, at Deus numquam iis deest." Aliquan-
 do etiam exclamabat g. "Qui fidem habet, domi-
 nus mundi est." De se verò aiebat: "Ego confido
 in Deum; seque similem dicebat isti, qui casu
 projectus in maris scopulum, aquis circumda-
 tus, non ab alio, quàm à Deo auxilium exspe-
 ctabat: & si necesse foret, se vi hujus firmæ fi-
 dei montes ab uno mundi limite ad alterum trans-
 laturum." Cùm, ut dixi, tam animata fuerit e-
 jus oratio, fuit etiam semper efficacissima.

42 Oravit h, ut ab oppido agroque Cuperti-
 nensi supremam stragem, quam inopinus turbo
 minabatur, averteret, & is statim evanuit. Ora-
 vit i similiter, ut infestissimum nimbum ac subitam
 procellam arceret, quæ atterebat incolas & vici-
 na conventus Cryptellæ affligebat; & post oratio-
 nem extra ecclesiam progressus clamavit, "Ah dra-
 co! ah draco!" Et quocumque incessit, nubes di-
 sparuerunt cælique serenitas reducta est. Oravit k,
 ut exustis ejusdem loci agris pluviam obtineret;
 & vix finita supplicatione, quam in hunc finem
 indixerat, uti pollicitus fuerat, impetravit. Per l
 orationem ipsius Alcides Fabiani chirurgus sex si-
 cariis, qui eum Hispello m Assisium redeuntem
 occisuri expectabant, invisibilis fuit. Per oratio-
 nem n patrem Generalem sui Ordinis eripuit ex
 gravi periculo submergendi in fossa Cannaræ pro-
 pe Montem-Falconis o, admodum profunda & a-
 quæ

2024 VITA B. JOSEPHI A CUPERTINO ORD. S. FRANC. ,

A. PATRISTROVICCHIO.

Joannem Fredericum principem Brunsvicensem

p
q

B

Lutherana heresi

C

ad fidem Catholicam convertit.

quæ plena, in quam unâ cum exterrita mûla è ponte decidens, B. Josepho tum etiam viventi se commendaverat: qui Beatus ipsum deinde primò conspicatus, ait: "Eja pater Generalis, vehementer metuisi; lapsus es egregiè circa horam decimam, dum ego Missam celebrarem, & tuac ego te commendavi Deo."

43 Non p minus patuit efficacia orationis illius in adducendo ad fidem Catholicam Joannem Fredericum principem Brunsvicensem ex hæresi Lutherana. Hic princeps ætatis viginti quinque annorum; dum anno MDCXLIX q præcipuas Europæ aulas videret, curiositate sua ductus, Româ Assisium studiosè divertit, Josephi videndi gratiâ, quem ex fama in Germania jam noverat. Ad sacrum conventum digressus, receptus & in parte ædium principibus destinata hospitatus fuit. Ibi suum cum Josepho colloquendi, ac mox deinde descendendi desiderium exposuit; posteroque manè cum duobus Comitibus è suo comitata, uno Catholico, altero hæretico, ad portam ecclesiæ deductus est. Celebrabat tum ibidem Missam Beatus; qui, etsi ea de re nihil sciret, sensit tamen, dum consecratam Hostiam rumpere vellet; durissimam enim comperit; eamque cum vi rumpere frustra tentasset, in patena reposuit, & oculis in sacrosanctam Hostiam fixis, primò in vehementem clamorem prorupit, deinde verò cum ingenti stridore per quinque passuum spatium retrorsum volavit flexis genibus per aëra; ac post similem vociferationem tandem ad aram reversus, sacram Hostiam, sed magno cum nisu, divisit.

44 Rogatus proinde jussu principis à superiore causam sui planctus, respondit: "Popularis, hi, quos hoc matutino tempore ad Missam meam misisti, duri cordis sunt, quia non credunt omnia, quæ credit sancta mater Ecclesia; ideòque Agnus in manibus meis hodie manè obduruit, nec potui illum dividere." Percussus ejusmodi facto responsoque princeps, de discessu suo nihil ampliùs sollicitus, desideravit post sumptum prandium cum Dei Servo colloqui, uti fecit usque ad tempus Completorii; divinaque gratia ipsum interim magis excitante, voluit ejusdem Missæ postriede denudò interesse; in qua Missa dum sacra Hostia elevaretur, ejusdem crux nigri coloris omnibus apparuit eodem tempore, quo celebrans cum solito clamore raptus in aëra, uno palmo supra scabellum altaris cum Hostia & brachiis sic elevatis octava circiter horæ parte permansit. Ad conspectum tanti prodigii cœpit princeps vehementer flere: deinde verò unus è duobus Comitibus, hæreticus scilicet, indignatus ait: "Maledictus ego, dum in has regiones veni: in patria mea securus eram; hîc verò me agitant furia & conscientiaë scrupuli."

45 Porro Josephus, qui omnia superiori lumine illustratus viderat, quemdam familiarem suum de futuro principis ad fidem accessu certiozem fecit; "Gaudeamus, inquit, quia cerva fauciatâ est." Reipsa postquam cum principe usque ad horam prandii locutus fuisset, eundem, dum post Vesperas in cubiculum regrederetur, conspicatus, occurrit ipsi obviam, & proprio eum cingulo suo cinxit, magno cum fervore spiritûs dicens: "Ego te vincio ad paradysum: Nunc vade, S. Franciscum venerare, assiste Completorio, processionem devotè comitare, & fac, quidquid faciunt monachi." Hæc omnia bonus princeps humiliter executus est, affirmans se Catholicum esse, ac præterea manu propria se in albo sodalium cordigerorum S. Francisci inscripsit. Antequam tamen

hæresim suam publicè ejuraret, voluit in principatum suum redire, ut de ejusdem negotiis disponderet; unde anno subsequente, ut promiserat, Assisium reversus, genibus ante sanctissimum Sacramentum flexis, coram duobus Cardinalibus Facchinetto & Rapaccio, pristinos errores suos abjuravit in manibus B. Josephi, qui per suas efficaces preces dederat gloriam Deo, summo Pontifici gaudium, & salutem memorato principi, qui Virum de se tam bene meritum deinde magna in veneratione semper habuit.

46 Innumera sunt alia prodigia, quæ Deus ad Servi sui preces patravit, quam ob rem sufficiat hîc cum processibus generaliter conclusisse r, "Orationem ipsius numquam non efficacem fuisse, sed semper impetrâsse, quidquid umquam pro salute animarum & corporum flagitavit. Ii quoque, qui sese ipsius precibus commendaverant, experti fuere, postulata beneficia sibi eodem tempore, quo prædictus Pater pro se oraverat, obtigisse." Hinc ipse, cum ex oratione omne verum bonum profuere agnosceret, & omne bonum proximo suo cuperet, frequenter istud ingerebat: "Orate, orate." Stimulatus tamen ingenti sua in proximum caritate, non cessabat ipse pro omnibus orare, ut justî in divina gratia confirmarentur, peccatores resipiscerent & poenitentiam agerent; quam ut efficaciorer redderet, nunc divinam misericordiam implorabat, ut, sicut præterita, ita etiam præsentia peccata hominum toleraret; nunc corpus suum severè castigabat, ut aliena debita aliqua ex parte divinae justitiæ persolveret.

47 Dum t alii sese ipsi commendabant, benignè respondebat: "Vos pro parte vestra ad benedictum Deum recurrite; ego certè meæ non deero." Recurrentibus ad se, qui conscientiaë scrupulis angebantur, pulchrum istud adagium repetebat: "Scrupulos & melancholiam non volo in domo mea; & postquam iisdem sana consilia dedisset & solatus esset, nonnumquam solebat etiam lepidè scopas arripere x, & à capite usque ad calcem illos verrere;" Ecce, inquit, jam tibi omnes scrupulos aufero: fac bene, forma bonam intentionem, & ne metue. Si quando verò dissensiones ortas vidisset, vel cognovisset, ipse lites mox componebat, pacemque securus arbiter conficiebat; & ut erat sermo ejus naturalis, doctus & admodum placidus, rapiebat omnium animos, à quibus auscultabatur. Volebat itaque omnes sinceros, omnes in operibus suis suaves esse, omnes à simulatione, à superbia & jactantia vehementissimè abhorre. Hac de causa x omnibus, etiam superioribus, frequenter commendabat misericordiam, suavitatem & caritatem, quas in ore suo hisce ferventissimis suis dictis habebat: "Caritas! caritas! Qui caritatem habet, dives est, & nescit: qui caritatem non habet, nihil habet: infortunatus est, & nescit. Amor & caritas magna est felicitas."

48 Hinc etiam cum aliquid hujusmodi beneficii vidisset, lætabatur, & cum, qui id fecerat, suaviter complectebatur; uti complexus est quemdam Religiosum, qui aliquam discordiam sedaverat, & conturbatos animos composuerat; cui, "Carere fili, aiebat, sis benedictus: S. Franciscus tibi benedicat: opus genuini filii S. Francisci paravisti." Verùm etiam caritatem ceteris inculcasset, & ipse eam etiam iis, à quibus offensus fuerat, exhiberet; (quorum uni aa pro injuria miraculum reddidit; alterum bb, qui ab eo reprehensus ipsum cultro vulneraverat, sua suavitate sibi devinxit, eidemque cum facti venia vicinam mortem

D

Precibus suis varia variis impetrat.

E

venientes ad se benignè excipit, caritatem

F

commendat, & variis modis exercet.

aa
bb

A tem simul prædixit; alium denique, qui veluti furibundus ipsum lædere properabat, tenerè complexus est, & pœnitentem ad Deum reduxit: eadem tamen caritas *cc* illius pectus interdum sacro zelo inflammabat, ex quo aliquando in conventibus Regularum etiam minima in parte transgressores ferventer corripiebat, & superioribus vigilantiam in memoriam revocabat.

illustratus a Deo fortitudine & arcanorum
dd

49 Aliquando improbis se cum impetu opponere; uti opposuit se Assisii duabus personis, quas in S. Francisci ecclesia, nulla sacri loci ac honestatis habita ratione, colloquentes videbat. Nunquamquam *dd* secreta mala animarum, in quas cœlestis luminis ope penetrabat, quasque liberare desiderabat, illis ipsis revelabat. Sic cuidam Alphonso Montis-Fusculano impuras suas tentationes detexit, eumque ab iisdem statim cohibuit. Sic quamdam *ee* mulierem ex Veglie, Cupertini habitantem, de veneficio, quod ipsa paraverat, commonuit, & pœnitentem induxit, ut istud sibi traderet comburendum. Nobili quoque juveni *ff* suæ animæ maculas indicavit, de quo quamdam honoratam personam, quæ hunc invisendi causâ ipsum secum duxerat, interrogavit: "Quis est iste æthiops, quem mihi huc adduxisti? Nonne vides, ut niger sit?", Deinde verò ad nobilem conversus, "Vade, inquit, vade, fili mi, lava tibi faciem.", Volupe autem ipsi accidit, quòd eundem per Sacramentalem confessionem mox lotum viderit. Quapropter sic reducem amplexus est, "Eja, inquit, jam bellus es, fili mi; lavato te sæpius; heri enim fœdus eras instar æthiopsis.", Quotquot *gg* denique sordidatos animis videbat, "Vah, agebat, quàm fœdus es! Vah, de accommoda balistam:", quo loquendi modo conscientiam denotabat.

admirabili notitia. Pro salute omnium

hb

50 Sicut autem peccata, in quæ lapsi fuerant, utcumque occulta, dexterè cum Christiana libertate revelavit, ut se emendarent, ita etiam illis, qui in peccandi periculo, id est, tentati erant, pari cum amore succurrit, ne laberentur. Hujus amoris effectus peculiariter expertus est sacerdos quidam Hispellas *hb*, qui jam in procinctu erat, ut animam gravi culpa macularet; à duobus quippe validis hostibus impugnatus, vehementi scilicet tentatione, & facultate consentiendi. At feliciter ipsi accidit quòd Josepho occurrerit; qui apprehensa manu ejus, & ore auribus admoto, "Fili, agebat corde, sincero, fili, resiste fortiter tali tentationi (quam indicabat) quia Deus vult, ne tu illum offendas; id dico tibi, fili, id dico tibi.", Hac prodigiosa admonitione sacerdos victor mansit. Ut porro omnes, qui à dæmone tentabantur, corroboraret, ad frequentanda Sacramenta hortabatur; "Quia, inquit, ubi sæpe Deus est, non potest sæpe esse inimicus Dei; ac tandem Deus semper vincit; quia Deus plus potest per suam gratiam, quàm diabolus per suas tentationes.", Sed quia præcipua amandi proximum ratio solus Deus est, qui sancti amoris centrum est, prout omnes cum S. Thoma docent: "Ratio diligendi proximum Deus est; ii ardens Josephi caritas non solos fideles Deo lucrandos, sed omnes pariter infideles eadem de causa complectebatur.

orandum monet: egris ministrat

kk

51 Propterea cum tenero animi sensu de iis loquebatur, multum miseratus conditionem eorum, & pro eorumdem salute quilibet paratus aggredi. Hinc factum est; ut, dum pro ipsis oraret, & in profunda Dei secreta per contemplationem interdum penetraret; longas ecstases pateretur, ex quibus sensuum usui redditus, plurimum plangebatur, præsentibus dicens: "Fili *kk*, orate pro bonis, orate pro peccatoribus, orate pro hæreticis, pro Turcis, pro infidelibus, ac tandem pro omnibus; quia omnes pretiosissimo sanguine Jesu redempti sumus.", Ab animabus proximorum caritatem suam ad eorumdem corpora sublevanda convertebat, quantum per superiores licebat cum illis agere; imò, quamquam in cella sua semotus, illustratus divino lumine, quibus rebus indigerent, cognoscebat, & per orationem optulabatur. Ceterum dum ipsi liberum esset, simul ac audierat, ægrotare aliquos, sive domi sive foris, eò statim accurrens, hortabatur illos, ut divinæ voluntati se totos committerent, & post alia pia monita, si mortem formidarent, aut alia de causa affligerentur, læto vultu suavique sermone confortabat; "Euge, inquit, quia Deus pro-

videbit.",

52 Post hæc se totum eorumdem obsequiis, etiam vilissimis dabat; sustinebat eos in brachio, cibos in os ingerebat, medebatur, utque *mm* naturalem nauseam vinceret, semel frondes, quæ ad cuiusdam vulnerati foetidissimam plagam applicatæ fuerant, heroica animi fortitudine comedit. Tam singularis denique erat ipsius erga ægros caritas, ut Religiosi dicere solerent, in consortio Josephi melius esse ægrotare, quàm rectè valere; cum is tempore morbi totus ipsorum esset, at dum rectè valerent, totus suus. Quinimò *nn* eò usque ipsius erga infirmos caritas processit, ut etiam, eo vivo, miraculosis sanationibus à Deo fuerit illustrata. Pari modo tenerrimam misericordiam suam palàm fecit tempore deplorabilis famis, quæ Assisium & vicinas provincias diu afflixit *oo*, qua durante solvebatur in lacrymas & preces, ut divinam opem imploraret. Cumque non impetrasset, quod desideraverat, ut in gratiam fame pressorum extra conventum mendicare sibi liceret; circuibat sollicitus ejusdem septa conventus, ut Religiosos fratres suos, quantum poterat, saltem solaretur. Ad hæc omnia *pp* jungebat singulariter gratum erga bene meritos animum, quem multo magis stimulat e jusdem caritas, ut, (cum per paupertatem suam aliter non valeret) iis saltem per gratiarum actionem, per bona vota, per preces, & promissa eorum memoriam specialiter servandam sponderet. "Sis benedictus ob caritatem, quæ erga me uteris:", (hoc unum erat ex suavissimis ejus dictis ad chirurgum, à quo curabatur) "Dominus Deus, eam remunerabitur; ego verò numquam obliviscar orare pro te, si in locum salutis pervenero."

**A. PA-
STROVIC-
CINO.**

foetidum emplastrum comedit: caritas ejus tempore famis.
mm

E

nn

oo

PP

F

A N N O T A T A.

a Pro testimonio hoc laudatur in margine reverendissimus Claver, episcopus Potentinus, ex ore immediato ipsius patris Hieronymi Rodriguez, Summ. pag. 267, § 7, 8.

b Summ. pag. 10, § xi & alibi.

c In margine legitur: Cardinalis de Lauræa in 3 Sent. tom. 4, disp. 20 de Miracul., art. 23, num. 980, relatus in cit. Summ. pag. 602, § 4; quem librum cum ad manum non habeam, verba Vita Italica feci Latina.

d Ex eod. Summ. pag. 267, § 6 & alibi.

e Ex omnibus process. testes de visu sparsim relati in eod. Summ. per totum.

f Ex proc. Apost. Nerit. fol. 282, & tergo, & sparsim in Summ. sub tit. De spe, à pag. 290 & seq.

g Ibid. pag. 197, § 52 & 54, & alibi.

h Ex proc. Apost. Nerit. fol. 452 terg. & seq.

i Ex proc. ord. Nerit. compuls. fol. 659 & terg. & Summ. pag. 291, § 4.

O o o o o o

k Ibid.

A. PA-
STROVIC-
CHIO.

D

CAPUT V.

*Beati amor & fiducia in Dei-
param miraculis illustrata :
angelica castitas & fragran-
tia : summa paupertas spon-
tanea.*

- k *Ibid. cit. proc., & Summ. § 5, & alii con-
tes indicati eod. Summ. pag. 589, § 5.*
l *Ex proc. Apost. Assis. fol. 196 & seq., &
Summ. pag. 494 in fine § 1.*
m *Hispellum, Italis Spello, exiguum Umbria
oppidum est in ditione summi Pontificis.*
n *Ex proc. ord. Assis. compuls. à fol. 1130 &
seqq., & Summ. pag. 338 in fine, & seq. § 17.*
o *Italus Monte-Falco, oppidum est in Umbria
ditionis Pontificia.*
p *Pro hac insigni Brunsvicensis principis & Han-
novera ducis à Lutherana heresi ad Catholicam fi-
dem conversione in margine sic legitur : Ex proc.
ord. Assis. compuls. à fol. 1222 & seqq., & spar-
sim in Summ. pag. 88, § 131, pag. 113 & seq.,
§ 298 & 299, pag. 276, § 2, 3, 4 & 5, pag.
567, § 42 & 43, pag. 573, § 73, 74, 75 & a-
libi. Vide etiam Commentarium prævium num. 40.*
q *Consule Commentarium loco mox laudato.*
r *Ex proc. Apost. Auxim. à fol. 624 & seqq.,
& Summ. pag. 383, § 13.*
s *Ex proc. ord. Nerit. compuls. fol. 607 terg. &
Summ. pag. 332, § 2 & 3.*
t *Ex eod. proc. ibid. § 3, & alibi sparsim in eod.
Summ. per tot.*
u *Ex proc. Apost. Assis. fol. 383 & fol. 464
terg. & alibi. Adagium, quod subditur, Italicum
est, atque ita se habet : Scrupoli & malinconia non
voglio in casa mia.*
x *Ex proc. ord. Auxim. à fol. 1028 & seqq.,
& Summ. pag. 213, § 202 & 203.*
y *Ex eod. Summ. pag. 338, § XI, & 13, pag.
348, § 53 & alibi passim.*
z *Ibid. pag. 346, § 35, pag. 350, § 18, 19,
26, & alibi sparsim sub. tit. De charitate per tot.*
aa *Ex proc. Nerit. compuls. fol. 662 terg. &
Summ. pag. 43, § 120.*
bb *Ex proc. Apost. Assis. fol. 326 & Summ.
pag. 344, § 21.*
cc *Ex proc. ord. Assis. compuls. à fol. 1129 &
seqq., & Summ. pag. 338 § XI & 13 & alibi.*
dd *Ex proc. Apost. Nerit. fol. 394 terg., &
Summ. pag. 335, § 2.*
ee *Ex eod. proc. Apost. Nerit. fol. 406 & 407,
& Summ. pag. 333, § 7, & pag. 336, § 9.*
ff *Ex proc. Apost. Assis. fol. 445 terg., & 446,
& Summ. pag. 346, § 41.*
gg *Sparsim in eod. Summ. per tot.*
hh *Vide dicta superius lit. m. Hic autem in mar-
gine legitur : Ex proc. Apost. Assis. fol. 492 terg.
& seqq., & Summ. pag. 347, § 44.*
ii *In margine adscribitur. Ex D. Thoma 2. 2.
quest. 27, art. 8.*
kk *Ex proc. Apost. Assis. à fol. 358 & seqq.,
& Summ. pag. 345, § 24 & alibi.*
ll *Ex eod. Proc. Apost. Assis. fol. 24, 212, 276
ad 279, & alibi ; & Summ. pag. 342, § 2, 4, &
sparsim sub tit. De charitate per tot.*
mm *Ex eod. proc. Apost. Assis. fol. 360 terg.,
& Summ. pag. 345, § 33.*
nn *Sparsim ex Catalogo miraculorum in vita,
Summ. num. 41, à pag. 588 ad 595.*
oo *Ex utroque proc. Assis. Apost., & ord. com-
puls. à fol. 1127 ad 1133, & Summ. pag. 337,
§ 7, 8 & alibi. Berninus hanc rei frumentaria in-
opiam annis 1648 & 1649 affigit.*
pp *Ex proc. Assis. & Auxim. Apost., Summ.
num. 26, à pag. 396 ad 398, ubi chirurgus § 10.*

Singulari porro grati animi affectu B. Josephus
prosequatur Mariam, cujus patrocinio ac-
cepta ferebat bona omnia, quæ à Deo obtinuerat.
Quamobrem curavit ipsi amorem reddere, quo ni-
hil magis tenerum simul & magis validum potest
cogitari. A parente sua puer devotionem erga il-
lam edoctus, solebat eam Matrem suam a appel-
lare, & velut matrem eam semper habebat, sicut
ipse ut filius ab eadem semper habebatur. Hinc ex-
poni nequit, quibus obsequiis cœlestem Matrem
honoraverit. Imagines ejus rosas, liliis, aliisque
floribus ornabat ; sed cum hisce ac similibus orna-
tibus cor suum & ardentem affectum offerebat. "Ma-
ter mea b (solebat dicere cum suavi joco) moro-
sa est : si ipsi flores feram, ait, se nolle illos : si
cerasa feram, nec hæc vult : deinde peto : Quid
vis ? & illa ait : Cor volo, quia ego nulla alia re
pascor quàm corde., Et sanè cor ipsius fuisse to-
tum Mariæ, satis patuit ex devotis precibus, quas
in honorem ejus continuè recitabat, ex dulcibus
dictis, quæ de ea proferebat, "Protectricem c, il-
lam, dominam, patronam, matrem, sponsam,
adjutricem, appellans ; ex simplicibus ac festivis
cantilenis, quibus eam sæpe laudabat ; sed præser-
tim ex ecstasibus & frequentissimis raptibus, quos
ad ejusdem imaginum conspectum, vel inter ipsius
elogia recitandum, patiebatur.

B. V. Ma-
riam, quam
Matrem
suam appel-
labat,

a

E

b

c

§ 4 Sic semel ad ea verba SANCTA MARIA vo-
lavit super tria Religiosorum paria, qui in ecclesia
gemina ferie ordinatè positi, litanias cum ipso re-
citabant. Simili modò etiam aliàs raptus fuit, modò
cùm SANCTA DEI GENITRIX, modò dum MA-
TER DIVINE GRATIÆ, modò dum JANUA CÆ-
LI, pronuntiaretur. Quin etiam audito solo nomi-
ne Mariæ, in ecstases frequenter incidebat, non
rarò à terra quoque elevatus, quemadmodum ex
toto illius vitæ cursu notissimum est. Tum verò
cælorum Reginæ pulchritudinem contemplans,
præ amore ipsius languebat, prout ipsemet quod-
dam die manifestavit, dum inter celebrandam d
Missam ad altare ejus, à multis visus est in ecsta-
sim raptus, & sublatus in aère, auditusque hæce
cum lacrymis voces proferre : "Laudate illam vos
sancti angeli canticis vestris : ego quidem totus
ardeo, sed non possum eam dignè laudare., Nec
satis ipsi erat, si quotquot in cælo sunt, sancti &
angeli ipsam amarent laudarentque : desiderabat ;
ut etiam ab omnibus, qui in terra sunt, hominibus
amaretur & laudaretur.

tenerrimè a-
mabat, ejus-
que amorem

F

§ 5 Petierat ab aliquot Cupertini incolis, qui
ipsum visendi gratiã ad conventum Cryptellæ ve-
nerant e ; "Quid huc facturi venistis ? Fortè ut Do-
minam meam invisatis ?," Quibus id affirmanti-
bus reposuit : "Et quid ipsi attulistis ?," Et cùm illi
dicerent : "Officium & Rosarium ;," ipse sentiens,
eos ex sola curiositate advenisse, "Quod officium,
quod Rosarium ? exclamavit : Domina mea vult
cor & voluntatem., His ardentibus vocibus B.
Ma-

omnibus in-
stillabat : ac
eamdem lam-
dandam

A Mariæ amorem in eorum cordibus excitavit, jus-
f **f**isque deinde in genua procumbere, Litanias cum
g **g** iisdem recitavit; quod facere consueverat cum om-
 nibus, qui ad ejusdem cellam veniebant. Doce-
 bat quoque omnes ad Mariam sæpiùs dicere **g**: RE-
 FUGIUM PECCATORUM, MATER DEI, MEMEN-
 TO MEI: quæ erat ipsius jaculatoria oratio, quam
 beatæ Virgini, quia REFUGIUM PECCATORUM ap-
 pellabatur, gratissimam esse affirmabat. Usque ad-
 eò cordi erat Josepho, Mariam per frequentem
 repetitionem laudum suarum, quæ in Litanis re-
 censentur, velut Dominam agnosci, ut, cum pa-
 stores, quibuscum eas singulis Sabbatis in sacello
 conventui Cryptellæ vicino recitare solebat, in
 messe detinerentur, ovibus, quas videbat, dix-
 rit **h**: "Venite vos huc, venite huc, ut vestri mei-
 que Dei Matrem honoretis."

*oves obse-
 quentes ha-
 bet: per Li-
 tianias ejus-
 dem*

B **56** Ad has voces, quas Josephus remotiùs,
 quàm humana vox solet extendi, protulerat, ab o-
 vibus illis prodigiòse perceptas, eæ omnes diver-
 sarum caularum oves, parvulis opilionibus, à qui-
 bus observabantur, frustra reclamantibus, ad sacel-
 lum confestim accurrerunt. Quæ postquam adve-
 nere, B. Josephus Litanias lætabundus exorsus est;
 oves verò per inauditum hæctenus prodigium, cho-
 rum alternârunt, ad singulos versus voce sua re-
 spondentes; sic, ut Josepho dicente: SANCTA MA-
 RIA, illæ balando reponerent: BEE; atque ita ad
 singulas ejusdem laudes usque ad finem Litaniarum
 continuarent. His finitis, acceptaque à Beato be-
 nedictione, hilariter saltantes, ad pasqua, quæ
 reliquerant, redierunt. Hinc **i** Servus Dei tantam
 in magna Matre fiduciam conceperat, ut per ejus
 Litanias exorcisaret & liberaret energumenos. In
 partu quoque periclitantibus Litanias commenda-
 bat, eæque feliciter enitebantur. In dissensionibus,
 "Eja agite, dicebat litigantibus, ad Matrem, ad
 Matrem," & eos subito conciliabat.

*et invocac-
 tionem varia
 miracula*

C **57** In nomine divinæ Matris, cui omne bonum
 acceptum ferri volebat, sæpe promittebat miracu-
 la, quæ illico succedebant. Cæca **k** mulier visum
 recepit, simul atque B. Josephus illius oculos tan-
 gens dixerat: "Mater Dei sanabit te.", Nolebat **l** vi-
 carius generalis Neritonensis tres cruces, quas Jo-
 sephus prope Cryptellam erigendas curaverat,
 quamdiu solitus anni vehemens æstus duraret, &
 locus ardoribus pateret, consuetis ceremoniis be-
 nedicere; sed tandem victus precibus Beati, asse-
 rentis: "Mater mea non permittet, ut ab æstu pa-
 tiaris," indutus pluviali, ceremoniis functus est,
 quibus tribus horis ac dimidia detentus, nihil mole-
 stia ab ardore passus est. Recurrebat nonnum-
 quam ad Josephum subsidii causâ paupercula ejus
 mater; cui ille respondebat: "Mater mea Maria est;
 ego verò nihil habeo, quia pauper sum: com-
 menda te Mariæ, quæ tibi succurret," atque ita
 re ipsa ipsi prodigiòse semper succurrebatur.

*promissis et
 facit,*

58 "Ne **m** metue (aiebat cuidam sacerdoti gra-
 viter vulnerato) quantum temporis est, ex quo
 non venisti ad Cryptellam, invisum Matrem
 tuam? Ah, (reponerat infirmus) nonne vides,
 frater Josephhe, ut me habeam, qui non possum
 me movere? Tum verò Servus Dei ligavit pla-
 gas ejus, cœpitque eas manu sua mulcere, dicens:
 "Non confidis in Matrem tuam? Eodem autem
 tempore, quo sic demulcebat plagas, simul sicca-
 bat, ac denique integrè sanatum reliquit. Exaudi-
 tus **n** à Maria fuit etiam alius sacerdos, postquam
 hic, dubitans, an quamdam gratiam ab ea petere
 auderet, à Beato, secreti ipsius dubii conscio, au-
 didit: "Pete ab ea, pete ab ea, concedet tibi."
o Cuidam **o** moribundo suis manibus labia aperiens

Septembris Tomus V.

Josephus, nescio, quem liquorem, in os ejus in-
 fudit, atque: "Jamne te bene habes? Ille verò
 respondit: Optimè. Tum B. Josephus subjecit de-
 nudò: "Eja, nemini de me quidquam dixeris; sed
 dicito, te à Matre Dei, matre tua & matre mea
 sanatum esse.", Denique, ut brevis sim, conclu-
 do; quemadmodum Josephi sanctitas, prout ipse
 confessus est, cœpit à devotione erga Mariam,
 ita ejusdem fama sanctitatis cœpit à multis benefi-
 ciis, quæ alii à Maria per Josephi patrocinium im-
 petraverunt.

**A. PA-
 STROVIC-
 CHIO.**

59 Hinc **p** factum, ut amore illo mutuo sem-
 per multò magis crescente, Maria Josephum velut
 dilectissimum filium semper habuerit (& ut talem
 vidit illum in festo Portiunculæ quædam Dei ser-
 va **q**, in ecstasim rapta, ab ea blandè tractari) & Jo-
 sephus Mariam velut amantissimam matrem sem-
 per honoraverit; utque **r** ipsam in suæ vitæ curri-
 culo Matrem suam semper appellaverat, ita jam
 moriens, eamdem suavi Matris nomine compell-
 lavit, dicens ei: "Monstra, te esse Matrem.", Ab
 hoc amore erga Matrem puritatis, argumentari li-
 cet de amore, quo Beatus puritatem profecutus
 est. Non fuit ipse quidem, uti nonnulli alii, ab im-
 puris tentationibus liber, quibus, ut supra dictum
 est, vehementer impugnatus fuit; sed quò validio-
 res erant assultus, eò gloriose per Dei Matris-
 que Mariæ auxilium de iisdem victoriam refere-
 bat. Angebatur **s** tamen dubiis & timoribus, ita ut
 semel auditus sit exclamare: "Ah Deus meus! scio
 equidem te omnia bene facere, & me in hisce
 tentationibus per tuam gratiam non peccare; vel-
 lem tamen eas nec sentire nec experiri.", Verùm
 Deus volebat ipsum inter medios illos impuros as-
 sultus purissimum esse, ut plus mereretur.

*ab eaque ut
 filius sove-
 tur. Castitas
 sem*

p
q
r

60 Certè confessorii illius, aliique magno nu-
 mero, testati fuere, sese numquam in eo vel um-
 bram impudicitæ advertisse, sed semper castissi-
 mum mente & corpore comperisse, ita ut ipsius a-
 nima angelica potius, quàm humana esse videret-
 ur. Hinc ipse castitatis amantissimus, ut hæc apud
 omnes in pretio esset, solebat dicere **u**, "castam a-
 nimam similem esse vasi crystallino, puro &
 mundo, aquâ frigidâ & limpidissimâ pleno, quæ
 tempore æstus omnibus grata est, quæque tunc
 nihil potest esse acceptius; sed si eidem vel una
 gutta olei infundatur, omnis illa aqua corrup-
 pitur & displicet.", Eadem de causa hortabatur,
 ut omne illius amittendæ periculum vitarent; &
 primò quidem exemplo, nolens, nisi ex obedien-
 tia, cum mulieribus agere; deinde monitis, do-
 cens, "periculosam rem esse cum feminis agere,
 quæ non nisi damnum afferunt iis, qui volunt
 esse Dei: fugiantur, fugiantur, & solùm ex obe-
 dientia cum iis agatur.", Eidem illibatæ puritati
 ipsius pariter debebatur, quòd fideles ad inhone-
 sta tentatos servaret; modò aliquid è rebus suis eis-
 dem applicando, prout **x** juvenem quemdam su-
 bitò expedit, dum gravissimè tentato renes cingu-
 lo suo strinxit; modò sola voce; quemadmodum
 alteri **y**, à Mahumetismo ad fidem Catholicam tum
 nuper converso contigit; qui, cum se hujusmodi
 illecebris, quas antè non senserat, validè impugna-
 ri quereretur, à Josepho audivit, id ita fieri, quòd
 per falsam sectam suam ipsi vetita non fuisset im-
 pudicitia; quòdque dæmon non conetur acquire-
 re, quos jam possidet. Nec mora ab eo ipso tem-
 pore sensit se à tentationibus liberum, & in fide
 Catholica confirmatum.

E
f

*inter tenta-
 tiones eximie
 colit, et a-
 liis afflat.*

u
v

F

61 Certiora tamen, magisque stupenda angeli-
 cæ ipsius castimonie indicia erant factor **x**, quem
 ille ex corporibus impudicorum hominum olfacie-
 bat,

x
y

O o o o o o

A. PATROVICCHIO.
Libidinosos ex fœtore agnoscentes,
aa

bb

ipse mirabilem spirat odorem.
Paupertatis cultor eximius
cc

B

eam in vestitu & victu,
dd

C

ff

in supellestiliè, rebusque omnibus severe observavit.
gg

bat, & suavissimus odor, quem alii ipsum è suo corpore exhalare experiebantur. Satis ipsi erat vidisse libidinosum, ut eundem ex fœtore cognosceret. Visus aliquando inquietus est agitatufque; & interrogatus aa, quid causæ esset, respondit, „ sese tum cum persona libidine sensuum inquinata collocutum fuisse, ex eaque in naribus suis „ tantum fœtorum relictum, ut eum etiam adhibito tabaco nequiret expellere. „ Ut autem omnibus immunditiæ horrorem incuteret, frequenter aiebat bb, „ impudicos coram Deo, & angelis & „ hominibus fœtere. „ Contrà verò ipse ob castitatem suam donatus à Deo est cælesti odore, qui, ut doctores ascetici cum doctissimo piissimoque Cardinale de Lauræa docent, certum indicium est veræ puritatis.

62 „ Insigne cc donum puritatis ipsius, (inquit ille) evidenter agnitum fuit ab omnibus, qui cum „ eo versati sunt, aut aliquam rem, quâ usus fuit, „ acceperunt; quia ipse odorem suavissimum spirabat, resque ab eo contrectatæ eundem multo tempore conservabant: quinimò in dormitoriis, per quæ transibat, tam manifestum odorem „ relinquebat, ut, si quis scire vellet, quò ivisset „ frater Josephus, sufficeret odoris vestigia sequi. „ Certum autem est, fragrantiam personæ, sicut „ docent magistri vitæ spiritualis, indicium esse veræ puritatis. „ Propterea odor ille naturalem ordinem excedere ab omnibus meritò credebatur, cum nescirent, cui fragrantiam eum similem esse dicerent, nisi illi, quam Assisii exhalat Breviarium, quo S. Clara olim usa est, & arca, quâ castissimi S. Antonii Patavini cineres continentur; ideoque eum omnes ODOREM ET FRAGRANTIAM PARADISI appellabant. Cum hac tam eximia, tamque odorifera puritate singulari modo lucebat in Beato nostro religiosa paupertas. Quamvis licebat ipsi res varias suo statui convenientes, quæque ad victum & vestitum Religiosorum concessæ erant, sibi servare, nihilominus voluit semper privatus vivere non modò omnibus supervacaneis, verùm etiam plurimis, quæ ad humanam vitam necessariæ sunt.

63 Illius vestis dd propterea semper erat omnium vilissima, & interdum vetustissima ac lacera, sub qua gestabat asperam tuniculam, quæ cilicium potius quàm vestimentum poterat appellari, subligaculum verò ex rudi tela; nec alia re præterea vestiebatur umquam, ne quidem frigoris arcendi causâ, nisi crepidis, quibus tantummodò utebatur, cum in publicum procederet ee. Hinc dum aliquando ad aliquem conventum adveniret, rogatus, an vestes suas attulisset, respondit se attulisse, de iis solis loquens, quibus erat indutus. In morbo, qui ipsi supremus fuit, consensit ff quidem, cogente necessitate, duo candida sudaria à chirurgo Auximano admittere; sed simul ac ea ex lino texta vidit, „ Nimis subtilia sunt, aiebat, nimis subtilia; „ hisque recusatis, acceptavit duo altera, ex tela alba quidem, sed rudi & aspera. Hujusmodi semper fuit in ceteris omnibus rebus extrema ejus paupertas: omnis enim victus illius, qualis ab initio fuerat, erant semel per diem herbæ & olera, raro pisces; interdum carnes ex obedientia, sed quas ex stomacho suo toties rejecit, ut dictum est. Hinc nec minimam buccellam panis admittere volebat in cubiculo suo, in quo propter extasium frequentiam separatus ab aliis vescebatur.

64 Quod ad ejusdem cellæ supellestilem spectat gg, unum scabellum, duæ sedes ex cortice, parva mensula & sacræ aliquot icones chartacæ, erant omnis ornatus illius; lectus verò ipsius ex tabulato ligneo & pulvinari è palcis constabat. E-

rat nihilominus ipsi tam carus iste incommodus ac pauperrimus lectus, ut urgente morbo hb jussus culcitâ & linteis uti, non potuerit insuetam mollitudinem diu ferre, dixeritque, sentire se sibi omnia ossa contundi; ideoque necesse fuerit ipsum, solandi gratiâ, in amantissimum lectulum suum reponere. A pecunia quoque tantum abhorruit ii, ut non modò oblatam sibi numquam admiserit, & suadentes, ut eam saltem in usum conventus sui fervaret, superioribus tradere jussisset; verùm etiam, cum aliquando exigua moneta valoris duorum Juliorum in cucullo ipsius à piis personis imposita fuisset, horrorem illum suum magna inquietudine & copioso sudore, non secus ac si gravissimum pondus collo suo impositum fuisset, prodigiosè manifestaverit; Non possum amplius, exclamans; nec pristinæ serenitati antè redditus fuit, quàm eadem moneta à commiserantibus inde exempta fuisset. Ceterum kk ipse se ditissimum semper reputabat & hilari vultu inquebat, „ se quidem nihil habere, sed Deum sibi de omnibus prospicere. „ Agnoscebatque omne bonum suum in Deo positum, & cum Seraphico patriarcha repetebat: „ Deus meus & omnia! „ Hinc cum morti vicinus ll cogitaret de censu, quem de rebus omnibus, ad simplicem usum sibi à superioribus concessis, eo tempore conficere solent Religiosi Franciscani, id solatii habuit, ut superiori suo dicere potuerit: „ Pater guardiane, vellem censum inire, sed nihil habeo. „

A N N O T A T A.

a *Italicè est la Mamma sua, quo nomine solent pueri matres suas compellere. In margine notatur, hac legi sparsim in omnibus processibus, & in cit. Summ. per tot.*

b *Ex proc. ord. Nerit. compuls. à fol. 665 terg. & seq., & Summ. pag. 44 & 45, § 125.*

c *Ex omnib. processib. sparsim in eod. Summ. per tot.*

d *Ex proc. ord. Nerit. compuls. fol. 632, & Summ. pag. 545, § 24.*

e *Ex proc. Apost. Nerit. à fol. 272 ad 276, & Summ. pag. 549, § 3.*

f *Berninus ex laudato Summarii loco eorundem Cupertinensium testimonium recitat, in quo inter cetera ajunt Italicè: Revera ex sola curiositate, non ex devotione, illuc adveneramus; ab eoque genua flectere, & Litanias ante B. Mariæ Virginis imaginem secum recitare jussi sumus. Dum verò ad ea verba SANCTA MARIA pervenimus, frater Josephus ejulatum edidit, faciæque in cælum versa, & extensis manibus, & ut erat, genuflectens, in ecstasim raptus est; & quia nullus adderat, qui eum suscitaret, nos Litanias continuavimus, quamquam attoniti, & cum tenero affectu finivimus. Postea inde egressi sumus, & fratrem Josephum in eadem ecstasi immobilem in cella sua reliquimus.*

g *Ex proc. ord. Assis. compuls. fol. 1112, & Summ. pag. 311, § 28 & alibi.*

h *Ex proc. Apost. Nerit. fol. 498 & 499 & Summ. pag. 482, § 29.*

i *Sparsim in eod. Summ. pag. 38, 348, 359, 393 & alibi.*

k *Cit. Summ. pag. 38, § 82.*

l *Ex proc. Apost. Nerit. fol. 708 terg., & Summ. pag. 46, § 143.*

m *Ex proc. Apost. Nerit. fol. 417 terg., & seq., & Summ. pag. 553, § xi.*

n *Ex eod. proc. Apost. Nerit. fol. 585 terg., & Summ. pag. 468, § 5.*

o *Ex proc. ord. Nerit. compuls. fol. 742, & Summ.*

D

hb

ii

kk

ll

E

F

- A** *Summ. pag. 334, § 15.*
p *Ex proc. ord. Assis. compuls. à fol. 1144 & seqq., & Summ. pag. 107, § 251.*
q *Berninus ait, hanc sororem Caciliam de Nobili Nucerinam Clarissam fuisse, cujus elogium exhibet Fortunatus Hueberus in Menologio Franciscano ad diem 24 Julii.*
r *Ex proc. ord. Auxim. compuls. à fol. 1127 super 26, & Summ. pag. 244, § 67.*
s *Ex proc. ord. Assis. compuls. à fol. 1053 & seqq., fol. 1114, & seq., fol. 1152, & Summ. pag. 84, § 93 ad 95, pag. 86, § 108 & 109, pag. 108, § 260 & alibi.*
t *Ex proc. Auxim. Apost. à fol. 430 ad 433, super 215, & sparsim in Summ. locis supra citatis, & pag. 430, § 3, & alibi.*
u *Ex cit. Summ. pag. 273, § 55.*
x *Ex proc. Apost. Auxim. fol. 433, & Summ. pag. 430 in fine § 7.*
y *Ex proc. ord. Assis. compuls. fol. 1127 terg. & seq., & Summ. pag. 337, § 5.*
z *Ex proc. Apost. Assis. fol. 375 terg. & alibi sparsim in Summ. per tot.*
aa *Ex proc. Apost. Assis. fol. 327, & Summ. pag. 424, § 7.*
B **bb** *Ex eodem proc. Apost. Assis. fol. 459, & Summ. pag. 425, § 16.*
cc *Ex cit. Summ., pag. 9, § 6, pag. 425, 426, 427, 487 & alibi. Consule etiam Commentarium nostrum prævium § 5, num. 61 & sequentibus, ubi varia testimonia pro eodem admirabili odore recensuimus.*
dd *Ex omnibus processib. Testes relati in eodem Summ. sub tit. De paupertate per tot.*
ee *Non satis hac conveniunt cum iis, quæ de vita illius ratione in conventu Auximano in Commentario prævio num. 104 ex Summario retulit Berninus; ibi enim, quamquam nunquam procederet in publicum, nudos pedes crepidis indutus fuisse dicitur, & hiemali tempore penulam seu pallium super ceteras vestes gestasse.*
ff *Ex proc. Apostol. Auxim.; fol. 853 & seq., & Summ. pag. 461, § 12.*
gg *Testes in Summ. sub tit. De paupertate.*
hh *Ex proc. Apost. Auxim. fol. 854 & seqq., & Summ. pag. 462, § 17.*
ii *Ex proc. Apost. Assis. fol. 296, & Summ. pag. 456, § 4.*
C **kk** *Ex proc. ord. Assis. compuls. fol. 1198, & Summ. pag. 31, § 10, pag. 456, § 1, & alibi.*
ll *Ex proc. Apost. Auxim. fol. 855 & Summ. pag. 462, § 17 in fine.*

CAPUT VI.

Beati heroica obedientia, miraculis & animalium obsequio clara: sapientia divinitus accepta: mira arcanorum cognitio.

Obediencia cultor & præco

Verè dicere poterat, se ne voluntatem quidem propriam habere, eò quòd hanc sanctæ obedientiæ totam consecrasset. Erat certè ea virtus in **B.** Josepho tam heroica, ut protestaretur *a*, "mal-
 ,, le se mori, quàm non obedire.,", Hac de causa quemlibet superiorem *b*, non aliter ac si **S. Franciscus** fuisset, venerabatur; nec de illius defectibus

quidquam audire volebat, ne vel rationis umbra ad resistendum imperatis sibi suboriretur. Hinc etiam omnem vitæ suæ tam internam, quàm externam rationem, omnibus superioribus manifestabat, promptissimus eam mutare, si ipsis ita videretur. Sicut autem sine merito obedientiæ nihil facere *c*, nec fenestram quidem cellæ suæ aperire aut claudere sine consensu sui focii laici volebat, ita superioris sui voce aut mandato audito, sine mora omnia exsequabatur. Erat *d* ipse quodam die in cubiculo patris Caravaggio, confessarii sui, graviter decumbentis, & ex medicorum judicio certò morituri, ibidemque raptus in ecstasim, supra lectum ejusdem elevatus hæsit, dum ipse sacro oleo ungeretur. Deinde restitutus sensibus, volebat ad cellam suam regredi; sed audita superioris voce, quâ abire vetabatur, in iisdem lateribus, in quibus tum stabat, mansit immobilis, donec abeundi licentiam à superiore accepit.

66 Sufficiebat *e* hujus mandatum, ut Josephus carnes comederet, exiret è cella, ægeret cum quolibet, pedum oscula permetteret, daret aliquid è rebus, quibus usus fuerat, quantumcumque & ab his & ab aliis ejusmodi, quæ vel ad levamen vel ad laudem suam faciebant, ipse abhorreret. Jussus est aliquando à superiori suo Generali frustum sacchari candidi comedere, quod ad ipsum recreandum dederat; & subito comedit. Interrogatus *f* deinde tentandi gratiâ à quodam Religioso, quomodò saccharum libenter manducasset, qui in pane & aqua jejunare consueverat: serena facie respondit: "Ego facio imperata.,", Mandaverat *g* aliàs pater Generalis cuidam Religioso, ut juberet Josephum veteres vestes internas externasque deponere, dandas illustri Infanti Sabaudia *h*, erga Beatum devotissimæ, quæ novas vestes eum in finem ipsi jam paraverat. Renitebatur primùm Josephus, superioris præcepti infcius; quod ubi intellexit, mox cucullum ceterasque consequenter vestes exuit, dicens: "Ex obedientia contentus sum, ut mihi tollas non tantùm vestem & tuniculam, sed, si velis, etiam carnes & pellem.,", In aliis *i* præterea occasionibus solebat dicere, "fese ex obedientia in ardentem fornacem ingressurum, & credere, se ex ejusdem merito illæsum inde exiturum.,"

67 Idcirco ut hanc virtutem etiam ceteri omnes amarent colerentque, meritum illius plurimum commendabat, nunc eam appellando *k* "cultrum, qui propriam hominis voluntatem occidens, Deo immolat; nunc currum, qui commodissimè ad paradysum vehit; nunc canem, qui cæcum ducit. Sancta obedientia *l*, (exclamabat nonnumquam aliàs) "ah sancta obedientia, quam Deus ipse honorat!,", Revera nec impulsus, nec ferrum, nec ignis poterant ipsum ab ecstasibus revocare; sed per obedientiam revocatus, mox sibi reddebatur. Rogatus propterea, quo pacto id fieret, respondit *l*, "vocem superioris à se quidem non audiri, sed Deum, obedientiæ amantissimum, visionem tum subtrahendo, velle, ut statim obedi-
 ,, ediret.,", Illustrabat quoque id ipsum eleganti similitudine; Quemadmodum *m*, inquebat subinde, anima à Deo rapitur, dum is siparium tollit, & velut magnum gazophylacium multis pulcherrimis & inenarrabilibus paradisi rebus refer-
 tum exhibet; "ita ad obedientiæ vocem (subjungebat) Dominus Deus tum dimittit siparium, & animam suis officiis liberè obeundis restituit.,"

68 Tam eximium fuit obedientiæ ipsius meritum, ut Deus ipsum per illam terribilem reddiderit dæmonibus, feceritque, ut bruta animalia eadem alacriter parerent. Itaque dum ad exorcisan-

A. PA-STROVIC-CHIO.

eximia hujus virtutis

E

f

g

b

i

edit specimina & documenta:

F

l

m

per eandem emergentes liberat;

A. PA-
STROVIC-
CHIO.

dos energumenos à superiore mitteretur; per obedientiam suam indicebat dæmoni recessum è corporibus: "Ego huc veni, inquit, ex obedientia, ,, ideoque hinc abscedere debes., Interdum magis comiter, magisque efficaciter post lectas super energumenos Litanias beatissimæ Virginis aiebat: ,, Ego non veni huc, ut te ex hoc corpore expellerem, sed solum ut obedirem; ideoque si velitis ,, exire, exite; si non velitis, facite, quod vobis ,, placet: mihi satis est obtemperasse., qua loquendi methodo magis indignatus dæmon, obsessa corpora deserbat. Alio demum consilio usus est aliquando, cum dæmon manu mulieris, quam occupaverat, adveniendi horribilem alapam inflixit: nihil quippe propterea turbatus Josephus, provolutus in genua, mandatum à superiore, scripto sibi datum produxit, eoque manus energumenæ imposito, "Heus tu, inquit, cape sanctam obedientiam,, dictisque solitis litanis beatæ Virginis, dæmon tam insignem Beati nostri obedientiam non ferens, obsessum corpus subito deseruit.

V. bruta a-
nimalia

P

B

g

f

f

C

sibi mirabili-
ter obsequen-
tia

t

u

69 Mirabile quoque erat videre animalia rationis expertia ipsi promptissime obtemperare. Avis linaria, cui sæpe aiebat p; "Lauda Deum, ,, ad omnem ejus nutum cantu suo laudabat, & ad ejusdem præceptum subito cessabat. Cardueli, dum avolare permitteret q, "Vade, ait, fruire eo, quod Deus ,, tibi dedit; ego nil aliud à te volo, nisi, ut, quan- ,, do te vocabo, redeas, ad laudandum mecum ,, Deum tuum ac meum,, quibus vocibus parens avicula, in vicinum hortum devolavit, & à B. Josepho revocata redibat extemplo, ut Creatoris laudes cum ipso concineret. Milvus r, qui occiderat aliam carduelem, ipsi multum caram, quia ab illo edocta, sæpe repetebat: "Jesus & Maria: frater Jo- ,, sephe dic Officium,, visus ab eo & vocatus, mox advolavit, ab eoque increpitus his verbis: ,, Vah nequam, occidisti carduelem meam; merui- ,, sti, ut & ego te occiderem,, velut facti pœnitens, supra caveam tamdiu resedit, donec Josephus eum manu percutiens, diceret; "Abi hinc; ,, ego tibi condono; sed ne id iterum feceris., Morsus s à cane rabido aries, & ipse quoque rabidus factus, in quodam hortulo, ne cuiquam noceret, inclusus servabatur; in quem locum cum fortè ingressus fuisset Servus Dei, monereturque, ut ab eo pecore sibi caveret, respondit, "se confidere in ,, Deum,, ac deinde ad arietem conversus, eumque manu contrectans, ait, "Stulte, quid facis ,, hic? Revertere ad oves tuas,, qui ejusdem jussu solutus, extemplo sanus & mansuetus evasit, & ad gregem suum regressus est.

70 Prodigiosa pariter fuit cujusdam candidæ agnæ obedientia, quam Josephus monialibus S. Claræ Cupertini miserat, Regulari observantiæ velut invigilaturam. Hæc etenim in omnibus officiis semper prima aderat, in cibo parca, in choro quietata, unicéque sollicita, ut vel impulsu & attritu corporis sui somniculosam quampiam excitaret, vel pedibus dentibusque vanum alterius ornatum avelleret. Hæc mortuâ, promisit Beatus, aviculam se ipsam sacris virginibus missurum, quæ eas ad laudandum Deum provocaret; prout re ipsa factum est. Etenim tempore divinorum Officiorum quidam passer solitarius ad fenestram chori advolavit, ibidemque suaviter cecinit. Neque hinc stetit prodigium: siquidem idem ille passer duas novitias altercantes conspicatus, sese inter illas interposuit, & quantum potuit, expansis alis & unguiculis suis ab invicem separare & placare conatus est: sed cum ab una earum malè acceptus esset & abactus, avolavit, nec umquam reversus est, licet jam quin-

quennio circiter in ea domo degisset. Moniales eo casu afflictæ ad Josephum recurrerunt; is verò, ,, Rectè vobiscum actum est, respondit; quare vos ,, eum injuriâ affecistis & abegistis? Non vult huc ,, amplius redire.,

71 Motus tamen earumdem precibus, promissit se eum remissurum. Ad primum autem pulsus ad chorum rediit passer, nec tantum in fenestra cecinit, sed etiam magis cicur, quam antè, in monasterium ingressus est. Crevit deinde etiam magis admiratio, cum tintinnabulo pedi ipsius, recreationis ergò, à monialibus alligato, feriâ quintâ & sextâ hebdomadæ Majoris non amplius visus est: quibus Josephum propterea denuò interpellantibus, respondit is: "Ego eum vobis misi, ut caneret; ,, non ut sonaret: non venit; quia hisce diebus ad- ,, fuit sepulcro Domini; sed jubebo reverti,, & re ipsa reversus est, & longo tempore ibi permansit. Duo lepores in vicinia conventus Cryptellæ obtemperarunt x Beato dicenti: "Ne discedatis ,, hinc longè ab ecclesia beatæ Virginis, quia mul- ,, ti venatores vos insequuntur., Et feliciter sanè ipsis accidit obedivisse: unus enim eorum à venatoribus ponè pressus, in ecclesiam primum, ac deinde in conventum confugit, ubi in Josephi brachia profiliit. Tum ipse; "Nonne dixi tibi, ait, ne ,, ab ecclesia longè discederes, quia te excoriatu- ,, ri essent?,, Liberavitque illum à venatoribus, qui eundem sibi dari petierant. Equè felix fuit etiam alius lepus, qui persecutibus eum canibus, sub B. Josephi tunicam confugit; cumque marchio Cupertinensis, qui venatorum primarius erat, paulò post adveniens, à Josepho peteret, an leporem vidisset; "Ecce eum hic, respondit, & noli illum amplius angere., Deinde ait lepori: "Abi, ,, abde te in hoc virgulto & ne te moveas., Paruitque lepus, immotis canibus, & marchione cum suis sociis ob tantum prodigium ultra modum stupente y.

72 Attamen non hoc solo munere Deus virtutem Beati illustravit, sed eum etiam aliis eximiis donis largissimè ditavit. Quamvis, ut supra diximus, exiguo ingenio à natura dotatus esset, nec umquam litteris rectè imbutus, præter vulgarem Latinum sermonem quidquam sciret, (prout Cardinalis de Lauræa testatus est z) donatus tamen à Deo erat sublimissimâ sapientiâ, quæ etiam perfectioribus theologis admirationem movit. Ad sensum sacrarum Litterarum, psalmodiarum præsertim, profundè penetrabat; unde dicere consueverat aa, ,, se non meliorem librum spiritualem comperisse, se, quàm divinum Officium, atque inde se omne genus utilitatis haurire., De difficillimis mysteriis interrogatus bb, id est, de sanctissima Trinitate, de Incarnatione, de prædestinatione, de efficacia gratiæ, de justificatione, aliisque similibus, promptus & alacer respondebat cum sublimi doctrina, & difficultates à doctissimis viris propositas enodabat, atque exemplis à rebus corporeis petitis tam clarè illustrabat, ut unicuique persuaderet. Hinc ex multis doctisque Religiosis, qui id experti fuere, unus aiebat: "Hic plus scit, quàm ,, ego:,, alter: "Jam disco novam & bonam theologiam:,, isti: "Plus didici conferendo sermonem cum patre Josepho, quàm toto tempore, ,, quo studui:,, alii: "Tam sublimiter loquebatur ,, Josephus de theologia, qualiter præcipui totius mundi theologi non possent:,, omnes denique ,, testabantur, ,, in Josepho elucere sancti Spiritus ,, dona, sapientiæ, scientiæ & intellectus.,

73 Ad cælestem sapientiæ lumen, quo maxime arcana fidei nostræ mysteria penetrabat, accedebat

D

lepe habuit.

x

E

Sapientia di-
vinitus accep-
ta multis
admirationi
est.

z

F

aa

bb

*Arcanorum
divinitus
consciis, va-
ria*

cc

dd

*variis salu-
briter reve-
lat; inter
quos*

ee

ff

gg

hh

ii

C

*Cardinalem
Rapaccio-
lum, aliof-
que*

kk

ll

mm

bat lumen aliud, quo alienas cogitationes, resque secretas & occultas clarè cognoscebat. In primis cuicumque occurreret, qui animam peccato infectam habebat: "Vade, aiebat, lava tibi faciem, quam atramento conspurcatam habes; vel: "Accommoda arcum; quibus vocibus conscientiam designabat, ut dictum est. Quodsi *cc* quis tunc ipsi diceret, se nullius peccati recordari; ipse tempus, locum, modumque, quo peccaverat, indicabat: si verò post factam confessionem ad ipsum rediret: "Ah jam bene habet!, blandus aiebat. Quin etiam reos, quos non videbat, agnoscebat. Horum uni fores suas pulsanti inquiebat: "Abi priùs confessurus, deinde redi & intra. Nec aliter contigit, dum ipse confessarii munere fungeretur. Recitaverat quædam mulier *dd* totam confessionem suam, quam paraverat; deinde subdebat, "se nullius alterius peccati præterea consciam esse. At Beatus reposuit: "Confitere cogitationem illam, in quam tali ac tali loco consensisti, prout eam verè consensisse constitit ex ejusdem mulieris testimonio.

74 Ita etiam novitio *ee*, qui ex ipsius consilio confessionem generalem conscripserat, ait: "Fili mi, hic non rectè dixisti; quia istud non ita factum est, uti scripsisti; sed tali ac tali modo. Similiter omnibus tironibus *ff* defectus suos etiam internos in quodam alloquio patefecit, ita ut omnes obstupescerent. Quicumque præterea divinum Officium, vel litanias, vel Rosarium cum ipso legeret, statim de interna mentis suæ evagatione monebatur. Horum uni, "Esto hic, (mente scilicet) aiebat: alteri clariùs inquiebat: "Cum continua mentis evagatione recitasti PATER NOSTER. Alii denique, qui jam adveniente nocte Officium istius diei nondum dixerat; "Officium ubi est? aiebat: Breviarium clamat contra te. Hinc *gg* legitur; omnes, qui cum ipso agebant, dum aut maculati conscientia, aut pravis affectibus agitati essent, valde incommodè se habuisse. Ut autem defectus, ita & benefacta aliena revelabat. Mulieri *hh*, Elisabethæ nomine, ex ecclesia egressæ gratias egit de SALVE REGINA, quod ipsa pro eo revera recitaverat. Pari modo *ii* cuidam Tertiariæ, veritæ quædam dubia ad spiritualem animæ suæ profectum spectantia ipsi manifestare; "Quem times, ait? Dic audacter rem tuam, ac mox sermonem ejus præoccupans, edixit omnia, prout ipsa exponere voluerat. Eidem nonnumquam aliàs dicere soluerat: "Tu heri vesperi flagellasti te. Hujusmodi pœnitentiæ opus exercuisti. Habuisti talem cogitationem. Imposterum fac istud & omitte illud.

75 Simili ratione indicavit Cardinali Rapaccio-
lo, episcopo Interamnenfi *kk*, quid boni in cubiculo suo inclusus egisset. Alio item tempore idem Cardinalis multa animi scrupulosa dubia, quibus vehementer agitabatur, in epistola exposuerat, ut ad Josephum consilii petendi causâ transmitteret: sed eodem tempore, quo eam secretario suo in hunc finem tradidit, Josephi litteras ab eodem accepit, in quibus non sine ingenti admiratione responsum ad singula capita, quod desideraverat, invenit. Religiosus quidam *ll*, nullo sermone habito cum Josepho, per socium ipsius recepit responsum ad omnia, de quibus ipsum *mm* consulere decreverat: sed & alteri, contristato, quòd austeriorem religiosum Ordinem professus non esset, Josephus totus hilaris obvians, ait: "Quid habes? Quid melancholicus es? Non potes tu facere, quod faciunt patres Reformati? Age, vive hilariter in Religione, quam professus es."

76 Nec erant ullæ cogitationes, licet occultissimæ, & intra mentem conclusæ, ad quas Dei Servus magno suo lumine non penetraret. Cuidam novitio *nn*, qui inter cantandam Tertiam de horto & fructibus cogitaverat, animi sui distractionem commiter exprobravit, internas suas voces ipsi repetendo: "Lupet hodie in silva in eam fici arborem ascendere: o quot ficos manducabo! Dum socius ejus laicus *oo*, carduelem illius per viam portans, varias personas in animo recenseret, quarum uni illam à Josepho donandam judicabat, is inopinatò ad eum se vertens, ait: "Nulli illarum personarum, de quibus cogitasti, aviculam illam donare volo: sed volo ipsi dare libertatem, & aperta cavèa dimisit. Non magis obstabat locorum distantia *pp*, quo minùs ipse lumine suo eò penetraret. Servus quidam jussu dominæ suæ, quam acerbissimi dolores invaserant, illum nocturno tempore accersitum ibat; cum Josephus, qui nec eum viderat, nec causam adventus sui ab eo didicerat, ex ecclesia Cryptellæ, in qua vacabat precibus, dixit ei: "Fili, redi domum; jam enim cessaverunt cruciatu, & domina tua sanata est."

77 Quodam vespertino tempore cum patre Guardiano Cryptellæ colloquens, "Ah quantus scætor!, exclamabat subitò: "infernalis hic scætor est!, Nihil quidem sentiebat Guardianus; at Josephus, qui olfaciebat, & ejusdem causam cognoverat, petita obtentaque facultate Cupertinum mox eundi, eò se velociter contulit, & ad certam domum rectè digressus, fores diu pulsavit, donec sibi aperirentur: & superatis cito gradu scalis, veneficos ac veneficas, unguentis oleisque conficiendis occupatos invenit, quorum alia jam in vasis deposita erant, alia adhuc coquebantur. Quamobrem sancta indignatione accensus, scipione, quem opportunè attulerat, vasa omnia in exilia frustra comminuit, tamque terribilis apparuit, ut omnes illi venefici, attoniti se in fugam præcipites darent. Similiter dum alibi habitaret *qq*, revelavit modò sanationem aliquorum graviter ægrotantium; modò aliorum in eadem urbe commorantium mortem, ac specialiter *rr* mortem duorum summorum Pontificum Urbani VIII *ss* & Innocentii X *tt*, quæ utrique obtigit eodem temporis momento, quo ab ipso fuerat prædicta. Possem hic centum alia hujusmodi, quæ, licet occultissima & loco ac tempore remotissima, ab ipso cognita fuisse, testes fide dignissimi jurati asseruerunt *uu*, possem, inquam, ea hic referre; sed brevitatæ gratiâ supersedeo. Id scire sufficiat, si stupendum in eo fuerit lumen in secretis præsentibus ac præteritis cognoscendis, idem non minùs mirabile fuisse in futuris prævidendis.

A N N O T A T A.

- a Ex eod. proc. Auxim. Apost. fol. 267 & seq., Summ. pag. 394, § 17, & alibi passim.
b Ex proc. ord. Assis. compuls. à fol. 1078 & seq., & Summ. pag. 93, § 175 & alibi.
c Ex proc. Apost. Auxim. fol. 627 & seq., & Summ. pag. 393, § 16.
d Ex proc. ord. Assis. compuls. fol. 975, & Summ. pag. 81, § 70.
e Ex proc. Apost. Assis. à fol. 287 terg. & seqq., fol. 664 in fine & seq., Summ. pag. 387 in fine § 1, & alibi passim sub tit. De obedientia.
f Cit. Summ. pag. 268, § xi ad 13.
g Ex proc. ord. Assis. compuls. à fol. 1080 terg. & seqq., & Summ. pag. 94, § 180 & alibi.
h Fuit hæc Maria, filia Caroli Emmanuelis Sab-

A. PA-
STROVIC-
CHIO.
mirabiliter
instruit.

nn

oo

pp

Veneficorum
opera dissi-
pat; duorum
Pontificum
mortem præ-
nuntiat.

qq

rr

ss

tt

F

uu

1032 VITA B. JOSEPHI A CUPERTINO ORD. S. FRANC. ,

A. PA-
STROVIC-
CHIO.

baudie ducis & Catharina Austriaca, Philippi II Hispaniarum regis filia, qua Maria tertium Ordinem S. Francisci amplexa est. Berninus hunc laudata principis ad B. Josephum accessum anno 1646 affigit, atque eandem, cum Roma degeret, ab Innocentio X Papa petiisse, ut B. Josephum in cella sua visere sibi liceret; sed id ab eodem Pontifice recusatum fuisse, quod minimè deceret, eam in tam sancti Religiosi cellam intrare.

i Ex eod. proc. fol. 1081, & Summ. pag. 94, § 181.

k Sparsim in eod. Summ. sub tit. De obedientia, & alibi.

l Ex proc. ord. Auxim. compuls. à fol. 1335 & seq., super 5, & Summ. pag. 167, § 297.

m Ex eod. proc. à fol. 1330 & seqq., super 6, & cit. Summ. pag. 158, § 227.

n Ex proc. ord. Assif. compuls. à fol. 1078 & seq., & Summ. pag. 94, § 178.

o Ex proc. Apost. Auxim. fol. 840, & Summ. pag. 395, § 33.

p Ibid. Summ. pag. 118, § 327.

q Ex proc. Apost. Nerit. fol. 435 & 436, & Summ. pag. 590, § 13.

r Ex proc. ord. Assif. compuls. fol. 1141 terg. & seqq., & cit. Summ. pag. 106, § 247.

s Ex proc. ord. Nerit. compuls. fol. 741 terg., & Summ. pag. 291, § 8.

t Ex eod. proc. ord. Nerit. fol. 590, & Summ. pag. 469, § 9.

u Ex eod. proc. ord. Nerit. compuls. à fol. 747 terg., & seqq., fol. 755 terg., & alibi, & Summ. pag. 473, § 28, pag. 590, § 17 & c.

x Ex proc. Apost. Nerit. fol. 436, 499 & 518, & Summ. pag. 482 & seqq., § 30 & 31, & pag. 590, § 14, & alibi.

y Qua à num. 69 huc usque relata fuere, nonnullis criticis suspecta forsitan videbuntur; non tamen humanam fidem superant, nec est, cur processibus legitime confectis hac eadem credere recusemus.

z Citatur in margine prædictus Cardinalis, relatus in cit. Summ. pag. 12, § 17. Consule Commentarium nostrum prævium § 5, ubi varia testimonia recensuimus, quibus tam naturalis B. Josephi inscitia, quam mirabilis sapientia divinitus accepta comprobatur.

aa Cit. Summ. pag. 370, § 27, & alibi.

bb Cit. Summ. pag. 12, § 17, pag. 105, § 242 & 243, pag. 162, § 259 & 260, pag. 269, § 84, pag. 270, § 27, pag. 279, § 35 ad 38, pag. 281, § 51 & 52, pag. 285, § 4 & 5, pag. 312, § 6, & alibi.

cc Ex eod. Summ. pag. xi, § 16, & sub num. 38 à pag. 467 & seqq., & alibi.

dd Ex proc. Nerit. ord. à fol. 634, & Apost. fol. 417.

ee Ex proc. ord. Assif. compuls. fol. 1124, & Summ. pag. 490, § 33.

ff Ex eod. proc. Assif. loc. cit., & Summ. pag. 491, § 34, & alibi.

gg Ex proc. Apost. Nerit. fol. 268 & seqq., Summ. pag. 477, § 8, & alibi.

hh Ex proc. ord. Nerit. fol. 634, & Summ. pag. 471, § 23.

ii Ex eod. proc. fol. 610, & Summ. pag. 470, § 14 & 15.

kk Interamna, vulgò Termini, antiqua Umbria civitas est in ditione Ecclesia. Interamnensi episcopatui Franciscus Rapaccioli S. R. E. Cardinalis, de quo hic agitur, presuit ab anno 1646 usque ad 1656, quo eum sponte dimisit, teste Italia sacra Ughelli aucta, tom 1, col. 765. Pro factis, qua

hic in Vita narrantur, notatur in margine: Ex proc. ord. Assif. compuls. à fol. 1122 & seqq., & Summ. pag. 490, § 31 & alibi.

ll Ex proc. ord. Auxim. fol. 986, & Summ. pag. 350 § 16.

mm Ex proc. Apost. Assif. fol. 248 terg. & seq., & Summ. pag. 496, § 6 & 7.

nn Ex eod. proc. Assif., fol. 418 & seq., & Summ. pag. 500, § 25.

oo Ex proc. ord. Nerit. fol. 666 & seq., & Summ. pag. 45, § 129.

pp Sparsim in eod. proc. Nerit. ord. & Apost., & in Summ., ubi De donis supernaturalibus dicti Beati.

qq Specifici casus in eod. Summ. pag. 484, § 6, pag. 506, § 51 & alibi.

rr Ibid. pag. 488, § 24, pag. 527, § 45, & alibi.

ss Berninus B. Josephum de morte Urbani VIII Papa eodem, quo Roma contigit, matutino tempore Assifii ad patrem Robertum Nutium, sui Ordinis Religiosum, his verbis, ex processibus haud dubie excerptis, vaticinantem exhibet: Scias Papam obiisse; idque ego scio, quia hoc mane Missam celebrans, ipsius nomen in MEMENTO vivorum non reperi, sed in mortuorum subito inveni: die autem Dominica nuntius in hanc civitatem affertur. Deinde observat Berninus, ista anno 1644, die 29 Julii, qui Veneris erat, & quo Urbanus defunctus est, accidisse, ejusque rei nuntium, ut Beatus prædixerat, die Dominica proxime subsequente per Marinum Nati, Cardinalis Antonii Barberini secretarium, Assisium allatum fuisse.

tt Idem Berninus, laudatis in margine processuum locis, rem sic ferè narrat. Anno 1655, die 7 Januarii, Beatus Assifii è cella sua ad sacellum Missam dicturus egressus, visis vestibus sacerdotalibus coloratis, ministro ait: Da mihi paramenta pro mortuis, quia hoc momento Romæ mortuus est Papa. Addit denique vaticinium ab eventu fidem habuisse.

uu Ibid. sub tit. De donis, & sparsim alibi per totum.

CAPUT VII.

Varia Beati vaticinia: apparitiones ipsi factæ: sanctitas etiam à demonibus contestata: miracula aliquot: illustrium personarum ad ipsum accessus.

Quod ad ipsum spectat, totam vitæ suæ feriem quasi minutatim prædixit; de aliis vero innumera sunt exempla, quæ produci possent, ex quibus propterea tantum pauca aliquot satis sit commemorasse. Cum a quædam mater binos filios suos ad eum adduxisset, ut ipsis benediceret, antequam Romam pergerent studiis operam navandi & doctoralis laureæ obtinendæ gratiâ; "Quid doctores, quid doctores?," (respondit Josephus;) "doctores in paradiso;," & revera ambo intra breve tempus mortui sunt. A nobili juvene Polono consultus, utrum sibi è duobus expediret, uxorem ducere, an ecclesiasticam vestem induere; cum respondisset: "Nec unum, nec alterum;," is intra paucos menses nec conjugatus,

Aliis vitam, mortem aliis prædicit;

A tus nec sacerdos è vivis excessit. Alter *b* graviter decumbens, vitam suam ejus precibus commendavit, ut posset uxori, patri ac matri suæ necessaria comparare. At Beatus noster exclamavit: "Quid *s*, uxor, pater & mater! Fili, tibi opus est patientiâ: Deus te vult: paradus, paradus, pulchra res est paradus!", Vaticinium eventus probavit: infirmus enim incolumitati tum restitutus, post paucos inde menses inopinata morte extinctus est. Simili ratione etiam aliorum plurimorum mortem cum omnibus adjunctis præfagiit, alioque jam infirmos de sanitate recuperanda securos reddidit.

c 79 Nec minùs verax fuit vaticinium *c*, quod de vanæ & prostitutæ mulieris conversione edidit, dum eam conspicatus, circumstantibus inquit; "Ecce *s*, Magdalenam; ac deinde ipsam alloquens, ait: *s*, Deus te vult: mitte vanum illum habitum, & a-

d ma Deum, Magdalena; quod ipsa ad amussim exsecuta est, conversa ad Deum, Magdalene nomine adscito. Vera quoque comperta est ipsius prædictio de sacerdotio cujusdam notarii *d*, qui cum illius monitis initio restitisset, adversa sibi ab eo prædicta expertus est; deinde clericalem habitum induit; sed cum defectu patrimonii sacerdotium desperaret, & Josephus ipsi dixisset; "Ma-

B acte *s*, animo; dum enim tempus aderit, Deus tibi prospiciet; patrimonium à persona aliqua, à qua minimè expectaverat, accepit: atque ita tria vaticinia in seipso impleta agnovit. Præterea deditio Portus-longi, quem exercitus regis Catholici anno MDCXLIX obsidebat, facta est, prout ipse diu antè vaticinatus fuerat, in festo Assumptionis sanctissimæ Mariæ Virginis *e*. Nonnullis sterilibus fecunditatem, aliis prolem masculam prædixit; & verus vates fuit.

f 80 Cuidam doctori nobili Assisiatif, qui se illius precibus sæpe commendaverat, ut prolem masculam impetraret, & ad eundem denuò recurreret pro uxore sua, quæ doloribus partûs vehementer angebatur, promisit, eam minimè periclitaturam. Postquam autem is abierat, accessit Religiosum familiarem suum, & lepidè ait: "Huic doctori hoc vespere nascetur filius; sed nolui id ipsi indicare, ne dicar prophetam agere.", Verùm ultra modum mirabilis simul & favorabilis fuit æservus prædictionum, quas de quodam matrimonio edidit. Miserat *g* ipse ad patrem cujusdam puellæ nubilæ gratulandi causâ de conclusis ejusdem filia nuptiis: verùm ille, etsi gratum haberet istud urbanitatis officium, respondit tamen, eas propter partium discordiam adhuc multùm remotas esse. Ad quæ subridens B. Josephus "Quid? quid? respondit, si iste (nempe sponsus) pro ipsa natus sit? Matrimonium hoc in cælo decretum est, & brevè contrahetur in terra.", Matrimonio post hæc concluso, mater sponsæ, nescio quod, beneficium in sponsalibus verita, suspitione sua nemini indicata, Josephum rogari jussit, ut ad suam intentionem Missam celebraret.

g 81 At Servus Dei responsum remisit, ne anxietur: & cum ipse se tum malè haberet, curaret Missam adversus veneficia à parcho suo celebrari, ac sponsalia interim contraherent: sese illis prolem masculam promittere. Attonita hoc responso mulier, & de promisso filio læta, oravit Josephum, ut ipse tum puerum è sacro fonte susciperet; verùm ille ipsi denuò responderi jussit: "Consule tibi meliùs; ego enim tunc in vivis non ero.", Porro quot in hoc facto voces, totidem ferè vaticinia protulit, quæ eventus probavit. Simili modo de robusto juvene *h*, jam parato ad bel-

Septembris Tomus V.

lum proficisci, "Non ibit," ait; nec ad bellum profectus est. Sic Religioso ad missionem Congensem *i* destinato dixit "Non ibis," nec ivit: sic alteri Religioso, qui ad studendum Perusie *k* destinatus erat, placidè inquit: "etiam Urbini bene est; neque Perusiam missus est, sed Urbinum. Nihil certè fiebat, quod ipse futurum negabat; contra verò quidquid præfaga mente prædixerat, revera contingebat.

82 Episcopatum patri Raphaëli Palma *l*, Custodi sacri conventus Assisiatif, præfagiit, "O quàm pulchrum caput! inquit, o quàm bene tibi mitra quadrabit!", & is episcopatum obtinuit. Nicolao Albergati, qui Ludovisus postea dictus est *m*, Antonio Bichi *n* episcopo Auximano, & patri Laurentio de Lauræa *o* Cardinalatum prædixit; & hi omnes illum adepti fuerunt. Joanni Casimiro de Polonia regnum præfagiit, eoque is potitus est. Cardinali Benedicto Odeschalco, tum legato Ferrariæ, qui postmodum Papa Innocentius XI fuit, prædixit affore copiam frumenti, quod ipse ut memoratæ civitatis inopiam levaret, magnopere desiderabat; & frumenti copia facta est *p*. Binis patribus Custodibus Assisiatibus vaticinatus est, extremæ hujus sacri conventus indigentia providendum esse, & abundanter provisum fuit *q*. Religioso, qui aliquam gratiam à patre Generali *r* cæns electo desideraverat, prædixit, eam ipsi concedendam, sed multis annis post ab alio Generali; & tunc ipsi concessa est *r*. Quæcumque denique aliis, qui innumeri sunt, vaticinatus est, ea omnia in omnibus & cum omnibus adjunctis suis minutissimis vera comperta fuerunt.

83 Mirum non est, hujusmodi animam, qualis erat Josephi, quæ licet sensibus illigata, semper tamen elevata in cælum versabatur, magnum illud lumen è cælo accepisse; cum cælestibus apparitionibus non minùs frequenter magnopere honoraretur. Ipsi plures Sancti apparuerunt, de cælo cum eo differentes: ipsi angeli videndos se, & cælestia solatia præbuerunt; eidem Christus ipse elegantis pueri specie apparuit, modò in Hostia consecrata, modò etiam alibi, qui se in ulnis illius reclinabat, & suavibus verbis, ac blanditiis amore plenis, eum inenarrabili dulcedine replebat. Neque ipsi tantùm voluit Deus ista sensibilia singularis amicitia suæ indicia exhibere, sed eadem etiam multis aliis revelare. Hinc factum est *s*, ut eo die, quo Josephus Assisium advenit, quædam insignis Dei serva ipsum duobus angelis stipatum introeuntem viderit. Altera *t* per revelationem didicit, angelum Josephi custodiæ deputatum è superiori choro fuisse: quem quidem angelum ipse tam singulari modo venerabatur, ut cellam suam nunquam ingrederetur, antequam illum invitasset, ut prior introiret. Ab eadem venerabili Dei serva sæpe visa est anima ejus nunc in Jesu Christi pectore, nunc in altissimi montis jugo, qui montem perfectionis significabat.

84 Sed per infensissimi sanctitatis inimici, demonis scilicet, confessionem fortè etiam luculentius, quàm per amicarum Dei testificationem, honorata fuit Josephi sanctitas. Is cuidam Religioso exorcistæ, qui chordulam, à Beato benedictam, energumena imposuerat, sic ait *u*: "Si scires virtutem illius Fratris, & quàm grata ejus anima Deo sit, obstupesceres. Necessè quidem est, ut hæc dicam, sed Deus est, qui me ita loqui cogit. Ille Frater maximè capitalis hostis est, quem habemus.", Et ut sanè hostem suum inferni spiritus ipsum semper tractarunt. Erat quadam nocte *x* Servus Dei Assisii in ecclesia, ad S. Francisci altare precibus

Pppppp

A. PASTROVICCHIO.

uni episcopatum, aliis Cardinalatum, aliaque vaticinatur.

Variis apparitionibus recreatur: sanctitas ejus piis personis revelatur.

eandemque ipsi demones restantur, qui ipsam

A. PA-
STROVIC-
CHIO.

intentus, cum fores violenter aperiri, hominem-
que, qui pedes ferro armatos habere videbatur,
introentem audivit. Deinde diligenter circumspi-
ciens, advertit, pro ratione accessus illius lampa-
des unam post aliam extinguere, donec extinctis om-
nibus, solus cum eo in tenebris versaretur. Tum
verò dæmon, qui eam speciem induerat, in Jose-
phum furibundus insiliit, utque præfocaret, in ter-
ram dejecto fauces manu sua validè constrinxit.
Sed cum is seraphicum patrem suum invocasset,
vidit illum velut è sepulcro exeuntem, & ardente
candela lampades omnes denuò accendentem: ad
quam lucem infernus hostis ex oculis subito eva-
nuit. Ab hoc eventu solebat Josephus S. Franci-
scum LAMPADARIUM ECCLESIE comiter appel-
lare.

etiam sepe
pessime ve-
xans.

3

B

85. Equè vani fuere dæmonis conatus, dum,
ut submergeret, eundem in torrentem fluminis
præcipitavit; dum comprehendit, ut discerperet,
invasitque, ut gladio perfoderet. Porro etsi ip-
sum tundere, & noctu diuque frequenter tamque
horribili modo malè excipere permissum ei fuerit,
ut ad icium sonos, & catenarum strepitum Reli-
giosi commiseratione percellerentur, non potuit
tamen invictam Josephi patientiam labefactare,
qui insulsa sibi verbera pro jocis reputans, interro-
gantibus, quid insoliti isti in cella sua strepitus sibi
vellent, dexterè respondebat: "Quidam jocus fuit."
Quamobrem nihil aliud dæmon implacabili suo o-
dio effecit, quam quòd de sublimi sanctitate B. Jo-
sephi irrefragabile testimonium omnibus invidus de-
derit. Porro Deus, qui hujusmodi dæmonum infe-
stationes permittebat, ut Servus suus ex ipsis inferis
majoris meritù ac sublimioris gloriæ materiem sum-
meret, præter jam dictos favores, etiam hic in ter-
ris omnipotentem dexteram suam ipsi quasi mutua-
vit ad prodigia tam facilè patranda, ut ejusdem vi-
ta meritò dici possit non interrupta series miracu-
lorum.

Pauca ex
multis mira-
cula recen-
sentur. Viri
nobilis pla-
gam sanant:

C

z

aa

86. Jam multa horum recensuimus pro ratione
cujuslibet virtutis & pro ordine historiarum, ad quæ
pertinebant, multoque plura supersunt hic memo-
randa; sed ne supra modum longi simus, sufficiat
dixisse, panem, vinum, mel, aliaque hujusmodi in
manibus B. Josephi, vel ad ejusdem vocem abun-
danter multiplicata fuisse; contractos & paralyti-
cos osculo Crucifixi, quem ipsis porrigebat, mo-
mento temporis erectos; infirmos penè cæcos so-
lo tactu, aliosque omnino cæcos, applicato ip-
sius pileolo ac scripto ejusdem, perfecto visu do-
natos; unico signo Crucis innumeros febricitantes
subitò sanatos, ac moribundos quasi à morte ad
vitam è vestigio ab eodem revocatos fuisse z. Ver-
umtamen non ingratum erit trium prodigiorum
maximè mirabilium & simul gratissimorum distin-
ctam relationem audire. Quidam nobilis Neapoli-
tanus aa, nescio, quo ductus spiritu, B. Josephi
cellam audaciter ingressus. Hipocrita, ipsi ait, sce-
lerate; non veneror personam tuam, sed habi-
tum, quem gestas, & propter hunc confido fo-
re, ut, si tu plagam meam signaveris, ea sane-
tur. His dictis, plagam suam detexit: at Jose-
phus ridere primùm cœpit; deinde hilari pariter
humilique vultu respondit: Verum dicis; signavit-
que plagam, quæ eodem momento temporis sana-
ta est.

Cuiusdam ami-
co & mari
Cupertini
morientibus,
bb

87. Corporis geminatio, quæ rarò legitur con-
tingisse, Beato nostro Cupertinensi bis concessa est.
Octavio Piccinno bb de Cupertino, seni & viribus
jam destituto, qui PATER cognominatus fuit, pre-
canti, ut sibi morienti assisteret, Josephus, qui tum
in conventu Cryptellæ habitabat, promiserat se id

facturum: "Sic est, inquit, veniam, ut tibi tunc
assistam, quamvis tum Romæ versarer.", Pro-
missio vaticinium fuit, & vaticinium magno prodi-
gio conjunctum. Erat enim Josephus Romæ, quan-
do senex in morbum incidit, & ingruente supremo
agone, promptus occurrit, ut eum confortaret;
prout à multis visus fuit, ac præsertim à sorore Te-
resia Fatali Tertiaria, quæ eundem etiam allocu-
ta est, cum eo viso, plena stupore ait: "Frater Jo-
sephe, quo pacto tu hic es? At ille; "Ut ani-
mam Patris Deo commendem, inquit, ac
mox evanuit ex oculis. Similiter cum Assisii habi-
taret, Cupertini se præsentem stitit cc, in agonia
matris suæ, quæ eum tum videndi cupidæ, excla-
mabat dolenter: "O frater Joseph mi, non vide-
bo te amplius!, Tum verò apparuit magna lux,
quæ totum cubiculum illustrabat: at moribunda
ipsum jam conspicata, plena gaudii denuò excla-
mavit; "O frater Joseph mi, fili mi!,

88. Eodem tempore Beatus Assisii, gemebun-
dus è cella sua orandi ergò ad ecclesiam pergens,
patrem Custodem obvium habuit, à quo de tantæ
mœstitiæ causa interrogatus, respondit: "Ista pau-
percula mater mea jamjam defuncta est; quod
verum fuisse, constitit tam ex epistola Cuperti-
no Assisium deinde allata, quàm ex domesticis
Auximanis, qui postea advenere, testatique sunt,
eundem matri suæ moribundæ adstitisse dd. Stu-
pendum denique fuit prodigium, quod Cupertini
patravit. Cum ee horribilis grando ferè omnes cu-
jusdam villæ ff oves occidisset, pastores earum ad
B. Josephum supplices recurrerant: quorum ipse
visis lacrymis ad commiserationem motus, unà
cum ipsis in campum sollicitus progressus est, &
post elevatam ad Deum mentem singulas oves mor-
tuas è terra levavit, dicens: "Erige te in nomine
Dei; ac mox omnes reipsa reviviscentes subito
surrexerunt, cum tanto pastorum stupore, ut ad
agendas tam benefico Patrono suo gratias vires ip-
sis deessent.

89. Nil mirum igitur, si Vir tam insignibus vir-
tutibus ornatus, tantisque donis illustris, populum
ad se traxerit, ubicumque habitaret, ac pia etiam
secularium sodalitia excitaverit, ut ipsum sodali-
bus suis adscriberent; (prout fecerunt Romæ ve-
nerabilis archiconfraternitas S. Antonii Patavini,
& Assisii spectabilis sodalitas S. Stephani) utque
felices sese reputaverint, quotquot eum cognosce-
re & cum ipso agere licebat. Tam amabilis erat e-
jus vultus, tam suavis sermo, tam affabilis con-
gressus, ut omnes sibi devinceret. Nec tantùm à
mediæ sortis hominibus, sed etiam à plurimis pri-
mæ dignitatis personis invisebatur, & ab omnibus
SANCTUS FRATER appellabatur, habebaturque,
& in veneratione erat gg. Præter eminentissimos
Cardinales Facchiættum, Ludovisum, Rapaccio-
lum & Odeschalcum, jam memoratos, sanctita-
tem ipsius admirati veneratique fuerunt Cardinales
Donghi, Pallotta, Verospi, Paluzi, Sacchetti, al-
liique, qui omnes ab eo numquam non recede-
bant cum summo solatio, quod ex probata virtu-
te, ex acceptis sanctissimis documentis; visis ec-
stasibus ac raptibus, aliisque spiritus ejus mirabili-
bus conceperant.

90. Leopoldus Hetruriæ princeps hh, qui po-
stea Cardinalis creatus est, inter ceteros Assisium
etiam venerat, non alia de causa, quàm ut Jo-
sephum videret: cumque pater Custos quamdam
S. Mariæ Virginis laudem memorasset, vidit ipsum
in ecstasim raptum, oculis ad quamdam ejusdem
beatissimæ Virginis imaginem conversis, in eoque
corporis habitu, quo pingitur S. Franciscus, quando
sacra

D

cc

longè absen-
sistit: oc-
cisa pecora
ad vitam re-
vocat.

E

dd

ee

ff

Invisitur à
variis Car-
dinalibus

F

gg

Principi-
bus: Joannæ
Casmiro,
postea Polo-
nia regi
hh

A sacra stigmata recepit. Ex Italia, ubi celeberrima erat fama ejus, in Germaniam, Franciam, Poloniam, aliasque regiones penetravit. Hinc non solum memorati princeps Brunsvicensis & archithalassus Castellæ, sed etiam multi alii principes & illustres viri sanctum Hominem visendi gratiâ Assisium adierunt, ubi ipsius præsentia famam superatam agnoverunt. Inviserunt eum ibi ex Francia dux Bullionii; ex Austria Elisabetha ducissa Mantuæ *ii*; ex Polonia principes Radzvil & Lubomischii cum uxoribus suis, princeps Zamoschi aliique palatini, & sæpius ipse regius princeps Joannes Casimirus *kk*, cui Josephus, post auditum ab eo suum Religiosi Ordinis amplectendi desiderium, suasit, "ne alteri, quam Jesuitarum nomen daret, quia cum tempore futurum esset, ut ipsi ad seculum regredi conveniret, quod non posset ex aliis."

*varia sua-
det; curiosam
marchionis-
sam repellit.*

B 91 Aliâs eidem præterea auctor fuit, ne sacris Ordinibus, ut postulabatur, initiari se sineret; Deum enim suam ipsi voluntatem postea expressè manifestaturum. Revera Postmodum ab Innocentio X Cardinalis creatus, mortuo denique ejusdem fratre Vladislao rege, Poloniæ rex electus fuit. Quam ob rem Josephus illum secularibus indutum vestibus Assisii conspicatus, dum in regnum suum Româ proficiscens, illud transfret, subridens ei ait: "Quid dixi tibi? Vade, sic plus boni Christianæ reipublicæ præstabis, quam si Religiosus esses." Hisce dictis rex multum recreatus, discessit. Cùmque insignem B. Josephi sanctimoniam perspectam haberet, eundem in rebus arduis per litteras sæpe consuluit, & ex ejusdem responsis opportuna consilia accepit, non modò de iis, quæ proposuerat, sed etiam de aliis ad Poloniam spectantibus, quæ B. Josephus jam præviderat. Verùm vehementer afflictâ fuit illustris quædam domina *ll*, quæ simul cum aliis ex sola curiositate Beatum in raptu spectandi, ipsum invisebat. Etenim simul ac ipsa omnium ultima coram illo comparuit, dictura, ut conventum fuerat, JESUS & MARIA, audivit se ab illo rejici his verbis: "Quid igitur? Huc venis ex curiositate? Nescis, Deum posse miracula facere per istud lignum? Abi, Deo propitio."

*Maria prin-
ceps Sabau-
dica, ipsi ad-
dictissima.*

C 92 Non sic excepit sæpe memoratam Infantem Mariam Sabaudicam, Caroli Emmanuelis Sabaudicæ ducis & Catharinæ Austriacæ filiam. Hæc illustris princeps à primis annis pietati singulari modo addicta, ac postmodum à patre magistro Francisco Angelo Cavallari, Ordinis Minorum Conventualium, tum temporis guardiano conventus S. Francisci Taurini, habitu tertii Ordinis S. Francisci induta, post visa Italiæ sanctuaria, venit Assisium *mm*, ibidemque cum Josepho collocuta, mox se tam sanctè affectam sensit, ut durum ipsi videretur longo tempore ab eo abesse. Hac de causa multos dies in Rivortorto, qui locus est non procul ab oppido distitus, & unum circiter mensem Perusis substitit, unde singulis hebdomadis Assisium frequenter regressa, de rebus animæ suæ cum B. Josepho conferebat, & dies integros sacris cum eodem colloquiis traducebat. Crevit in ea veneratio erga Servum Dei pro ratione prodigiorum, quorum ipsa spectatrix fuit, ac sæpe etiam particeps.

*un
mirabilium
illius parti-
ceps*

D 93 Erat ipsa furda *nn*, solita idè aliorum voces ope tubi argentei, auribus admoti, excipere; sed sine tubo vocem Beati, etiamsi ab ea nonnihil distaret, semper intellexit. Cùm digitum suum, quem claudendo fores læserat, illius cingulo circumdedisset, acerbissimo dolore, quo cruciabatur, extemplo liberata est. Ut porro Sacrificio ipsius sæpe intererat, sæpe etiam ejusdem ecclæ

ses & mirabiles raptus admirabunda spectavit *oo*. Vidit illum in privato suo sacello ad elevationem consecratæ Hostiæ tribus palmis à terra elevari; in sacello autem sacri veli Mariæ Virginis, cui ipsa portionem sanctissimæ Crucis, auro circumdatam, donaverat, vidit illum tempore Missæ sæpius ecstaticum; ac positus deinde sacris vestibus, volentem supra ejusdem sacelli altare, ibidemque genibus flexis suavi raptui inhærentem. Vidit denique eundem etiam super prandium ecstasi affectum, cùm quodam die, permittente & præsentate sacri conventus patre Custode, (ut mox subdam) in superioris ecclesiæ sacristia cum eo voluit prandere.

**A. PA-
STROVIC-
CHIO.**

oo

94 Josephus itaque *pp*, urgente obedientia, ad eam se consulit, prandium suum secum portans, dicensque, se cuidam pauperulæ peregrinæ cibum ferre. Sed dum cœpto prandio tertiam buccellam fumeret, extemplo in ecstasim raptus, in genua procidit, expansis brachiis, oculisque in principem fixis, quæ eo spectaculo multum piè gavisa est. Eadem deinde patri Custodi innuente, ut eum per sanctam obedientiam ad sensus suos revocaret, ad vocem superioris usui sensuum subito redditus est, & inclinato capite, ad cellam suam è vestigio rediit, nihil aliud locutus, nisi quod in ejusmodi occasionibus dicere soluerat. "Fiat cor meum immaculatum, ut non confundar." Interrogatus postmodum à quodam Religioso de istius facti adjunctis, respondit: "Habemus duas sanctas Claras, unam adhuc viventem in terra, alteram in cælo;," subdiditque, visum à se in facie ipsius tantum splendorem, ut ei non potuerit resistere, ideòque sese repente deorsum demisisse. Ita scilicet istius principis sanctimoniam unicè laudabat, ut suam ea arte dexterè celaret.

*Et sæpe spe-
ctatrix fuit.*
PP

E

ANNOTATA.

a Ex proc. Apost. Assis. fol. 196 & seqq., & fol. 224 terg. & seqq., & Summ. pag. 495, § 2, & pag. 496, § 4, & alibi.

b Ex proc. ord. Assis. compuls. fol. 1210 terg. & seqq., & Summ. pag. 493 & seqq., § 46.

c Ex proc. ord. Nerit. compuls. fol. 628 & seqq., & Summ. pag. 470 & seqq., § 19.

d Ex proc. Apost. Assis. fol. 488 & seqq., & Summ. pag. 502, § 36 & 37.

e Pro hoc vaticinio citatur in margine proc. ord. Assis. compuls. à fol. 1122 & seqq., & Summ. pag. 489, § 29 & alibi. Berninus verba processus refert, qua quia longiora sunt, rem paucis exponam. Portus-longus, Porto-longone vulgò dictus, munita arx est in Ilva maris Tyrrheni insula, è regione Plumbini. Galli eam anno 1646 ab Hispanis ceperant, & hi eamdem anno 1650 vicissim obsederunt. Interea B. Josephus, petentibus Ludovisi principe ac Cardinali, à patre Ludovico Spontone Minore Conventuali rogatus fuerat, ut pro felici successu Deum precaretur, ejusdemque exitum indicaret. Primum lubens fecit Beatus, secundum diu renuit; causatus, hujusmodi res soli Deo notas esse. Tandem cùm quadam die Dominica pater Spontone importunius instaret, Josephus nullo reddito responso, usque ad portam cellæ suæ, quæ non procul aberat, & supra quam imago Virginis sine labe conceptæ depicta erat, cucurrit, ibique subsistens, & ad patrem Spontone conversus, hæc ait: Age audi: Scribe domino tuo, quando hujus festum (digitum in dictam imaginem intendebat) cum octava celebrabitur, victoriam referendam. Porro eventus vaticinium probavit: eodem enim anno, die 15 Augusti, qua beatissima Virgini

F

PPPPP 2

gini

Septembris Tomus V.

A. PA-
STROVIC-
CHIO.

gini in calos assumpta festiva est, arx reddita Hispanis est. Hinc idem, qui praedicta testatus est, ibidem affirmat, vidisse se Cardinalis Ludovisi litteras, easque apud se servare, in quibus ille ad patrem Spomone inter cetera sic scripsit: Victoria de Porto-longo relata jam est, arce armis Catholicis reddita, atque ita verum compertum est, quod pater Josephus paternitati vestrae multo ante praedixit. Ceterum apud Berninum ista anno 1649 conzigisse dicuntur; sed errorem aliunde detexi.

f Ex proc. ord. Assis. fol. 397 & seq., & Summ. pag. 483 & seq., § 1, & alibi. Berninus doctorem hunc Gratianum Benigni, conjugem verò Olindam, filiumque inde natum Antonium Rutilium appellat.

g Ex proc. ord. Auxim. compuls. à fol. 1277 & seqq., & Summ. pag. 513, § xi per tot.

h Pro hoc ceterisque, quae sequuntur, vaticiniis in margine legitur: Ita sparsim ex omnibus processibus respectivi testes in eod. Summ. pag. xi, § 14 & 15, pag. 293 & 294, § 4, 5 & 6, pag. 488, § 26, pag. 511 § 3, 4, 5, pag. 517, § 24 & 25, pag. 520, § 8, pag. 522, § 18, & alibi sub num. 38 per tot.

B i Congum regnum vulgò Congo, Africa regio est in Aethiopia inferiori.

k Perugia, indigenis Perugia, episcopalis civitas est sub dominio Pontificis, & Perusini agri caput.

l Apud Ughellum tom. 9 Italia sacra aucta, col. 168 dicitur hic anno 1650 episcopatum Uritanum obtinuisse, & circa initium anni 1674 vitâ sanctus esse. Porro Uria, quam Itali Oria dicunt, regni Neapolitani civitas est in provincia Hydruntina.

m Consule Commentarium nostrum praevium num. 32 & sequenti, ubi ipsa Eminentissimi Ludovisi de hoc vaticinio verba recensuimus.

n Berninus ex processibus rem sic ferè exponit: Illustrissimus Antonius Bichius Auximo, ubi episcopus erat, discesserat, spargebaturque per civitatem rumor, illum S. Nicolai Tolentinatis venerandi causâ Tolentinum proficisci: quod cum B. Josepho nuntiatum fuisset, Certò scias, respondit, ipsum profectum Romam esse, ut purpureum galerum recipiat. Subdit, id ita, ut Beatus praedixerat, contigisse, laudatumque illustrissimum eo anno 1659, die 10 Novembris sacrâ purpurâ ornatum fuisse, quam Alexander VII Papa jam à die 9 Aprilis anni 1657 ipsi destinaverat, sed in pectore, ut ajunt, eò usque reservaverat.

C o Fuit is frater Laurentius Brancati, Ordinis Minorum Conventualium, praestanti ingenio, editisque Operibus clarus, qui ab Innocentio XI Papa anno 1681, die 1 Septembris purpuratorum patrum collegio adlectus, Cardinalis Lauraa nuncupatus est à patria sua Lauria vel Lauræa, qua pagus est regni Neapolitani in provincia Basilicata.

p Res, ut gesta est, à Bernino in hunc ferè modum exponitur. Laudatus Cardinalis Odescalchus, Ferraria legatus Pontificius, dolorem, quem ex afflicta præ frumenti inopia civitate sua Ferraria conceperat, apud Josephum bis effuderat; hic verò toties responderat: Esto hilari animo, quia sunt certæ naves in mari. At Odescalchus, non satis intellecto, quid ista sibi vellent, Assisio Lauretum profectus est, ubi cum palatii gradus ascenderet, litteras ab illustrissimo Sanfelice, hujus civitatis vice-legato accepit, quibus de duabus navibus frumento onustis, ad ea littora appulsis certior fiebat. Quo nuntio latus, Ecce naves fratris Josephi, exclamavit.

q De utroque consule Commentarium praevium num. 46 & seqq.

r Berninus factum narrat cum his adjunctis. Re-

ligiosus ille erat frater Carolus à Corinaldo (locus est diocesis Senogalliensis in ducatu Urbinate) ejusdem Ordinis laicus, qui cum gratiam, quam à patre Generali suo desiderabat, B. Josepho exponeret, respondit hic: Audi, fili, commenda te cuidam superiori, qui inopinatò & brevî Corinaldum adveniet, is enim brevî, sed post mortem meam, Generalis erit, & is, non autem Generalis hodiernus, gratiam, quam cupis, concedet. Subdit, superiorem illum, Andream Hispellatem, inopinatò Corinaldum advenisse, eundemque anno 1665 ad sui Ordinis Generalatum proventum, petitamque gratiam concessisse.

f Ex proc. ord. Assis. compuls. à fol. 1144 & seqq., & Summ. pag. 107, § 250 ad 255 & alibi.

t Apud Berninum legitur hac fuisse soror Cecilia de Nobili Nucerna, de qua supra jam meminimus.

u Ex proc. ord. Assis. compuls. fol. 1207 & seqq., & Summ. pag. 592 & seq., § 36.

x Ex eod. proc. fol. 1097 & seqq., & Summ. pag. 100, § 219.

y De hoc factò lege Commentarium num. 49.

z Pro hisce omnibus in margine apponitur: Hac omnia sparsim liquent ex omnibus processibus, & ex Catalogo miraculorum in vita, in Summ. sub num. 39, 40 & 41, à pag. 529 ad 595. Consule etiam Commentarium nostrum praevium § 4, ubi aliquot ab eo vivo patrata miracula paulò latius recensuimus.

aa Ex proc. ord. Nerit. compuls. à fol. 664 & seqq. super 18, & Summ. pag. 44, § 124.

bb Ex eod. proc. fol. 609 & 610, & Summ. pag. 469, § 13.

cc Ex proc. Apost. Auxim. fol. 857 & seq., & Summ. pag. 527, § 46.

dd Bernini narratio nonnihil ab hisce discrepat; sed malo Vita nostra, licet multa tantum perstringat, ob rationem in Commentario datam inharere.

ee Ex proc. Apost. Nerit. fol. 498 & seq., Summ. pag. 481, § 28, pag. 590, § 18, & alibi.

ff Berninus locum hunc Li Quarti appellari affirmat.

gg Pro recensione illustrium personarum, quae subdantur, in margine sic legitur: Hac passim liquent ex utroque proc. Assis., ord. & Apost., in Summ. pag. 98, 103, 104, 117, 120 & alibi, ubi & alia insignia sunt monumenta Cardinalis Ludovisi pag. 4; Cardinalis Facchinetti, pag. 5; Cardinalis Bichii pag. 5 & 6; Cardinalis Spinula pag. 7, Cardinalis Columna pag. 7, 8; Cardinalis de Lauraa pag. 8 ad 12; archiepiscopi Avenionensis à pag. 260; episcopi Alexanensis sparsim per tot., episcopi Potentini à pag. 267; episcopi Vigiliensis à pag. 273, & alia plurima in archivo Postulationis ejusdem cause.

hh Fuit is Leopoldus Medices Florentinus, Cosmi II magni Hetruria ducis & Mariae Magdalena Austriaca filius, quem Clemens IX Papa anno 1667 purpuratis Patribus adscripsit.

ii Erat hac Isabella Clara, Leopoldi Austriaci, Oenipontis archiducis filia, & Caroli Gonzaga III Mantua ducis uxor. Berninus hujus ad Beatum accessum anno 1652, quo is Assisii etiam habitabat, affigit, & laudatis in margine processus locis ait, ipsam vesperi cum illo de anima sua negotiis in sacristia collocutam, postridie etiam ejusdem Missa in ecclesia interfuisse, & utraque vice tam sanctitatem & doctrinam, quam ecclasiarumque admiratam fuisse. Addit denique ex processibus, ipsam, dum discederet, tunicam ejusdem Beati,

A Beati, à conventus superiore obtentam, venerationis ergo secum Mantuam asportasse.

kk Joannes Casimirus, Sigismundi III, Poloniae regis ex Constantia Austriaca filius, & Vladislai IV Poloniae pariter regis frater nativ minor, Societatem Jesu Roma ingressus, ab Innocentio X Papa anno 1646 S. R. E. Cardinalis renuntiatus est; sed mortuo deinde anno 1648 fratre suo Vladislao, Poloniae regnum obtinuit, quo post diuturnum regimen sponte abdicato, anno 1672 in Gallia obiit. Porro pro his, quae de ipso in Vita narrantur, in margine laudantur Cardinalis de Lauraa ex ore ipsius principis Summ. pag. xi, § 14, reverendissimus Claver episcopus Potentinus ibid. pag. 268, § 14, & alii sparsim in eod. Summ. per tot.

ll Ex eodem Summario, pag. 274, § 8. Berninus, notato in margine eodem loco, scribit, hanc fuisse Artemisiam, marchionissam de Medicis, & ducis del Corgna sororem, eamque ipsammet factum illud testatam esse, & ex eodem cum magno stupore agnovisse, arcana cordium B. Josepho paruisse.

mm Ex proc. ord. Assis. compuls. à fol. 1136 & seqq. Summ. pag. 104, § 235.

B nn Ibid. cit. § 235.

oo Ex eod. proc. à fol. 1054 & seqq. Summ. pag. 87, § 119 & seqq.

pp Ex eod. proc. fol. 1090, & Summ. pag. 99, § 209, 210.

CAPUT VIII.

Humilitatem eximiè colit: Innocentii X PP. jussu ad Capucinos ad Petram-rubeam transfertur: hinc ad conventum Foro-Sempronianum, ad quem post aliquam in Monte-veteri moram revertitur.

De se humilimè sentiens, verbis & factis

ERat sanè profundissima B. Josephi humilitas inter tot honores, à caelo & terra ipsi delatos, multò mirabilior, quàm ipsa ejusdem sanctitas, à Deo & hominibus tanti facta & honorata. Non solum numquam ullum jactantiae verbum proferre auditus est; sed seipsum velut vilissimum totius mundi hominem semper reputabat, appellans se modo a "Hominem mortuum, ad omnia inutilem," modò "fratrem asinum;" modò "sceleratissimum," maximèque infamem inter omnes homines peccatorem. Interdum etiam aiebat, "si quid boni in se esset, id totum Dei esse, qui semper magna in majoribus peccatoribus solet operari." Quinimò mirabatur populum ac principes ad se accurrere, addebatque: "Ego sanè nescio, cur isti veniant ad me, qui idiota & pauper peccator sum." Hinc post quodlibet alicujus momenti opus, dumque principes personas reciperet, provolutus in genua & terram osculatus, repetebat: "Non nobis, Domine, non nobis; sed nomini tuo da gloriam," percutiebatque saepe pectus suum, & nonnumquam etiam gemebat præ dolore, quo ex hujusmodi personarum accessu afficiebatur.

96 Vilissimæ sui ipsius æstimationi, quam verbis exprimebat, convenientia facta jungebat. Humiliabat enim se non solum coram superiori,

sed etiam coram omnibus inferioribus; vilissimis officiis fungebatur hilariter; à plausibus vehementissimè abhorrebat; injuriis, sui que contemptu lætabatur; uti quodam die luculenter manifestavit. Dum enim ipse cum aliquot Religiosis in cella sua de rebus spiritualibus magno cum fervore disserteret, confessarius illius inopinatò in eam ingressus, humilitatis probandæ gratià, voce seria & in modum contemnentis ficta, ipsi ait: "Quid loqueris, quid dicis hypocryta?," Ad quæ Josephus, nihil omninò commotus, reposuit: "Sic est, verum dicis, verum dicis;" & ambabus manibus tecta facie, nullum verbum amplius protulit. Porro ut dona gratiasque à Deo acceptas occuleret, rebus odoriferis, quas in eum finem secum portabat, attribuebat supernaturalem fragrantiam, quam sine odoramentis, imò cum etiam res fœtidas secum ferret, exhalabat, quemadmodum experientia comprobavit. Ecstases verò suas raptusque, somnum, defectus, animi deliquia, infirmitatem virium, aut aliquid hujusmodi appellabat.

97 Saepè etiam eosdem raptus & ecstases ex internis amoris motibus præfagiens, ne adstantibus admirationi esset, auditus est dicere: "Satis, satis est: siste, siste; non amplius!, quin & Deum rogabat, ut caelestes illas delicias sibi penitus subtraheret. Elucebat præterea ejus humilitas ex laudibus, quibus alios honorabat, monitisque, quæ frequenter impertiebatur, novitiis præsertim, ad quos aiebat: "Aliqui è vobis erunt concionatores; sed nolite superbire; quia concionator velut tuba est, quæ sponte sua non sonat, nisi infletur: ideòque antequam concionaturi estis, oportet Deo hæc dicere: Tu spiritus es; ego tuba, quæ sine flatu tuo nil sonat." Alio profus modo in sui contemptum ad puerulum quemdam de seipso locutus est. Erat Josephus ex obedientia in domo alicujus Tertiariæ Cupertinensis, quando altera Tertiaria eò advenit, ducens secum puerulum ætatis trium circiter annorum; quem Josephus inter blandiendum in scabellum elevavit, cœpitque eidem dicere: "Mi parvule, dicito, ut ego dico: Frater Josephus magnus peccator est, & quando morietur, ibit ad inferos."

98 Verùm parvulus, qui voces articulatim proferre ægrè poterat, nedum earum sensum intelligere, claris ac distinctis verbis respondit: "Frater Josephus est magnus sanctus, & quando morietur, ibit ad paradysum." Tum Beatus, iratum sese exhibens, reposuit: "Non ita dico ego; sed post me dicito, ut ego dico: Frater Josephus est magnus sceleratus, &c." At puer eadem, quæ prius, verba repetiit: "Frater Josephus est magnus sanctus, &c.," quam ob rem Beatus etiam magis contristatus, aures ipsi & capillos vellicans, "Non vis, inquit, dicere, sicut ego dico?," ac denud institit, ut secum diceret: "Frater Josephus est magnus sceleratus, & quando morietur, ibit ad inferos;" puer autem cœpit constanter tertio repetere: "Frater Josephus est magnus sanctus &c.," atque ita lacrymas præ gaudio omnibus adstantibus excussit, probè scilicet gnaris, Deum, prout etiam aliàs fecit, hujus innocentis pueruli ore uti voluisse, ut B. Josephum in illa ipsa sui humiliatione remuneraretur. & exaltaret.

99 Inter hæc cum decrevisset Deus merita Servi sui per invictæ patientiæ exercitium multò magis augere, disposuit, ut summus Pontifex Innocentius X ex copia & insolita specie donorum, populique ad ipsum confluentis frequentia induceret in animum, ipsum omnium oculis abscondere; si-

A. PASTROVICCHIO.
sepe ceteris postponit: gratias gratis datas

occultare nititur: a trimo puero

E

e

f

mirabiliter laudatur.

F

Jubente Innocentio X. Petram-rubeam ad Capucinos

A. PA-
STROVIC-
CHIO.

g

ve quòd hanc cautionem adhibendam censeret, si-
ve ut tam famosam & mirabilem sanctitatem cu-
stodiret. Per litteras itaque g sacræ generalis inqui-
sitionis sacri Officii patri inquisitori Perusino man-
davit, ut Josephum Assisio transportaret in con-
ventum patrum Capucinatorum Petræ-Rubeæ, si-
tum in declivi unius ex asperis montibus Carpenia-
nis, diocesis Feretransæ in ducatu Urbino; quod
die xxiii Julii anni MDCLIII executioni mandatum
est. At Beatus, quamvis crucem illam sibi toleran-
dam, ex divina revelatione diu antè prævidisset,
ad exemplum tamen Jesu, non nihil afflictus fuit;
desiderabat enim apud Seraphicum patrem suum
cum amantissimis Religiosis fratribus suis commo-
rari.

transfertur:
ibi cum in-
claresceret
virtutibus

h

i

B

k

100 Verumtamen postquam provolutus in ge-
nua h, patris inquisitoris pedes osculatus fuisset,
superiorum mandato obtemperans, & divinæ vo-
luntati se committens, in paratam rhedam insiliit,
hilarique vultu & animo viam, nesciens, quòd iret,
aggressus est. Post iter i splendore virtutum sua-
rum, solitisque ecstasibus ac prodigiis insuper illu-
stratum (fossas enim ac præcipitia, stupente eodem
ductore suo, in lectica feliciter transierat) Petram-
Rubeam advenit, ubi ad pedes patris guardiani Ca-
pucinatorum, quem etsi numquam à se visum statim
agnoverat, se projecit k, eique, quemadmodum
ab inquisitore imperatum fuerat, ne cum quocum-
que alio, quàm cum patribus Capucinis agere, nec
cuiquam scribere permetteretur, non solum hac in
parte, ne petita quidem umquam ejus mandati cau-
sà, religiosissimè paruit; verum etiam in omni alia
re tam obsequentem se præbuit, ut sine ejusdem
imperio nec passum moveret. Hic sui semper simi-
lis in mortificatione, in patientia, aliisque virtuti-
bus, nunc acerbam Jesu Christi passionem plange-
bat, nunc solitas suas spirituales cantilenas lætus
cantabat, volebatque interdum, ut etiam Religio-
si isti eas secum canerent.

ac miracu-
lis, ob ni-
miam populi
concursum

l

m

C

n

o

p

ad Foro-
Semproniam
eorumdem conven-
tum

q

101 Pari modo l Deus ipsum ibidem honora-
bat cordium & rerum arcanarum cognitione, fu-
turatorum revelatione, miraculorum frequentia m,
angelorum, Sanctorum, & ipsius Jesu apparitioni-
bus, ac continuis ecstasibus & raptibus in cella, in
horto, & maximè ad altare. Itaque cum B. Jose-
phus in desertis istis montibus jam omnino occul-
tatus videri deberet, ibi Deus eumdem multò ma-
gis manifestavit; usque adeò, ut, cum multitudi-
nem populi, qui ipsius Missæ interesse vehementer
desiderabat, ecclesia non caperet, alii in ejusdem
tectum conscenderent, idque detegerent; alii ejus-
dem videndi gratià etiam parietem circumcirca per-
foderent, & in eorumdem commodum mapalia &
cauponæ prope monasterium struerentur n. Hac de
causa o post trium mensium moram in Petra-Ru-
bea, ex novo mandato ad archiepiscopum Urbi-
natem Romà missò, B. Josephus ab archipresby-
tero ejusdem metropolitane ecclesiæ, cui ea pro-
vincia data erat, inde translatus fuit ad eorumdem
patrum Capucinatorum conventum Foro-Sempron-
ianum p.

102 In hoc novo itinere, quod, quia Deum u-
bique præsentem agnoscebat, alacriter perfecit,
solito sæpiùs in ecstases raptus est, & consuetis
prodigiis comitatus. Etenim mula refractaria, &
equus asper, onerisque impatiens, quos ad B. Jo-
sephi obsequia destinaverant, ductorum vocibus
paruerunt; & vehementissimus imber q, à quo ce-
teri omnes madefacti sunt, ne oram quidem vestis
illius madefecit. Porrò adventus ejus in supra di-
ctum conventum, utut secretò habitus, Foro-
Sempronienfes non latuit. Hinc apud patres Capu-

cinos continuè institerunt r, ut eum sibi videre li-
ceret, & ipsius preces flagitare; tantaque interdum
concurrere æstantis populi frequentia, ut ad om-
ne assentiendi periculum & vim vulgi evitan-
dum, laudati Religiosi tum aut è conventu non e-
grederentur, aut in eodem sese absconderent. Vi-
xit itaque ibidem patientissimus Josephus noster,
velut mortuus mundo, omnium oculis abscondi-
tus, etiam dum Missam celebraret s; in quem si-
nem privatum altare ipsi fuerat erectum. Quam ob
rem etiam hic dicere potuit, quod patri guardia-
no, vespere, cum ipse quieti se jam dedisset, in-
terroganti; Quid hic agitur, frater Josephe? ali-
quando hilariter respondit: "Sepelitur mortuus.,,

103 Attamen Deo semper magis vivens t, mente
sua in cælo versabatur. Certè extra tempus,
quod caritatis officiis erga Religiosos infirmos, &
perfectissimæ obedientiæ, (nam ne in hortum qui-
dem conventus, uti ipsi concessum fuerat, sine su-
perioris licentia volebat descendere) extra tempus
(inquam) quod his, quodque pro vitæ suæ ratio-
ne humano consortio impendebat, semper cum di-
lecto sibi Deo versabatur. Ex continuis ecstasibus
raptibusque, quibus hic æquè ac alibi affectus fuit,
tres præcipuè memorandi veniunt. Horum primus
contigit in horto conventus u, ubi, dum quidam
pater Capucinus de excellentia B. Mariæ Virginis
coram Josepho loqueretur, is expansis brachiis in
ipsum insiliit, & utroque in terram dejecto ac vo-
ciferante, accurrentes Religiosi, Josephum immo-
bilem & destitutum sensibus repererunt, qui hoc
modo sesquihorà perseveravit, mente interim in
cælis commoratus.

104 Secunda ecstasis accidit in eodem horto x,
vespere Dominicæ, in qua legitur Euangelium:
EGO SUM PASTOR BONUS. Josephus, viso ibidem
agnello, pro more suo à rebus creatis ad superna-
turalium ac cælestium contemplationem excitari se
sensit. "Ecce, ait exultabundus, oviculum;,, cum-
que eam arripere vellet, Religiosus quidam eandem
cepit, & in ipsius brachiis deposuit. Ipse verò post-
quam ei aliquantulum blanditus esset, arreptam cru-
ribus suo collo imposuit, & hac ratione divinum
Pastorem contemplatus, per hortum versùs patrem
guardianum, qui aderat, cucurrit, lætabundus ex-
clamans: "Pater guardiane, ecce bonum Pastorem,
,, qui ovem reportat.," Post hæc agnello in altum
vibrato, ipse retro illum per aëra supra arbores vo-
lavit, ibidemque flexis genibus, & brachiis apertis
ultra duas horas in ecstasi mansit, Religiosis, qui
aderant, supra modum stupentibus. Mirabilior ta-
men ac inopinata fuit ecstasis, in quam matutino
tempore diei Pentecostes raptus fuit.

105 Inter Missam celebrandam y cum ea ver-
ba VENI CREATOR SPIRITUS proferret, divinus
amor ex illius pectore tanta cum copia, tantæque
vehementiâ erupit, ut ipse velociter ab altari re-
siliens, emisso instar tonitrûs clamore, velut ful-
men per sacellum suum vagaretur, & tanto qui-
dem impetu, ut omnes cellæ dormitorii tremarent,
& Religiosi propterea ex iisdem confusè egressi,
stupefacti, Terræ motus, terræ motus clamarent.
Sed in sacellum Servi Dei introgressi, rei causam
in ipso compererunt, videntes illum in ecstasim rap-
tum & consolatoris Spiritûs deliciis immersum.
Trium circiter annorum fuit B. Josephi in conven-
tu Foro-Semproniano mora, brevi tantum tem-
pore interrupta occasione capituli provincialis,
propter quod ex mandato sacri Officii translatus
fuit ad conventum eorumdem patrum Capucino-
rum in Monte-veteri z, ubi summo cum solatio
moratus est, præsertim propter apparitionem, quâ
"San-

D

f

E

x

F

z

abductus, se-
litarium vi-
tam agit,

multisque
ecstasibus &
raptibus

illustratur:
hinc in
Montem-vet-
erem missus,

A "sanctus Vetulus, ut ipse aiebat, id est, S. Felix *aa* eum honoravit.

bb 106 Multo tamen majori gaudio perfructus est *bb*, quando ad conventum Foro-Sempronianum regresso Jesus Christus peregrini habitu apparuit. Amabant illum, tenerrimè isti boni Religiosi, tum ob ea, quæ supra jam diximus, tum quòd vaticinia ipsius ab eventu vera scirent, tum quòd arcana sua aliaque occulta ab eo sibi verè revelari agnoscerent.

cc Experti id præ ceteris fuerunt *cc* sacerdos quidam, cui tentationem, quâ inter celebrandam Missam agitata fuerat, revelavit; & novitius, cui ait, matrem ipsius singulis vespertis ei benedicere; & utrumque reipia contigerat. Amabant denique eundem propter ejusdem documenta, inter quæ insigne fuit illud, quod dedit cuidam Religioso, roganti, an sciret, "Portare penes se Regulam S. Francisci, rem esse ab ipso benedictam?" Respondit enim, se quidem id optimè scire, sed melius esse, *dd* eam portare in fronte, quàm in dorso *dd*. Propter hæc igitur aliaque hujusmodi, quæ præfixæ brevitate causâ prætereo, nil mirum est, si optimi illi Religiosi, de Beati discessu postea moniti, dolore, ut ita dicam, inconsolabili affecti fuerint.

B

A N N O T A T A.

a Ita ex omnibus processibus testes de visu & auditu proprio, *sparsim* relati in *Summ.* pag. 295, § 3 & 4, pag. 442, § 1, 2, 5 & 8, pag. 444, § 3, 4 & 6, & *passim* alibi sub toto titulo: De profundissima humilitate à pag. 441 & seqq.

b *Ibid.* cit. *Summ.* pag. 442, 450, 454 & alibi sub eod. tit. De humilitate per tot.

c Ex *proc. ord. Auxim.* fol. 1308, & *proc. Auxim. Apost.* fol. 644 terg., fol. 850 & seqq., & *Summ.* pag. 446, § 25, pag. 449, § 6, pag. 452, § 21, pag. 454, § 33, 34 & alibi.

d *Ibid.* pag. 131 & seqq., § 99 in fin., pag. 446, § 29, 30, & *sparsim* alibi in eod. *Summ.* per tot.

e Ex *testibus de visu, auditu & factu proprio cit.* *Summ.* pag. 446, § 22 & 23, & alibi *sparsim* per tot.

f Ex *proc. ord. Nerit.* fol. 627 terg. & seqq., & *Apost.* fol. 426 & seqq., & *Summ.* pag. 442, § 7 & 8, & pag. 443, litt. E, § 1 & 2. Ex *sororibus Tertiariis, de quibus mox fiet mentio, Berninus primam Claram Margiotti, alteram Teresiam, appellatas fuisse affirmat.*

C

g Ex *proc. Apost. Assis.* fol. 206 terg., 401, 437, 495, 509 terg., 548, 561, 611, 655, 711, ad 713. *Proc. Apost. Auxim.* fol. 417, 418, 520, 579, 589 ad 591. *Summ.* pag. 102, § 226, pag. 134, § 7, pag. 187, § 34, pag. 191 & 192, § 80, 81, 95, 96, 97, pag. 100, § 24, & alibi. *Consule etiam Commentarium nostrum prævium § 6, ubi hac de re paulò latius egimus.*

h Ex eod. *proc. ord. Assis.* à fol. 1115 & seqq. *proc. ord. Auxim.* à fol. 1026, *Summ.* pag. 102, § 226, pag. 213, § 205, & alibi.

i *Proc. Apost. Auxim.* à fol. 589 ad 591, & à fol. 1382. *Summ.* pag. 177, § 357, pag. 192, § 95, 96 & 97, pag. 261, à § 7 & alibi.

k Ex *dictis processibus Summ.* pag. 143, § 68 & seqq., pag. 149, § 133 & seqq., pag. 157, § 222, pag. 159, § 235, pag. 161, § 254, pag. 177, § 355, 357, 358, pag. 182, § 412, pag. 183, § 415 & seqq., pag. 192 & seqq. à § 95 ad 100.

l Ex eod. *Summ.* pag. 157, § 223, pag. 182, § 412 & alibi.

m *Summ.* pag. 148, § 125, pag. 152, § 179, pag. 182, pag. 186, § 17 & seqq., pag. 189, § 66, pag. 200, § 87 & seqq., pag. 201, § 102, pag. 302, § 27, 28, 29, pag. 517, § 22, pag. 521, § 13, 14, pag. 594, § 49.

n De omnibus hisce in conventu Petra-Rubea gestis lege *Commentarium § 7.*

o Ex eod. *Summ.* pag. 147, § 124 & 125. *Testis Capucinus de visu millium personarum &c.* pag. 168 à § 301, & pag. 179, § 376, pag. 329, § 55, 76, pag. 579, § 5, pag. 584, § 29 & alibi.

p De hoc loco, ceterisque huc spectantibus, egimus in *Commentario prævio num. 92 & sequenti.*

q *Sparsim* in eod. *Summ.* loc. cit.

r Ex *proc. ord. Auxim.* à fol. 1188, 1332 & seqq. & alibi, & *Summ.* pag. 140 à § 48 & seqq., pag. 164 à § 279, pag. 170, § 318 & alibi.

s Ex *proc. Auxim. compuls.* à fol. 1345, & *Summ.* pag. 171, § 325.

t *Ibid.* pag. 163, § 269, pag. 166, § 291 & seqq., pag. 169, § 310, pag. 170, § 323 & alibi.

u Ex *proc. ord. Auxim. compuls.* à fol. 1338 & seqq., & *Summ.* pag. 166, § 292.

x Ex eod. *proc. ord. Auxim.* à fol. 1343 & seqq., & *Summ.* pag. 167, § 298.

y Ex *dicto proc. ord. Auxim.* à fol. 1344 & seqq., *Summ.* pag. 168, § 299.

z Ex eod. *proc. ibid. Summ.* pag. 170, § 323. *Adi etiam Commentarium nostrum num. 94.*

aa De S. Felice à Cantalicio, Ordinis Minorum Capucinorum, ut Beato confessore, quo titulo illum Urbanus VIII Romanus Pontifex anno 1625 illustraverat, actum in Opere nostro est ad diem 18 Maji, quo obiit, coliturque. Eundem Clemens XI pariter Pontifex anno 1712 solemnè canonizatione Sanctis adscripsit.

bb *Ibid.* pag. 152, § 180, & alibi.

cc *Ibid.* pag. 152, § 179, pag. 522, § 17 & alibi.

dd *Ibid.* pag. 140, § 51 & alibi. Porro hoc Beati responsum Latine caret sale suo, quem habet Italicè. Italis enim vox addosso amphibologica est, significatque tam in dorso, quàm penes se. Posteriori modo accipitur in loco, quem verti; sed Beatus in amphibologia ludens, Italicè aptè respondit, indicans, melius esse, Regulam in memoria habere & secundum eam vivere, quàm ejusdem exemplar circumferre secum.

A. PATROVICCHIO.

E**F**

C A P U T IX.

Alexandri VII Papæ jussu Ordini suo restituitur, & ad conventum Auximanum non sine prodigiis reducitur: gesta ejus ibidem usque ad supremum morbum.

Summus Pontifex Alexander VII ratus, Ordini Minorum Conventualium sanctum Filium suum tandem aliquando reddendum esse, à superioribus petiit, ad quem locum ipsum mittere decrevisset. Qui cum respondissent, eum eidem sacro conventui Assisati, ad quem prius destinatus fuerat,

Alexandro VII jubente, Auximum ad suos reducitur;

A. PA-
STROVIC-
CHIO.

fuerat, restitutum iri, visum Pontifici est, in lau-
dato sanctuario unum S. Franciscum sufficere; ne-
que enim deesse posse optimi exempli Religiosos,
ubi semper fuerat veræ observantiæ schola. Hinc
paucis post diebus eisdem reuantiari iussit, velle
se, ut Josephus mitteretur ad conventum S. Fran-
cisci Auximi, quod vetusta Marchiæ Anconitanæ
civitas est, septem tantummodò miliaribus à ma-
gno sanctuario Lauretano distita, & cui tum e-
piscopus præerat Antonius Bichius ejus nepos *b*.
Secundùm hanc Pontificis voluntatem, anno qui-
dem MDCLVI significatam, sed propter pestilen-
tiam, quâ tum Italiæ pars affligebatur, anno se-
quenti primùm executioni mandatam, iussus est
pater secretarius ejusdem Ordinis illum cautè eò
deducere *c*.

fadaria i-
psius suavif-
simè fra-
gram;

108 Hæc omnia, uti & ipsam horam, quâ di-
scessurus esset, ex divina revelatione jam noverat
Beatus noster; ideòque eodem vespere dici VI Ju-
lii anni MDCLVII, horâ primâ noctis, fenestram
cellæ suæ aperuit, per eamque prospexit: qua de-
re à socio suo Religioso laico, novitatem facti ad-
mirante, interrogatus, disertè reposuit, sibi quàm
mox ex eo conventu emigrandum esse ad suos,
jamque appropinquare secretarium Ordinis sui, ut
se reducat. Subinde horâ noctis secundâ secreta-
rius advenit, exhibitisque patri guardiano manda-
tis, mox eadem nocte cum B. Josepho inde di-
scessit. Religiosissimi autem patres, ut postrema ma-
gni amoris dolorisque sui signa darent, licet nox
esset, per magnam præruptæ viæ partem usque
ad planam viam regiam Beatum comitati fuerunt;
duo quoque sudaria, unum dorso, alterum pecto-
ri magna cum caritate imposuerunt, ne, cum ad
planitiem usque pedibus descendendum esset, su-
dor ipsi noceret. Deinde, antequam valedicerent
invicem, sudaria sua receperunt *e*, quæ simul ac
extracta fuere, suavissimo odore fragrârunt, qui to-
tam illam viam, & ad eorundem reditum totum
etiam conventum implevit, cujus incolis eò etiam
gravior fuit tanti Viri amissio.

viam nam-
quam antiè à
se visam in-
dicat,

109 Contrâ inenarrabilis fuit Religiosorum fra-
trum suorum de recepto Josepho lætitia; sed &
ipse quoque, licet divinæ voluntati in omni lo-
co promptissimo animo se subjecisset, multùm
gavifus est, quòd ad eos reversus esset; uti in pri-
mum obvium conventum S. Victoriæ Frattarum *f*
adveniens, ipsemet testatus est. Ductores illius, ut
ut viarum periti, ab ea, quæ ad dictum conven-
tum ducit, per nocturnas tenebras deflexerant,
& in silva, quâ conventus cingitur, quaquaver-
sum oberrabant: sed Beato, qui illum tractum
numquam viderat, dicente: "Versus illam partem,
ubi luna oritur, illuc itur;," eò iter intenderunt,
ac mox ejusdem conventus turrim conspicati fue-
runt. Cùm huc advenisset B. Josephus, audito,
conventum illum à sancto patriarcha Francisco con-
ditum stabilitumque fuisse *g*, procumbens, terram
osculatus est, & Deo gratias egit, quòd remisisset
se, ut inter fratres suos viveret ac moreretur. Ad-
erat ea nocte episcopus Foro-Sempronianus *h*,
qui sibi totique familiæ suæ ab eo benedici voluit,
à quo diocesis sua ad id usque tempus tantope-
re fuerat illustrata; unumque è domesticis suis de-
dit, qui postera nocte, quâ Beatus profecturus e-
rat, ejusdem equum manu duceret, quò per vias
illas admodùm scabrosas tutiùs incederet.

caudela mi-
rabiliter ar-
dente utitur:

110 Is famulus *i*, ut suo munere meliùs fun-
geretur, una manu frena, alterâ candelam arden-
tem tenebat, quæ, non obstante valido, qui spi-
rabat, vento, prodigiosè numquam extincta fuit,
nec post multas horas, quibus arsit, vel minimum

diminui visa est, ac propterea sacrarum reliquia-
rum instar ab eodem servo semper servata. Ad evi-
tandum populi concursum, qui-de ejusdem profe-
ctione jam inaudierat, iter sic institutum est, ut ex
civitatibus ac castellis semper ad minores vicos &
in agricoliarum ædes diverteretur. In harum una
cùm paupercula mulier melones suos, ex qui-
bus familiam suam potissimùm alere consueverat,
in horto fatos, à vermiculis corrofos & decortica-
tos plangens, sese obtulisset, commiseratione
motus B. Josephus, hortum benedixit, qui num-
quam tot tamque perfectos, quàm eodem illo an-
no, melones produxit. Cùm ad muros civitatis
Auximi tandem ventum esset, iussus est extra eam
in quamdam domum se recipere, donec vesper in-
grueret: decretum enim erat, ut vespere in di-
ctam civitatem ingrederetur.

D
melonibus
paupercula
benedicit.

111 Interea dum Beatus *k* in rusticam pergula-
m ascendisset, oculosque per viciniam versaret,
Religiosus quidam sacerdos tholum famosæ ec-
clesiæ sacræ Domus Lauretanæ à longè indigita-
vit, in quam Josephus obtutum figens, "Non vi-
des, attonitus inquit, angelos è cælo & sacra
„Domo euntes & redeuntes?," Hæcque dicens
ac sæpiùs repetens, emissio solito clamore, deor-
sum raptus, versus amygdalam spatio sex pertica-
rum *l* in longitudinem, in altitudinem verò palmo-
rum duodecim volavit. Erat tum dies decima Ju-
lii anni MDCLVII, cujus vespere B. Josephus in S.
Francisci conventum sui Ordinis Minorum Con-
ventualium Auximi advenit; ubi in remotis cubi-
culis, quibus facellum & hortus aderat, cum so-
cio, qui ipsum adjuvaret, inserviretque, colloca-
tus fuit, (quemadmodùm idem summus Ponti-
fex Alexander VII mandaverat) ne mirabilia, quæ
Deus in ipso faciebat, concursus populi perturba-
ret.

angelos supra
Domum
Lauretanam
videt: Au-
ximum ad-
venit,

E

112 Toto itaque tempore, quo ibidem supervi-
xit *m*, numquam cum aliis collocutus est, quàm
cum episcopo ejusque vicario, & Religiosis ejus-
dem conventus; & dum ita exigeret necessitas, cum
medico & chirurgo. Numquam etiam è cubiculis
suis egressus est, nisi ut ægrotantes Religiosos in-
viseret, & unica vice, ut ecclesiam videret; quod
noctu, januisque diligenter occlusis factum est. Vi-
vebat nihilominus tam contentus ea solitudine, ut
dicere soleret *n*: "Ego in civitate habito; sed vi-
des, deor mihi in silva, imò in paradiso versari.," Et
sanè in paradiso habitare se, verè dicere poterat,
quia quasi continuè mente sua in paradysum rapi-
ebatur. Soli quidem Deo notæ erant suavissimæ ec-
stases, quibus solus cum solo Deo conjungebatur;
multæ tamen etiam hominibus manifestatæ fuerunt.
Spectavit illas sæpius Cardinalis Bichius episco-
pus, qui, dum cum illo sibi assidente conferret
sermonem *o*, vidit eundem velocissimo motu è
sede sua assurgentem, & flexis genibus, brachiis-
que atque oculis apertis, sensibus ita destitutum, ut
musca in pupilla oculi longo tempore, quo dura-
bat ecstasis, curreret, nec tamen ipse vel palpebram
moveret.

ubi solita-
riam vitam
agens, multis
ecstasibus

F

113 Earundem spectatores fuerunt prædicti
Religiosi *p*; à quibus visus est modò in sacello suo
tam profundis ecstasibus per sex septemve horas
inhærere, ut velut mortuus ad cellam suam rela-
tus, ne sic quidem sensibus restitueretur; modò in
eodem sacello trium passuum spatio volare, & os
sutum ori pueri Jesu, positi in altari, admovere; mo-
dò aut eundem Puerum complexus, in læta ecstasi
per cellam suam exsultare, aut ad pectus suum cum
tenerrimo affectu fortiter constringere: quamquam
autem imago ista è fragili cera esset, non tamen
rum-

raptibusque
apparitionibus Fe-
su recreatur,

A rumpebatur. Interdum denique ab iisdem etiam visus est in sacello suo cantare *q*, in quo in festis Nataliis Domini pium præsepe erexerat, ad quod Religiosos omnes invitabat, qui ipsum tandem in ecstasim semper rapi advertebant. Ut verò *r* pueri Jesu icone plurimum delectabatur, ita nusquam sæpius quàm Auximi, legitur Jesus in puerili specie ipsi apparuisse. Ceterùm reliqua vitæ ejus ratio ibidem hæc fuit *f*. Insistebat precibus, legebat libros sacros, pia colloquia cum Religiosis habebat, & cælestibus deliciis in quotidiano altaris Sacrificio fruebatur.

Et à demone vexatur. Arcanorum scientiâ dotatus

114 In hoc autem id admirabile accidebat, quòd cessante ecstasi, Missam ab eo loco, ubi desierat, accuratè prosequeretur; & vestes quoque congruo modo compositæ permanerent inter tot tamque varios corporis raptus, quibus prorsum, rursum, sursum ac deorsum & in omnem partem ferebatur. Cum itaque hujusmodi vitam totam Deo ageret, velut invitus & ex sola corporis necessitate brevissimum somnum in solitis tabulis, & cibum parcissimum, eumque semper esurientem capiebat; nec modò umquam conquestus est de eo, qui ipsi ferebatur, verùm etiam tacuit, cum illius focus, nescio qua de causa, solitum biduo non attulerat. Non cessabat interim eum dæmon tentare, & eique variis modis molestus esse, quem tamen ille minimè verebatur. "Nihil, inquit, ab ejus, coeptis timeo, qui vivo cum Deo, & à mundo secretus. Verumtamen etsi tam solitariam vitam degeret, nec umquam civitatem Auximanam vidisset, nullumque ex ejusdem incolis cognosceret, nihilominus ita de civitate, de civibus, de eorum domibus ac familiis, negotiisque tam internis, quàm externis, tamque accuratè loquebatur, ut hæc & hos omnes suis oculis conspexisse videretur, cum ingenti admiratione omnium, qui ipsum auscultabant.

B

115 Hinc Auximani multa beneficia prodigiaque in calamitatibus suis experti fuerunt, licet eorumdem Effectorem minimè conspicerent *x*. Et aliquando quidem per solas ipsius voces precesque, quibus modò turbines & tempestates subito dissipavit, cum diceret: "Abite in nomine Dei, modò in partu periclitantes feliciter fecit eniti: interdum etiam per res, quibus ipse usus fuerat; per quas unus vehementi libidinosa tentatione liberatus fuit; alii à parotidibus, malignis ac lethiferis febribus, acerbissimis cruciatibus, hæmorrhoidibus, multaque aliis malis, quæ enumerare omnia longum foret, convaluerunt. Nec cessavit in eo umquam, sed omnino crevit clarissimum illud lumen, quo arcana cognoscebat, & præsciebat futura; quod sanè admirati fuere Religiosi illi, quorum uni minutatim retulit, quæcumque ipsi in suis itineribus acciderant; alteri verò indicavit, quòd pro se orare, ut promiserat, non meminisset.

Et occulta salubriter revelat.

116 Alteri ad sedem confessionalem vocato pravam juvenis pœnitentis verecundiam, qui difficillimè inducendus esset ad confitendum peccatum, quod in aliis confessionibus jam celaverat, prælagiit, dicens: "Vade occisurus scorpionem; quæ verba à confessario intellecta fuerunt, dum is post sinceram pœnitentis confessionem à parte illius scorpionem progredientem conspexit. Similiter alios, qui in ipsius precibus commendaverant rusticam, ignearii tubi ictu fortuito lethaliter fauciatam, de ejusdem vita subito certos fecit, dicens: "Non morietur. Denique, ut brevis sim, ejusdem cælestis luminis ope cognovit, quosdam Religiosos quodam vespere dierum antecineratium parentum suorum domum accessisse, ut sese cum iisdem ho-

Septembris Tomus V.

nestè recrearent; ideòque invisenti se in cella sua patri guardiano ait: "Ehem, ubi sunt oves tuæ? Hinc iidem mox inde regressi ad Servi Dei cellam accesserunt; quibus visis ipse tanto gaudio affectus est, ut eorum unum sub ala manu arreptum velut levem paleam à solo levaverit, & per cellam circumtulit, ingenti illa læticia testatus tenerrimum in fratres suos amorem, quos ab omni periculo tutos in monasterio conspiciat.

A. PA-STROVIC-CHIO.

A N N O T A T A.

a Ex utroque proc. Assis. & Auxim. Testes relati in Summ. num. 15, à pag. 193, § 1 & seq., pag. 195, § 21 & 23, pag. 204, § 120, pag. 220, § 235, pag. 229, § 3, pag. 232, § 32, pag. 235, § 51, 52 & alibi. De hac Beati per Alexandri VII mandatum post quadriennium serè apud patres Capucinas exactum ad suos reditu consule Commentarium § 8.

b Adi Commentarium loco mox citato.

c Cautela in eo sita erat, ut B. Josephi profectio incolis accolisque, quantum fieri poterat, celaretur, ne ex importuna pietate aliquid tumultus cicerent.

d Ex dictis processibus in eod. Summ. pag. 204, § 120, pag. 232 sub § 32, pag. 234, § 46, pag. 235, § 52, pag. 236, § 1 & alibi.

e Ex proc. Apost. Auxim. à fol. 640 super 220, & Summ. pag. 246, § 28 in fine, pag. 432, § 20 & alibi.

f Italicè est della Fratte. Lucas Waddingus tom. 5 Annal., num. 21 conventum illum S. Victorie Fractarum appellat, & in Marchia Anconitana collocat.

g Waddingus mox laudatus satis dubiè loquitur de auctore & tempore memorati conventus; sic enim ait: Consecratam hoc anno (1287) ecclesiam S. Victorie Fractarum in eadem regione Marchie, testantur quædam instrumenta ibidem asservata; conventum tamen, seu Fratrum domicilium, tradunt oppidani vel à S. Francisco constructum, vel eidem coævum.

h Ex proc. ord. Auxim. à fol. 199 & seq., & Summ. pag. 204, § 120 & 121. Episcopum autem illum fuisse Joannem Baptistam Zecchadorum, discimus ex Italia sacra Ughelli aucta, tom. 2, col. 839.

i Ex proc. Apost. Assis. fol. 263 & 264, testis de audis à duobus videntibus, & Summ. pag. 236 in principio § 1 & 2.

k Ex proc. Auxim. Apost. fol. 361 & 362, Summ. pag. 231, § 22, & in Ms. Relatione jussu P. Jacobi Fabretti, olim Generalis Ministri, conscripta à P. Buttari, & in archivo Postulationis asservata fol. 3. terg.

l Italicè est canne, quæ mensura specics est, in variis regionibus varia.

m Normam vivendi, quam ibidem ad mortem usque tenuit, ex Summario apud Berninum relatam, exhibuimus in Commentario num. 101 & sequentibus.

n Ex proc. Apost. Auxim. fol. 424 terg. & seq., & cit. Summ. pag. 409 in fine § 6.

o Ex proc. ord. Auxim. à fol. 1148 terg. & seq., & Summ. pag. 581, § 13.

p Ex dicto proc. ord. Auxim. à fol. 1126 & seq., & Summ. pag. 223, § 281, 284 & 285, & pag. 224, § 289 & alibi.

q Ibid. & pag. 280, § 39, pag. 580, § 21 & alibi.

r Ex proc. Apost. Auxim. fol. 810 terg., & Summ. pag. 527, § 43.

s Ex utroque proc. Auxim. testes sparsim relati

Q99999

in

A. PA-
STROVIC-
CHIO.*in eod. Summ. per tot.*t *Ex proc. Auxim. Apost. à fol. 958 & seqq., & Summ. pag. 199, § 75 & seqq.*u *Ex eod. proc. à fol. 959, & fol. 1047, & Summ. pag. 199, § 82, & pag. 218, § 240.*x *Summ. pag. 96, § 193, pag. 287, § 10. Et in Cataloq. miraculorum in vita, à pag. 594 & seqq.*y *Ex dict. processib. Auxim. in eod. Summ. pag. 200, § 98, pag. 225, § 297, pag. 227, § 316, pag. 515, § 15 & 16, & alibi.*

CAPUT X.

Mors sua ab ipso prædicta: supremus morbus: beatus obitus & celebris sepultura.

Morte, quam prædixerat, instante, jam ager,

Dubitari non poterat, quin tam sanctæ vitæ sanctissima mors responsura esset. Hanc ille met in primo conventus ingressu jam prædixerat a „Hæc requies mea, inquit; ac clariùs etiam asseruerat, sese in eo conventu moriturum b, & si non esset primus è Cupertinensibus, qui ibi moriturus esset, secundum fore; uti revera è Cupertinensibus secundus ibidem defunctus est. Præterea mortem sibi instare revelavit cuidam Religioso, quocum convenerat, ut alter alteri, cui priùs opus esset, morienti assisteret. Cùm iste Auximum rediisset, „Venisti tamen, inquit ei; nolebas huc venire? Non meministi, promisisse te fore, ut morienti mihi assisteres? „Diem denique ipsum prædixit c, ad Religiosos inquit, „moriturum se eo die, quo Agnum, (id est, Jesum Christum in Sacramento) „sumere non posset; „& ut dixit, factum est. Hac cognitione illustratus, ad fortunatissimum istud temporis momentum, quo Deo penitus jungeretur, anhelans, sanctoque ardore, quem ex vultu & verbis spirabat, vehementiùs inflammatus, videbatur à corpore suo & alimentis, quibus sibi vita prorogabatur, abhorre- re.

dum potest, Missam celebrat,

118 Quam ob rem cùm die x Augusti anni MDCLXIII febrî correptus esset, tam procul abfuit ut doleret d, ut etiam majorem in modum exsultaret, & suadenti, ut sanitatem sibi à Deo peteret, responderet: „Absit, absit, cave, cave! „Cùm autem per austeram vivendi rationem destitutus viribus, debilitatus stomacho, macieque totus confectus esset, nec posset diu pedibus consistere, in pauperulo lectulo suo decubuit, seque medicorum ac superiorum voluntati penitus commisit. Nihilominus e quamdiu febris interdum remisit, (quod quinque dies contigit) quotidie manè surrexit, ut in privato sacello suo Missam celebraret. Tum verò cælestibus illis deliciis, quibus gaudere semper soluerat, uberius, quàm unquam aliàs; fruebatur; testatus ipse, sibi ecstasies & mirabiles raptus tunc obtigisse, præsertim in postrema sua Missa, quam in festo Assumptionis beatissimæ Virginis celebravit. Postquam autem morbus ingravescens facultatem celebrandi ademerat, petiit, obtinuitque, ut quotidie alterius Missæ interesse & Eucharistiâ refici sibi liceret.

divino amore indies magis flagrans: dat pia monita:

119 Erat suave amoris spectaculum f ipsum tempore communionis, quasi nullo malo affectus esset, totum gaudio emicantem cernere, dumque Jesum suum in Sacramento susciperet, exclamantem audire: „Ecce gemmam, ecce gemmam! „eo-

demque suscepto, in amoris deliquia relabi, oculos claudere, & instar mortui impalescere. Quantò magis invalescebat morbus, tantò magis in ejusdem corde divini amoris flamma augebatur, quæ diutius concludi impatiens, per os Beati sæpe erumpebat g: „Ah amor! ah amor! „exclamabat, & inter ignitas hæc voces manus ambas pectori admovebat, non secùs ac si istud aperire tentasset, ut hinc quoque internum incendium exhalaret. Post hæc h ad circumstantes conversus, eos verbis caritate plenis, nunc ad orationis usum hortabatur, nunc de exhibitis sibi caritatis officiis agebat gratias, & solito suo prophetico lumine multa revela-

120 Postremum hoc chirurgo suo præsertim præstitit, qui, licet Servum Dei inter sectiones & cauteria, curandî ergò sæpe adhibita, suaviter raptum, omnisque sensus expertem sæpe miratus sit, multo tamen magis stupuit, cùm ab eodem audiit sibi revelari quemdam defectum suum maximè occultum, & à longo tempore commissum, quique illi ipsi jam exciderat ex memoria. Vi morbi prohibitus è lecto surgere, voluit nihilominus sacram communionem in eodem quotidie accipere. Suscepturus postremam, quæ die xvii Septembris, vitæ verò suæ penultimo, in modum Viatici ei data fuit, abundantiam & vim ardentissimæ caritatis suæ mirabiliter manifestavit: audito enim tintinnabulo i, quod Dilectum ejus appropinquare indicabat, subito è lecto exsiliit, & admirabili raptu extra cubicula sua usque ad gradus, ex adverso sacelli sui delatus est, ubi positus genibus, vultuque supra humanum modum splendente, Deo suo panis specie velato refectus est cum vehementissimo desiderio eundem brevi post revelatum in cælo contemplandi.

121 Post communionem in summum deliquium, ex amore potiùs quàm ex defectu virium, delapsus, ad lectulum suum relatus est. Ut autem ab initio infirmitatis suæ dixerat k: „Afellus, (sic corpus suum appellabat) „cœpit montem ascendere; „ingravescente verò morbo, addiderat: „Afellus ad medium montis pervenit; „ita tum ad finem pertingens, ait: „Afellus ad montis verticem pervenit; non potest se ampliùs movere; propè est, „ut pellem amittat. „Atque hoc erat unicum vehementissimum desiderium ipsius, qui proinde crebrò repetebat l: „Cupio dissolvi, & esse cum Christo; „& alternatim subjungebat: „Laudetur Deus; „sint gratiæ Deo; fiat Dei voluntas. „Dum sacro Oleo, ut petierat, inungeretur, perfusus gaudio exclamabat m: „O quales odores! ô quæ fragrantial „ô quales deliciae paradisi! „Deinde postquam professionem Fidei sibi prælegi petiisset, & suorum defectuum veniam ab omnibus flagitasset, enixè precatus est n, ut corpus suum sine ulla solemnitate sepelirent, & in loco tam semoto ignotoque tumularent, ut nemo sciret, ubi frater Josephus esset aut fuisset.

122 Tum vicarius generalis o post benedictionem sibi & omnibus Religiosis à Beato moribundo petitam obtentamque, eidem exposuit, summum Pontificem per litteras à Cardinale Ghigi datas concessisse facultatem ad benedictionem Pontificiam ipsi impertiendam. At B. Josephus vehementer admiratus, Vicarium Jesu Christi tam benignè favore vilissimo terræ vermiculo, qualem se reputabat; „Non ea, inquit, hæc gratia est, quæ in lecto accipitur. „Voluit itaque, utut prope moribundus, surgere, & ab adstantibus adjutus, processit ad proximum sacellum suum, ubi prostratus in genua, post recitatas litanias, laudatam benedictionem

D

g

b

caelesti Viatici obitum è lecto raptus, eoque accipio

E

in lectum refertur: angitur: sepulcrum humilem petit.

k

l

F

m

n

Benedictionem Pontificiam flexis genibus accipit:

o

A nem ab eodem vicario, cui id commissum erat, magna cum devotione accepit. His factis, Beatus ad lectulum statim reductus, vultu placido animoque tranquillo, per frequentes actus amoris in Deum, ad imminentem mortem se accinxit. Religioso, qui ipsum confortandi gratiâ aliquid de cælesti gloria suggerebat, candidè respondit *p*. "Nolo ire ad infernum, quia ibi non laudatur Deus:", similiter alteri dicenti: "Frater Joseph, jam tempus est, ut pugnes, & vincas dæmonem;", securus potuit lætissima voce reponere: "Obtinebitur victoria.,,"

divino amore astuans moritur.

q

r

B

f

t

123 Jamque nihil ipsi ampliùs deerat præter gloriosum triumphum, cui se proximum videbat. Proinde admodum agitabatur q non vi morbi, sed (prout quærenti respondit) præ violentia amoris, à quo occupata ejusdem sancta anima, toto nisu conabatur durum laqueum, quo tenebatur, per-rumpere. Id scilicet significabat, cum nonnulli de amore loquenti ait: "O! tu capis, ô! tu capis!", cumque ad Jesum crucifixum conversus hæc verba amoris plena proferret r: "Accipe cor hoc; u-re & finde, Jesu mi, cor hoc.,," Modò etiam desiderium suum, quo sermones de amore excipiebat, indicabat, recitantibus piis preces, vel amorem Dei nominantibus inquiring f "Dicito hoc iterum.,," Tandem post dulcissimos aliquot affectus erga Matrem suam, id est, erga beatissimam Mariam Virginem, cum antiphonam AVE MARIS STELLA à quodam sacerdote recitari audiret t, circa quadrantem ante horam sextam noctis, quæ diem XVIII Septembris terminabat, anno MDCLXIII in suavissimum risum incidit, quo circumstantes omnes exhilaravit, vultuque inopina luce splendente, in ætate annorum sexaginta, & trium mensium, animam Creatori suo reddidit in conventu Auximano, in quo sex annos, duos menses & dies octo habitaverat.

Apertum corpus ab igne non leditur; fidelium pietati

x

C

y

124 Aperto cadavere, ut balsamo medicaretur u, pericardium exsiccatum, ventriculi cordis exsanguis, atque ipsum cor aridum & siccum inventa fuerunt, quod ex ardore supernaturali factum esse creditum fuit. Accessit & aliud prodigium x: etenim dum corpus generosissimo vino adusto lavaretur, linteum eidem suppositum (nescitur, quomodo) ignem concepit; flammaque inde accensa supra sacrum corpus erupit: quod cum propterea multum scædatur crederetur, post exstinctam flammam illæsum apparuit etiam in barba & capillis, qui aliàs tam facillè solent aduri. Deinde y prudenti consilio in sacristiam delatum, ibique expositum fuit; sed septo è trabibus facto inclusum, & à viginti quatuor deputatis, videlicet octo canonicis, octo nobilibus, ac totidem ejusdem conventus Religiosis custoditum, ut populi tumultus caveretur, qui è civitate & circumjecto agro, omnibusque vicinis locis maximo numero subito concurrebat, & unanimi voce aiebat: "Mortuus est sanctus ille Pater, qui in conventu S. Francisci habitabat;,, desiderabant enim omnes eum saltem mortuum spectare, quem vivum videre non licuerat.

biduo exponitur & sepeliuntur.

z

125 Postero mane, qui fuit dies XIX Septembris & primus ab obitu illius, ingressus in eandem sacristiam omnibus permissus est usque ad horam tertiam noctis; sequenti verò die XX Septembris exsequiæ celebratæ fuerunt, assistentibus canonicis, clero & omnibus Religiosis ordinibus. Hisce peractis, sacrum corpus publicæ pietati expositum mansit usque ad horam circiter quintam noctis z, quando in arcam ligneam collocatum fuit, ut postmodum tumularetur. Sed populo non sine tumultu

Septembris Tomus V.

iterum concurrente, necesse fuit arcam recludere, & corpus publico conspectui per unam horam denudò exponere aa; postquam omnibus partim sponte cedentibus, partim cum comminatione expulsis, sacrum corpus ex prædicta arca in loculum cupressinum, & hunc in alterum quernum deposuerunt, & in ecclesiam denique delatum, in novo sepulcro subterraneo sub pavimento sacelli Virginis sine labe conceptæ tumularunt.

A. PA-STROVIC-CHIO.

aa

A N N O T A T A.

- a *Ex dicto proc. Summ. pag. 226, § 303.*
- b *Ibidem pag. 215, § 209, pag. 221, § 259 ad 263, pag. 239, § 28, pag. 243, § 57, 58, pag. 248, § 22, 23, 26, pag. 258, § 110 & seqq.*
- c *Ibid. pag. 241, § 38, pag. 245, § 69, pag. 249, § 27, 28, pag. 259, § 114, & alibi.*
- d *Ex utroque proc. Auxim. testes relati in Summario num. 15, pag. 236, § 1 & 2, pag. 241, § 49, pag. 254, § 74, pag. 258, § 108 & alibi.*
- e *Ex dictis processib. Auxim. in eodem Summ. pag. 248, § 21, pag. 252, § 56, pag. 254, § 75, pag. 258, § 109, pag. 259, § 114 & c.*
- f *Ex dictis processib. eod. Summ. pag. 212, § 193, pag. 240, § 29, 30, pag. 244, § 59 & 64, pag. 259, § 114 & alibi.*
- g *Ex dict. proc. in eod. Summ. pag. 213, § 196, 197, pag. 249 in fine & seq., § 30, pag. 250, § 32, pag. 259, § 116 & alibi.*
- h *Ex dict. proc. Summ. pag. 213 & seqq., § 206 & 207, pag. 526, § 40 & 41, & alibi.*
- i *Ex dict. proc. eod. Summ. pag. 412, § 194 & 195, pag. 240, § 33, 34, pag. 244, § 64 & alibi.*
- k *Ex dict. p. eod. Summ. pag. 241, § 37 & 38, pag. 244 & seq., § 68 & alibi.*
- l *Ibid. pag. 210, § 177, pag. 241, § 37, pag. 249 in fine & seq., § 30, 31 & alibi.*
- m *Ibid. pag. 210, § 172, 173, pag. 244, § 62, 63 & alibi.*
- n *Ibid. pag. 208, § 152 juncta pag. 210, § 173 & c.*
- o *Ex dicto proc. Auxim. in eod. Summ. pag. 202, § 109 & 110, pag. 241, § 39, pag. 250, § 33 & 34 & alibi.*
- p *Ex dict. proc. Auxim. eod. Summ. pag. 210, § 175 & 179, pag. 256, § 89 & alibi.*
- q *Ex dict. proc. eod. Summ. pag. 210, § 176, 177 & 178, pag. 242, § 51, pag. 256, § 89 & alibi.*
- r *Ibid. pag. 198, § 61, pag. 242, § 51, pag. 243, § 52, pag. 256, § 89.*
- s *Ibid. pag. 243, § 53 & alibi.*
- t *Ibid. pag. 237, § 5, & pag. 241, § 48, pag. 244, § 67, pag. 245, § 72, pag. 246, § 6, pag. 250, § 38 & 39, pag. 256, § 90 & 91, pag. 259, § 116 & alibi cit. num. 15 per tot.*
- u *Ex dict. proc. eod. Summ. pag. 138, § 62 & alibi.*
- x *Ex dict. proc. in eod. Summ. pag. 251, § 40, pag. 256 & 257 § 97 & 98, pag. 260, § 119, & pag. 599, § 48, ubi alii testes indicantur.*
- y *Ibid. cit. Summ. pag. 237, § 10, xi & 12, pag. 241, § 40, 41 & 42, pag. 245, § 74 & 75, pag. 247, § 13, pag. 251, § 41 & 42, pag. 253, § 57 & 58, pag. 255, § 77 & alibi sub num. 15 per totum.*
- z *Ex dict. processib. in eod. Summ. pag. 237, § 13 & 14 & alibi.*
- aa *Ibid. pag. 238, § 16 & 17, pag. 241, § 44 & 45, pag. 245, § 78, pag. 247, § 14 & 15, pag.*

E

F

Q99999 2

CAPUT XI

*Acta pro canonizatione ipsius &
ejusdem solemnem beatificatio:
varia miracula ac beneficia
per ipsum impetrata.*

*Processus de
ejus vita &
miraculis
instruuntur;
virtutes Cle-
mens XII
approbat,*

b

B

c

d

e

*by Benedi-
ctus XIV duo
miracula
terti generis,
genu
scilicet*

f

g

C

h

i

*enormis tu-
beris subito
sanati,*

Non tardavit Deus Servum suum, quem dum viveret tantis gratiis, donisque ac prodigiis illustraverat, multis & famosis miraculis post mortem gloriosum reddere. Hinc biennio post ex potestate ordinaria processus Neriti, Assisii & Auximi formati fuere *a*, quibus Romam missis solitoque maturo examini Sacrae Congregationis Rituum traditis, venerabilis Innocentius XI, sanctae memoriae Pontifex, commissionem pro introductione causae ad ejusdem beatificationem & Canonizationem signavit *b*. Consequenter ad haec novis processibus in praedictis locis auctoritate Apostolica confectis *c*, examen de virtutibus ejus, tam theologalibus quam cardinalibus in gradu heroico, sub sanctae memoriae Clemente XI coeptum est *d*, quod deinde continuatum sanctae memoriae Clemens XII feliciter conclusit, qui solemnem decretum, quo eae approbantur, in festo assumptionis beatissimae Virginis anno MDCCLXXXV promulgavit *e*.

127 Deinde ad examen miraculorum processum est, quae postquam in tribus consuetis congregationibus, videlicet Antipræparatoria, habita die secunda Martii anno MDCCLII, Præparatoria habita eodem anno die XVI Novembris, & Generali per divinam dispositionem habita die XIX Septembris anni MDCCLII, quo anniversarius dies recurrit, qui pretiosam mortem proximè secutus est, postquam, inquam, ea in dictis congregationibus rigidè examinata fuerunt, hodiernus Pontifex Maximus Benedictus XIV *f* alterum solemnem decretum in festo sancti patriarchae Francisci *g* eodem anno edidit, in quo duo insigniora miracula approbavit, quorum uno Deus voluit B. Josephi domicilium statim ab ejus obitu, altero sepulcrum duobus post mensibus illustrare: sunt autem sequentia. Victorio de Matthæis Auximano ortus erat in genu dextero humor quidam cysticus seu tuber *h*, quod intra spatium sex circiter annorum, viscosis humoribus eodem perpetuò confluentibus, paulatim augmentum, jam penitus induruerat, & in molem magni panis i excreverat; ita ut miser ille non modo genu flectere non posset, sed neque liberè incedere, & continuis cruciaretur doloribus, qui uno mense ante prodigiosam suam curationem etiam vehementer invaluerant.

128 Chirurgus, cujus opem seriùs imploraverat, nihil in ipso tentare, nullum remedium experiri voluit; cum enim malum nimis inveteratum & ad ossa penetrasse comperisset, prudenter judicavit, sine magno vitæ periculo incidi non posse. Interea dum Victorius de omni humano remedio sic desperaret, B. Josephus mortuus est; in cujus sanctitate, per famam jam tum celebrata, certam fiduciam concepit fore, ut per ejusdem merita incolumitatem suam à Deo impetraret. Itaque die XIX Septembris manè, ad ecclesiam S. Francisci, in cujus sacristia sacrum corpus jam ex-

positum erat, quo potuit modo, se contulit; cùmque ob nimiam populi frequentiam ad illud accedere nequiret, obtinuit, ut in conventum ad ejusdem cubicula, ubi habitaverat, introduceretur; quæ piè veneratus, in facellum, in quo Beatus privatim sacrificare soluerat, tandem descendit. Hic conspicatus vestigia genuum, quæ diuturno orationis usu in suppedaneo altaris impressa reliquerat, fide viva animatus Victorius afflictum genu suum iis imposuit; ex eoque contactu unico temporis momento dolor omnis & tumor evanuit, nulloque relicto pristini mali indicio, genu illud perfectè sanatum, complanatum & ad motus expeditum mansit, æquè ac aliud, quod nullo malo correptum fuerat.

129 Alterum miraculum subsecuto mense Novembri ejusdem anni MDCCLXIII obtigit Stephano de Matthæis, prioris filio. Erat hic annorum circiter duodecim, quando cum coetaneo suo mittendis lapillis sese oblectans, acuto & squamoso lapide in pupilla oculi dexteri sic percussus est, ut ejusdem tunicâ cornèâ uveâque perforatis, humores unâ cum sanguine tam copiosè effluerent, ut orbita seu bulbus oculi repressus contractusque & introrsum reductus appareret. Medicus & chirurgus cùm jam amissum visum nulla arte reparabilem esse agnoscerent, per paucos dies unice studuerunt medicinis suis cicatricem vulnere obducere: at verò adolescens à matre excitatus certam in B. Josephi patrocinio fiduciam (per cujus scilicet prodigiosam efficacitatem pater suus abhinc duobus tum mensibus à tubere suo subito convalescerat) magna cum spe ad Beatum primò in propria domo sua, deinde à matre sua comitatus, ad ejusdem sepulcrum recurrit. Ibi procumbens in genua supplices preces cum matre sua ferventiùs iteravit; post quas orbo oculo ad sepulcrum saxum admoto, visum momento temporis perfectè recepit, eundemque oculum in pristinam orbitam ceterarumque partium integritatem perfectissimè restitutum spectandum omnibus exhibuit.

130 Post editum istud de duorum miraculorum approbatione decretum, quod laudatus Pontifex praedicto die festo S. Francisci, postquam ad ejusdem aram in basilicâ sanctorum duodecim Apostolorum Missam celebrasset, promulgaverat, quodque in calce hujus Compendii totum refertur, idem summus Pontifex suo solito favore Ordinem Franciscanum Minorum Conventualium profecutus, ad iteratas preces reverendissimi patris magistri Caroli Antonii Calvi, Ministri generalis ejusdem Ordinis, admissaque favorabili relatione & voto scripto ab illustrissimo domino Ludovico Valenti, dignissimo promotore sanctae Fidei, dignatus est benignè annuere, ut ulteriori congregatione generali, quæ pro terminandis causis beatificationis vel canonizationis Servorum Dei solet haberi, supersederetur, rescribens die XII Decembris proximè elapsi anni MDCCLII, stante approbatione virtutum ac duorum miraculorum, & attentis specialibus circumstantiis, quibus ipse movebatur, posse in hac causa sine altera congregatione ad formalem beatificationem procedi. Fixo deinde ad hanc rem ab eodem Sanctissimo Domino die XXIV Februarii, qui glorioso apostolo Matthiae sacer est, magnus Dei Servus Josephus à Cupertino eodie cum solitis ceremoniis Beatis adscriptus solemniter declaratus est in basilica Vaticana, cum eo populi concursu & applausu, quem fama sanctitatis ipsius, jam à multo tempore celebrata & per totum mundum Catholicum agnitæ, meritò exigebat *k*.

*by incisi o-
culi subito
redintegrati.*

E

*Idem Ponti-
fex Jose-
phum Beatis
solemniter
adscribit.*

F

131 Ut

k

A
Alexan-
drum VII
PP. de vita
periclitam-
sem sanat.

131 Ut huic Compendio coronidem imponamus, tantum superest, ut aliquot alia miracula & beneficia insigniora, quæ Deus ad intercessionem B. Josephi post ejusdem mortem largitus est, hic recensamus. In primis Beatus summum Pontificem Alexandrum VII, à quo ipsum Ordini suo restitutum fuisse diximus, miraculo remuneratus est. Dum hic prælati nuntii Apostolici munere Coloniae Agrippinæ fungeretur, accerbissimam sectionem à calculis subivis; à quibus tum quidem utcumque, sed non integrè, convaluit. Postea creatus Pontifex, aliquando ad extrema redactus est ex detentione urinæ tam pervicaci, ut medici toto quatri-duo efficacissima remedia frustra adhibuerint. Tum Pontifex penè moribundus, recordatus est Josephi paulò antè mortui, sanctitatisque ejus, multis prodigiis, ut fama ferebat, à Deo confirmatæ; & plenus fiducia ipsum precatus, ut sibi in extrema sua necessitate promptè succurreret, quamdam ejusdem tuniculam induit. Vix Alexander ipsum invocaverat, sacrumque habitum attigerat, quin dolores cessaverint, & urina sponte sua copiosè effluerit, ita ut jam imminente morti ereptus, plures annos supervivere potuerit, ut fecit, ab eo malo planè liber usque ad mortem.

B
Quidam ge-
nium malo,
& febrì,

132 Capitaneus Stephanus Blasi Auximanus continuo dolore genuum sic afflictus, ut ea nullo modo flectere valeret, efficacissimum Josephi patrocinium paucis post hujus mortem diebus expertus est. Cum enim quodam die in ecclesiam S. Francisci ingressus, genua in scamno ponere vellet, nec posset præ dolore, incidit ipsi, ut Beato, cujus sepulcrum propè aberat, sese commendaret. Eò itaque spe plenus se contulit, & in lapidem sepulcralem intrepidè procumbens, non modò nihil doloris sensit, verum etiam testari potuit, visum sibi esse, se in gossipio sua genua posuisse. Postquam itaque flexis ibi genibus aliquamdiu orasset, alacer ac planè liber assurgens, incolumis abiit, nec eo malo umquam ampliùs confictatus est. Cum idem Stephanus Blasi alio tempore maligna febrì cum variis laboraret, medicis de ejusdem vita desperantibus, eadem horâ, quâ Blasia uxor ejus ad Beati sepulcrum pro eo orabat, sanitati restitutus est.

Et ejusdem
filii oculo-
rum morbo
liberati.

133 Tertiam prodigiosam sanationem prædictus Stephanus filio suo Petro Ludovico, quatuor circiter annorum puero, impetravit. Dum hic quodam die in atrio domus paternæ cum aliis puerulis luderet, tam vehementi oculorum dolore inopinatò correptus est, ut eos mox clauderet, & amare lacrymans quereretur, dicens, velut murum quemdam in eos corruisse. Tentabat afflicta mater palpebras aperire, sed frustra. Advocati medicus & chirurgus, ut mederentur, unanimiter judicârunt, relaxatis palpebrarum nervis, puerum denique visâ penitus orbatum iri. Verum feliciter accidit, ut ad eas ædes Beati nepos, pater Joannes Donatus Ordinis Minorum Conventualium, tum adveniret; qui cum penès se haberet in burfa res aliquot, quibus Avunculus suus olim usus fuerat, confidit fore, ut per ejusdem merita incolumitatem puero obtineret. Et sanè eodem temporis momento, quo post breves preces prædicta burfa ipsius oculis admota fuit, puer eos omnino liberos sanosque aperuit, non aliter, quàm si nihil umquam mali passus fuisset; atque ita perfectissima oculorum sanitate impostero semper gavivus est.

134 Idem denique capitaneus Blasi cum uxore sua & filio presbytero alteram singularem gratiam à B. Josepho obtinuit. Hi curru vehebantur

Corinaldo Æsium, cum sub horam secundam noctis cælum repentina tempestate obductum est; quâ deinde in gravissimum imbrem solutâ, unus è quatuor equis prolapsus, in altum præcipitium corruit, & currum usque ad ejusdem crepidinem secum pertraxit. Hoc casu vehementer percussis viatores, è curru subitò desilierunt. Crescente interea in istis tenebris pavore, Blasia capitanei conjux recordata est, se in pectore appensum gestare Crucifixum à Beato sibi olim donatum; quem mox manu corripens, conceptâ in Donatorem fiducia, in genua procubuit, eundemque fervida prece invocavit; ac præsentissimum stupendumque auxilium mox experta est. Nam ex tribus equis, qui in via perliterant, duo soluti fuere; tertius verò pendentem è præcipitii crepidine currum solus reduxit; quodque multò mirabilius est, in aère inopinatò apparuit (ut verbis processus utar) "quasi luna in quintadecima", quamquam si eo tempore cælum etiam serenum fuisset, luna tam plena apparere non potuisset. Porro, hæc luce sua viatoras usque ad terminum itineris sui deduxit, ac tum tandem prodigiosa illa luna disparuit.

135 Pater Antonius Justiniani, Minor Conventualis, ex maligna febrì in conventu Auximano decumbens, post sumptum Viaticum, loquelâ sensuque destitutus, & immobilis jacens, cadaveris speciem præferebat. Quidam autem Religiosus, gnarus, illum B. Josepho devotum esse, stragulum, quo Beatus usus fuerat, supra lectum ejus imposuit, altaque voce suggestit, ut sese illi commendaret. Ad hanc vocem velut ex alto somno excitatus infirmus, "Me ipsi commendo", respondit; eodemque prorsus tempore colore vultui & membris vigore reddito, sponte subitò erectus confedit in lecto, eo vespere cœnavit, & noctu adinstar sani dormivit, ac postero manè integrè sanus surrexit, pristinaque suæ Regulæ officia peregit. Pari modo ad solam Beati invocationem & contactum pileoli ejusdem à maligna febrì subitò convaluit Cornelius Saccalosi, de cujus vita actum esse medici jam edixerant.

136 Similem gratiam in unico temporis momento obtinuerunt comitissa Ludovica Patrizi Perusii, Auximi verò canonicus dominus Flaminus Guarnieri, soror Maria Leopardi monialis in S. Benevenuti, soror Maria Angelica Pranzoni ejusdem monasterii, Joannes Baptista de Plodis, Antonia ejusdem famula, Faustina Ambrosia, Francisca Maria Arcangeli, Eugenius Maccatelli, dominus Guidobaldus Viviani, alique multi, qui omnes in momento sanati fuere. Pater Franciscus Antonius Vernaleone, Minor Conventualis Neritonensis, variis doloribus primùm cruciatus, deinde lecto affixus fuit, correptus maligna febrì, gemina parotide, & sanguinis fluxu, qui per dies viginti quinque continuatus infirmum, desperantibus medicis, ad extrema deduxerat. Tam periculose decumbenti indusium Beati à quodam Religioso allatum, & super ipsum in lecto depositum est. Neque desinit promptum B. Josephi auxilium, qui eadem nocte ipsi apparens ait: "Macte animo, quia & à febrì & à fluxu convalescisti." Atque ita stupentibus medicis ac Religiosis reipsa evenit.

137 Hisce malis prodigiosè liberatus æger, multò magis accensus est, ut pro utriusque parotidis, quæ restabat, sanatione ad Patronum suum denuò recurreret. Sub medium autem noctis Beatus ipsi secundò apparens, earum unam signo Crucis sanavit, spondens fore, ut etiam alterâ liberaretur, certis tamen conditionibus; quibus expletis plena sanitate reipsa potitus est. Angelica de Costanza 2 postquam

A. PASTROVICCHIO.

Idem cum suis à magno periculo ereptus.

Periculosa febrìs à variis per Beatum

depulsa: Febrì, gemina parotide, & fluxu sanguinis

laborantem, bis apparens, sanat: puerperis succurrit.

A. PA-
STROVIC-
CHIO.

quam abortivam filiam Perusii enixa fuerat, tam acerbis doloribus correpta fuit, ut à medicorum arte jam destituta, & Viatico munita, mortem, quæ cruciatui finem daret, exspectaret. Interim quædam pia mulier, quæ habebat frustula panis ex Beati mensa comparata, & laciniam lintei, ejusdem sanguine tincti, hanc ad afflictæ ventrem admovit, ista verò in cochleari jusculo subacta, eidem diglutienda dedit, ac Beati opem simul imploravit. His factis, puerpera mox alterum fœtum mortuum ac putrefactum ejecit, eodemque momento jam omnis mali expers velut à morte revocata fuit. Magnus est numerus parturientium, quæ magni hujus Servi Dei patrociniò gavisæ fuerunt. Inter has aliæ fœtum præter solitum ad maturum tempus in utero felicissimè perduxerunt, aliæ è difficillimo partu, qui præsentissimam mortem minabatur, prodigiòse emerferunt.

Variis malis
multi alii

aa

bb

B

cc

supra 100
& 30 per
eundem libe-
rati.

dd

ee

ff

C

138 Cornelia Matthæi Auximana aa, malo dor- si affecta & semper stolidam mente, ad Beati sepul- crum ducta, penitus convaluit, & (ut in proces- sibus legitur) "tam pulchra evasit, ut alia, quàm quæ fuerat, appareret." Puer bb, qui ex ignoto gravissimo malo vivus computrescebat, B. Josephi sudario involutus, floridum carnis colorem exem- plo recepit, & perfectè sanus permanit. Simili mo- do multi alii pueri per B. Josephi patrociniò sub- itò convaluerunt à malis suis, quæ aut omninò incurabilia erant, aut unico momento naturaliter sanari nequibant. Multæ etiam personæ cc, quæ læ- sos oculos habebant, aliæ quidem ex gravi diutur- noque humorum fluxu, aliæ ex punctura spinarum vel arundinum, aliæ denique etiam ex organi hu- morumque defectu, ad ejusdem invocationem om- nes in momento temporis sanatæ fuerunt.

139 Soror Maria Leopolda Massucci dd ad con- tactum lacinæ Beati sanguine tinctæ vidit è sinistro genu suo subitò evanescere tuber "magnum instar capitis agnelli." Ludovicus Blasius ee, cujus unum genu unica plaga erat, admotà ad afflictam partem crepidâ Beati, primò sensit odorem suavissi- mum, quem "fragrantiam paradisi," appellavit; deinde verò sese planè incolumem comperit, ne cicatricis quidem vestigio relicto. Similiter alii ff a- cerbis capitis doloribus, alii periculosâ anginâ, a- lii nervorum contractione, alii herniâ, alius epilep- siâ, alius monstroso hydrope, alius ischiade, a- lius lethali pleuritide, alii denique multis aliis ma- lis, quibus humana membra corripit soluerunt, per B. Josephi patrociniò repentiè liberi evaserunt. Ut autem paucis absolvam, prodigiòsæ sanationes, quæ vel per Beati invocationem, vel per admotas ejusdem reliquias aut icones, & ferè omnes unico momento perfectæ fuerunt, numerum centum & triginta excedunt; eæque omnes aut leguntur in processibus Apostolicis recensitæ, aut postea juratis testimoniis authenticè comprobatæ fuerunt. In hi- sce semper magis glorificetur Deus, in Sanctis suis mirabilissimus, à quo utinam in omnium fidelium animas scintilla sui divini amoris descendat per me- rita amantissimi servi sui B. Josephi à Cupertino.

A N N O T A T A.

a Hi sunt processus illi ordinarii, quos per de- cursum Vita ad confirmanda singula Beati gesta per- petuò laudavimus.

b In Vita nostra ad marginem legitur: Introdu- ctio causæ facta à Venerabili Innocentio XI die xxxi Augusti MDCLXXXVI, id est, anno post B. Josephi obitum vigesimo tertio. Presuit autem Ecclesia Dei

laudatissimus Pontifex ab anno 1676, usque ad 1689.

c Et hos processus Neritonensem, Assisensem & Auximanum sæpiùs citavimus.

d Clemens XI Romanus Pontifex creatus est die 23 Novembris anni 1700, obiitque die 19 Martii anni 1721. Hic Pontifex cum nondum expleti es- sent anni quinquaginta post Josephi obitum, quot scilicet ex Urbani VIII decreto requiruntur, ut du- bium de virtutibus Theologalibus & Cardinalibus cujuscumque servi Dei legitime discuteretur, die 10 Julii anni 1711 hac in parte dispensavit, ut pro- bavimus in Commentario prævio num. 119.

e Hoc Clementis XII Papa decretum laudatur in decreto Benedicti XIV hodierni Pontificis, quod in Commentario nostro prævio num. 120 & sequen- tibus recensuimus. Porro Clemens XII Apostolicam S. Petri Romanam Cathedram tenuit à die 12 Julii anni 1730, quo creatus est Pontifex, usque ad diem 6 Februarii anni 1740, quo obiit.

f Eminentissimus Prosper Cardinalis Lambertini- nus, Clementi XII die 17 Augusti anni 1740 in Pontificatum successit, cui ad honorem Dei & Ec- clesie prosperitatem longos ac felices annos voue- mus. Decretum ipsius, de quo hic agitur, & unde duo miracula, quæ subduntur, deprompta sunt, to- tum dedimus in Commentario prævio num. 120 & sequentibus.

g Id est, die 4 Octobris.

h In laudato Benedicti XIV Papa decreto dici- tur fuisse tumor cysticus seu folliculatus.

i In eodem decreto in enormem ac duram mo- lem concrevisse dicitur.

k Sacra huic solemnitati ego quoque interfui. Breve verò ejusdem Beatificationis totum dedi in Commentario num. 126 & sequentibus.

l Innocentio X in Pontificatum successit die 7 A- prilis anni 1655 Fabius Chisus, Alexandri VII nomine assumpto.

m Id muneris ab Urbano VIII acceperat. Pro- rerum, quæ hic narrantur, confirmatione lauda- tur in margine processus Apostolicus Auximanus à fol. 584 & seqq., & Summarium pag. 601, § 72.

n Obiit Alexander VII anno 1667 die 22 Maji ex veteri renum morbo, ut legitur apud Ciaco- nium & Oldoinum tom. 4 Vit. Pontif., col. 713; cum verò B. Josephus die 18 vel 19 Septembris anni 1663 defunctus fuerit, non potuit idem Pontifex post memoratum beneficium, à Beato tum nuper mortuo acceptum, diutius quàm triennio & octo circiter mensibus supervixisse; non annis quinque ut vult Berninus.

o Italicè est Capitano, quæ vox cum varia mi- litaris urbanique magistratûs munia apud Italos si- gnificet, malui eam per vocem barbaram vertere, quàm quid ea hic significet, divinare.

p Pro hoc miraculo laudatur in Vita nostra Ita- lica, idem processus Apostolicus Auximanus fol. 507 à tergo & seqq., & Summarium pag. 255, § 84.

q Italicè est, petecchie, quæ vox pestilentis mor- bi genus, seu maculas interni ardoris, qui intima depascitur, indices significat. In margine autem laudatur idem processus Apostolicus Auximanus fol. 496 à tergo, fol. 768 à tergo, fol. 782 à tergo, fol. 870 à tergo & seqq., & Summarium pag. 599, § 53.

r Ex eod. proc. Auxim. Apost. fol. 707 & fol. 781, & tergo, & Summ. pag. 600, § 56. Berni- nus hac anno 1660 per lapsum memoria aut typo- thesæ errarem adscripsit.

f A-

A f *Æsum, Italis Jeli, episcopalis civitas est ad Æsim fluvium in Marchia Anconitana: Corinaldo autem vicus est in ducatu Urbinate, medio ferè itinere Forum-Sempronii inter & Æsum situs. In margine hic additur, sequentia deprompta esse ex eodem processu Auximano Apostolico fol. 708 & 709, & Summarii pag. 600, § 60. Apud Berninum dicuntur ista contigisse mense Martio anni 1688.*

t *Ex eod. proc. Auxim. Apost. fol. 369, fol. 745 & 747 à terg., & Summ. pag. 599, § 51. Berninus sequens miraculum refert ad annum 1680.*

u *Ex proc. Apost. Assis. fol. 921, & Summ. pag. 596, § 15. Berninus miraculum vel beneficium hoc anno 1663 affigit.*

x *Perusia, indigenis Perugia dicta, urbs episcopalis est in ditione summi Pontificis in Umbria, agri Perusini caput. Ceterum pro hoc & sequentibus seu miraculis seu beneficiis in margine hac notantur: Ex eod. proc. à fol. 921 à terg. & Summ. cit. pag. 596, § 18. Item: Ex dicto proc. Apost. fol. 472, 509, 818, 871, 1061, 1065, 1072, 1101, 1287, 1425, & Summ. pag. 597, § 24, 27, 28, pag. 598, § 34, 35 & 40, pag. 599, § 50, & pag. 601, § 68.*

B y *Ex proc. ord. Neriton. compuls. fol. 764, & Summ. pag. 595, § 4. Berninus hac mensi Augusto anni 1665 illigat.*

z *Pro hujus ceterarumque puerperarum, de quibus mox mentio fit mirabili sanatione in margine laudatur proc. ord. Nerit. fol. 758 & 760, proc. ord. Assis. fol. 919, 920 & seq., 1146 & seq., 1164, & proc. ord. Auxim. fol. 1063, 1359, 1365, & Summ. pag. 595, § 1, pag. 596, § 10, xi, 14, pag. 597, § 26 & alibi. Berninus beneficium, quod subditur, mense Majo anni 1664 Angelica obtigisse affirmat.*

aa *Ex proc. ord. Auxim. à fol. 1266, & Summ. pag. 599, § 45.*

bb *Ha puerorum sanationes, qua subduntur, deprompta sunt ex proc. ord. Nerit. fol. 761, & Summ. pag. 595, § 3, & de aliis infantibus proc. ord. Auxim. à fol. 1355, 1425, & Summ. pag. 599, § 49, pag. 601, § 71 & alibi. Idem Berninus hujus pueri sanationem refert ad Februarium anni 1665.*

C cc *In margine legitur: De sanationibus à morbis ocularibus pag. 595, § 6, pag. 596, § 20, pag. 597, § 29, pag. 598, § 38, pag. 600, § 58 & alibi. dd Ex proc. ord. Auxim. à fol. 1066, 1376, 1380, & Summ. pag. 597, § 31.*

ee *Ex eod. proc. Auxim. fol. 510, 717, 768, 781, & Summ. pag. 599 & seq., § 55.*

ff *Pro sequentibus denique omnibus in margine legitur: De his sparsim in cit. Summ. pag. 595, § 2, 5 & 8, pag. 596, § 12, 13, 16, 17 & 19, pag. 597, § 23, 25 & 30, pag. 598, § 32, 33, 34, 36, 37, 39 & 42, pag. 599, § 43, 47, 52, 54 & 55, pag. 600, § 57, 62, 63, 66 & 67, & pag. 601, § 69 & 70, & ex aliis juratis compluribus depositionibus etiam recentioribus & recentissimis in Romano archivo Postulationis ejusdem causæ.*

APPENDIX I DE MIRACULIS ALIQUOT

Ex Vita Italica,

auctore Dominico Bernino.

Vidimus patrem Josephum continuum miraculum, dum viveret, nunc eundem videamus continuum miraculum post mortem a. Etenim tot ipse patravit miracula, patratque omni tempore, omni loco, ad solam sui invocationem, ad solum contactum reliquiarum, ad solam umbram sui nominis, ad sola oscula iconum suarum, ut vel ipse ad continuanda resurrexisset videatur aut continuari miracula ad ipsum honorandum. Horum quinquaginta in processibus de vita ipsius numerantur, & octoginta circiter intra annos quinquaginta novem, qui ab ejusdem obitu effluerunt, præter ea, quæ ex arcano prudentique consilio pietas devotorum ipsius silentio præmit. Nos ex hisce aliquot aut magis admiranda aut rariora recensimus, prætermittis ceteris; quia alioquin non Vita, sed Historia miraculorum contexenda esset, quæ, ut alibi dictum est, fortè miraculum inter Historias esset b....

2 Vir nobilis Gratianus Benigni Assisias c, gravissimo morbo oppressus, ac non tam vivus quàm non mortuus, ad Sancti invocationem ejusdemque Coronæ contactum mox se meliùs habuit & sanatus est. Joannes Martelli Assisias d diro dolore correptus in ostio ventriculi stomachi, ex quo lethalter languerat, se Servo Dei commendabat, & (verba processus sunt) "dolor subito cessabat e, ... Anna Catharina Buttari Auximana f ex debilitate lumborum semper infelix in partu, post novem abortus, jam decimò gravida, foetum suum cum viva fide in protectionem & tutelam fratris Josephi commisit, vovitque Deo, si tempore suo feliciter pareret, eundem, cum ad congruam ætatem pervenisset, in honorem & gloriam fratris Josephi habitu Conventualium induendum. Tale fuit votum illius, votique successus, ut post felicissimam novem mensium, qualem numquam antè experta fuerat, prægnationem, filium masculum vivum ederet, qui, quâ natus fuerat, integra sanitate frui continuavit.

3 At non ex lumborum debilitate, sed ob inversum foetus situm Portia Sabetta Cupertini se destitutam spe comperit g, obstetricæ & medicis mortem ipsi inevitabilem esse pronuntiantibus, post inanes per totum diem noctemque nixus & acerbissimos dolores, qui eam exhaustis viribus ad ultima vitæ suspiria jam deduxerant, quodque domesticos ipsamque magis affligebat, ad sectionem cæsaream tentandam impulerant. Maritus hinc de aliis humanis remediis desperans, inde fiduciâ in prodigiosum fratrem Josephum animatus, quamdam Servi Dei epistolam corpori languentis conjugis imposuit, quæ simul ac ægram contigit, non aliter quàm si inclusus foetus in ea legisset mandatum, quo jubebatur in lucem prodire, subito obsecutus prodiit, contra spem obstetricum, contraque omnem difficultatem omnino contrarii impedimenti naturalis, quod, ut crederet, vires, quæ naturam superarent, exigebat.

4 Sic

A. DOMINICO BERNINO.

Ex multis miraculis aliqua referuntur.

E.

Morbi subito abacti; prægnans

F

in partu periclitantes

g

A. DOMINICO BERNINO. incolumen servata, & inter has scriptoris manus;

4 Similiter ad contactum cinguli fratris Josephi in gravi partus, periculo repente & feliciter pepererunt h. comitissa Anna, Maria Montesperelli, Cassandra Girensi, Hieronyma Mariotti, Elisabetha Saccalossi Perusii; imò qui voluerit enumerare vniuersa beneficia, quæ periclitantes puerperæ in his angustiis suis à nostro benefico Servo Dei impetrarunt, oportet eum magnum volumen conscribere, ex quo nuptæ, qui illud lecturæ essent, eundem velut suum in partu Patronum invocarent. Nos coram Ecclesia Dei, in cuius conspectu hic liber editur, cum iurejurando attestamur, nuntur nostram, dum hæc scribebamus, jam maturò partus tempore, & cum matris doloribus aucto foetus periculo & domesticorum metu, post invocatum prodigiis celebre fratris Josephi à Cupertino nomen, tam subito feliciter enixam esse, ut dici non potuerit, promptiorne fuerit imploratio, an gratia.

quam prole sua. Infans moribundus, subito conualescit, admodum ipse

5 Hinc natus nobis nepos est, qui, sicut in baptismo à nostro nomine Dominicus appellatus fuit, ita, Deo disponente, errores & ignorantiam avi sui sub tanto Patrono emendet. Sanè dicere possem, eum, dum bimulus esset, ex infirmitate maxime lethifera ad vitam revocatum, ex voto habitu fratris Josephi indutum fuisse, quem hodièdum trimulus feliciter gestat. A parturientibus ad infantes recens natos veniamus, in quorum gratiam pia Fratris Josephi simplicitas etiam post mortem in patrandis insignibus miraculis ludere voluisse videtur. Joannis Canori, senioris inter famulos Cardinalis Ghigi, puerulus lactens, correptus morbo Romæ, sine spe vitæ, sine lactis appetitu, clausis oculis, labiis lividis, totoque vultu mortem præferens, in sinu matris jacebat. Pater magister Joannes Felix Bernabei Conventualis exile frustum vestis Servi Dei ad ejusdem pectus admovit, ad cuius contactum puerulus statim oculos aperuit, suxit, dulci risu matrem agnovit, lusit, omnibusque admirationem movit; & ut uno verbo absolvam, velut à morte ad vitam unico momento resuscitatus est.

frusto vestis Beati, quod iste mirabiliter retinet.

6 Minus tamen hoc miraculum est, si cum sequenti conferatur. Quasi is puerulus Patronum suum & prodigiosum instrumentum obtentæ gratiæ agnovisset, non permisit umquam se fasciis suis involvi, antequam parvulis suis manibus prædictum vestis frustum in pectore suo inter carnem & fascias reposuisset: quod si interdum inde amotum fuisset, contorquebat se anxius, nec quietem sibi nec aliis dabat, atque conturbatus quaquaversum circumspiciebat, & inventum oculis manibusque tamdiu monstrabat domesticis, donec sibi porrigeretur. Tum verò illud extenso brachio receptum in pectore reponebat, ac deinde contentus & pacatus, ad ingenium redibat, sibi tranquillus, aliisque placidus & hilaris: quod certè adstantibus admirationem simul & teneros affectus movebat cum veneratione nominis fratris Josephi, qui sic etiam è cælo cum illo innocente puerulo miraculis ludebat.

Altera infans, morti proxima, per Beati Rosarium

7 Virginia filia Bartholomæi Tenaglia, nobilis Foro-Semproniani, infans tredecim mensium ex maligna febre non amplius fugebat, non videbat, non sentiebat, & jamjam moritura videbatur. Circumstabant cunabula nobiles consanguinei, quos ad parem commiserationem matris luctus & morbus filia commovebant. Interim pater frater Josephus Maria Foro-Sempronianus Capucinus eò fortè advenit, ut Urbinum profecturus, iisdem vallediceret. Hic tam lugubri conspectu pariter afflictus & motus, omnes exhortatus est, ut puellu-

lam venerabili fratri Josepho à Cupertino commendarent, petitoque à Julia Tenaglia, equitis Bentivoglio uxore ibidem præsentem, Rosario, quod ejusdem filius à Servo Dei dono acceperat, puellulam eodem ter in fronte signavit, ceteris interim flexis genibus Sancti opem implorantibus. Post hæc Capucinus ille Urbinum proficiscens, suo socio ait: "Nisi pater frater Josephus miraculum fecerit, puella ista jamjam transibit ad paradysum."

D sanitati & viribus in momento reddita.

8 Negotiis suis Urbini confectis, bonus ille Religiosus post quatrimum Forum-Sempronii reversus, ad palatium Tenaglianorum recta se contulit ea mente, ut patrem matremque de morte filiolæ suæ consolaretur. Sed in ipso aulae ingressu infantem, quam mortuam credebat, in nutricis ulnis conspicit, tam pulchram, tam rubicunda facie, & vegeta carne, ut dubius, utrum oculi fallerent, an ipsa parvula è cælo sibi appareret, immobilis & elinguis, oculisque in eam fixis hæreret. Stupenti supervenit mater, quæ lacrymis præ gaudio affusa, ait: "Ah pater frater Joseph Maria, Deus te nuper ad domum meam misit; nisi enim venisses, Virginiuccia mea jam sub humo sepulta jaceret!," Mox etiam prodigium totum exposuit: videlicet cum ipse Foro-Sempronii vix excessisset, infantem, quam fratris Josephi Rosario signaverat, velut ex gravissimo somno excitatam, in perfectissimam sanitatem restitutam fuisse, non modò nulla febris, sed nec alicujus mali vestigio relicto, pinguem & rubicundam, qualem tum videbat. Quibus ille auditis, oculos manusque ad cælum levavit, aitque: Mirabilis est Deus in Sanctis suis, & mirabilis Dei Servus est pater Josephus à Cupertino, qui tam mirabilia in hoc mundo facit!

E Varii oculorum morbi

9 Soror Victoria Bruni, monialis in monasterio S. Claræ Cupertini, vehementissima fluxione in utrumque oculum cruciata, ejus nomen invocavit, & miraculosam sanationem promptè obtinuit. Quidam cæcus, qui organum visus & humorem crystallinum pupillæ amiserat, ad solam ejusdem invocationem subito visum, organum, & humorem recepit. Margarita Donati p. Auximana, nata erat vixeratque semper cum dolore acerrimum fluxionum in oculos, ex quarum cruciatu sæpe tribus continuis mensibus lecto affixa decubebat, nec res discernere poterat, sed cum cæco Euangelico videbat homines, sicut arbores ambulantes. Denique vitam ducens inter dolores tenebrasque nec consummatæ cæcitatæ nec visus, magis impulsæ vitæ tædio, quàm desiderio videndi, quodam tempore matutino ad ecclesiam accessit, ibique ad sepulcrum fratris Josephi provoluta, fronte & oculis solo admotis, afflicta & pallida exclamavit: "Ecce me, ecce me, Serve Dei, ad pedes tuos. Aut sanitatem aut mortem; una me restituet, altera ex hujus mundi luce auferet. Precor te, ut tuis precibus promptum miraculum mihi concedatur."

F Vulnera per Beati protocinium

10 Ita petiit & obtinuit. Caput oculosque levavit à terra, & cælum vidit; sed quid aio cælum vidisse? Vidit perfectissimè discrevitque, quotquot res creatæ sub cælo sese illius conspectui obtulerunt. Cessarunt dolores, cessavit cæcitas, lætaque & videns domum reversa est, vel solo conspectu suo egregiè prædicans fratris Josephi sanctitatem. Francisca Caldieri q. simili malo Auximi cruciata, Servi Dei crepidâ applicatâ oculis, in momento sanata est. Angela Ratti r. cum se ad tollendum lignorum manipulum inclinaret, in sinistri oculi pupilla ab arundine fauciatâ est, ex quo quantum doloris hauserit, facilius intelligi quàm calamo exponi potest. Extemplo ad læsum oculum, qui totus tumidus

g

A midus stillabat, aliquot è capillis patris Josephi sub involuero applicati fuerunt, ac mox tam subito tumor, dolor & stilla evanuit, ut malum istud somnus potius fuisse, quam umquam accidisse videretur.

f
curata; ab aliis febres,

11 Annæ Cecchi nobili Firmanæ *f* cum domesticum hortulum suum purgaret, spina in oculum penetravit, & ipsa præ dolore in deliquium animi penè incidit. Invocato fratris Josephi nomine, animos resumpsit, spinamque propriis manibus ex oculo exemit. Verùm cum non cessaret convulsio, & tumor continuè invalesceret, nescio quam Servi Dei Reliquiam oculo imposuit, atque ita, nulla alia re adhibita, oculus in pristinum statum reductus est, quasi ab illa acutissima spina numquam sauciatus fuisset. Hinc grata de obtento beneficio, ad ejusdem sepulcrum Auximum profecta est. Similem gratiam anno *MDCXXXI* Romæ impetravit conjux Francisci Morosini *t...* Catharina Blasi *u*, duos menses febribus confictata, atque inde exhausta viribus, cum aliorum adminiculo ad sepulcrum Servi Dei se contulit, unde tam libera omni febrili, tamque valida recessit, ut sana sine sustentaculo etiam alias ecclesias viderit, & triumphabunda domum suam pedes reversa sit.

B
x
hemorrhoides, dolores ischiadici,

12 Magdalena, prædictæ Catharinæ famula *x*, non absimilem gratiam pariter obtinuit, sanato ad ejusdem sepulcrum sanguinis fluxu, ex quo ad ultimum vitæ terminum deducta fuerat. Antonius quoque Castellani *y* post acerbos ischiadicos dolores, quibus plùs duos menses lecto affixus fuerat, cum se ad Servi Dei tumulum jussisset deferri ibidem super illum sedens subita sanitate donatus est, lacrymantibus præ gaudio ipsius uxore, filioque & ceteris adstantibus, & unanimi voce laudantibus non tam Sanctos in Deo, quam (quod magis proprium est) magnum Deum in Sanctis suis, dicente Psalmista: "Laudate Dominum in Sanctis ejus.", Et sanè magna debetur Deo laus de gratiis collatis huic venerabili Servo sup, per quem seculum nostrum tam insignibus illustratum est miraculis, quorum ex multis, qui hodiecum vivunt superstites, alii spectaculum, alii spectatores fuerunt, in omni loco, omni tempore, in stupendis prodigiis, adversus omne malorum genus, in omnibus humani corporis partibus, quasi ipse donatus à Deo sit singulari privilegio potestatis in ea omnia mala, quibus miseri mortales in singulis membris affliguntur *z...*

C
z
aliquae multa corporum mala,

13 Marfiliæ Bonafide *aa...* in momento convuluit ab acerbissima fluxione in genu, quod laciniâ tunicæ fratris Josephi attigerat... Ab oculorum genuumque curatione progredior ad manus, caput, humeros ac guttur, de quibus admirabile Josephi patrocinium triumphavit. Diana Scaffiglioni Auximana *bb*, in dextera manu sua ex pertinaci malo tribus mensibus interdium noctuque convulsionem patiebatur, nec minùs dolebat, quod vestiarium opificium, quo sibi suisque victum comparare solebat, exercere non valeret. Postquam autem Servo Dei se enixè commendasset, & ad partem afflictam frustum tunicæ ejusdem applicuisset, omni dolore libera in momento temporis evasit, & ad solitum opificium resumendum in officinam descendit. Quadriennio post *cc* in ejusdem naso prope oculum verruca enata est, quàm cum doloris impatiens suis unguibus evulsisset, tanta inde sanguinis copia erupit, ut in animi deliquium lapsa sine visu motuque, & velut mortua jacuerit. Alatus ad ipsum fuit idem fratris Josephi tunicæ cento, quo vulnere imposito, "illa subito sensit (ita habent processus) cessare dolores; stetitque san-

Septembris Tomus V.

guis, & postero manè etiam nullum in ea parte ejus mali vestigium superfuit.",

14 Josephus Frisenna *dd* Cupertinensis per totum annum tam vehementi continuoque dolore capitis cruciatus fuit, ut non solum domo egredi ad negotia sua rure peragenda non posset, sed etiam nec sedere in lecto: usque adeò acres erant capitis concussiones & acuti temporum cruciatus. Martia Casalina socrus illius ipsum tantummodò attigit Coronà fratris Josephi; & ille tam subito à tam inveterato malo convaluit, ut mox è lecto assurgens, domo egressus sit, & ad agriculturam sese accinxerit. Eodem malo laborabat filia Lauræ Falconieræ *ee* tam vehementer, ut à malignis spiritibus occupata crederetur propter horribiles ululatus, quos edebat, furoremque, in quem ipsam acutissimus capitis dolor concitabat. Cum hujus capiti imposita esset epistola à Servo Dei conscripta, ipsa quoque in puncto temporis sanata est.

15 Per fratris Josephi pectinem *ff* malo applicatum Antonius Auximanus subito sanatus est; per centonem, Dei Servi sanguine tinctum Andreas Bonfigli fluxu sanguinis per nares profusi in momento temporis liberatus est; per ipsius sudarium Rosanna Amboni *gg* à periculosissima angina; per parum sanguinis illius Joannes Baptista Pascolini Assisias *hh* à fracta scapula; per crepidam ejusdem Anastasia Risidori *ii* Auximi à lethifera pleuritide; per cingulum soror Maria Hyppolita Galli, monialis ad S. Nicolaum Auximi, ab ischiade; per frustulum reliquiarum Catharina Rossa à monstruoso hydrope, domina Victoria Corona Pini ab epilepsia, nepos Andreæ Massi ab herniâ interna, Constantia ab asthma, soror domina Victoria Casponi, monialis in novo monasterio Auximi, à nervorum contractione, Victoria Antonia Evangelista Pisarense à malè affecta coxendice, paralytica manu & lingua balbutiente, Francisca Cialdei Urbinas ab horribili per præcipites scalas lapsu, ex quo tota livida & partim rupta, morti proxima erat, convaluerunt *kk*.

16 Nostris verò temporibus, in quibus spectatores testesque mirabilium eventuum adducere possumus, pater Joannes Franciscus Maria Bellani, Ordinis Conventualium Mutinæ, magister in sacra theologia atque definitor perpetuus provincie Bononiensis, & frater Franciscus Pavarelli, inter eosdem Conventuales professus laicus, calculos instar fabarum grandes in puncto temporis feliciter emisserunt, numquam deinde ejusmodi cruciatus amplius passi, licet ante id tempus numquam intermissis eorumdem doloribus vexati fuissent, prout illorum authentica testimonia, Kalendis Augusti anni *MDCXXXI* data, & apud nos asservata, certum faciunt. Idem multis aliis obtigit, quorum sanationes si omnes referre vellemus, majus sanè, quàm quæ descripsimus, miraculum foret *ll...*

17 Dominus Franciscus Sordini, canonicus Aletinus *mm*, ex speciali devotione erga Servum Dei jam ab octo retrò annis semper habuerat, habebatque tunc temporis ad cervical in lecto suo imaginem ipsius. Contigit autem, ut propter æstivos calores ancillæ lecti cortinas & cum his Sancti iconem simul auferrent. Non adverterat id canonicus; sed brevi expertus est, quantum in tam potenti Custode auxilium haberet. Etenim cum in lecto suo decubisset, mox insolita inopinæque febrili correptus fuit, ex qua delirare cœpit in eodem lecto multo horis usque ad tempus matutinum, quando imaginem venerandi ergò, oculis inquirens, nec inveniens, extemplo famulòs in clamavis, petiitque,

A. DOMINICO BERNINO.

admonis rebus, quibus ipse ejus fuerat.

dd

ee

ff
ope invocata,

ff

E

gg

hh

ii

kk
subito & prodigiose depulsa.

F

ll
Canonicus amota è lecto suo Beati iconem, gratèter febricitas,

mm

Rrrrrr

que,

1050 MIRACULA B. JOSEPHI A CUPERTINO ORD. S. F.

A. DOMINICO BERNINO.

restituta, sanatur: hujus filiiab beneficiis ab eodem collata.

B

Alii per venerationem ejusdem imaginis

oo

C

varius morbis liberati.

que, quis eorum dictam imaginem inde abstulisset. Intellecto autem errore seu inconsiderantia, is ipse ad eam properavit, aitque: "O frater Joseph, ancillae meae te hac nocte frigido aeri extra cubiculum meum exposuerunt, ideoque febris aetna me corripuit!"

18 Post haec imagine pristino loco suo restituta, in lecto denuo decubuit, decumbensque suaviter obdormivit, omni febris umbram, quae in multas ejus diei horas naturaliter protrahi debuisset, in momento temporis liberatus, admirantibus omnibus, quod non solum temporibus Apostolorum, sed etiam nostris veri Servi Dei sola sua umbram sanitatem aegris impertirentur. Idem canonicus, qui praedicta in processibus testatus est, etiam subjunxit sequentia, quibus multa miracula complexus fuit. "Praeterea filiae meae, quas olim, dum secularis essem, ex legitimo matrimonio genui, multis gravissimis infirmitatibus correptae fuerunt, quibus cum ego Servi Dei imaginem misissem, sanitas brevi consecuta est, ita ut jam singulae filiae meae iconem dicti Servi Dei magna cum devotione asservent; ejusdem insuper patrocinium in difficultibus partibus, quos passae sunt, expertae fuerunt, in quibus eo invocato, molli ter pepererunt; & similiter in multis infirmitatibus, ut dixi, gravissimis, quaeque medicos sollicitabant, per ejusdem Servi Dei opem sanitatem retinuerunt & receperunt."

19 Dominica Gattucci ex Monte-Lupone ex immedicabilibus cruciatibus multos menses affixa lecto, immobilis jacebat, mortem potius quam vitam protrahens; cum ad pium osculum, quo venerabilis fratris Josephi imaginem venerata est, in somnum incidit, ac postridie mane sponte sua e lecto confurgens, ad ecclesiam primum actura Deo gratias, deinde ad notarium accessit, ut tam prodigiosae & subitaneae sanationis fidem faceret. Antonia Carella Cicolini, nobilis mulier ex Castro Fidardo, tam acri capitis dolore afflicta fuit, ut mox mentis & corporis sensibus destituta, accedente etiam maligna febre, de peccatis suis confiteri non posset, & ante obitum suum a domesticis suis velut mortua jam plangeretur. Rebus ita desperatis, in domum supervenit frater Hieronymus Damiani, laicus Conventualis, qui patris Josephi imaginem, quam penes se habebat, moribundae statim exhibuit, alta voce inclamans: Commenda te, filia, fratri Josepho. Illa vero, ad omnia alia furda, nomen Josephi audit, auditoque se ipsi commendavit. Cetera accipe ex processibus. "Subito, (inquit ipsa) obdormivi: postea expergefacta, sensi me mentis meae plane compotem, sic ut de peccatis meis rectissime confessa fuero, & melius me habere perrexerim, ita ut cum magna medicorum admiratione omni periculo defuncta essem, & intra quatrimum praedicta febris etiam omnino liberata."

20 Dominus Carolus Marcellus Diotajuti, canonicus ecclesiae cathedralis Auximanae, oppressus intolerabili cordis cruciatu, quo vitalis respiratio impediabatur, omni humanae opis spe destitutus, convertit sese ad venerabilis Servi Dei iconem, eique se enixe commendans, mox exauditus fuit. "Subito (inquiunt processus) se veluti per divinum nam manum liberatum comperit ab ea mortis angustia, & ad ejusdem sepulcrum accessit, ut prodigioso suo Patrono de tam stupendo miraculo gratias ageret; quod cum per civitatem vulgatum esset, omnibus admirationem simul & pios affectus movit erga tam beneficium Dei Servum, tam promptum ad succurrendum proximis suis, quam

velox est oculorum conjectus, vox & cogitatio. Atque haec sufficiat huc usque scripsisse de venerabili patre fratre Josepho a Cupertino, mirabili magis, quam imitabili in sua vita, & vivo potius prodigio, quam prodigioso post mortem.

D

ANNOTATA.

a Ita Berninus caput 31 Vita Italica B. Josephi orditur, ex quo sequentia miracula ac beneficia recensemus. Vide dicta in Commentario praevio num. 4.

b Refert Berninus Alexandri VII Papae, patris Antonii Justiniani, & Stephani Blasii prodigiosam sanationem, aliaque, qua huic & familia ejusdem per B. Josephi patrocinium obtigerunt, quibus ego hic supersedeo, quia ea ex Pastrovicchio in Vita jam recensui num. 131 & sequentibus.

c Berninus notat hic in margine annum 1663, id est, eundem, quo Beatus defunctus est, & processum fol. 601, num. 19.

d Ibidem in margine legitur annus Christi 1680, idemque processus locus num. 13.

e Sequuntur hic Cornelii Saccalosi, comitissae Ludovica Parrizi aliorumque plurimum, periculosae febricitantium, uti & Angelica de Constanza in partu periclitantis, sanationes, de quibus consule Vitam num. 135 & duobus sequentibus.

f Anno 1664, ait Berninus, laudatque eundem processum num. 26.

g In margine appositus est annus 1665, & laudatur idem processus num. 1.

h In margine citatur idem locus processus num. 10 & sequenti.

i Ibidem annus 1719, dies 4 Januarii adscribitur.

k Annum 1664, eundemque processum num. 71 hic adscribit Berninus.

l Ibidem in margine appositus est annus 1666 & mensis Julius, atque idem locus processus, num. 49.

m Sequuntur hic sanationes Petri Ludovici Blasii, & Stephani de Mattheis, quarum primam num. 133 Vita, alteram in Commentario praevio num. 123, & num. 129 Vita dedimus. Hic tamen observo, primam anno 1660 apud Berninum perperam adscribi, cum ea post B. Josephi mortem contigerit, qua incidit in annum 1663. Secundam quoque anno 1665 perperam illigavit, cum ex loco Vita citato constet eam anno 1663 accidisse.

n In margine notatur idem processus locus num. 6.

o Ibid. citatur idem locus num. 20.

p Ista anno 1687 contigisse ait Berninus, a quo idem, qui supra, locus citatur.

q Anno 1688, inquit Berninus, laudans eundem locum num. 58.

r Ibidem notatur annus 1664, idemque processus num. 29.

s Firmum, indigenis Fermo, archiepiscopalis urbs est ditionis summi Pontificis in Marchia Anconitana. Berninus in margine annum 1663, & laudatum processum num. 38 adscribit.

t Sequitur sanatio Cornelia Matthei, quam num. 138 Vita dedimus.

u In margine apponitur annus 1685, & idem processus num. 65.

x Ibidem legitur annus 1680, processus vero num. 66.

y Ibidem anno 1664, processus num. 47.

z Sequitur miraculosa sanatio Victorii de Mattheis, quam jam narravimus in Commentario praevio

E

F

APPENDIX II

De Miraculis aliquot recentioribus ex Vita Italica,

Auctore Paulo Antonio Agello.

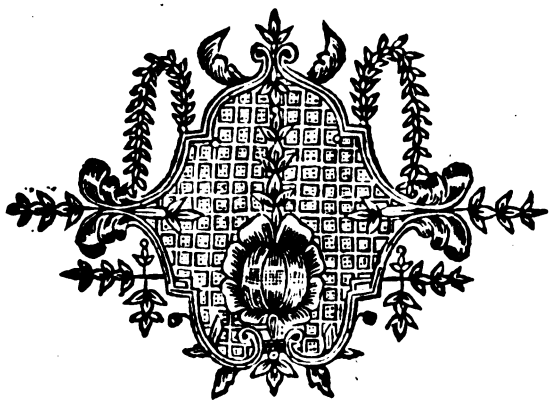
CAPUT I.

*Moribundus sanatus, idemque voti negligens, castigatus, ac denuò sanatus: energumena mirabiliter liberata: mulier ex mamilla periclitans, sanitati reddita.*A *vio num. 124, & in Vita num. 127 & sequenti.**aa Subditur hic & mox ad eadem signa sanatio sororis Mariae Leopardi, quam vide in Vita num. 139. Berninus hisce annum 1663 adscribit. Prætermisi hic etiam miraculum Ludovico Blasi concessum, de quo consule Vitam eodem num. 139.**bb Apud Berninum laudatur idem processus num. 36 & seq., annotaturque annus 1661; adeoque hac ante Beati mortem contigerint.**cc Anno nempe 1665, ut ibidem adscribitur.**dd Annum 1685, & ex eodem processu num. 5 notat Berninus.**ee Anno 1687, inquit idem Berninus, laudans ex processu numerum 1.**ff Ibidem notatur annus 1664, & ex processu numerus 54.**gg Ibidem anno 1688, processus num. 39.**hh Ibidem anno 1695, ex processu num. 12.**ii Ibidem anno 1661, adeoque ante mortem Beati, contigisse dicitur, notaturque è processu numerus 69.**kk Pro hisce omnibus, nullo anno annotato, in margine processus loci, in quibus ea asseruntur, laudantur eo ordine, quo subdo. Num. 70, num. 63, num. 34, num. 42, num. 43, num. 32 vel 33 (obscurè expressus hic est) num. 25, & num. 57.*

B

*ll Sequitur hic instrumentum Lucia Fortunata, quo ipsa testatur, se peram suam, quam, Auximo Assisium profecta, in via perdidit, dum Assisio redires, invocato B. Josepho, recepisse à quodam puero rustico, qui eam invenerat: sed opera precium non duxi istud recensere.**mm Aletium, indigenis Lecce, episcopalis urbs est regni Neapolitani ampla & frequens, in provincia Hydruntina, cujus caput est. Berninus annum 1680, & ex processu numerum 7 adscribit.**nn Hujus nominis vicum Blaviana Tabula exhibent in Marchia Anconitana, paucis milliariis Maceratâ distitum versus Sinum Venetum. Franciscus Orlandus parte 2 Orbis sacri & profani, pag. 700 eundem in diœcesi Lauretana collocat. Apud Berninum notatur in margine annus 1687, & ex processu numerus 23.**oo Laudatus Orlandus hunc quoque locum, vulgò Castell Fido diœcesi Lauretana adscribit. Berninus in margine notat annum 1684, & ex processu numerum 67.*

C

Septembris Tomus V.

Paulinus Moretti ex Monte Leonis in Umbria; anno MDCXXXIV laborabat perpetua febris, dolore capitis, ciborum nausæ & magna debilitate cum totius corporis nervorumque cruciatu, quos epilepticos esse, deinde die v Junii judicatum fuit. Tentata in eo fuere omnia humanorum remedium genera, ac inter cetera etiam cauterium in occipite, quod infirmus sine ullo sensu sustinuit. Die vi prædicti mensis illum medicus sacerdotum curæ reliquit. In hoc tam deplorando statu constitutum pater magister Felix Fideli, Ordinis Minorum Conventualium, invisit; qui cum audisset, infirmum sacro Viatico nondum munitum fuisse, ad eundem propius accessit, dixitque: "Pauline, venerabilis pater Josephus à Cupertino ex Ordine meo, tam prodigiosus, tantique apud Dominum meriti, eam tibi gratiam ab illo impetrabit. Concipe fiduciam, & pete tibi tempus, quantum sufficit, ut Sacramenta suscipias, ac deinde faciat, quod voluerit Altissimus. Ego jam ipsius reliquias quæram; tu interim te ex corde ei commenda; nec dubita, quin eam gratiam obtenturus sis."

2 Infirmus, qui antè nihil percipiebat, testatus est, se sermonem illum audivisse, & ad nomen B. Josephi, eatenus ipsi incognitum, visum sibi esse, cruciatu suos sopiri. Revera ipsius violenti nisus & contorsiones cessarunt, nec audiebantur amplius suspiria & gemitus, & ipse jam aliquam spem vitæ dabat. Reversus Religiosus, & ab ægro agnitus, illum his verbis solatus est. "En tibi reliquias nostri venerabilis patris Josephi; commenda te Deo, ut per hujus Servi sui merita tibi tempus ad Sacramenta suscipienda concedat. Age, Pauline: fide viva hic opus est, & gratiam obtinueris." Interea ter orationem Dominicam & toties angelicam salutationem & GLORIA in honorem sanctissimæ Trinitatis recitarunt. Post hæc reliquias capiti moribundi impositis, testatus hic est, se subito odorari cœpisse "quandam fragrantiam & odorem suavissimum, quem numquam aliàs in vita sua senserat, & ex hoc odore, quo multum recreabatur, maximè se fiducià in servum Dei, patrem Josephum, animatum fuisse." Aperuit oculos, agnovitque omnes, & ad Religiosum conversus, "O pater Fideli, inquit ipsi, qualis odor! qualis odor!", Expiavitque animam suam confessione

E

*Moribundus per Beati reliquias**sui composuit, & Sacramentis manuit;*
F

1032 MIRACULA B. JOSEPHI A CUPERTINO ORD. S. F.,

A. PATLO
AGELLO.

↳ morbo po-
stea crescen-
te post sa-
Etiam eidem
votum

ne, & sacro Viatico communitus est cum suo & totius familiæ solatio.

3 Cum advenisset medicus & infirmum sui com- potem & exigua febris laborantem comperisset, quoddam præter omnem opinionem se melius haberet, Beati patrocinio adscripsit. Paulino tamen Sacramentorum gratiâ jam roborato, & divinis placitis acquiescente, nemo de perfecta corporis ejusdem valetudine restauranda cogitabat. Die itaque VIII recruduit febris vehementis & violenta, quæ ipsum intra decem dies morbi denuo ad extrema deduxit. Prædictus Religiosus, qui huic tam graviter ægro- tanti assistebat, Beati reliquias ejus capiti imposuit, hortatusque est, ut etiam corporis salutem peteret; & suggestit ei, ut Patrono suo promitteret, se Auximum, sepulcri ipsius honorandi gratiâ, ad- iturum; addiditque, sese in eundem sinein pos- tero manè Missam celebraturum. Infirmus ita mon- itus, se cum viva fide commendavit, & ad visen- dum sepulcrum obstinavit: Missa quoque postri- die manè celebrata est, cui infirmi nomine tres puel- læ ejusdem cognatæ, de peccatis suis prius con- fessæ & divino Epulo refectæ, interfuerunt.

B
subitò conva-
lescit:

4 Fuit quidem vehemens eo manè febris; sed ea non obstante æger eodem prorsus tempore, quo Missa celebrabatur, Beati reliquias manu tenens, seque ipsi devotissimè commendans, visus sibi est (ut revera erat) omni morbo liberatus. Finitâ Missâ, pater Fideli ad Paulinum jam non ampliùs infirmum reversus, audiit ab illo: "Sanatus sum, sanus sum, & sine mora volo surgere," & surrexisset sanè, nisi prudentia Religiosi prohibuisset. Hinc accersitus medicus mox accurrit, qui cum ipsum, antè moribundum, sine febris, sine do- loribus, cum optimo arteriæ pulsu, vegetum & robustum comperisset, obstupuit & supra modum miratus est; & intellecto, quod factum fuerat, ipse ceterique loci incolæ humillimas Deo, beato- que Josepho gratias egerunt, exclamantes: "Hoc est miraculum! Pater Josephus à Cupertino, is certè magnus est Medicus!", Observavit autem Paulinus, cum ablato suo gravi morbo cessâsse suavissimum illum odorem, quo mirabiliter re- creatus fuerat, quamdiu acerba illa infirmitas du- raverat.

voto postmo-
dum negle-
cto, morbo
rursus corri-
pitur,

5 Neque hic finem habuit miraculum. Pauli- nus, bis à morte ad vitam reductus, non Auxi- mum ad reddendas Intercessori suo gratias, sed Roman, occasione instantis anni Jubilei, die VI Octobris ejusdem anni MDCCXXIV profectus est. Verùm ibi tam malè se habere cœpit, ut in pa- triam redire coactus sit. In eam reversus ineunte Decembri, quodam genere molestissimi hydropis laboravit usque ad diem X Maji anni MDCCXXV. Adversus hunc quoque morbum variis remediis nequicquam adhibitis, experturus cælestia, Cas- sianam se contulit, ad implorandam B. Ritæ opem, cujus corpus ibi honoratur. Placuit autem Deo, ut prædictus pater Fideli ibidem in conventu pa- trum Minorum Conventualium S. Francisci tunc degeret; qui eum tam melancholicum conspicatus, de valetudine sua interrogavit, ac denique dixit: „Pauline, an votum tuum de adeundo Auximo „explevisti? „Quo cum rubore respondente, Non: ingratum ipsi animum exprobravit: unde ipse incitatus sponndit, se id mox exsecuturum, uti revera exsecutus est.

↳ expleto
tandem voto,
denuo subitò
sanatur.

6 Die itaque natiuitati Domine nostræ, Ma- riæ semper Virginis, sacra, multo cum cruciatu & incommodo iter versùs civitatem Auximanam pedes aggressus est, in eamque die XV Septembris supra dicti anni advenit. Mox ad ecclesiam S. Fran-

cisci, in qua corpus B. Josephi à Cupertino quie- scebat, rectà contendit, ubi post suscepta Pœni- tentiæ & Eucharistiæ Sacramenta vix genua in e- jusdem sepulchrali lapide posuerat, quin odorari cœperit eundem illum suavissimum odorem, quem in primo morbo suo senserat; ex qua re magnam integræ sanitatis recuperandæ spem concepit. Cùm in eodem loco Missam audiret, circa communi- onem celebrantis sensit quemdam calorem, qui à plantis pedum exortus, cum inenarrabili suavitate per totum corpus serpebat, visusque sibi est audire vocem, quæ diceret: "En tibi eam gratiam, jam nunc sanus es.", Finitâ Missâ, tam sanum, vege- tum ac robustum se comperit, ut quibuslibet la- boribus ferendis jam par esset. Gratiâ itaque Deo, suoque insigni Patrono egit, & lætus ac prosperè in patriam regressus est, ubi usque in an- num MDCCXXXVI, quo prædicta juratus testatus est, integra valetudine per B. Josephi à Cupertino merita fruebatur.

7 Bartholomæus Palmucci, nobilis Maceraten- sis die X Martii anni MDCCXXV candenti ferro in sinistro oculo læsus est, ex quo cum magnum do- lorem ac vehementem epiphoram pateretur, chi- rurgum mox arcessi curavit, ut malo suo reme- dium aliquod afferret. At chirurgus, inspecto oculo, asseruit, pupillam corruptam esse, cum in ea nihil ampliùs nigri appareret: præterea cum totus oculus jam alberet, verendum esse, ne nervus op- ticus læsus esset, & præter cæcitatem oculi sini- stri, etiam dexter aliquem inde defectum pateretur. Interim doloris mitigandi causâ quædam leni- mina præscripsit, identidem applicanda. Erat do- mina Teresa, infirmi uxor, in B. Josephum à Cu- pertino devotissima, quippe Auximi nata; quæ proinde cum magno fervore ad ipsum recurrit, & eodem vespere, quo infelix casus acciderat, eju- sdem imaginem in manu accepit, eaque ad mariti oculum viva cum fide admotâ, Beatum precata est, ut pro ejusdem incolumitate apud Deum in- tercederet: deinde eandem imaginem ad cervical in lecto deposuit.

Oculus can-
denti ferro
læsus,

b

E

8 Ope lenimum, quæ iterabantur, nocte pro- cedente infirmus aliquantulum dormierat; sed cum oculus copiosè flueret, & dolores vehementiùs invalescerent, expergefactus est; & fomenta itera- ta fuerunt, & oculus denuò fasciis involutus. Re- liquum itaque noctis placidè obdormivit: manè ve- rò in aurora excitatus, deprehendit se sine fasciis, oculum citra dolorem aperuit, dexterum clausit, & experienciâ comperit, sese è sinistro perfecte videre; ideoque nullis præterea remediis uti vo- luit. Chirurgus manè adveniens, ipsumque sine fa- sciis conspicatus, inspexit oculum, quem cum in- genti stupore liberum sanumque sine ullo fissuræ vestigio & tam integri visus, quam ante acerbam illam exustionem fuerat, deprehendit. Atque ita ipse sanus esse perseverabat die XXIV Decembris an- ni MDCCXXXIV, quando pro indubitata acceptæ gratiæ fide hoc authenticum testimonium dedit.

integritati
mirabiliter
restitutus.

F

9 Domina Maria Masones di Lima, comitissa Castellii, Calari civitate Sardinie, plus duode- cim annis conflictata fuit tremoribus adeò extraor- dinariis vagisque, modò in uno, modò in alio cor- poris membro, præcipuè in capite, subinde in to- to corpore, ut excellentissimi medici Matriti & in aliis celebribus Hispaniæ civitatibus nullum illis re- medium reperirent, imò nec scirent, quo eosdem saltem nomine appellarent. Hinc de dæmonum ob- sessione injecta suspicio: sed adhibiti exorcismi om- nes irriti fuere, ita ut neque umquam comperiri potuerit, an à maligno spiritu iustestaretur. Judica- tum

Comitissa,
insucto mor-
bo diu consti-
tata,

c

A tum denique est, ejusdem morbum naturalem esse ex nervis & convulsionibus. Ad tam grande incommodum, cui nullum remedium erat, accessit & alterum, albugo scilicet in uno oculo, quæ cum continuè dilataretur, visum impediabat; & ad hanc quoque sanandam nihil ars & medicina valebat.

apud Beati imaginem magis cruciatur:

10 Interea Deo, qui volebat per hujus nobilis matronæ sanationem servum suum B. Josephum à Cupertino glorificare, ita disponente, ipsa quodam die in Novena gloriosi patriarchæ S. Domini ad ecclesiam monialium ipsius Ordinis procedens, aliquem obvium habuit, qui Beati nostri pictam imaginem portabat. Placuit hæc ipsi, rogavitque, cujus ea Sancti esset; & intellecto ejusdem nomine, curavit ejus Vitam ad se afferri, in qua cum gesta ejusdem & famosa miracula legeret, magnam spem concepit de invento suo Sospitatore. In hunc finem imaginem Servi Dei sibi applicavit, rata, se brevi sanatum iri: at non ita fuit. Etenim tremores, qui jam tribus aut quatuor mensibus cessaverant, eam denuò corripuerunt, oculique incommodum magis invaluit. Hisce non obstantibus, in sua erga Beatum fiducia persistit, persuasum habens, illum mali sui accessum casu contigisse. Ea nocte sacram imaginem in pulvinari suo retinuit, freta fore, ut sic convalesceret. At nequam dormire potuit, solitis tremoribus & interna inquietudine agitata, ex quibus admodum afflictæ & veluti fractæ animo permansit. Quam ob rem cepit diffidere sibimet, eò magis, quòd, quoties imaginem illam seu manu teneret, seu aspiceret, solitis tremoribus concuteretur: cumque id sæpe iteratis vicibus contigisset, tandem creditus is morbus est à maligno spiritu, non ex vitiosa natura, oriri.

B

frustra exorcijatur apud corpus B. Salvatoris:

11 Ad exorcismos itaque ventum est. Sed licet hi adhiberentur, etiam dum ipsa caput suum ad arcam, in qua B. Salvatoris corpus quiescebat, inclinatum tenebat, nullum energumænæ signum dedit; conspecta verò, vel etiam clam ad ipsam admota B. Josephi icone, soliti tremores eam occupabant, apparebantque. Ad hæc visum est aliud experimentum capere. Scilicet cum domina illa lusu se occuparet, imago ipsi secretò applicata est, ac mox tantum cordis cruciatum sensit, ut, sicut ipsa testata est, majorem numquam experta fuerit: sed & hunc tamen casu accidisse rebatur. Verùm brevi patuit, non casu accidisse: exhibita enim ipsi imagine, infernalis spiritus, qui tot annis latuerat, se ipsum iis verbis & factis manifestavit, ut omnes adstantes timore & horrore correpti, miraculum per sacram illam imaginem factum esse faterentur.

C

coram Josephi imagine demon se prodit:

12 Manifestato igitur spiritu, exorcista postero die cum prædicta imagine rediit, quam energumena conspicata, tota cohorrui. Idem contingebat, dum ante illam transiret; & sicubi aliquam B. Josephi à Cupertino imaginem videret, incipiebat clamare & dicere: Non hunc, non hunc: accedensque ad parietem, impediabat ceteros, ne transirent. Quin etiam tanta fuit maligni spiritus repugnantia, ut energumenam humi prosterneret, quæ plena fide, sponte sua in nomine Servi Dei ipsi mandabat, ut se Sanctum suum (sic Josephum appellabat) venerari sineret. Obedivitque dæmon; & ipsa sibi quietè relicta, prostravit sese coram sacra imagine, gravemque suam necessitatem exposuit.

ex eaque tandem expellitur.

13 Tandem die XIX Julii anni MDCCLXXVII ad ecclesiam S. Mauri delata est, ut exorcismi continuarentur. Ubi dum exorcista præciperet dæmoni, ut egrederetur & energumenam relinqueret liberam, duo Religiosi Scholarum piarum, nem-

pe pater Alphonfus à S. Anna, olim provincialis per Sardiniam, & pater Bernardus à S. Jacobo, B. Josephi à Cupertino imaginem ipsi applicarunt; & in eodem puncto temporis spiritus infernalis ex eo corpore excessit, cum summo illius matronæ gaudio, cum inenarrabili totius nobilissimæ ejusdem familiæ exultatione, maximaque admiratione omnium, qui aderant. Præter grati animi officia, quibus fortunata illa domina ad promovendam Sospitatoris sui venerationem se obstrinxit, voluit acceptum beneficium typis & authentico instrumento publicum fieri, ut universus orbis disceret, quàm potens apud Deum sit B. Josephi à Cupertino patrocinium.

A. PAULO AGELLO.

14 Anna Teresia Bundari Cupertinensis anno ætatis suæ quadragesimo septimo, mense Junio anni MDCCLXXVII molesto scirrho, spurio, sed maligno sub mamilla sinistra correpta fuit, qui cum indies valentior contumaciorque evaderet, nihil quidquam arti medicæ cedebat, & miseram mulierem acerbis doloribus atque incredibili molestia conficiebat. Sub finem Augusti accessit manifesta febris quotidiana periodica, defectibus animi comitata, quæ durante, tuber non nihil imminuebatur, sed decedente, in pristinam magnitudinem, quæ ovum gallinaceum æquabat, restituebatur. Sublata febris, idem tumor cum pristinis acutis cruciatibus adhæsit. Mense Decembri eadem febris cum funestioribus adjunctis, id est cum deliquiis & cordis palpitationibus recurrit, & humores in prædicta mamilla stagnantes, ad corrodam afflictam partem aciores facti, intolerabilem cruciatum infirmæ creabant. Hinc medico, qui eam curabat, morbum malignum & immedicabilem esse judicante, monita est, ut se sacro Viatico præmuniri pateretur; quod cum omni animi submissione fecit. Suggestibus nihilominus domesticis suis, aliisque, ut se B. Josepho à Cupertino commendaret, plena fide in Deum, & fiduciâ in patrocinium gloriosi Concivis sui, patrem Regentem Ruberti, Minorem Conventualem, arceri jubet, rogarique, ut Beati reliquias afferret.

Mulier ex mamillæ tuberculo moribunda,

E

15 Accurrit subito Religiosus, & horâ secundâ noctis frustulum habitus Servi Dei proferens, jussit ægram & domesticos ejus PATER, AVE & GLORIA PATRI &c in honorem sanctissimæ Trinitatis tertio recitare; incitavit illam ad devotionem, signavit prædictis reliquiis, hisque apud eandem relictis, ad conventum suum regressus est. Moribunda, à medicis jam derelicta, viva spe recuperandæ per Beati patrocinium salutis concepta, in somnum incidit, & sub noctis medium visa sibi videre est in suo cubiculo venerandum quemdam Religiosum Ordinis Minorum Conventualium, sed cucullo caput tectum, ita ut eum agnoscere nequiret. Suspicata tamen, patrem Josephum esse, "Pater Joseph mi, inquit, adjuva me. Precor te, ut libereres me tam gravibus febris effectibus, & hoc tam maligno tubere."

post illius Beati reliquias,

F

16 Eandem precem iteravit; dumque Religiosum illum veste apprehendere conabatur, is oculis evanuit, & ipsa excussa somno est. Tum verò se sine ullo dolore, sine febris, & hujus effectibus comperit; admotaque ad locum tuberculi manu, nullum amplius invenit. Magna fuit in ædibus exultatio, sororum præsertim, quæ ab Anna Teresia advocatæ, admirabundæ spectarunt, contumacem illum malignumque humorem evanuisse; qui dum dilaberetur, ut manifestam gratiam faceret, dolorem aliquem in pede, quæ cruri adhæret, cum exiguo calore febrili biduo triduoque reliquit, post quod libera & expedita, sine

ab ipso apparente sanatur.

A. PAULO
AGELLO.

ne ullo alio remedio aut morbi crisi mansit; ita ut ad ecclesiam Cryptellæ accedere potuerit, ut miraculam publicè testaretur, Deoque & insigni suo Patrono & concivi, B. Josepho gratias rependeret.

ANNOTATA.

a De B. Rita Cassia, vidua, Ordinis Eremitarum S. Augustini, in Opere nostro actum est ad diem 22 Maji. Est autem Cassia, indigenis Casscia, Italia oppidulum in Umbria in diocesi Spoletana.

b Macerata Marchie Anconitanæ civitas est, episcopalis sub archiepiscopo Firmano, Juxta Chientinum fluvium in monte condita, & in dominio summi Pontificis.

c Vulgo nota est hæc Sardinia insula in mari Mediterraneo, regni titulo illustrata, Italici Cagliari dicta civitas archiepiscopalis, & totius insule caput & regia sedes.

d Indicitur hic B. Salvator de Horta, Ordinis S. Francisci de Observantia, cujus corpus Calari in sui Ordinis sacello pie asservatur & colitur. Hujus gesta illustrata apud nos sunt ad diem 18 Martii.

CAPUT II.

Varii morbi & corporis mala per Beati imaginem, reliquias & invocationem subito curata.

Puer moribundus ad motam Beati imaginem

Michaël Dominicus Donatus, filius domini doctoris Josephi Cafaro & dominæ Euphemie Caldrami, tredecim mensium infans erat, cum graviter conflictatus est ex doloribus ac nervorum motibus, convulsiones præfagientibus, quæ etiam ex inquietudine & continuo planctu apparebant. Intra octiduum morbi distentus in lecto, sine motu, oculis omnino clausis, pallidus & confectus, cadaveri simillimus, ad extrema vitæ pertigerat. Plangebant illum acerbissimè velut mortuum amantissimi parentes & amicitæ; jamque pro eo honorificè sepeliendo quædam parata erant. In hoc statu à vespere usque ad horam noctis secundam diei xx Julii anni MDCCLXXXIV jacuit, dum interim supremus ejusdem halitus expectaretur. Parentibus igitur & amicitis è cubiculo egressis, unica ancilla, Irene nomine, & quidam canonicus collegiæ ecclesiæ ejus loci, probæ vitæ sacerdos, apud moribundum remanserunt. Postquam hi duo agenti animam puerulo reliquiis aliisque rebus factis benedixissent, venit iis in mentem de B. Josephi imagine, quæ ad cervical pendeat, quam inde acceptam ad morientis infantis labia admovent, alta voce ipsi dicentes: "Donatule, Donatule, osculare, osculare patrem Josephum, Cryptellæ."

pie oscularus, subito convalescit.

18 Ad has voces velut ex profundo lethargo excitatus puerulus, oculos aperuit, dictamque facram imaginem osculari cepit, & clara voce dicere: "Mammam, nutrix, mammam, nutrix.", Attonitus primùm, ac deinde plenus gaudio canonicus, domesticos appellavit, inter quos pater primus accurrens, vidit non jam moribundum filiolulum, qualem reliquerat, sed puerum pulchrum,

alacrem & vegetum, qualis fuerat ante malignam infirmitatem suam. Pater igitur præ lætitia & spiritali voluptate gestiens, accepit imaginem & ipse quoque filio suo ait: "Osculare, osculare, Donatule, iconem nostri venerabilis patris Josephi, per cujus merita sanus & salvus es.", Puerulus autem eam iterum iterumque & sæpiùs osculatus est: deinde significavit, se surgere velle & in nutricis sinum confugere; quæ cum præsens esset, sublatum læta admovit ad ubera, quæ ipse, ut olim sanus, suxit.

19 Ad agendas pro tam insigni beneficio gratias omnes istius domus incolæ unà cum sanato filio ad ecclesiam Cryptellæ, quæ ad Beati conventum pertinet, accesserunt, ibique super altari beatissimæ Virginis primùm pios animi affectus, deinde pueri vestes fasciasque, & quos pro Donatuli funere panniculos cereosque paraverant, obtulerunt. Cùmque hic lætus & festivus domum rediret, pedes suos frequenter aspiciens, aiebat: LE PAPE, LE PAPE b; quam vocem parentes tum quidem non intellexerunt; sed cum eadem continuò repeteret, agnoverunt, se filii sui calceolos non reliquisse in ecclesia. Quam ob rem de miraculo semper magis certiores facti, etiam illos pro explendo voto illuc miserunt.

cum tota familia in Ecclesia Cryptelle gratias agit.

20 In Monte-Filatrano, Marchiæ Anconitanæ oppido c, Josephum Leali cœmentarium, annorum viginti sex, die VIII Julii, anno MDCCLXXXV dolores ex humoribus colicis corripuerunt, ex quibus etiam aliquoties aliàs graviter decubuerat. Vocavit ergo de more medicum, ut acerbis suis doloribus, qui nullam ipsi quietem dabant, mederetur. Is quæcumque pro tali morbo curando ars medica umquam præscripsit, remedia adhibuit: quibus nihil proficientibus, medicamenta, opio mixta, ei porrexit; quæ tamen æquè ac alia effectu caruerunt. Jamque aliquot morbi dies exegerat, cum jussu patris magistri Sebastiani Beni, Minoris Conventualis, invisit eum quidam ejusdem Ordinis Religiosus, secum ferens B. Josephi à Cupertino pileum, ut eundem benediceret. Qui cum ipsum præ doloribus, quibus viscera sua (ut ipse assererat) comminuebantur, vehementer agitantium comperiret, ad patientiam hortatus, jussit spem suam in Beati patrocinio collocare. Deinde recitato PATER & AVE, signavit eundem, afflictas partes pileo contingens, eoque ad fiduciam in Deo Deique Servo habendam rursus excitato, extemplo recessit.

Doloribus colicis laborans, per Beati pileum

21 Vix domo egressus fuerat Religiosus ille, quin æger se sanatum, omnique malo sic liberum senserit, ut è lecto consurgeret, cibum caperet, eaque quiete frueretur, quâ jam multis diebus caruerat. Postridie manè medicus eum de more invisurus accedens, & contra opinionem suam perfectè sanatum reperiens, vehementer obstupuit. Verùm stupor ille mox in gratiarum actionem conversus est, intellecto, ipsum à magno Dei Servo, B. Josepho à Cupertino, sanatum fuisse, & ita quidem sanatum, ut eo ipso die opificium suum exercere potuerit, & sine ulla virium suarum debilitate laborare. Quodque mirabilius est, cum diebus Vigiliarum soliti essent dolores ratione ciborum ingravescere, post acceptam eam gratiam, licet cibis esurialibus diebus ab Ecclesia præscriptis vesceretur, nihil umquam incommodi passus est. In grati animi testimonium prædictus Leali Auximum bis profectus est, ut pii Liberatoris sui sepulcrum in ea civitate inviseret; in patria verò sua miraculose suæ sanationis fidem publicam fecit.

extemplo curatur.

22 Inter tot, tamque famosa Beati nostri mi-

Monialis Carmelitana ex multis

A racula, hæcenus relata, prætereundum non est illud, quod soror Tereſia Margarita à S. Joſepho, monialis profeſſa apud Carmelitanas diſcalceatas Aletii d in monaſterio S. Nicolai, in ſeiſſa experta eſt. Hæc nobilis monialis in octo circiter annorum decurſu tanto & tam acerbo malorum cumulo oppreſſa fuit, ut etiam ab eorum primo, quod epilepſia hyletica fuit, die viii Maji anni mdcclxxvii in ſummo vitæ diſcrimine verſata ſit. Hoc malo liberata, cœpit menſe Decembri ejuſdem anni validæ cephalææ acceſſibus impeti, quæ paulatim aded contumax & atrox evaſit, ut ipſam non modò in deliria adduxerit, verùm etiam adegerit, ut caput ſuum in parietem impingeret. Jamque præ nimia amentia lecti impatiens, continuè humi jacebat, & ad duros capitis ictus acuminata ſcabroſi faxi fruſta addens, fronti ſuæ arde alligabat, quibus hæc dilacerata copioſo ſanguine fluebat; rata hiſce tam acerbis doloribus externis internorum cruciatuum tormenta nonnihil allevari.

graviffimif- que morbis lecto affixa,

B 23 Nullum remedium huic miſeræ proderat; ita ut medici poſt mille tentamenta velut deſperantes, denique decreverint, ejuſdem cranium ſubtilibus instrumentis incidere, ut tam rabidi doloris cauſam detegerent. Sanè ſuper duram meningem calloſum tuberculum, magnitudinem ciceris æquans, repperunt, quo pharmacorum ope ſublato, non tamen ceſſavit cephalæa. Quinimò quaſi hæc ſola ad eam torquendam impar fuiſſet, acceſſerunt in ſtomacho cruciatus ſpafmoſi, quibus penè eneçabatur; in pectore acerbiffimæ convulſiones, quibus intercludebatur reſpiratio; aſultus epileptici, tuſſiſque tam gravis, ut quidquid in ſtomachum mitteret, id omne evomeret; ex qua etiam sæpe ruptis præ vehementia niſu thoracis fibris, viſa eſt ſanguinem ſpuere. Ex tam horribili malorum congerie nervis ſpinæ dorſi graviffimè ſauciatis, non poterat infirma pedibus ampliùs conſiſtere, aut incedere, cogebaturque inſtar bruti repere, quoties ab una ſuæ cellæ parte ad alteram tranſeundum eſſet.

animam agebat, deſtituta ſenſibus;

C 24 Denique cachectica e evaſit, ofque ejus ac fauces frequentibus ulceribus, imus venter multis ſcirrhis infecta fuerunt. Febris quoque perpetua ipſi adhæſit, crura pedesque horribiliter intumuerunt; uno verbo, quædam malorum ſemina facta eſt; nec dormire poterat, nec quieteſcere, nec niſi difficillimè reſpirare; nullum ſine nauſea cibum capere; cruciabatur univerſè in nervis & muſculis cum intolerabili dolore, aliisſque peſſimis adjuſtis. Cùm itaque medici intelligerent, ſeſe in morbo, ex tot tantisque malis conſlato, nihil poſſe proficere, de ejuſdem ſanatione planè actum eſſe pronuntiârunt. Hanc eorum ſententiam acutiſſima ardens febris confirmavit, quæ menſe Septembri anno mdcclxxvii ſupervenit cum tam valido impetu, ut ipſa mox ad extrema redigeretur. Quapropter Sacramentis munita fuit; jamque emigratura ipſius anima Deo commendabatur, jam uſu ſenſuum deſtituta jacebat, & lethali ſudore membra occupante, in lethargum inciderat; ita ut imminens mors inevitabilis eſſet.

ſed poſt impoſitam ipſi Joſephi iconem ad ſenſum redit,

25 His ita conſtitutis, papyracea imago B. Joſephi à Cupertino ad monaſterium allata eſt, quam ſibi oblatam pater Anaſtaſius à S. Joſepho, Carmelita diſcalceatus, & ejuſdem monaſterii ordinarius confeſſarius, ſub ſecundam vel tertiam noctis horam diei xvi Septembris ſupra moribundam viva cum fide depoſuit, eamque in ipſius clientelam ſerventi prece commendavit, ut à bonorum omnium Largitore ſanitatem eidem impetrare digna-

retur. Bonus ille Religioſus rogaverat etiam cæleſtem Interceſſorem, ut, ſi Deus preces ſuas exauditurus eſſet, id aliquo indicio ſignificaret; & poſtulatam obtinuit. Nam horâ ejuſdem noctis octavâ oculos aperuit & quædam verba elocuta eſt; atque ita alteri Religioſo ejuſdem Ordinis, qui in prædicti confeſſarii, inde jam egreſſi, vices ſucceſſerat, opportunitas facta eſt eandem denuò ſacramentaliter abſolvendi, monendique, ut religioſa vota inſtauraret. Monenti moribunda reſpondit, & poſtquam ſanata fuit, affirmavit ſe ejus rei apprime meminiffe. Poſt hæc ipſa in priorem lethargum relapſa eſt.

A. PAULO AGELLO.

26 Die xvii ſub auroram reverſus confeſſarius, poſtquam intellexit, indicium, quod petierat, obtentum fuiſſe, majori fiducia excitatus, ad Miſſam celebrandam ſe contulit, in eaque quàm potuit ferventiſſimè Beatum precatus eſt, ut pro vita integraque moribundæ incolumitate apud Deum intercederet. Necdum uſque ad conſecrationem proceſſerat, cùm moribunda inopinatò erecta in lecto, ſenſit ſe integrè convaluiffe. Abacta febrî, abactis doloribus, convulſionibus, omnique mala affectione libera, veſtiri ſe denuò cœpit, mundæque ſubuculâ & Religioſis veſtibus induta, protinus è lecto egreſſa, in ſella conſedit; ubi cùm ex quadam moniali auდიſſet, ſe incolumitatem ſuam B. Joſepho à Cupertino debere, acceptam in manibus ejuſdem imaginem cum magno pietatis ſenſu & devotione ſæpiùs oſculata eſt, ſenſitque inter invocandum ejus nomen "vires ſibi augeri, & expedi- tioreſ ſenſus fieri," uti ipſamet teſtata fuit. Perſectæ itaque ſanitati reſtituta, priſtina Religioſæ obſervantiæ ſuæ officia obire aggreſſa eſt, obivitque, ut ceteræ omnes, gratias agens Deo & ſuo ſancto Interceſſori, à quo à morte ad vitam fuerat traducta.

denique Miſſa pro ipſa celebratur, ſubiid janatur.

27 Cùm Ferdinandus Joſephus Venturi, Miner- vini f dux, menſe Novembri anni mdcclxxvii Aletii in domo domini Nicolai Monteuſcoli avunculi g ſui, degeret, levis quidam dolor dexteram ejuſdem mandibulam à parte inferiori invaſit, de quo quidem tum minimè erat ſollicitus. Verùm poſtridie dolor vehementiſſime ingraveſcens coëgit ipſum remediis uti, hiſque nihil proficientibus, & malo ſemper minùs tolerabiliter urgente, ejuſdem civitatis medicum advocare. Hic inſpecta parte afflicta, nullius mali indicium reperit; ſed certum tamen liquorem pro temperanda convulſione præſcripſit, inuſi pariter conamine. Hoc advertens prædictus dominus Nicolaus, cùm humana remedia, inquit cognato ſuo, nil profint, ad cæleſtia recurrendum eſt; affirmavitque, ipſum ſubito ſanatum iri, ſi certam fiduciam in ſervi Dei, patris Joſephi Cryptellæ, patrociniò collocâſſet, & ejuſdem reliquias, quas ille habebat, parti malè affectæ applicari permiffiſſet.

Minervina dux grave mandibula malum,

28 Ad hæc æger eam ſe fiduciam habere reſpondit, & reliquias petiit. Itaque dominus Nicolaus ſine ulla mora reliquias quæſiturus abiit; dux verò interim toto cordis affectu Beato ſe commendans, precatus eſt, ut "ob inſignem amorem, quo ſanctiſſimam Virginem, quam, dum viveret, Matrem ſuam appellabat, proſecutus fuit, dignaretur ſeſe tanto, tanque intolerabili cruciatu liberare." Deinde quàm potuit optime, cum quodam cubiculario & altero famulo ſuo Roſarium recitare aggreſſus, cùm ad tertiam ſtationem pertigiſſet, ſuperveniente cum Reliquiis domino Nicolao, quadam interiori lætitiâ & gelido tremore correptus eſt, editoque poſtea tenero planctu, exclamavit: „Ah venerabilis Pater, ſi amas Matrem „tuam,

applicato Beati veſtis cemone, è veſtigio gelid.

A. PAULO
AGELLO.

„tuam, pro amore, quo in ipsam ferebaris, jube
„hanc convulsionem à me abscedere.„ Dum hæc
diceret, idem erat Beati reliquias, quæ erant inter-
rioris ejusdem vestis cento, ad afflictum membrum
admovisse, & tam diro malo eodem momento li-
beratum esse. Inceptam Rosarii recitationem cum
inenarrabili lætitia prosecutus est, ac deinde ad
capiendum somnum se composuit, & placidissime
dormivit. Experrectus denique apprimè incolumis,
enixas sospitatori suo B. Josepho à Cupertino gra-
tias egit, cujus patrocinii efficaciam & tunc & im-
posterum testificatus est.

*Phaeolus,
quem ex au-
ve pueri, eo
graviter
cruciali,*

B

29 Annum ætatis octavum agens Philippus Se-
bastianus Felix, dominorum Antonii Molineri me-
dici Taurinensis h, & Octaviæ Faggiani filius
phaeolum, ab oculo dictum i, ex puerili joco
dexteræ auri inseruit, qui in ea toto biennio hæ-
sit, ipso ex castigationis metu id parentibus celan-
te. Eo interim tempore puer distillationem oculi,
cruciatum auris, mandibulæ tumorem, & surdita-
tem passus est. Re tandem à patre cognita ex filio
majore, cui eam minor indicaverat, is sine ulla
mora præcipuum ex solertissimis chirurgis advo-
cavit, ut phaeolum eximeret. Sed quidquid hic
etiam cum summo infirmi dolore tentasset, co-
actus denique est à cœpto desistere, confessus, pro-
ut cum jurejurando testatus est, „rem esse natura-
„liter omninò impossibilem, phaeolum illum e-
„ducere.„ Quapropter patri suavit, ut hunc fi-
lium suum divinæ voluntati committeret, nec de
vita ejusdem sibi imposterum blandiretur. In hoc
statu puer sine alio remedio aliquot mensibus per-
stitit usque ad diem XVII Februarii anni MDCCLII,
quo inter audiendam Missam capitis vertigine cor-
reptus, & è scamno in solum prolapsus, à condi-
scipulis suis domum suam relatus fuit. Hic in le-
cto collocatus, & quodam pharmaco corroboran-
te per dominam matrem suam Victoriæ recrea-
tus, petiit, ut chirurgum arcesseret, sponditque,
se in illius potestate futurum.

*chirurgi exi-
mere frustra
tentaverant,*

C

30 Arcessitus itaque à patre fuit alter peritus
chirurgus, qui securè operandi gratiâ eum duabus
fasciis ligari & à tribus hominibus teneri jussit, ne
se moveret. Sed quidquid ipse quoque instrumen-
tis suis efficere moliretur, quater iterata quatuor
diversis diebus curatione, quia phaeolus aurem
nimium penetraverat, frustra laboravit, & rem in-
sectam relinquere debuit. Ex tolerato cruciatu,
adhibitisque in aure violentis conatibus, vehemens
febris orta est, quâ confictatus puer octo dies to-
tidemque noctes quietis expertes degit; quam ob
rem secta ipsi vena est, & per istam sanguinis im-
minutionem febris quidem desuit, sed dolor & sur-
ditas adhæserunt. Desperata ad hunc modum pue-
ri incolumitate, divinæ providentiæ placuit, ut
pia quædam persona prædicto domino doctori Mo-
lineri suggereret, ut afflictum filium suum B. Jose-
pho à Cupertino commendaret, ab ejusque patri-
cinio remedium expectaret.

*per B. Jose-
phi opem
egeritur.*

31 Placuit amantissimo patri consilium, qui do-
mum reversus, id ipsum filio suo persuadere cona-
tus, Beati imaginem in ejusdem lecto deposuit, ut
is sese ipsi viva cum fide committeret; ipse verò in-
terim statuit, si Deus filium per intercessionem ma-
gni Servi sui sanasset, ad ejusdem gloriam acceptum
beneficium mox testatum manifestumque facere.
Currebat tum dies v Martii, & tertius quadrans ho-
ræ secundæ post meridiem, cum inde digresso patre,
filius B. Josephi iconem coram oculis tenuit, & re-
cuperandæ sanitatis desiderio flagrans, sese illi com-
mendavit. Et ecce tibi, infirmus inopino plenus gau-
dio vociferari cœpit & clamare, ut tollerent phaeo-

lum, qui sponte sua, sine ullo dolore, sine sangui-
nis effusione, per pus copiosè emanans, extra au-
rem prodibat. Accurrit mater, & infestum legumen,
quod in exteriori auris meatu apparebat, forfici-
bus facillimè exemit; puer verò, jam integrè sa-
nus, unâ cum parentibus Deo & B. Josepho à Cu-
pertino, cui tam prodigiosam, momento tempo-
ris perfectam, sanationem acceptam ferebant, gra-
tias humillimè persolverunt. Post hæc ad Servi Dei
gloriam omnes, pater, mater, filius major, minor
sanatus, & duo illi Chirurghi factum istud modo
maximè authentico testatum fecerunt, benedicentes
perpetuò Deo mirabili in Sanctis suis.

32 Dominus doctor Franciscus Valentini, pri-
mus medicus civitatis Assisi, die ix Januarii an-
ni MDCCLIV cum juramento testatus est, sororem
Mariam Imperatrice, Romanam, monialem ad S.
Quiricum in eadem civitate, annis elapsis sæpe à
se invisam fuisse; cujus cum insanabili malo, quod
erat semiparalysis utriusque musculi, qui ad ape-
riendum claudendumque os inservit, sex antè an-
nis mederi conatus fuisset, iidem musculi usque
adedò convulsi & motus expertes pluribus mensibus
permanserant, ut cum os suum aperire non va-
leret, ad eam alendam necesse fuerit cibos liquidos
ex una parte, quâ dens deerat, ipsi ingerere. Er-
rat Religiosa hæc cetera sanæ mentis, nec aliud
incommodum passa, quàm quod diximus, quod-
que pluribus mensibus sustinuit, derelicta non mo-
dò à prædicto medico, qui eam sanari posse nega-
bat, verùm etiam à quodam extero item medico,
qui alterius sententiam confirmaverat.

33 In hoc tanto discrimine monialis de impro-
viso clamavit, & B. Josephum à Cupertino no-
minavit, sese illi toto cordis affectu commendans;
& extemplo os suum aperuit, & ut olim sana, tam-
que diro incommodo liberata, Miraculum exclamavit.
„Hæc retulit Religiosa, (ita laudatus medi-
cus testimonium suum conclusit) „hæc ego testor,
„eamdem à me eo malo liberam compertam es-
„se, cum ad eandem invisendam subitò arcessitus
„fuissem, ut instantaneum miraculum admirarer,
„quod Deus per magni servi sui B. Josephi à Cu-
„pertino intercessionem patraverat.„

34 Pompejus, filius domini Antonii Ottaviani
Camertis k, & dominæ Felicis Giacometti Ma-
ceratensis, puer unius circiter anni, ex variolis,
qui die septimo morbi ad interiora corporis refluxerant,
atque ex fluxu ventris penè continuo &
ardentissima febris, ad extrema deductus erat, eoque
de superando morbo magis desperabatur, quod
medicus in tam tenera ætate opportuna media adhi-
bere non posset; ideòque pro deplorato habebatur.
A mense Augusto usque in totum Septembrem
anni MDCCLIV contabuit, jamque vestes cereique
pro funebri apparatu fuerant confecta. Interim Ma-
ceratâ reversus die secunda Octobris vespere do-
minus Paulus Bianzani, hierothecam, in qua fi-
lum ex mantica B. Josephi à Cupertino inclusum
erat, infantis matri attulit, multis precibus à domi-
no Joanne Giacometti istius patre impetratum. Hac
acceptâ mater magna cum fide & devotione si-
gnavit filium, qui, cum jam se movere amplius
non potuisset, visus est ad omnium circumstantium
stuporem cunarum, in quibus cubabat, stragula
sponte sua amovere, ridensque ac hilaris crura in
altum sustollere; ab eo scilicet tempore incipiens
se meliùs habere.

35 Postero manè experrectus, cantare, miran-
tibus, qui aderant, & ludere cœpit, omnibusque
malis planè liber fuit: tertio die è cunis surgere
voluit, exinde integra semper gavisus sanitate. Ne-

D

*Monialis
gravi ac dit-
turno oris
morbo*

E

*per ejusdem
invocatio-
nem in mo-
mento liberta-
tur;*

*uti & puer
per reliquias
variolis
k*

F

*ortoque ex si-
lis oculi ma-
le.*

que

A que hinc miraculum finem habuit. Ex variolorum multitudine quoddam tuber poliposum in magnitudinem pisi eidem puero accreuerat, quo sinistri oculi visus penitus intercludebatur. Mater perfectum beneficium à Beato desiderans, viva fide animata, eadem lipsanothecâ oculum filii signavit, & cum magno gaudio & stupore vidit in momento temporis infestum tuber evanescere, oculumque naturali suo officio restitui. Quapropter tam ipsa quam pater debitas Deo gratias persolverunt, vitam & incolumitatem filii sui B. Josepho acceptam ferentes. Ad majorem quoque sancti Intercessoris gloriam unâ cum medico, aliisque testibus oculatis, testati fuerunt, quæcumque hætenus narra-

tèram inter ascendendum aliquantulum læsit; quod tum quidem nihili faciebat. Deinde Anconam reversus, quamquam primo triduo dolorem sentiret, ægros tamen suos invisere perseveravit, donec prima nocte Octobris gravi febre correptus sit cum tumore, intensissimo cruciatu & inflammatione erysipelosa in prædicta tibia. Quibus semper invalescentibus, die 14 Octobris, qui sancto patriarchæ Francisco sacer est, eadem tibia intumescens, ac ferè duplo crassior, quam naturalis status exigeret, coloris violacei & velut livida apparuit, & acerbissimis doloribus afflictâ est: cumque nihil prodesse medicamina, ipse meritò timuit, ne malum in gangrænam degeneraret.

A. PAULO AGELLO.

37 In hac tanta sua afflictione ad B. Josephi à Cupertino patrocinium recurrens, oravit patrem confessorium suum, ejusdem Ordinis Religiosum, ut aliquid ex ramento supra memoratæ arcæ, in quo illius corpus jacuerat, ad malè affectum membrum applicaret; quod Religiosus post aliquot fufas preces circa horam vigesimam quartam e ejusdem diei exsecutus est; infirmo Servum Domini viva fide interim precante, ut desideratam sanitatem sibi apud Deum impetraret. Continuatîs doloribus usque ad horam quintam noctis, æger in somnum incidit, dormivitque usque ad septimam, quando experrectus, nec quidquam doloris sentiens, palpavit tibiam, eamque detumuisse comperit; exploravit arteriæ pulsus, & febrem cessâsse agnovit. Hinc magno affectus solatio, rursus obdormivit; & postero manè ante ortam lucem, petito allatoque lumine, tibiam detexit, & naturali statui omnino redditam, evanuisse tumorem, inflammationem cessâsse, & colore livido sublato, pristinum nativum rediisse, deprehendit. Exsultavit enim verò de tam integra subitaneaque sanatione, debitasque Deo, sanctoque Intercessori suo, quem inter patronos suos allegit, gratias rependit. Publicavitque miraculum, quod propria sua manu scripto exposuit, & pro grati animi officio promisit, se sub finem anni sacrum Beati corpus invisurum, eoque allaturum anathema argenteum, tibiam exhibens, quod post decretum ipsi à sancta matre Ecclesia cultum ad ejusdem sacram imaginem appenderetur.

loculi ipsius mortualis;

E

38 Joannes Baptista, filius doctoris Dominici Zacchieri, ex oppido Duzzia, diocesis Imolensis d, ab anno ætatis suæ decimo intestinâ herniâ laborans, nullum malo suo remedium unquam potuit reperire; quinimò qui ipsius curam susceperant Fori-Livii e, & inviserant Faventiæ f, aliique in aliis locis illud immedicabile esse pronuntiârunt. Patiebatur multum in tempestatum mutatione, in leguminum fructuumque esu, & in itineribus, crescente cum cruciatu tumore. Armabat se, quantum poterat, cingulo, probè gnarus ad medelam suam miraculo opus esse. Feliciter ipsi accidit, quòd pio in B. Josephum à Cupertino animo accepto, cum hujus virtutes ac miracula Religiosum quemdam ejusdem Ordinis commemorantem audisset, illius Vitam atque imaginem sibi comparare studuerit comparaveritque. Etenim ex hujus lectione & æstimatione crevit in eo fides & devotio, soluitque vesperi & manè semel PATER, AVE, & GLORIA recitare; Beatum deprecans, ut se tam acerbâ herniâ liberaret.

diuturna alterius hernia, vest applicatam

F

e

39 Interea die VI Augusti, anno MDCCXLVII, ætatis verò suæ trigesimo primo, cum Compitâ g Ariminum profecturus esset, & pars læsa magnum cruciatum crearet, solitum PATER, AVE & GLORIA recitavit, pro salute sua Josephi patrocinium implorans. Promisit insuper, suam erga ipsum de-

Beati iconem, & factum vorum, sublata.

G

S s s s s

vo-

A N N O T A T A.

a *Vel materteræ; Italicè est Zie, qua vox utrumque significat.*

b *Vocem hanc, quam nec ego intelligo, nec in Lexicis invenio, barbaram reliqui.*

c *Oppidulum hoc sedet in monte prope Musonem fluvium, & ab Orlandio part. 2, vol. 1 Orbis sacri & profani inter præcipua diocesis Auximana loca recensetur.*

d *Vide dicta ad Appendicem primam list. mm in Annotatis.*

e *Kαχέλια vox Græca morbum corporis, ex quo alimenta omnia corrumpuntur, significat.*

f *Minervinum, quod aliis Minervium, Minervium, & Mons Orvinus, Italis Monervino appellatur, exigua civitas episcopalis est regni Neapolitani in provincia Bariana, in ipso limite provincie Basilicata. Orlandius part. 2, vol. 3 Orbis sacri & profani, eam cum principatus titulo nobilissima familia Pignatella subesse, affirmat.*

g *Vel patru; Italicè enim est Zio, qua vox utrumque significat.*

h *Notissima est hac urbs Italia, Torino indigenis dicta, Pedemontii caput, sui que principis, Sardinie regis & Sabaudie ducis regia sedes.*

i *Nescio, quod phascoli genus hic memoret.*

k *Camerinum, Italis Camerino, Italia urbs episcopalis est diocesis Pontificie in Marchia Anconitana, in confinio Umbria, Maceratam inter & Spoletum.*

C A P U T III.

Alia miracula ac beneficia per ejusdem patrocinium impetrata.

Dominus doctor Jacobus Buffi, unus è duobus primariis medicis Anconitanis a, sub finem mensis Septembris anno MDCCXLVI Auximum venit, B. Josephum à Cupertino, mortuum & sepultum in ecclesia patrum Minorum Conventualium ejusdem civitatis, venerandi gratiâ. Hic postquam devotionem suam explevit, à patre gardiano conventus S. Francisci obtinuit exiguam portionem exterioris arcæ, in qua supra dicti Servi Dei corpus jacuerat. Inde Lauretum profectus, antequam ad Castrum Fidardum b pervenisset, cum tempestas pluvia esset, & viæ cretosæ, omnis periculi in clivo evitandi ergò voluit in currum ascendere; sed ut erat locus angustus, tibiam dex-

Septembris Tomus V.

Malum tibiae per ramentum

b

**A. PAULO
AGELLO.**

votionem nunquam se ex animo remissurum, sed in domo sua stabiliturum, & apud alios promoturum; curaturum præterea multas Missas celebrari, vigiliisque ac jejunia ad ejusdem honorem obiturum. Inter hæc viva in Deum fide, certaque in Beati patrociniõ conceptâ fiduciâ, venit ei in mentem, ut afflictam partem ejusdem icone attingeret. Attigitque, ac mox magnum in ea parte & in ventre lenimentum expertus est, & admota manu explorans, comperit tumorem evanuisse & dolorem sublatum esse. Ita se in momento temporis sanatum intelligens, enixissimas gratias egit divinæ Clementiæ, suoque Intercessori, cui sese impostero perpetuò obstrictum agnovit, nunquam deinde vel minimum dolorem, minimumve tumorem aut intestinorum descensum passus. Licet autem cingulum abjecisset, multisque modis valetudinem suam explorasset, voluit tamen etiam inspici à perito chirurgo, qui affirmavit, nullum prorsus in ea corporis parte defectum superesse. Die xx Decembris anni MDCCLVII publicum de miraculo testimonium fecit, ut B. Josephi à Cupertino gloria semper magis propalaretur.

B
Sacerdos,
in somno ius-
sus Beati i-
conem vene-
rari,

40 Dominus Josephus Brunetti presbyter Auximanus à die XIX Januarii anni MDCCCL usque ad XXIII ejusdem mensis affixus lecto fuit ex gravissimo capitis dolore & fluxione in oculum sinistrum sine ulla interdiu noctuque quiescendi facultate. Vesperis diei XXIII invalescente ad eum modum malo, ut jam tolerari amplius non posset, cepit ipso ferventi prece B. Josephum à Cupertino invocare, ut Deum pro incolumitate sua exoraret. Inter hæc in somnum lapsus est, & in hoc brevi somno suo visus est sibi se in Beati clientelam committere, ante oculos suos ejusdem iconem habere, atque ita loqui: "Pater Joseph mi, præsta mihi hanc gratiam, impetra mihi à Domino, Deo sanitatem." Dum ex magno affectu sic preteretur, visus est iste alta voce sibi exprobrando respondisse: "Quid postulas gratiam, teque commendas mihi, dum me sub lecto tenes? Tolle me hinc, si gratiam velis: volo enim palam in conspectu esse & volo honorari."

oblocutus
gravi capitis
dolore liberatur.

41 Ad hanc exprobrationem excitatus sacerdos, & sudore perfusus, cepit plangere, & domesticis aliisque, qui in proximo cubiculo aderant, convocatis ait: "Tollite hinc è vestigio sub hoc lecto patrem Josephum, qui exprobravit mihi, quod se tam malè habeam." At illi, sublatâ sub lecto apertâque arculâ, sustulerunt inde typum seu proplasma, quod post Beati mortem ex fuso super ejusdem faciem gypso conflatum fuerat. Hoc itaque dominus Gregorius Luchetti presbyter pio osculo venerandum infirmo obtulit, eodemque caput ejus attigit; atque ecce ipsum mox omni liberum dolore. Erexit subito se in lecto jam incolumis omnique expeditus malo presbyter Brunetti, mirantibus & gratulantibus omnibus, qui adstant, inter quos erant duo alii sacerdotes, unus frater ipsius, paulò antè infirmus, & secretarius prædictæ civitatis, qui omnes simul cum duobus ejusdem loci medicis prodigiosam hanc sanationem, per intercessionem B. Josephi à Cupertino impetratam, ad gloriam & laudem Dei testatam fecerunt.

In partu pe-
victantibus

42 Ne supra modum lectori molesti simus, perstringemus, quantum licuerit, ceteras gratias ac miracula, per B. Josephi à Cupertino patrociniõ à Deo concessa, recensuri quæque eo ordine, quo in authentica instrumenta identidem relata fuere. Ab Auximo itaque, ubi is mortalia sua spolia reliquit, exorssi, dicemus, dominam Annam Menichelli, uxorem domini Dominici Paulucci, anno

MDCCLXXXIII, die xxv Septembris in partu laborantem, morituram fuisse, nisi maritus ejus, in Beatum piè affectus, parùm telæ, hujus sanguine tinctæ, in cochleari forbendum miseræ parturienti dedisset. Quo factò, ipse domo mox egressus est, medicum & chirurgum advocaturus: sed ante hos prior adfuit B. Josephus, dominaque prolem masculam peperit, quæ cum pedes primò protenderet, à prudenti obstetrice in his priùs baptizata fuit, quàm tota in lucem prodiret. Puer deinde mortuus est; at mater tam grave periculum evasit, & uterque parens in ea mœstitia id spiritualis solatii habere, quòd filius suus baptismi gratiam percepisset. Beneficium factum est publicum à prædicto domino Dominico, qui Deum, suumque patronum B. Josephum laudare non cessavit.

43 Domina Angela Zotti, uxor domini Joannis Baptistæ Piovesana anno MDCCXXXVII, die xx Novembris in Portu Gruarii, diœcesis Concordiensis, post acerbissimos partus dolores nullo modo valebat parere. Puer enim reliquo corpore egressus ex utero, caput expedire nequibat; jamque duabus horis labor tenuerat, ita ut de matre & filio planè actum esset. Inter has angustias parturienti de beato Josepho à Cupertino in mentem venit, quæ frustum ex crepida illius Servi Dei, quod à Religioso ejusdem Ordinis antè acceperat, cum viva fide sibi applicavit, ac mox sine ulla mora puerum vivum & sanum, licet octo tantum mensium, enixa est. Puerperâ omni discrimine cum singulari obstetricis, alterius mulieris, mariti matrisque suæ admiratione & gaudio, in momento feliciter defunctâ, omnes unanimiter ad majorem Dei gloriam prodigium testati sunt, benedicentes gratiasque agentes beato Intercessori, tam benefico invocantibus se & suum patrociniõ implorantibus.

invocatus
succurrit,

b

E

44 Magis etiam mirabilem Beatus noster se exhibuit in domina Rosa Montini, conjugæ domini Thomæ Ciapponi, secretarii Montis-Ulmi. Hæc in primo partu suo, quò in diem xxix mensis Julii anni MDCCXXXIII incidit, exhausta viribus, nec valens foetum, qui caput jam exseruerat, in lucem edere, unâ cum filio suo in discrimine vitæ versabatur. In hisce tam tristibus angustiis maritus exiguum frustulum vestis B. Josephi à Cupertino in cyatho unâ cum aqua diglutiendum ipsi dedit: ipsa verò subito feliciter enixa est. Perbreve tamen istud gaudium fuit, quòd puer à maternis convulsionibus & nisu suffocatus esset, lividusque sine halitu, sine motu cordis, & totus frigidus appareret. Delatus ad focum calefaciendi gratiâ, postquam ibi per mediam horam sine ullo vitæ indicio fatus fuisset, in cistella straminea collocatus est, adjutricibus ad matrem regressis, quæ jacturam suam odorata; flebat amarè.

Evian u-
nius filium,
pro mortuo
habitum,

i

F

45 Quam ob rem maritus, quamquam & ipse supra modum afflictus esset, uxori suæ, ceterisque mulieribus ait: Commendemus eum B. Josepho, cumque hic illum fecerit nasci, oremus, ut ipsi etiam donet vitam, imposituri eidem nomen ejus in Baptismo, si suscitatus à morte fuerit. Orare itaque cœperunt, Servi Dei opem magno cum fervore implorantes; dumque ita precarentur, vocem aliquam seu potiùs anhelitum audierunt; hinc ad puerum accurrentes, eum vivum sanumque, uti hodie dum vivit, repererunt. In Baptismo Josephus ex voto nuncupatus est; sed ex magnitudine publicæ notitiæ miraculi nomen MORTUI RESUSCITATI in hac sua patria ipsi adhæsit.

subito integrè
sanat.

46 Anno secundo hujus seculi decimi octavi Maria Francisçus Cingolani, pistor de Monte-Lu-
pone

Tibiam frax-
tam restau-
rat,

A pone *k*, diocesis Lauretanæ, cum in prædicto oppido, (uti per totam provinciam Marchiæ fieri afolet) Translatio sacræ Domus celebraretur, parvo tormento bellico ignem admovit, quod retrorsum actum tibiam ejus læsit, & in tres partes dirupit. Arcessitus itaque, est chirurgus publico stipendio conductus, qui postquam suam ipsi operam contulisset, ad ceteras sui muneris partes digressus est. Erat Maria Franciscus erga B. Josephum à Cupertino piè affectus, ideòque quadam nocte, cum ex rupta tibia vehementer pateretur, vocem quamdam audire meruit, quâ ipsi dicebatur: "Surge, Maria Francisce, sanatus es. Ego sum Josephus, à Cupertino." Eodem tempore, quo eam vocem audiebat, sensit etiam à cruris tibia certum strepitum edi, non secus ac si fracta ossa mutuo conjungerentur. Postridie manè reipsa è lecto consurgens, comperit se à rupta tibia integrè convalescisse. Utque Deo & beato Intercessori suo grates rependeret, Auximum profectus est, sacrum ejus tumulum invisurus, ibique inter suaves lacrymas acceptum beneficium divulgavit, & pro grati animi testificatione humillimos devotionis affectus obtulit.

B apostema pellit; in fluvio periclitantem servat,

B 47 In eodem oppido Montis-Luponis nobilis dominus Jacobus Balvechi anno MDCXCII per contactum pileoli B. Josephi à Cupertino abegit apostema è capite, quod quadraginta dierum spatio acerbissimis cum excrucians doloribus, eundem ad extrema deduxerat. Hic morbo suo graviter premente, promiserat fore, ut, si sanaretur, Beati sepulcrum honorandi gratiâ Auximum adiret. Adivitque unâ cum conjuge sua, Religiosoque ex eodem, cujus Beatus fuerat, Ordine, & duobus famulis; sed in transeundo Potentia l fluvio equus, impactis in scrobem pedibus, prolapsus est; ipse verò dominus Jacobus, qui eidem infidens, pedes stapiis implicitos habebat, sociosque præcesserat, B. Josepho invocato, è cella expeditum se comperit, & totam ferè fluminis latitudinem usque ad alteram ripam per aquam pedibus trajecit. Postquam alii è comitatu suo eò advenerunt, quia ipsum omninò madefactum rebantur, rogantibus, an alias vestes induere placeret, respondit: Ecce, quantum beato Josepho obstrictus sum. Ne unâ quidem aquæ guttâ tinctus sum. Atque ita reipsa contigerat; nulla enim aut corporis aut vestium pars madebat. Magna erat omnium admiratio, & majores etiam actiones gratiarum, quas Deo, Beatoque ad hujus sepulcrum rependerunt, ubi geminum quoque beneficium ab eo acceptum omnibus palàm fecerunt.

C malo renum subito medetur.

C 48 Anno MDCCLI, mense Augusto dominus doctor medicus Marinus Jacobus Prefotini Recineti in patria sua, exigua renum inflammatione cum acerbo dolore in sinistro latere correptus fuit, ex quo factum est, ut sanguinem urinaret. Agnovit ipse, quippe artis medicæ peritus, gravitatem mali sui, quod cum ex indicibus semper magis periculosum magis lethale evaderet, statuit illi secundum artis leges mederi. Sed postquam jam elapsis aliquot septimanis hac ratione nihil se proficere animadverteret, sed contrà, malum semper invalescere, sanguinemque majori copia effluere, humanis remediis in posterum missis factis, magna cum fiducia ad B. Josephi à Cupertino opem recurrit, cujus patrocinio sanitatem à Deo obtinendam sperabat. Nec sua cum spes sefellit: applicata enim viva cum fide ad afflictam partem ejusdem imagine, paulò post sese integrè sanum comperit: unde gratus in Patronum suum, authenticum de hac re testimonium his verbis con-

Septembris Tomus V.

cludit: "Gratiam itaque mihi, licet servo indigno, à Deo ter optimo maximo impertitam, pro tanti Patroni meritis (nimirum Josephi à Cupertino) confitendum esse contestor. In quorum fidem hinc me proprio caractere subscripsi hac die, IV Decembris MDCCLI."

A. PAULO AGELLO.

49 Jacobum Philippum, Josephi Mariæ Vignati & Magdalænæ ipsius conjugis, Auximo oriundorum, filium, annorum trium ac sex mensium puerum, acre gutturis malum, febris, dolores & insania, quæ nullum quieti locum dabant, circa medium Septembris anni MDCCLI invaserunt. Eundem penè omnis loquendi audiendique facultas defecit, & cervicis nervi usque adeò debilitati fuerit, ut ipse suum caput sustinere nequiret. In hoc tam deplorabili statu inspectus est ab Andrea Valenti chirurgo; qui de ejusdem incolumitate actum esse pronuntiavit, nisi Sanctorum aliquis miraculum ipsi conferret. Unguentum tamen aliquod ipsi præscripsit, quo octies deciesve inunctus, nihil tamen melius se habuit, imò totus marcuit, exceptis brachiis, quæ paululum movebat.

Puer ex variis morbis ad extrema deducitur

50 In ea infirmitate veluti moribundus perseveravit usque ad diem VI Januarii labentis anni MDCCLII, quo die eum pater ad cubicula B. Josephi à Cupertino detulit, & in ejusdem sede collocavit, & post notabiles fervidasque preces receptum, advertit, caput sustinere cœpisse. Deinde domum relatum, uxori tradidit; cumque ad negotia sua sese jam conferret, audiit sibi ab eodem clara voce dici: Quò vadis, pater? Hinc ad ipsum reversus, jussit eum PATER NOSTER in honorem patris Josephi recitare, ut se sanaret. Atque ita re vera postero mane, die VII Januarii, puer à matre in quodam scamno collocatus, visus est à domina Julia Magnani, illà transeunte, suis pedibus ludere. Mater advocata his vocibus: "Filius tuus sanatus est," jussit eum surgere & ambulare: & ipse surrexit, ambulavitque, & amissam sanitatem integrè recepit; ita ut pater post quadrimum domum suam reversus, cum, prout jam inaudierat, planè incolumem repererit. Persolvitque gratias Deo, beatoque Josepho intercessori suo, & cum ceteris acceptæ gratiæ testibus, hanc ad ejusdem gloriam publicè contestatus est.

per illius opem citò convalescit;

E

51 Alexius Starnari è Monte Filatrano n Perusii incola, & Terefia uxor ejus mense Aprili hujus anni MDCCLII Auximum conduxere filiam suam annorum tredecim, unâ cum Maria Ceconi, hujus matertera, ut pro ipsius sanitate B. Josephum à Cupertino implorarent. Puella hæc septem circiter annis quadam infirmitate laboraverat, herniâ ab illis creditâ, ideòque constricta fasciis tenebatur; sed eadem à perito chirurgo in priori è duabus dictis civitatibus inspectâ, herniâ inguinis judicata est. Die xxv prædicti mensis in sacristiam patrum Minorum Conventualium S. Francisci Auximi omnes convenerunt, genibusque ibidem ante Beati iconem humi positis, magno cum fervore pro filiæ ac neptis sanitate supplicarunt. Postridie manè, die xxvi inde Lauretum profecti sunt, cum matertera malum neptis suæ inspicere & explorare avida, fascias dissolvit, eamque integrè sanatam deprehendit. Perusum denique reduces puellam tribus distinctis vicibus ac temporibus à chirurgo examinandam curaverunt, qui ipsam prædicto incommodo penitus liberam esse affirmavit. Quapropter ut se insigni suo Patrono B. Josepho à Cupertino, à quo eam gratiam obtinuerant, gratos exhiberent, divinam misericordiam laudantes, rem gestam authentico instrumento publicam fecerunt.

puella hernia curatur.

F

A. PAULO
AGELLO.
Auctoris e-
pilogas.

52 Hic finem Vitæ, virtutibus ac miraculis no-
ltri admirabilis B. Josephi à Cupertino impona-
mus; non quòd non supersint alia magna & pro-
digiosa de eodem dicenda; sed quòd arbitremur,
ea, quæ hæcenus narravimus ut apta ad claram
ideam ejusdem sanctitatis ingerendam, ita etiam
utilia esse ad excitandam fidelium devotionem er-
ga magnum illum Servum illius æterni & immor-
talis Domini, ad cuius laudem ac gloriam hoc O-
pus nostrum unicè suscepimus, & ad hunc finem,
ejusdem adjuti ope, perduximus o.

A N N O T A T A.

a Ancona primaria est totius Marchia Anconi-
tana, cui nomen dedit, civitas episcopalis, ditionis
Pontificia in ora maris Adriatici, & celebre emp-
orium.

b Vide Annotata ad Appendicem 1, litt. oo.

c Id est circa solis occasum: Itali enim diem à
solis occasu passim incipiunt, & in viginti quatuor
horas partiuntur.

d Imola, olim Forum Cornelii dicta, episcopa-
lis civitas est ditionis Pontificia in Romandiola ad
Vatrenum fluvium in Via Emilia, in limite agri
Bononiensis & ducatus Ferrariensis sita. Orlandus
part. 2 vol. 1 Orbis sacri & profani Duziam in-
ter novemdecim diœcesis Imolensis foraneos vica-
riatus numerat.

e Indigenis Forli, Pontificia ditionis civitas e-
piscopalis est in Romandiola & in via Emilia:

f Indigenis Faenza, episcopalis item civitas est
Pontificia ditionis in eadem provincia, in qua est Fo-
rum Livii, à quo decem milliaribus distat.

g Vulgò Savignano, oppidulum seu castrum I-
talia est in eadem Romandiola, Cesenam inter &
Ariminum, indigenis Rimini, quod Pontificia pari-
ter ditionis nota civitas est episcopalis in eadem pro-
vincia in ora maris Adriatici.

h Portus Gruarii, indigenis Porto Gruaro, alias
Portus Romatinus dictus, Italia oppidum est ad
Romatum fluvium ditionis Veneta in Foro-Julii.
Haud procul abest vetus civitas Concordia, olim
excisa, cujus episcopus in laudato Portu Gruarii
nunc residet.

i Italicè est di Monte del'Olmo, qui pagus vel
vicus est in Marchia Anconitana prope Mace-
ratam. Baudrandus in Lexico Monte dell'Olmo
vetus Piceni oppidum Paululas fuisse ex aliquorum
sententia affirmat, & in harum rudibus illum
edificatum esse.

k Vide Annotata ad Appendicem primam, litt.
m.

l Italis Potenza, fluvius est, qui ex Apennino
ortus & per Marchiam Anconitanam in Ortum
fluens, non procul à Laureto in mare Adriaticum
prolabitur.

m Indigenis Recanati, Italia civitas est ditionis
summi Pontificis in Marchia Anconitana, quinque
milliaribus à Laureto distata, & episcopatum, qui
nunc Lauretano unitus est, illustrata.

n Adi Annotata ad caput 2, lit. c.

o Hic nos etiam B. Josephi à Cupertino gestis
ac miraculis enarrandis finem imponimus, plura
haud dubiè daturi, cum mirabilis ille Vir per so-
lemnem canonizationem, ut certò futurum confi-
dimus, Sanctorum albo, per Romani Pontificis o-
raculum falli nescium, fuerit adscriptus.

A D D E N D A

Die xviii Septembris pag. 767 ad Acta S. Ferreoli M.

S. Ferreoli
Viennensis
reliquia &
ecclesia in
territorio Bi-
foldinensi

C

Postquam impressa erant Acta S. Ferreoli mar-
tyris Viennensis, cum alia de causa pervolverem
Historiam generalem Antonii Vincentii Domenec
de Sanctis Catalonia, perspexi, ab eodem ad xviii
Septembris dari Hispanicè Vitam S. Ferreoli, cum
prefixo titulo, cujus partem ex Hispanico sermone
in Latinum transfero: Vita S. Ferreoli martyris,
qui magna devotione colitur in aliquibus partibus
Cataloniæ, & maximè in territorio Bisfoldinensi in
diœcesi Gerundensi, ubi habetur ecclesia multæ de-
votionis, nomini ipsius dicata, cum parte reliquia-
rum. Post Vitam datam, ex qua nihil huc trans-
ferre necesse est, rursus affirmat auctor, existare in
territorio Bisfoldinensi ecclesiam S. Ferreoli, mul-
tasque ex ejus reliquiis ibidem servari, quemad-
modum, inquit, referunt sacerdotes, qui eidem
ecclesiæ deserviunt. Non exponit tamen, qua oc-
casione quove tempore S. Ferreoli, quem Viennen-
sem martyrem esse indicat, illuc translata fuerint
reliquia; nec earum dat elenchum. At subjungit,
multa ibidem patrocinio S. Ferreoli patrata esse mi-
racula. In hujus asserti confirmationem ait, vidisse
se octoginta & novem fulcra subalaria ad murum
ecclesiæ suspensa, qua oblata ibidem meritò credit ob-
sanationem infirmorum, maximè claudorum. Dein-
de nonnulla refert ex Manuscriptis dicta ecclesiæ
accepta, qua Latine reddita huc transfero.

2 Moyse Vives sacerdos, qui beneficium pos-
sidebat in ecclesia cathedrali Gerundensi, tribus

annis vexatus fuit gravi coxendicum dolore, qui
postea per totum corpus se extendit. Cum autem
perspiceret, se jam quasi derelictum à medicis; piè
invocavit gloriosum S. Ferreolum, atque intra tres
dies sensit se recreatum, brevique tempore perfecte
sanatum. Notitia hujus miraculi perlata fuit ad fa-
cellum Sancti die 1 Augusti, anno MDXLIV.

ubi ipsius pa-
trrocio

3 Die xviii Septembris anni MDLXXV Petrus
Manyol ex regno Franciæ, ... postquam septem
hebdomadis non potuerat incedere aut se mo-
vere, nisi ope fulcrorum subalarium, horum ope
venit ad ecclesiam gloriosi Sancti, cui multum e-
rat devotus. Pervenit ad ecclesiam, peractisque in
Sancti facello pietatis suæ exercitiis, tam sanus
surrexit, acsi nulla umquam infirmitate laborasset,
reversusque est per viam suam sine fulcris.

F
sanationes

4 Martyrianus Castellar... duobus annis alte-
ro crure laboravit, curæque chirurgorum com-
missus, ab his sanari non potuit, sed potiùs ac-
cessit inflammatio tanta, ut crus eidem refecare
voluerint. At ille consentire in id recusavit; sed
magna cum pietate supplicavit glorioso sancto Fer-
reolo, ut sibi opem ferret, adjecto voto de vi-
sitanda ecclesia ipsius, & de offerendo ipsi fulcro
suo. Nuncupato voto, intra sex dies perfecte fana-
tum se invenit, & istius miraculi dedit relationem,
quæ exstat in dicto facello, die xxv Maii MDLXXV.

complures

5 Petrus Terres, insolator (Hispanicè blanque-
ro) civitatis Vicentis, pervenit ad illum gravis in-
firmi-

facte